

Voorwoord

De dood is iets waarmee we allemaal ooit te maken krijgen. Maar wat maken we dan precies mee? Dit onderwerp heeft mij lange tijd geïntregeerd. Het is een onvermijdelijk feit, iets waar niemand aan kan ontsnappen. Daarom vind ik het belangrijk om meer over de dood te begrijpen.

De dood is een diepgaand filosofisch, wetenschappelijk, religieus en emotioneel onderwerp dat de mensheid sinds het begin van haar bestaan bezighoudt.

Sommige dingen in het leven zijn eenvoudig te begrijpen, zoals het herkennen van dag en nacht, terwijl andere, zoals het begrijpen van de oorsprong van het universum, meer tijd en moeite kosten. Dat geldt ook voor wat ik hier wil delen. Ik wil duidelijk maken waar mijn inzichten vandaan komen. Ik wil dat iedereen mijn zoektocht kan volgen en zelf kan toetsen of wat ik zeg klopt. Dit betekent echter dat sommige delen technisch en moeilijker te begrijpen kunnen zijn. Natuurlijk kun je ervoor kiezen om die delen over te laten aan lezers die echt willen weten waar die wijsheid vandaan komt, terwijl je zelf de stukken leest die je makkelijker vindt.

De Bijbel is mijn uitgangspunt, maar juist daar liep ik tegen uitdagingen aan. De Bijbel bevat namelijk veel teksten die op het eerste gezicht tegenstrijdig lijken, zoals passages over genade en rechtvaardigheid, of over leven na de dood. Dit maakt het niet altijd gemakkelijk om een samenhangende boodschap te vinden. Laat staan om die toe te passen in het dagelijks leven.

Ik begin met het delen van nieuwe inzichten die ik uit de Bijbel heb opgedaan. Vanuit die inzichten ga ik verder in op het onderwerp van de dood. Toen ik de Bijbel met "geopende ogen" begon te lezen, begon ik de teksten te lezen zonder de invloed van vooropgezette ideeën of traditionele interpretaties. Dit veranderde mijn

benadering, omdat ik me openstelde voor inzichten die ik eerder niet had overwogen en hierdoor nieuwe perspectieven ontdekte op de dood en het hiernamaals. Maar wat betekent het eigenlijk om de Bijbel met geopende ogen te bestuderen? Dat leg ik uit in het eerste gedeelte van het boek. Tijdens mijn zoektocht merkte ik hoe tradities, zowel uit traditionele als moderne stromingen, mijn onbevooroordeelde blik op de Bijbel soms in de weg stonden. Daarom besloot ik zelf de Bijbel ter hand te nemen en alles te toetsen aan wat er werkelijk staat. Dit zorgde ervoor dat mijn geloof niet afhankelijk werd van menselijke interpretaties, maar stevig gegrond bleef in het Woord van God.

Wanneer iets overeenkomt met wat de Bijbel – of liever gezegd, de Schriften – leert, kan ik het met een gerust hart aannemen en "Amen" zeggen. De nuance tussen 'de Bijbel' en 'de Schriften' maak ik om te benadrukken dat ik mij baseer op de oorspronkelijke teksten en niet alleen op vertalingen of interpretaties. Dit helpt mij om dichter bij de oorspronkelijke boodschap te blijven. Deze houding heeft mij geholpen om te blijven groeien in kennis en begrip van de Bijbel, trouw te blijven aan de waarheid en mezelf te beschermen tegen verkeerde leerstellingen.

Ik hoop dat deze reis jou mag inspireren en nieuwe inzichten mag brengen.

Indeling

1. Wat vooraf ging – Pagina 12

2. Dit boek gaat over een cruciaal thema, de dood ! – Pag. 16

- ❶ Dit kan toch niet waar zijn – Pag. 17
- ❷ Er waren veel redenen om de Bijbel aan de kant te zetten

3. Beknopte geloofs verklaring van mij: - Pag. 24

- ❶ Is het geloof of is het wetenschap? – Pag. 25
- ❷ Ik geloof op basis van feiten, overleveringen en verklaringen van ooggetuigen. – Pag. 26
- ❸ Waarom de Bijbel en niet de Koran? – Pag. 26
- ❹ Enkele voorbeelden archeologie van nu. – Pag. 26

4. Ik heb heel veel tijd besteed aan het onderzoeken van de Bijbel en dat heeft een reden. – Pag. 27

- ❶ Ik zal een voorbeeld noemen om deze stelling te verduidelijken. – Pag. 29
- ❷ Vooral de laatste 15 jaren. - Pag. 31
- ❸ Schrift met Schrift gaan vergelijken. - Pag. 32
- ❹ Oorsprong van de schriften. - Pag. 34

5. De bijbel met geopende ogen lezen, vooringenomenheid [Traditie-Leringen] uitbannen. - Pag. 36

- ❶ Een zoektocht van ruim dertig jaar - Pag. 37
- ❷ De Bijbel is niet Gods woord! - Pag. 37

6. Eerst moet ik vertellen over nieuwe Bijbelse inzichten, van daar uit kan ik verder gaan over de dood. - Pag. - 38

- ❶ Dezelfde Bijbel maar totaal anders. - Pag. – 38
- ❷ Laat ik een voorbeeld noemen uit het OT. – Pag. 39
- ❸ De Bijbel is een legpuzzel. – Pag. 41
- ❹ Iets in de Bijbel lezen wat er niet staat! – Pag. 42
- ❺ Laat ik een voorbeeld noemen uit het NT. – Pag. 44
- ❻ Hoe werkt dit dan in de praktijk? – Pag. 45
- ❼ Het OT en het NT – wat een vreemde benaming – testament.

7. OT voor Israël en NT voor kerk was één van de leringen die ik ooit moest leren. – Pag. 49

- ❶ Hebreeuwse geschriften. – Pag. 50

- ② Griekse geschriften. – Pag. 52
 - ③ Het nieuwe verbond voor de kerk? – Pag. 54
 - ④ Jezus boodschap niet voor de heidenen. – Pag. 54
 - ⑤ Wat ging er mis bij de Galatenvermenging? – Pag. 55
 - ⑥ Het christendom als religie is ontstaan uit een vermenging.
 - ⑦ Het unieke van het 'Paulus Evangelie'. – Pag. 57
8. De indeling van het 'Nieuwe Testament' – Pag. 58
- ① Petrus de apostel van Israël. – Pag. 61
 - ② Dit zal ik verduidelijken om het spoor niet te verliezen. 62
 - ③ Het Sanhedrin – Hoge Raad. – Pag. 63
 - ④ Het nieuwe Sanhedrin in onze tijd. – Pag. 64
 - ⑤ De Smicha. – Pag. 66
 - ⑥ Kan een 'Gemeente' van vandaag dit zomaar toepassen?
 - ⑦ En Johannes in Openbaring? – Pag. 69
9. De Bijbel is een onsamenhangend, moeilijk boek, op veel plaatsen lijkt het wel zichzelf tegen te spreken. – Pag. 73
- ① Ik zal een makkelijk voorbeeld noemen. – Pag. 73
 - ② Een ander makkelijk voorbeeld van een foutieve vertaling.
 - ③ Ik zal nog een voorbeeld noemen die veel invloed heeft op de zienswijze van de hemel. – Pag. 76
 - ④ De Bijbel niet lezen maar onderzoeken. – Pag. 80
10. De Schriften het woord van God? Wat betekent dat eigenlijk?
- ① Het adres van een Bijbelgedeelte. – Pag. 81
 - ② En de Bijbel? – Pag. 84
 - ③ Geen enveloppen voor de brieven. – Pag. 86
 - ④ Jacobus aan de twaalf stammen. – Pag. 8
 - ⑤ Petrus aan de verstrooiing. – Pag. 87
 - ⑥ De brieven van Johannes – Pag. 88
 - ⑦ De brieven van Paulus, een ander Evangelie. – Pag. 90
 - ⑧ De Bijbel kent twee verschillende evangeliën. – Pag. 94
 - ⑨ Twee bedelingen. – Pag. 96
 - ⑩ Maar wat moet ik dan met 2 Timotheüs 3: 16? – Pag. 98

- ⑪ Gods woord recht snijden, dan kom ik tot de volgende Schrift indeling: – Pag. 98
- ⑫ Hoe kom ik aan die wijsheid? – Pag. 101
- ⑬ Resumerend over het omgaan met de Bijbel. – Pag. 102
- 11. Mijn dood is een werkelijke dood, ik leef niet verder in de hemel of in de hel. – Pag. 103**
 - ① Wat is dood? – Pag. 103
 - ② De dood is essentieel voor de opstanding. – Pag. 109
 - ③ Het algemeen beleden Christendom. – Pag. 110
 - ④ Wat gebeurt er echt als ik sterf? – Pag. 111
 - ⑤ Wat is de ziel eigenlijk – wat zegt de Bijbel daarover? 111
 - ⑥ Dit is ook leuk om te weten over de ziel in de Bijbel. 113
 - ⑦ Is de ziel onsterfelijk? Wat zegt de Bijbel?. – Pag. 114
 - ⑧ Hoe kunnen er dan leringen zijn die verklaren dat de ziel onsterfelijk is? – Pag. 116
 - ⑨ Resumerend over de ziel. – Pag. 117
 - ⑩ De tussentoestand. – Pag. 118
 - ⑪ 2 Korinthe 5 - Paulus over de toekomst. – Pag. 120
 - ⑫ Een gebouw van God. – Pag. 122
 - ⑬ Die tussentoestand doet mij denken aan het vagevuur uit de katholieke kerk. – Pag. 123
- 12. Hoe kon ik dealen met de leringen die ik had meegekregen?**
 - ① Zienwijze zoals ik die heb meegekregen. – Pag. 125
 - ② De Bijbel kent geen eeuwige dood. – Pag. 125
 - ③ Eens las ik een treffende illustratie. – Pag. 126
 - ④ Ik kwam helemaal in de knoop vroeger. – Pag. 128
- 13. Zoeken en vinden. – Pag. 128**
- 14. Wat is het dodenrijk? – Pag. 129**
 - ① Waar denk ik aan bij het dodenrijk? – Pag. 129
 - ② Hebreeuws en Grieks. – Pag. 133
 - ③ Dood in relatie tot het dodenrijk. – Pag. 136
 - ④ Listig. – Pag. 137
 - ⑤ Hoop op leven! – Pag. 137

- ⑥ David de man Gods. – Pag. 137
- ⑦ Resumerend: Mijn dood is een werkelijke dood, ik leef niet verder in de Hemel en niet in de Hel. – Pag. 138
- 15. Het kwaad beperkt door de dood. – Pag. 139**
 - ① Geen Goed In Eden. – Pag. 139
 - ② De dood is een terugkeer. – Pag. 140
 - ③ Dood is als niet-zijn. – Pag. 141
 - ④ De dood is als een slaap. – Pag. 141
 - ⑤ De dood wordt uitgeschakeld. – Pag. 143
- 16. Het Koninkrijk van God komt als eerste. – Pag. 147**
 - ① Niet op waarneembare wijze is geen goede vertaling!
 - ② Binnen in u is geen goede vertaling. – Pag. 152
 - ③ Volgens de Bijbel zal het rijk wél op waarneembare wijze komen. – Pag. 153
 - ④ Volgens de Bijbel komt het rijk in twee fasen. – Pag. 155
 - ⑤ Het toekomstig rijk is geestelijk van aard maar ook zichtbaar.
 - ⑥ Maar waarom heeft God die lange weg gemaakt? Pag. 161
- 17. Is Jezus in het dodenrijk geweest? – Pag. 164**
 - ① Jezus in het dodenrijk. – Pag. 164
 - ② Predikte Jezus in het dodenrijk? – Pag. 165-167
 - ③ Als Bereeër wil ik een extra controle of al deze dingen zo zijn.
- 18. Er komt een tijd dat er geen dood meer is! – Pag. 170**
 - ① Goed en kwaad. – Pag. 170
 - ② Te niet doen – Buitenwerking. – Pag. 171
 - ③ Is dit in het verleden of zal het in de toekomst gebeuren? 172
 - ④ Paulus is aangesteld om dat goede nieuws aan mij bekend te maken. – Pag. 175
 - ⑤ Leven aan het licht. – Pag. 177
 - ⑥ Resumerend: Er komt een tijd dat er geen dood meer is. 179
- 19. Opstanding. – Pag. 179**
 - ① Opstanding. – Pag. 179
 - ② Maar hoe dan? – Pag. 183
 - ③ Jezus kreeg een verheerlijkt lichaam. – Pag. 187

- ④ Mijn geestelijk lichaam? – Pag. 189
- ⑤ De eerste opstanding. – Pag. 193
- ⑥ De opstanding van de overige doden. – Pag. 199
- ⑦ De poel van vuur. – Pag. 199
- ⑧ De Poel van Vuur anders bekeken? – Pag. 201
- ⑨ De poel is geen letterlijke dood. – Pag. 202
- ⑩ Doel van de opstanding. – Pag. 203
- ⑫ Ondersteunende teksten voor de opstanding. – Pag. 206
- ⑬ Resumerend dat ik niet gelijk verder leef in de hemel na mijn overlijden. – Pag. 206
- ⑭ Wat moet ik dan met de tekst uit Johannes 11: 25. – Pag. 207
- ⑮ De Heiligen van de huidige bedeling. – Pag. 211
- 20. Mijn Opstanding. – Pag. 213
 - ① Is mijn opstanding werkelijkheid? – Pag. 213
 - ② Vlees en bloed. – Pag. 214
 - ③ Paulus heeft een geheim voor mij– Pag. 214
- 21. Is het duizendjarig rijk al aangevangen? – Pag. 217
- 22. Aarde, wat weet ik van de aarde? – Pag. 220
 - ① Wat is de aarde? – Pag. 220
 - ② De schepping is vergankelijk van af het begin. – Pag. 223
- 23. Wat weet ik van de hemel? – Pag. 229
 - ① Waar is de hemel– Pag. ? 229
 - ② De locatie van de hemel. – Pag. 231
 - ③ Is Hemel en Paradijs het zelfde? – Pag. 233
 - ④ De hemelen en de aarde door vuur aangestoken en vergaan.
 - ⑤ De wegrukking: overkleed worden. – Pag. 240
 - ⑥ Het sterfelijke verzwolgen. – Pag. 242
- 24. Het podium van Christus. – Pag. 242
 - ① Wat betekent mijn huidige leven in dit geheel? – Pag. 242
- 25. De wegrukking: samen-lot-bezitters van Christus. – Pag. 246
 - ① De geest van de zoonstelling– Pag. 246
 - ② Zijn woord. – Pag. 247
 - ③ Lot-bezitters – erfgenamen– Pag. 248

- ④ Geopenbaard in heerlijkheid. – Pag. 249
- 26. Wegrukking zonen van God. – Pag. 251
 - ① Niet waardig. – Pag. 251
 - ② Tot in ons. – Pag. 252
 - ③ Onderschikt aan zinloosheid. – Pag. 252
 - ④ Tot onvergankelijkheid en vrijheid. – Pag. 252
 - ⑤ Zwangere vrouw. – Pag. 253
 - ⑥ Mannelijke zoon. – Pag. 254
 - ⑦ De hele schepping. – Pag. 254
- 27. Wat zal ik in de eeuwigheid doen? – Pag. 255
 - ① Hoe gaat het verder in de hemel? – Pag. 257
 - ② De wegrukking: regeren met Christus. – Pag. 258
 - ③ Eén lichaam. – Pag. 258
 - ④ De Christus. – Pag. 259
 - ⑤ Eén organisme. – Pag. 259
 - ⑥ Ik [Wim] zal de wereld en engelen beoordelen. – Pag. 259
 - ⑦ Broeders. – Pag. 260
 - ⑧ Bestemd voor de troon. – Pag. 260
 - ⑨ Heerschappij. – Pag. 261
- 28. "De wegrukking: de succesvolle voltooiing in Hem". – Pag. 261
 - ① Roeping. – Pag. 261-262
 - ② Over-boven. – Pag. 262
 - ③ Onder Zijn voeten. – Pag. 263
 - ④ Completering. – Pag. 263
 - ⑤ De vreugde die voor Hem lag. – Pag. 264
- 29. De wegrukking: de dag van Christus. – Pag. 264
 - ① De dag des Heeren. – Pag. 266
 - ② 2000 jaar. – Pag. 266
 - ③ Actueel. – Pag. 267
 - ④ Tot op de dag van Christus Jezus. – Pag. 267
 - ⑤ Zijn werk. – Pag. 268
 - ⑥ Erekrans. – Pag. 268
- 30. De volheid van de natieën zal binnengaan. – Pag. 268

- ① Gods beloften. – Pag. 269
 - ② Israëls herstel. – Pag. 269
 - ③ Geheim. – Pag. 269
 - ④ Eerstelingen. – Pag. 270
- 31. De wegrukking: gaan kinderen mee? – Pag. 270**
- ① Kinderen. – Pag. 270
 - ② Jonge ongelovigen. – Pag. 271
 - ③ Indirecte aanwijzingen. – Pag. 271
 - ④ Zekerheid. – Pag. 272
 - ⑤ Huwelijk tussen een gelovige en ongelovige. – Pag. 272
 - ⑥ Ge-heiligd. – Pag. 273
 - ⑦ Heilig! – Pag. 273
- 32. Het optreden van Michaël. – Pag. 273**
- ① Thessalonicenzen brieven. – Pag. 274
 - ② Spoedige wederkomst. – Pag. 274
 - ③ Weer actueel. – Pag. 275
 - ④ Parousia - [letterlijk: "aanwezigheid"]. – Pag. 275
 - ⑤ De aartsengel. – Pag. 276
 - ⑥ Israëls benauwdheid. – Pag. 277
 - ⑦ Grote verdrukking 1260 dagen. – Pag. 277
 - ⑧ Openbaring 12 de wegrukking van de zoon. – Pag. 278
 - ⑨ De mannelijke zoon. – Pag. 278
 - ⑩ Conclusie - ik word in veiligheid gebracht. – Pag. 279
- 33. Als een dief in de nacht . – Pag. 279**
- ① Tijden en gelegenheden. – Pag. 280
 - ② Als een dief in de nacht. – Pag. 280
 - ③ Vrede en zekerheid. – Pag. 281
 - ④ Verdrukking. – Pag. 282
 - ⑤ Blijde verwachting. – Pag. 282
 - ⑥ Ik weet hoe laat het is. – Pag. 282
 - ⑦ Redding. – Pag. 283
- 34. Die mij uitredt vanuit de toekomstige toorn. – Pag. 284**
- ① Toorn– Pag. 284

- ② Onverwacht. – Pag. 284
- ③ Vanuit de toekomstige toorn. – Pag. 284
- ④ In veiligheid. – Pag. 285
- ⑤ Zoonstelling. – Pag. 285
- ⑥ Onze bijeenkomst tot Hem. – Pag. 286
- ⑦ Onrust. – Pag. 286
- ⑧ Nu al in de dag van de Heer? – Pag. 287
- ⑨ Afstandneming. – Pag. 287
- ⑩ Afval. – Pag. 288
- ⑪ Stoppen tempeldienst. – Pag. 288
- ⑫ Verwarring. – Pag. 290
- ⑬ De tegenhouder. – Pag. 290
- ⑭ Parallel. – Pag. 291
- ⑮ Goede afloop. – Pag. 291
- ⑯ Uit-opstanding. – Pag. 292
- ⑰ Het extra 'uit'. – Pag. 292
- 35. De dag van Christus. – Pag. 295
- 36. De Hel. – Pag. 295
 - ① Kinderoffers. – Pag. 295
 - ② Een verhaaltje. – Pag. 296
 - ③ Oordelen. – Pag. 300
 - ④ Worstelen. – Pag. 301
 - ⑤ Voor alle mensen. – Pag. 302
 - ⑥ Hoe kom je uit deze spagaat? – Pag. 302
 - ⑦ Maar gaat God dan toch niet alle mensen redden? 304
 - ⑧ Zou de grote Schepper God van het universum zó ongevoelig en liefdeloos kunnen zijn? – Pag. 307
- 37. Wat is redding? – Pag. 309
 - ① Hieronder volgt een overzicht van de verschillende aspecten
 - ② Wat leerden de apostelen? – Pag. 313
 - ③ Het is niet in de Bijbel te vinden, wat moet ik er mee? 315
- 38. Begravenis van, ik noem haar Mellonie. – Pag. 318
- 39. Mijn eigen begravenis. – Pag. 322

WR

1. Wat vooraf ging

Ik ben Wim Reesink, geboren en opgegroeid in een reformatorisch milieu in de Achterhoek. Als tiener, en ook nog een tijd daarna, was ik actief betrokken bij de kerk, met name in het jeugdwerk. Mijn echtscheiding bracht echter een verandering in mijn leven teweeg. Op het dieptepunt van mijn bestaan werd ik door de kerk in de ban gedaan. In één klap verloor ik alle vrienden, familie en veel kennissen. Dit liet me achter met een diep gevoel van teleurstelling – in mezelf, in de mensen die me tot dan toe dierbaar waren, en ook in God. De vraag "Waarom?" bleef voortdurend door mijn hoofd spoken.

De volgende acht jaar wist ik wel dat God bestond, maar verder deed ik er niets mee. Ook was ik zeer argwanend naar mensen. Als ze te dichtbij kwamen, wilde ik ze wegduwen, want nog een keer volkomen aan mijn lot overgelaten te worden was geen optie.

Na acht jaar viel het kwartje van Jezus in mijn hart, ik bekeerde mij. Een zware uitdrukking maar het betekent niet meer dan omkeren. Ik kwam in een Evangelische gemeente terecht, dit was niet vergelijkbaar met het reformatorische milieu waar ik vandaan kwam.

Een enorme boost

Mijn prille geloofsleven kreeg een enorme boost. Ik was uit een gereedschapswagen gevallen en mijn hand was gebroken. Naar de dokter, naar het ziekenhuis en in het gips – heel vervelend in de fase van de opbouw van mijn bedrijf.

Die zondag naar de samenkomst en er was een gast spreker, een zending.

*Mattheüs 8. 16 Toen het nu avond werd, bracht men vele bezetenen tot Hem; en Hij dreef de geesten uit met zijn woord en **die ernstig ongesteld waren genas Hij allen**, 17 opdat vervuld zou worden, hetgeen gesproken werd door de profeet Jesaja, toen hij zeide: **Hij***

heeft onze zwakheden op Zich genomen en onze ziekten heeft Hij gedragen.

¹⁴Is er iemand bij u ziek? Laat hij dan de oudsten der gemeente tot zich roepen, opdat zij over hem een gebed uitspreken en hem met olie zalven in de naam des Heren.

De zendeling vertelde een verhaal over Afrika, waar hij was geweest. Tijdens een samenkomst genazen verschillende mensen – niet van twijfelachtige ziektes, maar verlamden stonden op en een blinde werd ziende.

In de kerk van vroeger baden wij ook wel voor zieken, maar niemand verwachtte echt een genezing; dat gebeurde in Bijbelse tijden. Het gebed was meer bedoeld als vertroosting voor degene die ziek was.

Maar hier waren het niet alleen woorden. Als je de woorden in je hart levend laat worden, wordt het de werkelijkheid. Wie genezing nodig had, kon naar voren komen. Een man die krom liep van rugpijn werd in één keer genezen.

Ik ging ook naar voren met mijn gebroken hand en er werd ook genezing uitgesproken. Zichtbaar was er niets maar ik geloofde dat Jezus mijn hand genezen had.

Op maandag belde ik het ziekenhuis om te vragen of het gips verwijderd kon worden. Dit kon natuurlijk niet zomaar; ik kreeg een lang verhaal te horen. In die tijd waren zelfstandigen, zoals ik, particulier verzekerd, of soms helemaal niet. Ik moest het zelf betalen, dus ik wilde dat het gips eraf zou gaan. De eerste mogelijkheid was op woensdag. Of de dokter dit uitdrukkelijk deed om mij tot bezinning te laten komen, wie zal het zeggen. Op woensdag ging het gips eraf, de pijn was verdwenen. Er werd een röntgenfoto gemaakt en, tot ieders verrassing, was de hand genezen.

Met Hemelvaartsdag ging ik naar een bijeenkomst in Amsterdam met Idahosa, een Afrikaanse spreker. Eerst was er uitstekende muziek. Idahosa kwam daarna op het podium, gekleed in een grote jurk, echt op z'n Afrikaans. Hij vertelde over Jezus, over wonderen en tekenen, en dat God ook vandaag nog wonderen doet.

Hij vroeg zieken naar voren te komen, onder andere mensen met rugklachten. Voor mij was dat een beetje vaag, omdat iemand met rugpijn zich ook kan gedragen alsof hij bijna doodgaat, terwijl een ander er maar een klein beetje last van heeft.

Andere ziekten kwamen voorbij en velen melden dat ze genezen waren. Het ultieme voor mij moest nog komen, opstaan uit de rolstoel.

Toen hij mensen in een rolstoel vroeg om naar voren te komen, voelde ik spanning in de lucht. Tot mijn verrassing zag ik een bekende naar voren rollen: Een Belgisch meisje dat we tijdens een vakantie hadden ontmoet. Ze had een auto-ongeluk gehad op de terugweg met een dwarslaesie als resultaat. Idahosa vroeg haar: "Geloof je dat Jezus je zal genezen?" , ze knikte met haar hoofd, Idahosa greep haar bij de hand en ze stond op uit de rolstoel. Een beetje onwennig begon ze te lopen, het publiek applaudisseerde, dat gaf haar kracht. Laten we Jezus bedanken en hij trok haar de paar treden op naar het podium. De muziek speelde een danklied en ze straalde van oor tot oor. Op een bepaald moment danste ze met Idahosa over het podium.

Ik was helemaal verbijsterd, vol ontzag en respect voor die grote God, vol ontzag voor Jezus: Mat.8:16 ***¹⁶Toen het nu avond werd, bracht men vele bezetenen tot Hem; en Hij dreef de geesten uit met zijn woord en die ernstig ongesteld waren **genas Hij allen.*****

Hand.5:14-16 ***¹⁴En des te meer werden er toegevoegd, die de Here geloofden, tal van mannen zowel als vrouwen, ¹⁵zo zelfs, dat men de***

*zieken op straat droeg en op bedden en matrassen legde, opdat, wanneer Petrus voorbijkwam, ook maar zijn schaduw op iemand van hen zou vallen. ¹⁶En ook de menigte uit de steden rondom Jeruzalem stroomde toe en bracht zieken en door onreine geesten gekwelden mede. En zij werden **allen genezen**.*

In een roes van adrenaline ben ik 's avonds van Amsterdam naar huis gereden. Mijn geloof in Jezus kon niet meer stuk, ik was er werkelijk helemaal vol van.

Dat was ook een reden om de eerste Bijbelschool te gaan volgen. Een avondschool plus twee zaterdagen per maand. Het woord 'eerste' is toepasselijk want in de jaren daarna volgden er velen. De volgende ruim dertig jaren heb ik meerdere bijbelscholen gevolgd, ook cursussen, sommigen duurden enkele jaren zoals bijv. de ETS [Evangelische toerustingsschool] in vier jaar de Bijbel door. Anderen duurde twee jaar zoals Contextueel Pastoraat of de Kesjer cursus basiscursus over de Hebreeuws-Joodse wortels met daarin eenvoudige studie van het Hebreeuwse woord. Kesjer is Hebreeuws voor verbinding. Maar ook wel een seizoen bijv. de 400 jaar tussen de twee testamenten of Concordant Schriftonderzoek. Elk jaar deed ik ergens aan mee: avondschool, zaterdagschool, en er waren zelfs enkele jaren dat ik er twee gelijktijdig volgde. Ik was helemaal vol van het woord van God en kon er geen genoeg van krijgen. Het heeft me gegrepen, en dat is zo gebleven tot vandaag.



2. Dit boek gaat over een cruciaal thema, de dood !

We gaan allemaal een keer dood. En dan.....? Vraag het aan mensen in je omgeving en je krijgt zeer uiteenlopende antwoorden. Vaak heeft een bepaalde opvoeding, al dan niet geïntegreerd aan een levensstijl, grote invloed. Omdat ik zeker weet dat ik op een dag dood zal gaan, wil ik weten wat er dan gebeurt. Wat houdt sterven precies in, en wat komt er daarna? Kan ik mij daarop voorbereiden? Heb ik hier zelf invloed op?

Dit is mij geleerd over de dood, maar ik liep er hopeloos in vast.

In mijn reformatorische opvoeding heb ik het volgende meegekregen: Om te beginnen wordt aangenomen dat de hele mensheid aan de eeuwige dood is onderworpen. Volgens de orthodoxe opvatting, zoals die voorkomt in traditionele christelijke leerstellingen, betekent dit een eindeloos leven in ellende. Deze interpretatie is gebaseerd op teksten over de hel en eeuwige straf, zoals beschreven in delen van de Bijbelvertalingen, waaronder het Nieuwe Testament. Alle mensen verdienen de straf van de hel en lopen het risico om voor eeuwig verloren te gaan. Verloren gaan werd gelijkgesteld aan de ervaring van de hel. Tijdens dit leven wordt het oordeel echter uitgesteld, en wordt mensen de gelegenheid geboden om aan het vonnis dat hen boven het hoofd hangt te ontsnappen, via de weg van bekering en geloof in Christus.

Je zou dit de proeftijd van de mens kunnen noemen: een korte periode waarin men de kans krijgt om de hel te ontvluchten en zich van de hemel te verzekeren. Als ik nalaat om van die gelegenheid gebruik te maken en onboetvaardig sterf, dan wordt het vonnis onherroepelijk voltrokken. Als mens ga ik dan voor eeuwig verloren. Eeuwigheid is eindeloos. Tijdens een catechisatie legde een dominee dit als volgt uit: "Stel je een steen voor met een hoogte en breedte, maar de diepte is eindeloos, zonder einde."

In deze context lijkt geloof dus een manier om een ticket naar de hemel te verdienen. Maar deze uitleg kan volgens mij niet kloppen. Op veel plaatsen in de Bijbel stuit ik op conflicten met het bovenstaande. Zeker als ik de Bijbel onderzoek, los van gewoonten of tradities. Het onderwijs dat ik heb meegekregen, komt niet overeen met wat er in de Bijbel staat – niet in grote lijnen en ook niet in de details. Later in dit boek zal ik hier uitgebreid op terugkomen. Jarenlang heb ik hiermee geworsteld. Ik probeerde niet alleen de Bijbel te lezen, maar deze ook te onderzoeken, om vervolgens datgene wat ik las in mijn leven toe te passen. Hier ging het echter mis, omdat de Bijbel veel teksten bevat die elkaar lijken tegen te spreken. Dat maakt het moeilijk om een samenhangende boodschap te vinden en toe te passen in het dagelijkse leven.

Deze zoektocht heeft jaren geduurd, maar uiteindelijk heeft ze tot een einde geleid. Ik heb gezocht en gevonden. Daar gaat dit boek over.

Tijdens mijn zoektocht ontstonden er echter steeds meer vragen, en ik kwam tot de conclusie dat de Bijbel op honderden punten niet klopt. Hoe kan dat? De Bijbel, het meest gelezen boek ter wereld, blijkt vol tegenstrijdigheden te zitten. Ik wilde begrijpen hoe dit precies in elkaar zit. Daarom richt dit boek zich eerst op die ontdekking, omdat deze realisatie niet alleen mijn manier van denken over de dood drastisch veranderde, maar ook de manier waarop ik naar mijn geloof en levensvragen kijk – een impact die ik nog steeds voel.

Ter illustratie en verduidelijking zal ik een aantal van die conflicten opnoemen.

① Dit kan toch niet waar zijn

Behandelt God, in gevallen van hetzelfde gedrag of wangedrag, alle mensen op dezelfde manier, of heeft Hij 'favorieten' die Hij op een mildere manier oordeelt? Richten wordt dan gezien als rechtspreken over mensen.

En wat gebeurt er met de mensen die nooit een kans hebben gehad om Jezus als hun Verlosser aan te nemen, simpelweg omdat ze werden geboren op een plek waar helemaal geen kennis is.

→ Dat kan toch niet waar zijn!

Zelfs de Here Jezus zelf vertelde ons over een "leven na de dood" in het verhaal van de arme Lazarus en de rijke man, die na zijn dood zijn "ogen opsloeg in de hel", Lucas 16:23 NBG *23 Ook de rijke stierf en hij werd begraven. En toen hij in het dodenrijk zijn ogen opsloeg onder de pijnigingen, zag hij Abraham van verre en Lazarus in zijn schoot.* Dat is volgens mijn Reformatorische opvoeding en later ook in het Evangelische milieu, het bewijs dat gelovigen naar de hemel gaan en ongelovigen naar de hel. Is dat bewijs? Het verhaal van de rijke man en Lazarus is een gelijkenis. Gelijkenissen hebben ten onrechte de reputatie zaken te verduidelijken.

Maar Jezus sprak tot de scharen in gelijkenissen om zaken juist te verbergen. Opdat ze niet zouden verstaan. Eventueel [!] werden ze uitgelegd aan zijn discipelen maar nooit aan de scharen

Mat.13:10-13 *10 En de discipelen kwamen en zeiden tot Hem: Waarom spreekt Gij tot hen in gelijkenissen? 11 Hij antwoordde hun en zeide: Omdat het u gegeven is de geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen te kennen, maar hun is dat niet gegeven.* daar later meer over in dit boek.

Wanneer ik aanneem dat Lucas 16:19-31 mij informeert over de situatie na het sterven, kan ik vaststellen dat niet alleen de plaats van pijniging afschrikwekkend is, maar dat ook "de schoot van Abraham" weinig troost biedt. Ik moet er niet aan denken dat ik, op korte afstand, uitzicht zou hebben op een plaats van vlammen en pijnigingen, waar mensen over en weer kunnen communiceren. Het idee dat daar aan de overkant dierbaren kunnen zijn – goede vrienden of misschien wel familie – is vreselijk en dan te bedenken dat het voor altijd is, uitzichtloos dus?

→ Dat kan toch niet waar zijn!

Jezus heeft gezegd dat we onze vijanden moeten liefhebben - Matt-5:44 *44Maar Ik zeg u: Hebt uw vijanden lief en bidt voor wie u vervolgen.* En God stuurt zijn vijanden gewoon naar de hel? Dus wij moeten beter zijn dan God?

Ik zou zelf nooit iemand, zelfs niet iemand aan wie ik een hekel heb, voor altijd willen straffen of pijnigen; dat zou ik niet over mijn hart kunnen verkrijgen, zelfs niet bij een moordenaar. Elke mens verdient een tweede kans. Hoe bestaat het dan dat ik, als schepsel, meer liefde in me heb dan mijn Schepper Zelf heeft?

→Dat kan toch niet waar zijn!

Als je bedenkt hoe weinig christenen er op de wereld zijn, dan betekent dat straks de meerderheid van de mensen in de hel zit, of vernietigd wordt [ja, wat is het nou eigenlijk?]. Dan heeft satan dus gewonnen en heeft God verloren. Toch? Het rijk van satan, de hel is veel en veel groter, met veel meer mensen, dan het rijk van God de hemel.

→Dit kan toch niet waar zijn!

Er is mij geleerd dat satan eens de mooiste engel was en toen zomaar in opstand kwam tegen God. Er zijn heel veel engelen. Wie garandeert mij dat er in de toekomst [nieuwe hemel/aarde] niet opnieuw zoiets gebeurt en de boel weer in de soep loopt? Dat God dan moet overstappen op plan C. Volgens de leringen heeft Hij bij de zonde Adam en Eva al moeten overschakelen op plan B.

→Dit kan toch niet waar zijn!.

Satan zal voor 1000 jaar gebonden worden als Jezus op aarde regeert en daarna weer voor korte tijd losgelaten worden om de volken te verleiden Openb.20:1-3 *en hij greep de draak, de oude slang, dat is de duivel en de satan, en hij bond hem duizend jaren, 3en hij wierp hem in de afgrond en sloot en verzegelde die boven hem, opdat hij de volkeren niet meer zou verleiden, voordat de duizend jaren voleindigd waren; daarna moet hij voor een korte tijd worden losgelaten.* Waar is dat goed voor? Dan gaan er toch nog

meer mensen verloren? Terwijl God wil dat alle mensen gered worden!

1Tim.2:4 *Dit is goed en aangenaam voor God, onze Heiland, 4die wil, dat alle mensen behouden worden en tot erkenning der waarheid komen.* Deze twee gedeelten uit dezelfde Bijbel staan toch haaks op elkaar?

→ Dit kan toch niet waar zijn!

Waarom plaatste God de verboden "boom van kennis van goed en kwaad" in het paradijs zonder enige bescherming eromheen? [Genesis 2:9]. Ze leerden mij dat dit een foutje was, veroorzaakt door satan, een gevallen engel, en dat God moest overstappen op plan B. Maar hoe kan dat? God, die de wereld zo fenomenaal gemaakt heeft dat mensen er al duizenden jaren op studeren om er slechts een klein stukje van te begrijpen. En die God zou moeten overstappen op plan B?

→ Dit kan toch niet waar zijn!

Wist God echt niet of Adam en Eva van de boom zouden eten? Hij is toch alwetend? 1Joh.3:20 *dat, indien ons hart [ons] veroordeelt, God meerder is dan ons hart en kennis heeft van alle dingen.* Hij heeft toch zelf hun hersens ontworpen? Hij heeft kennis van alle dingen.

→ Dit kan toch niet waar zijn!

God had gezegd dat Adam en Eva zouden sterven als ze van de verboden boom zouden eten Gen.2:17 *maar van de boom der kennis van goed en kwaad, daarvan zult gij niet eten, want ten dage, dat gij daarvan eet, zult gij voorzeker sterven.* Maar ze wisten toch niet dat de dood iets ergs was? Is dat niet hetzelfde als wanneer je tegen een klein kind zegt: 'Pas op, het vuur is heet,' terwijl het kind niet weet dat 'heet' iets is wat pijn doet?

→ Dat kan toch niet waar zijn

Hier staat dus duidelijk dat Adam en Eva sterven en al hun nakomelingen zijn sterfelijk. Nu hebben ze mij geleerd dat als ik

dood ga niet echt sterf, ik leef verder in de Hemel, dus leringen weten het beter dan God die stelt dat we sterven.

→ Dit kan toch niet waar zijn!

God is liefde [1Joh-4:8], maar alleen voor wie Hem gehoorzaamt, wordt er geleerd. Wat is daar nou zo bijzonder aan? Dat doen de criminelen toch ook?

→ Dat kan toch niet waar zijn!

God is volmaakt. God heeft alles gemaakt. Alles is uit God, Rom.11:36 *Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen: Hem zij de heerlijkheid tot in eeuwigheid! Amen.* Waar komt dan het kwaad vandaan? Alle dingen zijn immers uit Hem!

→ Dat kan toch niet waar zijn!

Ik, die van den beginne de afloop verkondig en vanouds wat nog niet geschied is; die zeg: Mijn raadsbesluit zal volbracht worden en Ik zal al mijn welbehagen doen; In Jesaja 46:10 staat dat God vanaf het begin het einde al weet. Maar de mens heeft toch een vrije wil? Hoe kan God dan weten hoe iets afloopt? Hij is toch afhankelijk van de mens?

→ Dat kan toch niet waar zijn!

God wil dat alle mensen worden gered 1Tim.2:4 *die wil, dat alle mensen behouden worden en tot erkenning der waarheid komen* Waarom gebeurt dat dan niet gewoon? God is toch almachtig?

→ Dit kan toch niet waar zijn!

Hoe komt het dat ik wel in God kan geloven en zoveel anderen niet, terwijl sommige mensen zeggen dat ze dat best wel graag zouden willen, maar het gewoon niet kunnen begrijpen?

→ Dat kan toch niet waar zijn!

Als de mens zelf verantwoordelijk is voor zijn uiteindelijke bestemming, dan zit God dus maar gewoon een beetje af te wachten wat ze zullen gaan kiezen? Maar als Hij alwetend is, dan weet Hij dus

wat ze zullen gaan kiezen. En als ze dan het verkeerde kiezen, dan laat God hen dus maar gewoon verloren gaan? Terwijl Hij liefde is? 1Joh.4:8 *8Wie niet liefheeft, kent God niet, want God is liefde.*

→ Dat kan toch niet waar zijn!

Mijn jongste zoon heeft iets gedaan waarvoor hij straf verdient; daar is geen discussie over, het is duidelijk. Dan komt mijn oudste zoon naar me toe en zegt: "Pa, geef mij die straf, ik wil boeten in plaats van mijn broertje." Ik, als vader, ga akkoord en de oudste zoon krijgt de straf. Vervolgens ga ik naar mijn jongste zoon en zeg: "Jongen, het was fout wat je deed, maar ik vergeef je." Maar dit kan toch niet? De oudste zoon heeft de straf gedragen, dus er valt niets meer te vergeven; de straf is al ingelost. Mijn woorden van vergeving naar de jongste zoon zouden daarmee inhoudsloos zijn, niets betekenend.

In mijn opvoeding, en later ook in andere kerken die ik bezocht, werd mij geleerd: Ik ben zondig, God is terecht boos op mij, en ik kan mijn schuld zelf niet wegnemen. Jezus komt echter om mijn schuld op zich te nemen door aan het kruis te sterven, waarmee Hij mijn fouten goedmaakt tegenover God. Als verzoend persoon kan God weer liefdevol naar mij kijken, want de schuld is betaald. Vervolgens komt God, op verschillende manieren en via Bijbelse boodschappen, naar mij toe om te zeggen dat Hij mijn fouten vergeeft. Maar... er is niets meer te vergeven, want Jezus heeft mijn schuld immers al betaald. Met alle respect voor God, maar dit verhaal lijkt niet te kloppen.

→ Dit kan niet waar zijn!

Matheus 27 : 51 – 53 *NBG51 En zie, het voorhangsel van de tempel scheurde van boven tot beneden in tweeën, en de aarde beefde, en de rotsen scheurden, 52en de graven gingen open en vele lichamen der ontslapen heiligen werden opgewekt. 53En zij gingen uit de graven na zijn opstanding en kwamen in de heilige stad, waar zij aan velen verschenen.*

Pardon, het staat er echt toen Jezus stierf gingen de graven open. Maar het werd nog veel luguberder: Ze gingen uit de graven na Jezus

opstanding, dus eerst opgewekt en in die opgewekte toestand nog drie dagen in het graf en daarna gingen ze uit de graven.

→ Dit kan toch niet waar zijn!

Mattheus 28: *18En Jezus trad naderbij en sprak tot hen, zeggende: Mij is gegeven alle macht in de hemel en op [de] aarde. 19Gaaf dan henen, maakt al de volken tot mijn discipelen.*

Maakt alle volkeren, we zijn inmiddels twee duizend jaar verder en er is nog geen volk gediscipeld.

→ Dit kan toch niet waar zijn!

2 Koningen 2 : 23-24 *En toen hij de weg opklom, kwamen er kleine knapen uit de stad, die de spot met hem dreven en hem toeriepen: Kom op, kaalkop! Kom op, kaalkop! 24Toen wendde hij zich om, zag hen en vervloekte hen in de naam des Heren. Toen kwamen er twee berinnen uit het woud en verscheurden tweeënveertig van die kinderen.*

Dit is toch niet proportioneel, uitschelden als kind notabene en dan de doodstraf? Bovendien is het technisch onmogelijk, hoe kunnen 2 berinnen 42 kinderen verslinden? De kinderen wachten toch niet op hun beurt, ze vliegen toch alle kanten op.

→ Dit kan toch niet waar zijn!

In de kerken waar ik geweest ben gebruikten ze maar de helft van de Bijbel, tientallen jaren heb ik aantekeningen gemaakt tijdens preken en of Bijbelstudies, zo kwam ik er achter dat maar de helft van de Bijbel gebruikt wordt. Als je echter de hele Bijbel gebruikt en ook goed leest, dan kom je honderden dingen tegen waar je achter kunt zetten:

→ Dat kan toch niet waar zijn

② Er waren veel redenen om de Bijbel aan de kant te zetten

Naast praktische redenen waren er ook veel inhoudelijke redenen om afstand te nemen van God, Jezus en de Bijbel. De Bijbel bevat zoveel tegenstrijdigheden dat het voor velen niet geloofwaardig is. Bijvoorbeeld, hoe de Bijbel enerzijds benadrukt dat God liefdevol en vergevingsgezind is, maar tegelijkertijd spreekt over strenge straffen en wraak in andere passages. Voor sommige vrienden en kennissen in mijn omgeving was dit een doorslaggevende reden om hun geloof los te laten. Ze worstelden bijvoorbeeld met de vraag hoe een liefdevolle God tegelijkertijd eeuwige straf zou kunnen toestaan. Deze worsteling bracht hen tot de conclusie dat hun geloofsbeeld niet langer logisch of verenigbaar voelde met hun persoonlijke overtuigingen, wat uiteindelijk leidde tot hun besluit om afstand te nemen van het geloof. Voor mij was dit een belangrijke inspiratiebron om dit boek te schrijven. Ik wilde deze tegenstrijdigheden nader onderzoeken, door middel van grondige studie van Bijbelgedeelten, gesprekken met anders denkenden en reflecties op persoonlijke ervaringen. Het doel was om mijzelf en anderen te helpen een dieper begrip te krijgen van wat geloof inhoudt, ondanks de schijnbare paradoxen. Met een dieper begrip bedoel ik een inzicht dat verder gaat dan oppervlakkige overtuigingen of dogma's, en dat ruimte biedt voor nuances, persoonlijke interpretaties en de complexe realiteit van geloof.

3. Beknopte geloofs verklaring van mij:

① Is het geloof of is het wetenschap?

De betekenis "wetenschap ten aanzien van de Bijbel" is feitelijk de manier waarop wetenschappelijke benadering en kennis worden toegepast op de Bijbel, het heilige boek in het Christendom. Dit kan op verschillende manieren worden begrepen, afhankelijk van de context: Bijbelwetenschap [Bijbelstudies]: Dit is een academisch vakgebied dat de Bijbel onderzoekt met behulp van wetenschappelijke methoden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van

historische, linguïstische, specifieke en literaire analyses om te begrijpen hoe de Bijbel is ontstaan, wie de auteurs waren, welke culturen er invloed hebben gehad, en hoe de teksten over tijd zijn veranderd of geïnterpreteerd. Dit veld kijkt kritisch naar de historische context waarin de Bijbel is geschreven en hoe dit invloed heeft op de betekenis van de teksten.

② Ik geloof op basis van feiten, overleveringen en verklaringen van ooggetuigen

Ik geloof dat het zichtbare en onzichtbare leven is geschapen door een almachtig, alwetend, superintelligent wezen, dat ik hierna GOD zal noemen. Ik geloof dat GOD er altijd is geweest en er ook altijd zal zijn en dat HIJ de bron van alles is.

Ik geloof dat GOD o.a. door middel van taal Zichzelf aan mensen bekend maakt. Ik geloof dat HIJ zelf mensen heeft uitgekozen om op te schrijven wat HIJ ons bekend wil maken.



Ik geloof dat het eerste hoofdstuk van het boek Genesis [ong. 6000 jaar oud] uit de Bijbel de allereerste woorden bevat, die ooit zijn vastgelegd. In dit boek noemt GOD Zichzelf "DE ENE," maar ook "IK BEN DIE IK BEN."



Ik geloof dat GOD in de 70 boeken, jawel, het zijn er geen 66, die samen de Bijbel vormen, Zichzelf, Zijn "Plan" en Zijn beloften aan mensen bekend maakt.

Bijbel

1. Geschiedenisboek
2. Feitenboek
3. Profetisch boek
4. Poëtisch boek
5. Brieven boek
6. Pastoraal boek
7. Apocalyptisch boek (Openbaring van verborgen dingen door God aan een profeet)
8. Een boek van roeping

③ Waarom de Bijbel en niet bijvoorbeeld de Koran?

De Koran is een boek, de Bijbel is een bibliotheek. De zeventig boeken in de Bijbel zijn geschreven in tijdsbestek van duizenden jaren, door vele auteurs, op talloze plaatsen, met zeer diverse achtergronden, en toch vormt het een consistent geheel. Deze diversiteit draagt juist bij aan de rijkdom van de boodschap, omdat het verschillende perspectieven en ervaringen samenbrengt die elkaar aanvullen en een compleet beeld schetsen, alsof alle puzzelstukjes perfect in elkaar passen. Je moet de puzzel nog wel leggen, maar alle stukjes zijn beschikbaar.

Naast de ooggetuigen van toen hebben we de archeologie van nu. Veel gevonden voorwerpen en of opgravingen bevestigen de verhalen uit de Bijbel.

De Koran claimt een boodschap van een engel aan een mens, de Bijbel bewijst zichzelf, historisch en profetisch. Ooggetuigen, gehoord en of ervaren, hebben deze opgetekend.

Dat is de reden waarom de Bijbel mij integreert. Hoe meer ik traditie kan onderscheiden van de werkelijke Schrift – bijvoorbeeld het verschil tussen culturele gewoonten en universele Bijbelse principes – hoe ontzagwekkender de Schrift voor mij is geworden. Het inzicht dat sommige tradities menselijk zijn en niet noodzakelijkerwijs het Woord van God weerspiegelen, helpt mij om de kern van de boodschap beter te begrijpen.

④ Enkele voorbeelden archeologie van nu :

Archeologen ontdekken in Israël bewijs voor Hanukkah-verhaal in ruïnes - Archeologen vinden in Jeruzalem gebouw uit tijd van koning Hizkia - Bijzondere purperen stof gevonden uit tijd van koning David - Unieke vondst in Migdal: synagoge uit tijd van Jezus - Archeologen ontdekken zeldzame papyrustekst over Jezus' jeugd. Doorbraak: stenen van Jezus' weg ontdekt in Jeruzalem - Zeldzaam zegel uit Eerste Tempel Bijzondere opgraving Jeruzalem onthult sporen uit tijd van koning Hizkia periode ontdekt in Jeruzalem - Egyptisch fort ontdekt met link naar Bijbelverhaal uit Exodus.

4. Ik heb heel veel tijd besteed aan het onderzoeken van de Bijbel en dat heeft een reden:

Iedereen weet wel wat voor wonderlijk boek de Bijbel is. Het is verreweg het meest gedrukte en gelezen boek ter wereld. Met grote afstand is het ook het meest vertaalde en verspreide boek. Tegelijkertijd gehoorzaamt het aan geen enkele commerciële wet: het leest niet altijd soepel, het mist een duidelijke lijn en overzicht. Het bevat weinig romantiek, wel wat geweld – maar minder dan in een gemiddelde actiefilm – en je kunt je moeilijk identificeren met één enkele hoofdpersoon.

Het is bovendien het dikste boek dat de meeste mensen in huis zullen hebben, als je het al een boek kunt noemen, want het is eerder een boekenplank: Een collectie van 70 boeken die elk geschreven zijn in een heel andere cultuur over een periode van gerust duizend jaar.

Zeker, er zit ook briljante poëzie in, blader maar eens door Jesaja, stomende passages, de erotische liedjes van Hooglied, knappe storytelling, de boeken Samuel en diepe wijsheden, de uitspraken van Jezus. Maar dat is wel zoeken, ervaren Bijbellezers geven dat meestal ook wel toe. Prik maar een paar keer een willekeurige stukje in de Bijbel aan: Negen van de tien keer zal het je niet boeien of snap je het niet.

Wil ik het echt weten dan zal ik er meer moeite voor moeten doen

Wil ik het echt weten, dan zal ik zorgvuldig moeten lezen, maar dat is niet voldoende. Ik zal meerdere Bijbelvertalingen naast elkaar moeten leggen, omdat er veel verschillen zijn tussen de vertalingen. Elke vertaling is in een specifieke tijd gemaakt, en de invloeden van die tijd zijn duidelijk terug te zien in de tekst. Bijvoorbeeld, de King James Version uit 1611 weerspiegelt de plechtige taal en hiërarchische structuur van het Elizabethaans

Engeland, terwijl modernere vertalingen vaak een eenvoudiger en toegankelijker taalgebruik hanteren, passend bij de huidige tijdsgeest. Het oorspronkelijke verhaal is geïnspireerd door God, maar de vertalingen worden beïnvloed door de tijd en de omstandigheden waarin ze zijn ontstaan.

De Schriften, het oorspronkelijk opgetekende verhaal, leggen zichzelf uit in 70 boeken, waarbij de Psalmen officieel als vijf boeken worden geteld. Deze boeken zijn door verschillende auteurs geschreven over een periode van honderden jaren, en toch sluit alles naadloos op elkaar aan. Het is als een legpuzzel die perfect in elkaar past, maar die nog wel gelegd moet worden. De antwoorden op vragen vormen samen het geheel van de oorspronkelijke Schriften. In het Nieuwe Testament zie je veel dat als aanwijzing uit het Oude Testament afkomstig is.

Soms moet je op zoek gaan, bijvoorbeeld wanneer persoon één in de Bijbel een vraag stelt, zoals "Wat is de grootste opdracht?" [Mattheüs 22:36], en deze wordt beantwoord met: "Heb God lief boven alles en je naaste als jezelf" [Mattheüs 22:37-39]. Als een puzzel past alles in elkaar. "Wie zoekt, zal vinden" is een belofte. Om de waarheid boven tafel te krijgen, is een concordante vertaling met Strong-nummers onmisbaar. Een concordante vertaling is een methode waarbij elk woord uit de oorspronkelijke tekst zo consequent mogelijk wordt vertaald. De Strong-nummers verwijzen naar een index van Hebreeuwse en Griekse woorden, waarmee lezers de precieze betekenis en context van de oorspronkelijke woorden kunnen achterhalen. Ook een studiebijbel kan soms helderheid geven over bepaalde onderwerpen. Het is daarbij belangrijk om alle menselijke interpretaties, belijdenisgeschriften en verhalen opzij te zetten en puur de Bijbelteksten met elkaar te vergelijken.

① Ik zal een voorbeeld noemen om deze stelling te verduidelijken

Op een dag lees je Exodus 5: *1Daarna kwamen Mozes en Aaron tot Farao en zeiden tot hem: Zo zegt de Here, de God van Israël: laat*

mijn volk gaan om te mijner ere in de woestijn een feest te vieren.

De wens van de Here, de God van Israël is dus om het volk te laten gaan. Het tegenovergestelde gebeurde, de lasten voor de Israëlieten werden zwaarder. Dan



komen de plagen voor Egypte maar steeds weer laat Farao het volk niet gaan. Exodus 7:3 *3Maar Ik [God] zal het hart van Farao verstokken.* Wat is verstokken? Dat staat in vers 13 *13Maar het hart van Farao verhardde en hij luisterde niet naar hen – zoals de Here gezegd had.*

Dat lijkt tegenstrijdig: God geeft Zijn wil aan Mozes en Aaron ga naar de farao met de opdracht "Laat Mijn volk gaan." Tegelijkertijd verhardt Hij het hart van de farao, zodat het niet gebeurt. Deze schijnbare paradox is belangrijk, omdat het inzicht geeft in hoe Gods soevereiniteit en menselijke beslissingen samenkomen. Verderop in de tekst wordt dit spanningsveld nader verklaard, wat helpt om een completer beeld te vormen van Gods handelen en bedoelingen. Hier kun je veel over filosoferen; ik heb talloze verhalen gehoord over dit gedeelte. Maar het is beter om de Schrift zelf te laten spreken. De oorspronkelijke Schrift is immers het Woord van diezelfde God.

Praktijk: Dan ga ik op zoek in de Bijbel waar er nog meer over dit gebeuren wordt gesproken. De computer is daarbij een geweldige hulp, dankzij de vele zoekfuncties. Schrift vergelijken met Schrift – dat is de sleutel.

Romeinen 9 *17Want het Schriftwoord zegt tot Farao: Daartoe heb Ik u doen opstaan, opdat Ik in u mijn kracht zou tonen en mijn naam verbreid zou worden over de gehele aarde. 18Hij ontfermt Zich dus over wie Hij wil en Hij verhardt wie Hij wil.*

Dit geeft een helder en duidelijk antwoord op de vraag waarom God het hart van de farao verhardde. De vraag die overblijft, is

waarom de wil van God – namelijk "Laat Mijn volk gaan" – niet is ingewilligd. Misschien was het om Zijn macht te demonstreren aan Israël en de omliggende naties, zoals wordt gesuggereerd in Romeinen 9:17: "*Daartoe heb Ik u doen opstaan, opdat Ik in u mijn kracht zou tonen.*" Zult u nu tot mij zeggen: Wat heeft Hij dan nog aan te merken? Want wie wederstaat zijn wil? Hier lijkt de vertaling verwarrend te zijn. In de concordante vertaling staat: "*Want wie heeft zijn raadsbesluit weerstaan?*" Deze formulering benadrukt dat Gods plan niet door mensen kan worden gedwarsboomd, wat een meer exact begrip van de oorspronkelijke tekst oplevert. De vraag is retorisch, en het antwoord luidt: niemand. Dit wordt bevestigd in Spreuken 16:4.

God heeft dus een wil en een raadsbesluit. Een wil is een bewuste keuze, met de intentie om daar gevolg aan te geven [volgens het woordenboek]. Een raadsbesluit is een bindende beslissing die richting geeft aan beleid.

*19Gij zult nu tot mij zeggen: Wat heeft Hij dan nog aan te merken? Want wie wederstaat zijn wil? 20Maar gij, o mens! wie zijt gij, dat gij God zoudt tegenspreken? Zal het geboetseerde soms tot zijn boetseerder zeggen: **Waarom hebt gij mij zo gemaakt?** 21Of heeft de pottenbakker niet de vrije beschikking over het leem om uit dezelfde klomp het ene voorwerp te vervaardigen tot eervol, het andere tot alledaags gebruik?*

De ongerijmdheid is hier niet dat een boetseersel kan spreken, maar dat een creatie zijn creator tegenspreekt, ter verantwoording roept.

② Vooral de laatste 15 jaren

Ik maak ook gebruik van studies die zijn geproduceerd door een groep mensen die niet verbonden zijn aan kerkelijke stromingen [dit gebeurt wereldwijd]. Zij bestuderen de oudste, met de hand

geschreven geschriften, rechtstreeks vanuit de oorspronkelijke Hebreeuwse en Griekse taal. Hierdoor wordt duidelijk hoeveel fouten er in diverse vertalingen zijn gemaakt – soms zelfs opzettelijk! Traditioneel wordt er in de christelijke kerken gelezen en bestudeerd vanuit een vertaling van de Bijbel.

"Relevant spoor"

De vijf boeken der Psalmen

De vijf boeken der Psalmen: Heel boeiend want die vijf boeken blijken parallel te lopen met de eerste vijf Bijbelboeken, met een duur woord 'Pentateuch' genoemd, de vijf boeken van Mozes. NBG

1. Psalm 1 – 41 dat komt overeen met Genesis
HET EERSTE BOEK: PSALM 1-41
2. Psalm 42 – 72 dat komt overeen met Exodus
HET TWEEDE BOEK: PSALM 42-72
3. Psalm 73 – 89 dat komt overeen met Leviticus
HET DERDE BOEK: PSALM 73-89
4. Psalm 90 – 106 dat komt overeen met Numeri
HET VIERDE BOEK: PSALM 90-106
5. Psalm 107 – 150 dat komt overeen met Deut.
HET VIJFDE BOEK: PSALM 107-150

Zeventig boeken! Dat is wat anders dan de bekende zesenzeestig boeken, wat een typisch menselijk getal is [denk maar aan 666...]. Het getal zeventig is een veelvoud van zeven en symboliseert volheid. Bovendien staat zeventig vanouds voor de volkerenwereld. De volkerentabel van Genesis 10 vermeldt zeventig zonen als nakomelingen van Noach.

**Nergens staat: Leest de Schriften.
Wel: onderzoekt de Schriften. Je leert
de Schrift pas kennen als ik de Schrift**

met Schrift vergelijk, beiden zijn het geïnspireerde werk van God dat is opgeschreven.

③ Schrift met Schrift gaan vergelijken

In de kerkelijke gemeenten waar ik ben geweest, nam men vaak een Bijbelgedeelte en koppelde daar vervolgens een persoonlijk verhaal aan. Daarbij werd dat Bijbelgedeelte soms vertaald naar situaties van nu – een eigen interpretatie dus – wat een totaal andere benadering is dan het vergelijken van Schrift met Schrift.

De boodschap van de oorspronkelijke Geschriften is er echter één van hoop en een prachtige toekomstverwachting voor de hele schepping, voor alle mensen. Dit wordt bijvoorbeeld benadrukt in Romeinen 8:21, waar gesproken wordt over de schepping die bevrijd zal worden van de slavernij van vergankelijkheid, en in Openbaring 21:4, dat belooft dat God elke traan zal afwissen en er geen dood of verdriet meer zal zijn. De Schriften vertellen dat God een onzichtbare kracht, energie, of geest is. Het allereerste dat Hij geschapen heeft, is een voor ons zichtbare afbeelding van Hemzelf, uiterlijk gelijkend op ons. Dit wordt bijvoorbeeld in Genesis 1:26-27 beschreven, waar staat: "*Laten Wij mensen maken naar ons beeld, als onze gelijkenis.*" Deze afbeelding fungeert als vertegenwoordiger of bemiddelaar van God.

De Schrift stelt God voor als de volmaakte Vader, met eigenschappen als liefde, genade, geduld, en trouw. Zo wordt in Psalm 103:13 gezegd dat God zich ontfermt over wie Hem vrezen, zoals een vader zich ontfermt over zijn kinderen. De schepping wordt gepresenteerd als een zwangere vrouw, en Gods zichtbare afbeelding wordt voorgesteld als de Zoon van God. Het is deze Zoon, als eerste geschapen, die vervolgens het overige leven heeft geschapen. Het leven is dus uit God de Vader en door de Zoon. De Zoon is geschapen om de onzichtbare Vader bekend te maken aan Zijn schepselen of kinderen. De Zoon heeft ongeveer 33 jaar in een

sterfelijk lichaam op aarde geleefd [in Israël] en droeg toen de naam Jezus Christus.

Johannes 1 *In den beginne was het Woord en het Woord was bij God en het **Woord was God**. 2Dit was in den beginne bij God. 3Alle dingen zijn door het Woord geworden en zonder dit is geen ding geworden, dat geworden is. 4In het Woord was leven en het leven was het licht der mensen;*

Kolossenzen 1:15-17 ***15Hij is het beeld van de onzichtbare God, de eerstgeborene der ganse schepping, 16want in Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen [meervoud] en die op de aarde [enkelvoud] zijn, de zichtbare en de onzichtbare, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten; alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen;***

Johannes 1:14 *Het Woord is mens geworden en heeft bij ons gewoond.*

Let op: Hij wordt beschreven als het beeld van God; er staat niet dat Hij God was of is. Dit standpunt wordt bijvoorbeeld ondersteund door Kolossenzen 1:15, waar staat dat Hij "*het beeld is van de onzichtbare God*," en Johannes 14:28, waarin Jezus zegt: "*De Vader is groter dan Ik*." Op veel plaatsen in de Bijbel en in de Schriften wordt gezegd dat Hij de Zoon van God is. Bijvoorbeeld in Mattheüs 3:17, waar een stem uit de hemel zegt: "*Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb*," en in Johannes 20:31, waar wordt geschreven: "*Maar deze zijn geschreven opdat u gelooft dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, en opdat u door te geloven leven hebt in Zijn naam*." Er staat nergens "God de Zoon". God en de Zoon zijn twee afzonderlijke individuen: God de Vader en Jezus Christus, Zijn Zoon.

In veel kerken waar ik ben geweest, leerde men mij dat Jezus ook God was. Men onderwees dat God, Jezus en de Heilige Geest allemaal God waren, terwijl de Bijbel duidelijk leert dat er maar één God is en dat Jezus Christus Zijn Zoon is. De Bijbelse interpretatie benadrukt dat God de Vader de enige ware God is en

dat Jezus, hoewel Hij een unieke rol speelt als de Zoon van God, niet gelijk is aan de Vader. Dit verschilt van de traditionele leer waarin de drie personen als gelijkwaardig worden beschouwd. Wanneer ik dit helder zie, worden een aantal vraagstukken opgelost, maar daarover later meer.

Hebreeën 1 *1Nadat God eertijds vele malen en op vele wijzen tot de vaders gesproken had in de profeten, 2heeft Hij nu in het laatste der dagen tot ons gesproken in de Zoon, die Hij gesteld heeft tot erfgenaam van alle dingen, door wie Hij ook de wereld geschapen heeft.*

1 Korinthe 8 *6voor ons nochtans is er maar één God, de Vader, uit wie alle dingen zijn en tot wie wij zijn, en één Here, Jezus Christus, door wie alle dingen zijn, en wij door Hem.*

De Schrift zegt dat Jezus opnieuw naar de aarde terug zal komen in een onvergankelijk lichaam om voor lange tijd als een rechtvaardige koning te regeren vanuit Jeruzalem over de volken. Dan zal er vrede op aarde zijn.

4 Oorsprong van de Schriften

De Schrift is oorspronkelijk in het Hebreeuws - Aramees [OT] en Grieks [NT] geschreven. Een voorbeeld is het Hebreeuwse woord 'chesed,' dat in veel vertalingen als 'liefde' wordt weergegeven, maar in de grondtekst een rijkere betekenis heeft, die ook trouw en barmhartigheid omvat. Dan is er ook nog de Septuagint, de Hebreeuwse bijbel [OT] vertaald in het Grieks. Om de juiste interpretatie van een Bijbeltekst te geven, is het belangrijk om de tekst in de oorspronkelijke Hebreeuwse of Griekse grondtekst te bestuderen!

Maar hoe doe ik dat, ik ken geen Hebreeuws of Grieks. Gelukkig voor mij zijn er tegenwoordig voldoende hulpmiddelen beschikbaar om te helpen. Een daarvan is de Bijbelconcordantie van Strong [Strong's Exhaustive Concordance of the Bible].

Zij hebben elk verschillend woord in de Bijbel voorzien van een

verschillend nummer, waardoor lezers snel de betekenis en context van specifieke Hebreeuwse of Griekse woorden kunnen opzoeken. Per nummer, per woord dus, is vervolgens opgeschreven welk Hebreeuws [OT] of Grieks [NT] er in de grondtekst staat. Dit nummer wordt een strong nummer genoemd, op die nummers kun je zoeken.

Strongnummers zijn hulpmiddelen om te zoeken wat er in een tekst staat en wat dat betekent

Hoe kan ik weten of de vertaling die ik gebruik wel je juiste vertaling is van Gods woord? Ik kan het controleren met behulp van het ISA-programma, toegankelijk voor iedereen. Dit is uiterst belangrijk gebleken om antwoorden te vinden op vragen.

De Schrift leert dat God alles bepaalt. Dit wordt bijvoorbeeld ondersteund in Spreuken 16:9: "*Het hart van een mens overdenkt zijn weg, maar de HEERE bestuurt zijn voetstappen*," en in Efeziërs 1:11, waar staat dat Hij alles werkt naar de raad van Zijn wil. Deze passages laten zien hoe Gods soevereiniteit is en bepaald het verloop van de geschiedenis. Mensen hebben wel een wil, maar geen volledig vrije wil. We worden voortdurend beïnvloed door allerlei emoties en omstandigheden waarvan God de regisseur is. Door onze reacties hierop werken we, vaak onbewust, mee aan Gods plan: de onthulling van Zijn identiteit aan Zijn schepping. Zelfs de mensen die niets met God hebben, dragen onbewust bij aan Zijn unieke plan met de wereld en de mensheid.

Strongnummers zijn hulpmiddelen om te zoeken wat er in een tekst staat en wat dat betekent

"Want evenals allen, in Adam, stervende zijn, zo ook, in Christus, zullen allen levend gemaakt worden

5. De bijbel met geopende ogen lezen, vooringenomenheid [Traditie-Leringen] uitbannen.

Ik moest eerst leren om de Bijbel met werkelijk geopende ogen te lezen – of beter nog, te onderzoeken. Met ‘geopende ogen’ bedoel ik een onbevooroordeelde blik, die verder kijkt dan traditie of interpretatie en echt probeert te begrijpen wat er staat. Die term ‘geopende ogen’ gebruik ik niet zomaar; er zit een belangrijke reden achter. Jarenlang worstelde ik met vragen over de Bijbel die lastig te rijmen waren. Op veel punten lijkt de Bijbel zichzelf tegen te spreken, en dat riep een cruciale vraag op: welk deel moet ik geloven? Bijvoorbeeld, in Exodus 33:20 staat dat niemand Gods gezicht kan zien en in leven blijven, maar in Genesis 32:30 zegt Jakob: 'Ik heb God gezien, van aangezicht tot aangezicht, en mijn leven is behouden gebleven.'

Misschien klinkt dit verwarrend of zelfs tegenstrijdig. Maar juist daarom wil ik uitgebreid uitleggen wat ik hiermee bedoel en hoe ik tot deze inzichten ben gekomen.

Dit onderwerp krijgt ruime aandacht, vooral in het eerste deel van het boek, waar wordt ingegaan op de schijnbare tegenstrijdigheden



in de Bijbel en hoe die begrepen kunnen worden. Deze aandacht is noodzakelijk, omdat het de basis vormt voor het centrale thema: na mijn dood leef ik niet verder – niet in de hemel, en ook niet in de hel. Het mooiste

moet nog komen

① Een zoektocht van ruim dertig jaar

Mijn zoektocht van ruim dertig jaar heeft veel opgeleverd. Deze kennis over mijn dood, zoals inzichten in levenslessen, spirituele ervaringen en praktische voorbereidingen, wil ik graag delen met mijn kinderen, kleinkinderen en andere familieleden. Daarnaast zijn er vrienden en goede bekenden die mij door de jaren heen hebben gesteund en geïnspireerd. Hun gedeelde ervaringen en inzichten hebben mijn zoektocht verrijkt, en daarom wil ik hen ook deelgenoot maken van de resultaten. Als onbekenden hier hun voordeel mee kunnen doen – bijvoorbeeld door nieuwe perspectieven te krijgen op het leven of door praktische tips toe te passen – dan is dat uiteraard van harte welkom.

Ik begrijp dat niet iedereen zit te wachten op de resultaten van mijn zoektocht. Door alles in een boek op te schrijven, geef ik iedereen de vrijheid om het wel of niet te lezen. Een boek biedt ruimte voor gedetailleerde uitleg en maakt het mogelijk om in je eigen tempo tot nieuwe inzichten te komen.

② De Bijbel is niet Gods woord!

Op het juiste moment kwam ik in aanraking met een groep mensen in Amersfoort, komende van veel verschillende denominaties maar met een zelfde doel, namelijk: De Bijbel bestuderen vanuit de grondtekst, de oorspronkelijke Geschriften, is essentieel voor een goed resultaat. De Bijbel is niet letterlijk Gods Woord, maar een vertaling ervan. Dit onderscheid helpt om te begrijpen dat we niet direct uit de oorspronkelijke bron lezen, maar uit teksten die door mensen zijn overgezet in andere talen en contexten. Vertalingen zijn niet geïnspireerd, maar gemaakt in opdracht. [De Statenvertaling werd bijvoorbeeld gemaakt in opdracht van de staat.] Het is mensenwerk: mensen die beïnvloed werden door de tijd waarin ze leefden, vertaalden de oorspronkelijke Geschriften [boekrollen]. Later werden deze vertalingen opnieuw vertaald door anderen, in een andere tijd en naar de taal die toen gebruikelijk was. Een voorbeeld hiervan is

de King James Version, die in 1611 werd gepubliceerd en meerdere herzieningen heeft ondergaan, waarbij het taalgebruik en bepaalde vertaalkeuzes zijn aangepast aan nieuwe taalkundige inzichten en veranderende omstandigheden. Ook dit was mensenwerk, met de invloeden van die tijd.

Door de jaren heen zijn veel vertalingen verschenen, elk beïnvloed door de tijd en omstandigheden van hun makers. Deze invloeden kwamen tot uiting in keuzes zoals het aanpassen van archaïsche taal, het toevoegen van verklarende voetnoten, en het selecteren van bepaalde manuscriptbronnen die als betrouwbaarder werden beschouwd in hun tijd. Dit herhaalde proces heeft duizenden fouten in de Bijbel geïntroduceerd. Het resultaat is dat.....

→ Dit kan toch niet waar zijn!

6. Eerst moet ik vertellen over nieuwe Bijbelse inzichten, van daar uit kan ik verder gaan over de dood.

Toen ik de Bijbel met geopende ogen ging bestuderen kwamen er andere inzichten over de dood en het hiernamaals. Wat betekent het, de Bijbel met geopende ogen bestuderen? Toen ik passages in hun oorspronkelijke context begon te onderzoeken, ontdekte ik nieuwe betekenissen die vaak verloren gaan in vertalingen. Bijvoorbeeld, het woord 'sjeol' bleek een bredere betekenis te hebben dan 'graf' of 'hel', wat mijn kijk op de dood en het hiernamaals veranderde. Ik ga proberen dit duidelijk te maken.

① Dezelfde Bijbel maar totaal anders

Het zal je niet ontgaan zijn: ik ben de Bijbel met andere ogen gaan lezen. Beter gezegd: ik onderzoek de Bijbel met geopende ogen. Ik probeer los te komen van gewoonten en tradities – niet alleen uit de reformatorische hoek, maar ook uit het evangelische milieu. Dit is belangrijk omdat tradities vaak interpretaties opleggen die de

oorspronkelijke boodschap van de Bijbel vertroebelen, en ik wil de Schrift zo onbevooroordeeld mogelijk benaderen. Beide stromingen bevatten tradities die mij belemmeren om de Bijbel werkelijk met open ogen te lezen.

De Bijbel is een vertaling van geschriften. Het is daarom beter om de Bijbel te onderzoeken vanuit de oorspronkelijke geschriften. Door dit te doen, heb ik nuances ontdekt die verloren zijn gegaan in vertalingen. Bijvoorbeeld, het woord 'agape' in het Grieks, dat vaak als 'liefde' wordt vertaald, heeft een diepere betekenis die onvoorwaardelijke toewijding impliceert. Dit verrijkte mijn begrip van de tekst enorm. Die Hebreeuwse en Griekse handschriften vormen het Woord van God. Mijn Bijbel daarentegen is slechts een [soms gebrekkige] vertaling van dat Woord. Een voorbeeld hiervan is het woord 'kerk' in veel vertalingen, dat in de oorspronkelijke Griekse teksten 'ekklesia' is, wat eigenlijk 'samenkomst' of 'gemeenschap' betekent. Deze nuance kan de betekenis aanzienlijk veranderen.

② Laat ik een voorbeeld noemen uit het OT

Voor wie zijn de geschriften van het Oude Testament geschreven? In eerste instantie beseftte ik niet hoe exclusief deze geschriften bestemd zijn voor Israël. Paulus spreekt hierover in zijn brief aan de Romeinen. Hij schrijft dat aan de Joden de heilige geschriften zijn toevertrouwd [Romeinen 3:2]. Daarnaast stelt hij dat niet-Joden – zoals ik – zonder wet zijn [Romeinen 2:14]. Verder benadrukt Paulus dat de verbonden [meervoud!] en de beloften [profetieën] de specifieke erfenis van Israël zijn [Romeinen 9:4].

Eens was ik een aantal jaren penningmeester van een gemeente. Tijdens die periode heb ik mijn broeders en zusters in de gemeente via een Bijbelstudie geleerd dat ze tienden moesten geven.

Maleachi 3 *10Breng de gehele tiende naar de voorraadkamer, opdat er spijs zij in mijn huis; beproeft Mij toch daarmede, zegt de Here der heerscharen, of Ik dan niet voor u de vensters van de hemel zal openen en zegen in overvloed over u uitgieten. 11Dan zal Ik, u ten*

goede, de afvreter dreigen, opdat hij de vrucht van uw land niet verderve en opdat de wijnstok op het veld voor u niet zonder vrucht zij, zegt de Here der heerscharen.

Niet alleen tienden geven maar zelfs de Heer er mee beproeven, dus mensen een tiende is 10% van je inkomen, de rekensom is kinderlijk eenvoudig. Tienden geven is de beste investering die je maar kunt wensen.

Een van de toehoorders ging naar huis en vertelde zijn vrouw dat ze tienden moesten geven. "Waarom?" vroeg de vrouw. "Omdat het in de Bijbel staat," zei hij. Ze zijn begonnen met tienden te geven, omdat het in de Bijbel staat, en ze leren hun kinderen ook om tienden te geven. De kinderen hadden ook de vraag "Waarom?" en kregen hetzelfde antwoord: "Omdat het in de Bijbel staat."

Zie je, zo lezen genoemde personen in de Bijbel iets dat er helemaal niet staat! Ze gingen niet naar huis om de Bijbelstudie over tienden te controleren en te onderzoeken of deze dingen ook werkelijk zo zijn. In plaats daarvan namen ze klakkeloos aan wat ik hen vertelde. Ze lazen iets in de Bijbel wat er **niet** staat. Tot mijn grote spijt heb ik een aantal jaren meegedaan aan deze doctrine.

Handelingen 17:10-12 *11en dezen (de Bereeërs) onderscheidden zich gunstig van die te Thessalonika, daar zij het woord met alle bereidwilligheid aannamen en dagelijks de Schriften nagingen, of deze dingen zo waren.*

Nu lees ik het gedeelte over tienden als een Bereeër met geopende ogen, en pas ik de volgende regels toe:

- ① Waar moet ik dit plaatsen? → In het Oude Testament.
- ② Waar precies? → Bij de profeten, en dus bij het herstel van Israël!
- ③ Over welk huis spreekt Maleachi? → Hij spreekt over de tempel in Jeruzalem. Israël moet tienden geven om de priesters, die dienst doen in de tempel, te onderhouden. Maleachi herinnert zijn

toehoorders aan dit voorschrift uit de wet. In de wet staat, dat zij, die dienst doen in het heiligdom, tienden mogen heffen van het volk.

④ De wet, waar staat die? ➔ Onder andere in Exodus, Leviticus, Numeri en Deuteronomium. Juist, dat gaat over de geschiedenis van Israël.

⑤ Het geven van tienden moet je dus plaatsen bij de geschiedenis en het herstel van Israël.

Dus, hoewel het vragen om financiële steun van gemeenteleden volkomen legitiem is en belangrijk voor het functioneren van de gemeente, is het misleidend en manipulatief om Maleachi 3 als onderbouwing te gebruiken. Dit komt doordat deze tekst oorspronkelijk bedoeld was voor het volk Israël in een specifieke historische context, waarin de tienden dienden om de tempel en de priesters te ondersteunen. Het toepassen van dit voorschrift op de huidige gemeente negeert deze context en kan gevoelens van schuld en verplichting creëren, wat bijdraagt aan manipulatie. Een gezond gesprek over financiële bijdragen moet gebaseerd zijn op vrijwilligheid en wederzijds begrip, niet op het opleggen van een oudtestamenteisch gebod dat niet van toepassing is op de gemeente van nu, dat is manipulatie.

③ De Bijbel is een legpuzzel

Stel je voor dat de Bijbel een legpuzzel is met duizend stukjes, verspreid zonder een voorbeeldplaatje. Zonder voorbeeld, zonder plaatje. Je haalt de stukjes uit een plastic zak. En daar liggen ze dan. Op een hoop. Waar moet je dan beginnen? Je kan natuurlijk wel lukraak wat stukjes aan elkaar gaan passen. Maar dat is onbegonnen werk, omdat de stukjes zonder enige volgorde liggen en er geen duidelijk beginpunt is. De kans is groot dat je na een paar uur tevergeefs passen de stukjes weer in de zak gooit. Weg ermee... Zo heb ik aanvankelijk de Bijbel onderzocht door willekeurig een paar verzen eruit te halen en te proberen ze te begrijpen. Ik merkte echter al snel dat deze aanpak verwarrend en onsamenhangend

was, omdat ik geen duidelijk overzicht had van hoe de verschillende delen van de Bijbel met elkaar in verband stonden. Af en toe een paar kleine gedeelten uit de grote hoeveelheid Bijbelverzen. Ze probeerde ik te begrijpen wat er staat. Om dan, na een paar mislukte pogingen, de Bijbel weer aan de kant te leggen. Dat is dus niet de manier. Hoe begin je met een legpuzzel? Precies, met de kantstukjes, de stukken met een rechte rand die structuur en een beginpunt geven, net zoals bepaalde gedeeltes in de Bijbel een basis bieden om verder te bouwen.

Zo ben ik tewerk gegaan, ik heb geprobeerd om niet alles in de Bijbel meteen te begrijpen. Ik ben eerst alles gaan plaatsen. Het begrijpen komt later wel. Als alle puzzelstukjes op Oude en Nieuwe Testament gesorteerd zijn, dan ga ik verder sorteren. Hoe kan ik nauwkeuriger de Bijbelboeken plaatsen? Ik bladerde door het Oude Testament, omdat ik nieuwsgierig was naar hoe de geschiedenis van het volk Israël werd beschreven. Dit gaf me een gevoel van structuur en hielp me om te begrijpen hoe de Bijbel zich opbouwt vanuit de oorsprong van het geloof. Ik zag dat de boeken Genesis tot en met Ester gaan over de geschiedenis van het volk Israël. De boeken Job tot en met Hooglied zijn de overgang naar de profeten. De boeken Jesaja tot en met Maleachi zijn profetische boeken, waarin het herstel van Israël centraal staat.

4 Iets in de Bijbel lezen wat er niet staat!

Als mijn voorganger of predikant spreekt over het boek Jozua, bijvoorbeeld over de tekst: "*Ik en mijn huis, wij zullen de Here dienen*", wordt deze vaak geciteerd omdat het krachtig de persoonlijke toewijding van Jozua aan God illustreert. Dit doet mij meteen denken: "Juist, hij spreekt over de geschiedenis van Israël en hun keuze voor God." Ik heb talloze preken gehoord over deze tekst, vaak met de toepassing dat ik en mijn huis de Here moeten dienen. En als mijn kinderen, die ook deel zijn van mijn huis, dan niet helemaal in het gareel lopen, voel ik de verplichting om daar iets aan te doen. Niet als een mogelijkheid of suggestie, maar als een

absolute noodzaak – het staat immers in de Bijbel, toch? Hoewel, de interpretatie van Bijbelteksten kan sterk afhankelijk zijn van de context waarin ze gelezen worden.

Maar dat staat er helemaal niet. Deze tekst gaat over Jozua en zijn belofte namens Israël, uitgesproken in een tijd waarin het volk Israël zich vestigde in het beloofde land. Het was een oproep om trouw te blijven aan de God van Israël te midden van andere culturele en religieuze invloeden die hen omringden. Dit is slechts een van de vele voorbeelden waarbij iets in de Bijbel wordt gelezen wat er eigenlijk niet staat.

"Maar als het u niet goed lijkt de HEERE te dienen, kies dan heden wie u dienen zult: de goden die uw vaders aan de overzijde van de rivier gediend hebben, of de goden van de Amorieten, in wiens land u woont. Maar wat mij en mijn huis betreft, wij zullen de HEERE dienen."

In deze passage spreekt Jozua, de leider van het volk Israël, het volk toe. Deze woorden zijn belangrijk omdat ze een cruciaal moment markeren waarin het volk wordt uitgedaagd om hun loyaliteit te verklaren. Het benadrukt Jozua's rol als leider en zijn vastberadenheid om trouw te blijven aan de God van Israël, ondanks de druk van externe invloeden. Hij moedigde hen aan om een keuze te maken tussen het dienen van de God van Israël of andere goden. Jozua heeft hierin zijn eigen vastberaden keuze: hij en zijn huis zullen de HEERE dienen. Ik kan bezien hoe het Jozua verder gaat en denken dat Jozua een goed plan had, omdat hij zijn volk inspireerde om een bewuste keuze te maken voor trouw aan God. Dit laat mij reflecteren op hoe leiderschap en duidelijke doelen een gemeenschap kunnen sturen. Ik kan dit niet lezen als een gebod voor mij, dat staat er niet.



5 Laat ik een voorbeeld noemen uit het NT

Al bladerend door dit Bijbelgedeelte, zie ik eerst vijf geschiedenisboeken: Mattheüs tot en met Handelingen. Mattheüs tot en met Johannes gaan over het werk op aarde van onze Heer.

Handelingen gaat over het werk van zijn volgelingen, zoals het verspreiden van de boodschap van het evangelie, het stichten van kerken en het getuigen van hun geloof, vaak onder zware vervolging.

Dan krijg ik een groot aantal brieven.

Deze brieven kan ik grofweg verdelen in twee groepen: deze verdeling helpt om de verschillende doelgroepen en boodschappen van de apostelen beter te begrijpen, wat essentieel is voor een diepere interpretatie van de Bijbel.

① Die van Paulus

② De brieven van de overige apostelen, waaronder Jakobus, Petrus en Johannes. Deze mannen hebben een andere primaire doelgroep. Dit verschil sluit aan bij hun specifieke missie: Paulus onderscheidde zich vooral als apostel van de heidenen, de onbesnedenen. Ik ben niet besneden, dus deze brieven zijn ook op mij van toepassing. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de specifieke context waarin ze zijn geschreven, zoals de cultuur en situatie van de eerste lezers. Terwijl de andere apostelen zich voornamelijk richten op de Joden, de besnedenen. Tot slot als laatste, het boek Openbaring, dat zowel een brief is als een profetie. Het wordt een brief genoemd omdat het gericht is aan specifieke gemeenten in Klein-Azië, terwijl het ook een profetie is vanwege de visioenen en toekomstvoorspellingen die het bevat. Deze dubbele functie benadrukt zowel de onmiddellijke relevantie voor de oorspronkelijke lezers als de bredere spirituele betekenis voor alle gelovigen.

6 Hoe werkt dit dan in de praktijk?

Hoor ik bijvoorbeeld een preek over "*de schat in de akker*" uit Mattheüs 13, dan denk ik meteen: "Juist, dit is geschiedenis; dit gaat over het werk op aarde van onze Heer." Deze parabel illustreert de waarde van het koninkrijk van God en hoe Jezus tijdens zijn tijd op aarde vaak onderwees aan de hand van verhalen die eenvoudig waren, maar diepe geestelijke waarheden bevatten. Spreekt de dominee, voorganger of leraar over "*het wandelen in de Geest*" uit Romeinen 8, dan denk ik: "Juist, dit komt uit de brieven van Paulus, de apostel voor de heidenen – en ik ben een heiden, onbesneden."

Lees ik in een artikel over de brief van Jakobus, bijvoorbeeld de uitspraak "*Geloof zonder werken is dood*", dan zeg ik tegen mezelf: "De brief van Jakobus, dat is een brief van de overige afgevaardigden."

Ik kan niet genoeg benadrukken hoe belangrijk dit 'plaatsen' is! Het heeft mij enorm geholpen om antwoorden te vinden op mijn vele, vele vragen. Bijvoorbeeld, toen ik worstelde met de betekenis van 'het wandelen in de Geest' uit Romeinen 8, hielp het mij om te begrijpen dat deze tekst deel uitmaakt van Paulus' brieven en specifiek gericht is op de praktische toepassing van geloof in het dagelijks leven van de Romeinen. Hierdoor kreeg ik meer helderheid en kon ik deze boodschap beter toepassen.

Wat iemand mij ook wil vertellen over 'hoe ik moet geloven', het eerste wat ik vraag is: 'Waar staat dat' en dan kan ik het plaatsen.

Met andere woorden: Eerst rangschikken, dan begrijpen. Neem bijvoorbeeld de Bergrede, waarin Jezus verschillende principes uiteenzet. Door deze toespraak te plaatsen binnen de context van zijn onderwijs aan discipelen en het grotere doel van het Koninkrijk van God, wordt het gemakkelijker om de samenhang en diepgang ervan te begrijpen. Het idee van eerst plaatsen en dan begrijpen helpt om niet overweldigd te raken door een soort rookgordijn. Het ordenen zelf is al een stap in de richting van Bijbels onderwijs, van onderzoeken. Als ik de puzzelstukjes op deze manier ga sorteren, ga

ik op een natuurlijke manier, als vanzelf, de losse stukjes aan elkaar passen.

Voordat ik het ga begrijpen, moet ik dus eerst plaatsen

Wanneer een predikant, voorganger of Bijbelleraar iets vertelt, dan kijk ik dat thuis in mijn Bijbel na. Ik kan dan zien of deze dingen zo zijn. Zo ja, dan zeg ik: 'Amen'. Zo niet, dan zeg ik: 'Nee, dank u'. Deze aanpak helpt mij om mijn geloof bewust en kritisch te benaderen. Het onderscheidt zich van een passieve houding door actief te toetsen wat ik hoor aan de Bijbel, waardoor mijn geloof persoonlijker en dieper geworteld raakt.

Deze benadering is een wijze en gezonde houding ten opzichte van het luisteren naar prediking en Bijbellessen. In feite is dit ook een Bijbelse manier van omgaan met onderwijs: Het controleren en toetsen van wat je hoort. Dit principe vinden we bijvoorbeeld terug in Handelingen 17:11, waar de Bereeërs werden geprezen omdat ze "dagelijks de Schriften onderzochten om te zien of deze dingen al zo waren'.

Door zelf de Bijbel erbij te pakken en te toetsen in de Schriften wat er gezegd wordt, zorg ik ervoor dat mijn geloof niet afhankelijk is van de woorden van mensen, maar gegrond blijft in het Woord van God.

Dit versterkt mijn geloof en geeft mij meer inzicht. Als het klopt met wat de Bijbel [liever nog de Schiften] leert, kan ik met een gerust hart geaccepteerd en "Amen" zeggen.

Deze houding zorgt ervoor dat ik persoonlijk blijft groeien in kennis en begrip van de Bijbel-Schriften, terwijl ik trouw blijft aan de waarheid en mezelf bescherm tegen mogelijke verkeerde leerstellingen.

7 Het OT en het NT – wat een vreemde benaming - testament

Waar komen die namen eigenlijk vandaan? In onze tijd beschrijf je in een testament je wensen voor na je overlijden, en leg je dit vast bij een notaris. Hoe kunnen ze dan in de Bijbel spreken over testamenten? God blijft toch altijd bestaan; Hij heeft toch geen testament nodig? Dit is een relevant punt omdat het gebruik van het woord 'testament' in de Bijbel eigenlijk een vertaling is van het Griekse woord 'diatheke', dat beter wordt begrepen als 'verbond', en dat een andere betekenislaag toevoegt aan hoe we deze teksten interpreteren.

Rond het jaar 400 gaf de paus van Rome opdracht om de heilige geschriften vanuit de oorspronkelijke talen naar het Latijn, de omgangstaal van die tijd, te vertalen. Deze vertaling, bekend als de Vulgata, was een belangrijke mijlpaal omdat het de Bijbel toegankelijk maakte voor een veel breder publiek in West-Europa en daarmee een centrale rol speelde in de verspreiding en het begrip van het christelijk geloof. Hij gaf deze opdracht aan Hiëronymus, een van de grootste geleerden van zijn tijd. De boeken van Genesis tot en met Maleachi zijn oorspronkelijk in het Hebreeuws geschreven, terwijl de boeken van Mattheüs tot en met Openbaring in het Grieks zijn opgesteld.

Om deze geschriften van elkaar te onderscheiden, introduceerde Hiëronymus de termen *Vetus Testamentum* = Oude Testament voor de Hebreeuwse geschriften en *Novum Testamentum* = Nieuwe Testament voor de Griekse geschriften. Deze termen zijn relevant gebleven in hedendaagse Bijbelstudies omdat ze helpen om de historische en theologische scheiding tussen de twee grote delen van de Bijbel te begrijpen, wat essentieel is voor een diepgaande interpretatie van de Schrift. Via de Latijnse Bijbelvertaling van Hiëronymus, de zogenaamde Vulgata, zijn deze benamingen in onze moderne Bijbelvertalingen terechtgekomen.

Hiëronymus gebruikte het Latijnse woord testamentum als vertaling van het Griekse woord diatheke, dat eigenlijk ‘verbond’ betekent. Strikt genomen zouden we dus moeten spreken over het oude verbond en het nieuwe verbond. Deze terminologie kan een andere interpretatie van de Bijbel beïnvloeden doordat het de nadruk legt op de dynamiek van relaties en beloften tussen God en de mens, in plaats van op juridische documenten of nalatenschappen. Dit helpt om de Bijbel te begrijpen als een doorlopend verhaal van verbonden en vernieuwing. Het oude verbond omvat de wet, profetieën, geschiedenis en poëzie die de relatie van God met Zijn volk beschrijven.

Belangrijk is dat het oude verbond niet begint bij Genesis 1, maar pas duizenden jaren later, bij de ontvangst van de stenen tafelen. Dit onderscheid is cruciaal voor het begrip van Bijbelse chronologie, omdat het helpt om de structuur en de tijdlijnen van Gods openbaringen en beloften beter te plaatsen binnen de historische context van het volk Israël. Het eindigt ook niet bij het laatste hoofdstuk van Maleachi, maar waarschijnlijk op zijn vroegst bij de kruisdood van Christus – dus ergens halverwege wat wij nu het Nieuwe Testament noemen.

Hoe komt Hiëronymus aan die benamingen? In de Bijbel wordt de term ‘nieuw verbond’ voor het eerst gebruikt in Jeremia 31. Hoe plaats ik Jeremia: Bij de profeten, dat gaat over het herstel van Israël.

Jeremia 31: 31-34. *‘Zie, de dagen komen, luidt het woord des Heren, dat ik met het huis van Israël en het huis van Juda een **nieuw verbond** sluiten zal. Niet zoals het verbond, dat Ik met hun vaders gesloten heb ten dage dat Ik hen bij de hand nam, om hen uit het land Egypte te leiden: mijn verbond, dat zij verbroken hebben, hoewel ik heer over hen ben, luidt het woord des Heren. Maar dit is het verbond, dat **Ik met het huis van Israël sluiten zal** na deze dagen, luidt het woord des Heren: Ik zal mijn wet in hun binnenste leggen en die in hun hart schrijven, Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn. Dan zullen zij niet meer een ieder zijn naaste en een ieder zijn broeder leren: Kent de Here: want zij allen zullen Mij*

kennen, van de kleinste tot de grootste onder hen, luidt het woord des Heren, want Ik zal hun ongerechtigheid vergeven en hun zonde niet meer gedenken.'

Ook deze tekst plaatsen: Over wie gaan deze verzen? Over Israël. In het Nieuwe Testament wordt ook over het nieuwe verbond gesproken. Bijvoorbeeld, in de brief aan de Hebreeën. Daar wordt Jeremia 31 uitvoerig geciteerd. Terecht, want Hebreeën is een andere naam voor Israëlieten.

7. OT voor Israël en NT voor kerk was één van de leringen die ik ooit moest leren

Het Oude Testament, het eerste verbond voor de Joden; het Nieuwe Testament, het nieuwe verbond voor de kerk. Wanneer ik met die gedachte de Bijbel onderzoek, ontstaan er veel conflicten, zoals de schijnbare tegenstrijdigheden tussen genade en wet, of de rol van Israël versus de kerk in Gods plan. Het lijkt gewoon niet te kloppen en rammelt aan alle kanten, bijvoorbeeld wanneer passages over de wet en genade elkaar lijken tegen te spreken, of als profetieën in het Oude Testament moeilijk te verbinden zijn met gebeurtenissen in het Nieuwe Testament.

Er wordt vaak gesproken over de bruikbaarheid en soms zelfs de geschiktheid van de categorieën die worden gebruikt om de Bijbel in te delen. Termen zoals "Nieuwe Testament" of subcategorieën zoals "Wet", "Profeten" en "Geschriften" in het Oude Testament dienen als hulpmiddelen om structuur aan te brengen. Hoewel deze termen structuur bieden, kunnen ze ook afbreuk doen aan een diepere interpretatie door teksten in te delen op een manier die niet altijd de oorspronkelijke betekenis of samenhang weerspiegelt, zoals het loskoppelen van profetieën van hun context in het grotere geheel van de Schrift. Maar deze indelingen weerspiegelen niet altijd de nuances en het bredere verband van de teksten.

De etiketten die oorspronkelijk bedoeld waren om mij te helpen bij het indelen en begrijpen van de Bijbel, blijken vaak onhandig

gekozen. Een voorbeeld hiervan is de term 'Oude Testament', die kan suggereren dat de teksten verouderd of minder relevant zijn, terwijl ze een cruciale basis vormen voor het begrijpen van het Nieuwe Testament. Dit geldt zowel voor het Oude als het Nieuwe Testament. Deze menselijke toevoegingen beïnvloeden de interpretatie door soms impliciet prioriteit te geven aan één deel boven het andere, waardoor de onderlinge samenhang en de voortgang van het hele Bijbelse verhaal over het hoofd kunnen worden gezien. Het is belangrijk te beseffen dat dit allemaal menselijke toevoegingen zijn!!

① Hebreeuwse geschriften

De authentieke geschriften, ook wel de Tenach genoemd, vormen de heilige teksten van het Jodendom en komen grotendeels overeen met wat in het christendom het Oude Testament wordt genoemd. Deze geschriften zijn oorspronkelijk in het Hebreeuws geschreven, met enkele delen in het Aramees. Ze bevatten een verscheidenheid aan literaire vormen, waaronder wetgeving, geschiedenis, poëzie, profetie en wijsheid. Deze geschriften vormen de basis van het Jodendom en zijn tot stand gekomen in een periode die ongeveer loopt van de 12e tot de 2e eeuw voor Christus.

De Tenach is in te delen in drie hoofdonderdelen:

① Tora, wet of Onderwijzing: Dit zijn de eerste vijf boeken van de authentieke Bijbel, ook wel de Pentateuch genoemd. Deze boeken worden samen aangeduid als 'de wet' omdat ze niet alleen wetgevende teksten bevatten, maar ook onderwijzing en richtlijnen geven die de basis vormen voor het religieuze en sociale leven van Israël. Ze leggen de fundamenten van het verbond tussen God en zijn volk en geven inzicht in Gods karakter en plannen. Van deze boeken is Mozes de auteur. Traditioneel wordt aangenomen dat Mozes deze boeken schreef onder Goddelijke inspiratie.

De vijf boeken van de Tora zijn: - Genesis [Beresjiet], wat 'In het begin' betekent, verwijzend naar de schepping en het begin van de menselijke geschiedenis. - Exodus [Sjemot], wat 'Namen' betekent,

gericht op het verhaal van de bevrijding van Israël uit Egypte. - Leviticus [Wajikra], wat 'En hij riep' betekent, met nadruk op de wetten en offers. - Numeri [Bemidbar], wat 'In de woestijn' betekent, over de reis van Israël door de woestijn. - Deuteronomium [Dewariam], wat 'Woorden' betekent, een herhaling en samenvatting van de wetten door Mozes.

② Nevi'im [Profeten]: Deze boeken beschrijven de geschiedenis van Israël na de Tora en bevatten de woorden van de profeten, die een belangrijke rol speelden als geestelijke leiders en morele gidsen. Ze waarschuwden het volk Israël voor ontrouw aan het verbond, riepen hen op tot bekering, en voorzagen hoop voor de toekomst door hun profetieën over de komst van de Messias en de hernieuwing van het verbond met God. Zo zijn er de 'Vroege Profeten' [historische boeken], die de geschiedenis en ontwikkeling van Israël als natie beschrijven, en de 'Late Profeten' [profetische boeken], die een meer theologische en visionaire boodschap bevatten. Deze onderverdeling helpt bij het plaatsen van de gebeurtenissen en boodschappen in hun juiste historische en theologische context.

Enkele belangrijke boeken hierin zijn: Jozua, Rechters, 1 en 2 Samuël, Jesaja, Jeremia, Ezechiël, en de Twaalf Kleine Profeten, zoals Hosea, Amos en Jona. Deze boeken worden als belangrijk beschouwd omdat ze niet alleen de geschiedenis van Israël en haar leiders schetsen, maar ook diepgaande profetische boodschappen en morele richtlijnen bieden die het spirituele en culturele erfgoed van Israël hebben gevormd.

③ Ketoevim [Geschriften] : Dit deel omvat een brede verzameling teksten, waaronder poëzie, wijsheidsliteratuur en andere verhalen. Bekende boeken in deze sectie zijn: Psalmen, Spreuken, Hooglied, Ruth, Klaagliederen, Ester, Daniël, Ezra, Nehemia, 1 en 2 Kronieken. Deze teksten worden als bekend beschouwd omdat ze niet alleen rijk aan literaire vormen zijn, maar ook thema's behandelen zoals persoonlijke geloofservaringen, praktische wijsheid, liefdespoëzie en nationale geschiedenis, waarmee ze bijdragen aan de veelzijdigheid van de Ketoevim-verzameling.

Deze indeling: Tora, Nevi'im en Ketoevim, vormt de kern van de Joodse canon. Het schept een gestructureerd raamwerk dat de betekenis van de Bijbelteksten duidelijk maakt en heeft de basis gelegd voor de manier waarop Joodse gemeenschappen de Schrift lezen en bestuderen. Door de teksten in drie duidelijke categorieën te verdelen, wordt het gemakkelijker om de inhoud en boodschap van elke sectie te begrijpen en te waarderen. Het christendom nam de authentieke geschriften over in de vorm van het Oude Testament, hoewel de methodologie en indeling in de christelijke Bijbel soms verschillen van de joodse Tenach

② Griekse geschriften

De Griekse geschriften in de Bijbel kun je vinden in het Nieuwe Testament. Dit deel van de Bijbel is geschreven in het Koinè-Grieks, een gangbare taal in het oostelijke Middellandse Zeegebied. Dat Grieks zorgde ervoor dat de boodschap van Jezus Christus toegankelijk werd voor een bredere groep mensen, waardoor het geloof snel kon worden verspreid binnen de diverse gemeenschappen van de eerste eeuw. Dit deel van de Bijbel is geschreven in het Koinè-Grieks, de conventionele omgangstaal van het oostelijke mediterrane Zeegebied, en bevat de geschriften die specifieke betrekking hebben op het leven en de leer van Jezus Christus en de vroege christelijke kerk. Het Nieuwe Testament is de basis van het christelijke geloof omdat het de kernboodschap van het christendom bevat: de geboorte, het leven, de dood en de opstanding van Jezus Christus. Deze gebeurtenissen en leringen vormen de fundamenteën waarop christenen hun geloof, ethiek en gemeenschap baseren.

Het Nieuwe Testament bestaat uit 27 boeken en kan worden ingedeeld in vier hoofdgroepen

① De Evangeliën: Deze vier boeken beschrijven het leven, de leer, de dood en de opstanding van Jezus Christus. Elk Evangelie legt andere accenten: Mattheüs benadrukt Jezus als de vervulling van de Joodse profetieën, Marcus richt zich op zijn daden en het snelle

tempo van zijn bediening, Lucas geeft een gedetailleerd verslag van zijn geboorte en opstanding, en Johannes belicht de diepe theologische betekenis van Jezus' identiteit als het Woord van God. Ze bieden elk een eigen perspectief op zijn leven en zijn boodschap. Mattheüs, Marcus, Lucas en Johannes.

② Handelingen der Apostelen: Dit boek, geschreven door Lukas, dezelfde auteur als het Evangelie van Lukas, vertelt de geschiedenis van de vroege kerk na de opstanding en hemelvaart van Jezus. De reizen van Paulus staan centraal omdat zij een sleutelrol speelden in de verspreiding van het christendom buiten de grenzen van Judea. Door zijn zendingsreizen en brieven bereikte Paulus diverse culturele en geografische regio's, wat cruciaal was voor de groei en consolidatie van de vroege christelijke gemeenschappen.

③ Brieven, of Epistels: Dit zijn brieven die geschreven zijn door apostelen, voornamelijk door de apostel Paulus, aan vroege christelijke gemeenten en individuen. Ze bevatten leringen, aansporingen en theologische uitleg en vormen een belangrijk deel van de christelijke leer. Enkele van de belangrijkste brieven zijn: Romeinen 1 en 2, Korintiërs, Galáten, Efeziërs, Filippenzen, Kolossenzen, 1 en 2 Thessalonicenzen, 1 en 2 Timotheüs, Titus en Hebreeë[n] [Hebreeë[n] is anoniem, maar vaak aan Paulus toegeschreven].

Andere apostelen, zoals Petrus, Johannes, Jakobus en Judas, hebben ook brieven geschreven, bestemd voor de besnedenen of wel de Joden.

Apocalyptische literatuur : Het laatste boek van het Nieuwe Testament is Openbaring of Apocalyps, geschreven door de apostel Johannes. Het wordt aangeduid als 'apocalyptische literatuur' omdat het in symbolische beelden en visioenen spreekt over de eindtijd, het oordeel, en de uiteindelijke overwinning van God. Deze benadering benadrukt de hoop op Gods rechtvaardige heerschappij en de vervulling van zijn beloften. Het bevat visioenen en symbolische beelden over de eindtijd, het oordeel en de overwinning van God.

OT voor Israël en NT voor kerk is niet wat de Bijbel leert

③ Het nieuwe verbond voor de kerk?

Jeremia 31:31 *31Zie, de dagen komen, luidt het woord des Heren, dat Ik met het huis van Israël en het huis van Juda een nieuw verbond sluiten zal.*

In zowel de Reformatorische als de Evangelische wereld heb ik vaak gehoord dat het 'Oude Testament' over Israël gaat en het 'Nieuwe Testament' over de Kerk. Dit idee is wijdverbreid omdat het lijkt te passen bij een simplistische scheiding tussen Joodse en Christelijke tradities. Mijn interpretatie verschilt echter: ik zie het 'Nieuwe Testament' niet als exclusief gericht op de Kerk, maar als een voortzetting en vervulling van de beloften aan Israël, waardoor de scheiding minder scherp is. Ook het 'Nieuwe Testament' is voor het grootste deel gericht op Israël en is voor het grootste deel puur Israëlitisch. Als Paulus het over Israël heeft schrijft hij: *“hunner zijn de verbonden”*. Dit benadrukt dat niet alleen het oude, maar ook het nieuwe verbond oorspronkelijk voor Israël bedoeld is. Het corrigeert daarmee het veelvoorkomende idee dat het Nieuwe Testament uitsluitend op de Kerk gericht zou zijn. D.w.z. niet alleen het oude maar óók een groot deel van het nieuwe verbond is voor Israël. Romeinen 9:4 *4immers, zij zijn Israëlieten, hunner is de aanneming tot zonen en de heerlijkheid en de verbonden [meervoud] en de wetgeving en de eredienst en de beloften* Hebreeën 8:8-10, Romeinen 1:16, Romeinen 11, etc.

④ Jezus boodschap niet voor de heidenen

Jezus zegt tot een buitenlandse vrouw: *“Ik ben slechts gezonden tot de verloren schapen van het huis Israëls.... het is niet goed het brood der kinderen (Israëls) te nemen en het de honden [lees: de heidenvolken] voor te werpen”*. De boodschap van Jezus in de evangeliën is brood voor Israël en niet bestemd voor de heidenen.

Mattheüs 15:24-26 *24Hij echter antwoordde en zeide: Ik ben slechts gezonden tot de verloren schapen van het huis Israëls 25Maar zij kwam en viel voor Hem neer en zeide: Here, help mij! 26Hij echter antwoordde en zeide: Het is niet goed het brood der kinderen te nemen en het de honden voor te werpen.*

Christus op aarde was een “Dienaar van besnedenen”[Wie zijn er besneden: De Israëlieten] schrijft de heidenapostel. Romeinen 15:8 *8Ik bedoel namelijk, dat Christus ter wille van de waarachtigheid Gods een dienaar van besnedenen geweest is, om de beloften, aan de vaders gedaan, te bevestigen,* Ik ben onbesneden en kan dus deze woorden niet zomaar op mij van toepassing laten zijn.

5 Wat ging er mis bij de Galatenvermenging?

Dat deed ik in het verleden ook, dat vermengen! De gevolgen waren heftig!

De ellende in de gemeenten van Galaten was dat men “het Evangelie van de voorhuid” [onbesnedenen] ging vermengen met “het Evangelie van de besnijdenis” [besnedenen]. Deze vermenging was problematisch omdat het de kern van Paulus' boodschap ondermijnde: dat rechtvaardiging niet door de wet of Joodse gebruiken komt, maar door geloof in Christus alleen. Het introduceerde verwarring en leidde tot een verkeerd begrip van het Evangelie. De boodschap van Petrus en Jakobus, met een prominente plaats voor de Joodse gebruiken, werd vermengd met de boodschap van Paulus voor de heidenwereld. En dáárvan zegt Paulus: “dát is geen Evangelie”.

Galaten 1:6 *6Het verbaast mij, dat gij u zo schielijk van degene, die u door de genade van Christus geroepen heeft, laat afbrengen tot een ander evangelie, 7en dat is geen evangelie. Er zijn echter sommigen, die u in verwarring brengen en het evangelie van Christus willen verdraaien.*

Mijn voorhuid is nog in tact en daarom hoor ik bij het Evangelie van de voorhuid. Dit benadrukt hoe de fysieke en culturele verschillen tussen Joden en heidenen een centrale rol spelen in de scheiding en interpretatie van de verschillende Evangeliën. Het biedt inzicht in hoe Paulus' boodschap specifiek gericht was op de universele toepassing van het geloof, los van de Joodse gebruiken. Als ik het zelfde doe als de Galaten door het vermengen van het Evangelie voor de Joden met dat van de heidenen vrij vertaald met de kerk, kom ik hopeloos in de knoei, helaas kan ik spreken als ervaringsdeskundige want jaren lang heb ik dit vermengd, voor dat ik bovenstaande onderzocht als Bereeër met geopende ogen.

6 Het christendom als religie is ontstaan uit een vermenging

Vermenging van “het Evangelie der voorhuid” met “het Evangelie der besnijdenis”. Deze vermenging kwam historisch tot stand doordat Joodse en heidense gelovigen samenkwamen in de vroege kerk, elk met hun eigen tradities en overtuigingen. Dit leidde tot debatten, zoals die tijdens het concilie van Jeruzalem [Handelingen 15], waar werd besloten welke Joodse gebruiken moesten worden nageleefd door niet-Joodse christenen. Deze combinatie heeft blijvende invloed gehad op de ontwikkeling van de christelijke leer en praktijk, die elementen van beide tradities integreerde. Een mix van enerzijds een beetje Paulus en anderzijds een beetje Jacobus, Petrus en Johannes. Is het niet karakteristiek dat Petrus door honderden miljoenen christenen beschouwd wordt als het hoofd van de heidenkerk? Terwijl de Schrift hem juist “apostel der besnijdenis” noemt! Deze misvatting is ontstaan doordat latere kerkelijke tradities Petrus een prominente rol toeschreven, vaak als symbool van eenheid binnen het christendom. Dit is significant omdat het contrasteert met de Bijbelse weergave van Paulus als de belangrijkste boodschapper aan de heidenen, wat een ander licht werpt op de rolverdeling binnen de vroege kerk. Hoe vreemd wil je het hebben?

Het Paulus evangelie is vrij van de wet

7 Het unieke van het 'Paulus Evangelie'

Tot op de dag van vandaag [er]kent men in de christelijke kerken waar ik mij begeven heb, zelden het unieke van het '**Paulus Evangelie**'. Dit Evangelie onderscheidt zich door zijn focus op genade als geschenk 'om niet', los van de wet en Joodse gebruiken, en zijn exclusieve openbaring aan Paulus door Jezus Christus zelf, zoals benadrukt in Galaten 1:11-12. In Galaten 1 betoogt de apostel dat zijn roeping en prediking los staat van dat van 'de twaalf' in Jeruzalem. Op andere plaatsen spreekt hij zelfs van "mijn Evangelie". Galaten 1:11-24; Romeinen 2:16; 16:25; 2Timotheus 2:8

11Want ik maak u bekend, broeders, dat het evangelie, hetwelk door mij verkondigd is, niet is naar de mens. 12Want ik heb het ook niet van een mens ontvangen of geleerd, maar door openbaring van Jezus Christus.

De uitdrukking "Evangelie der voorhuid" geeft aan dat aan Paulus een heidense boodschap was toevertrouwd. Dit verwijst naar het specifieke mandaat dat Paulus kreeg om het goede nieuws te brengen aan niet-Joden, waarbij hij nadruk legde op redding door genade en geloof, zonder de noodzaak van Joodse rituelen zoals de besnijdenis. Deze boodschap markeerde een belangrijke verschuiving in de vroege kerk, omdat het de universele toegankelijkheid van het christendom benadrukte. Geheel buiten de wet en de joodse gebruiken om. Dit aspect van Paulus' boodschap is belangrijk omdat het een fundamentele breuk markeert met de afhankelijkheid van de Mozaïsche wet, waardoor het christendom toegankelijk werd voor alle volken zonder culturele barrières. Het



benadrukte de universaliteit van redding door geloof, wat cruciaal was voor de verspreiding en acceptatie van het christendom in de Grieks-Romeinse wereld. Een Boodschap van puur 'om niet'.

① Waarom?

Zelf schrijft hij: opdat “*ik zo mogelijk de naijver van mijn vlees en bloed mocht opwekken*”. Deze passage uit Romeinen laat zien dat Paulus strategisch gebruik maakte van zijn genadeboodschap om de aandacht van zijn Joodse volksgenoten te trekken. Door jaloezie op te wekken, hoopte hij hen te motiveren om zelf naar het Evangelie te verlangen, wat past binnen zijn bredere doel om zowel Joden als heidenen tot redding te brengen. Dit benadrukt zijn diepe betrokkenheid bij zijn volksgenoten en zijn verlangen om hen bij het geloof te betrekken. De apostel deed met zijn genade-boodschap niet anders dan jaloezie opwekken onder zijn volksgenoten. Deze boodschap van redding door genade, **zonder afhankelijkheid van de wet**, benadrukte de gelijkheid van Joden en heidenen in Christus. Dit contrasteerde sterk met de traditionele exclusiviteit van het Joodse verbond, waardoor jaloezie werd opgewekt bij hen die gewend waren aan hun unieke positie. Paulus gebruikte dit bewust als een middel om zijn volksgenoten aan te moedigen zelf naar Christus te zoeken, met de hoop hen tot redding te brengen. Romeinen 11:14 *14dat ik zo mogelijk de naijver van mijn vlees [en bloed] mocht opwekken, en enigen uit hen behouden.*; Romeinen 10:19

8. De indeling van het ‘Nieuwe Testament’

Voordat ik het kan begrijpen moet ik eerst de indeling van het NT begrijpen, dit is een must voor de antwoorden op de veel vragen!

De apostelvergadering, ook wel het Concilie van Jeruzalem genoemd, vond plaats rond het jaar 50 na Christus en wordt beschreven in Handelingen 15 van het Nieuwe Testament. Deze bijeenkomst was cruciaal voor de ontwikkeling van de christelijke kerk omdat het de integratie van niet-Joodse gelovigen behandelde.

Door te besluiten dat heidenen zich niet hoefden te onderwerpen aan de volledige Joodse wet, werd een universele toegang tot het christendom mogelijk gemaakt, wat de verspreiding ervan aanzienlijk bevorderde. Deze bijeenkomst wordt vaak gezien als het eerste grote concilie van de vroege christelijke kerk. De vergadering werd gehouden om een cruciaal geschil binnen de jonge gemeenschap op te lossen, namelijk de vraag of niet-Joodse [heiden] gelovigen zich aan de Joodse wet, inclusief de besnijdenis, moesten houden om volwaardige leden van de gemeenschap te worden.

Volgens de plechtige afspraak op de apostelvergadering richt Paulus zich tot de heidenwereld terwijl Jacobus, Petrus en Johannes zich richten tot “de besnijdenis”. Galaten 2:9 is de sleuteltekst voor de indeling van het NT. Deze tekst bepaalt niet alleen de volgorde van de boeken, maar geeft ook inzicht in de verdeling van de bediening tussen Paulus en de andere apostelen. Het maakt duidelijk dat sommige geschriften primair gericht zijn op heidenen, terwijl andere specifiek voor Joodse gelovigen bedoeld zijn, wat een fundamentele structuur biedt voor het begrijpen van het Nieuwe Testament. Aan deze tekst is de volgorde van de boeken in het NT ontleend. Maar nog véél belangrijker: de adressering van de NT-ische geschriften is hier in één pennenstreek vastgesteld.

*Gal. 2:9 **9en toen zij de genade, die mij geschonken was, opmerkten, reikten Jakobus, Kefas en Johannes, die voor steunpilaren golden, mij en Barnabas de broederhand: wij zouden naar de heidenen, zij naar de besnedenen gaan.***

Let op: Jacobus, Petrus en Johannes schreven geen algemene [katholieke] brieven zoals ik op verschillende Bijbelscholen heb geleerd, maar besnijdenis-geschriften [voor mensen die besneden zijn, de Joden]. Documenten voor Israël en de synagoge.

Het evangelie van Paulus kan ik niet harmoniëren met dat van Jacobus! Paulus legt in zijn brieven de nadruk op redding door genade door geloof, onafhankelijk van werken van de wet, terwijl Jacobus de nadruk legt op het tonen van geloof door daden. Deze

verschillen weerspiegelen hun respectieve doelgroepen: Paulus richt zich op heidenen die onbekend zijn met de Joodse tradities, terwijl Jacobus spreekt tot Joden die gewend zijn aan het naleven van de Tora. Dit maakt hun boodschappen complementair in plaats van tegenstrijdig.

Vaak heb ik onderwijs genoten waarbij ze Paulus gingen harmoniëren met Jacobus. Maar dat lukte niet echt, het klopte niet echt. Pas jaren later mocht ik ontdekken wat er niet klopte. Beiden hadden een bediening van Godswege maar in een totaal verschillende 'setting'. Het zijn twee verschillende instrumenten, met elk een geheel eigen geluid... onder leiding van één Dirigent.

Jacobus richt zijn brief tot "*de twaalf stammen in de verstrooiing*" 1:1. Dit benadrukt dat de brief gericht is aan Joodse gemeenschappen die buiten Israël leefden, vaak als gevolg van vervolging of diaspora. Deze doelgroep weerspiegelt Jacobus' nadruk op het behouden van Joodse tradities en praktijken binnen het geloof in Jezus, wat belangrijke context biedt voor het begrijpen van de boodschap en de thematiek van zijn brief.

1Jakobus, een dienstknecht van God en van de Here Jezus Christus, groet de twaalf stammen in de verstrooiing. Aan mensen die in de synagoge samenkwamen en die het gebruik kenden van oliezalving [5:14] en geloften [5:15].

De verstrooiing wil zeggen dat het Joden waren die gevlucht waren naar buiten Israël, vaak om hun geloof in Jezus. Deze situatie beïnvloedde het denken en schrijven van Jacobus, omdat hij zijn boodschap moest afstemmen op gemeenschappen die leefden in een niet-Joodse omgeving en geconfronteerd werden met uitdagingen om hun geloof en tradities te behouden temidden van andere culturen. Ze waren verstrooid maar nog steeds Joden. En elke Jood kent de Tora op zijn duimpje.

Het evangelie van Paulus kan ik niet harmoniëren met dat van Jacobus!

1 Petrus de apostel van Israël

Petrus' brieven zijn gericht aan de “*vreemdelingen in de verstrooiing*”. Deze groep verwijst naar Joodse gelovigen die door vervolging of andere historische omstandigheden buiten Israël woonden. Theologisch benadrukt Petrus hiermee hun gedeelde identiteit als het volk van God, ondanks hun fysieke verspreiding, en herinnert hij hen aan hun roeping en hoop in Christus. Aan joden in de diaspora. Het woord komt uit het Oudgrieks: διασπορά [diasporá], wat "verspreiding" of "verstrooiing" betekent. Hij noemt hen een “uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie...”. Deze termen uit Exodus 19:5-6 zijn specifiek relevant omdat ze oorspronkelijk werden gebruikt om Israël te definiëren als Gods verbondsvolk. Petrus past deze beschrijvingen nu toe op de Joodse gelovigen in de verstrooiing, waarmee hij hun status binnen het Nieuwe Verbond benadrukt. Dit bevestigt hun unieke identiteit als onderdeel van Gods heilsplan, zowel in continuïteit met het Oude Testament als in het licht van Christus' verlossingswerk. Slechts Israël komt voor deze kwalificaties in aanmerking.

1Petrus, een apostel van Jezus Christus, aan de vreemdelingen, die in de verstrooiing zijn in Pontus, Galatië, Kappadocië, Asia en Bitynië, 2de uitverkorenen naar de voorkennis van God, de Vader, in heiliging door de Geest, tot gehoorzaamheid en besprenging met het bloed van Jezus Christus: genade en vrede worde u vermenigvuldigd.

Aan Petrus waren ooit de sleutels van het Koninkrijk toevertrouwd. Hij is het die bij cruciale gelegenheden in het boek ‘Handelingen’ de deur opent. In Judea [hoofdstuk 2], in Samaria [hoofdstuk 8] en aan “het einde der aarde” [hoofdstuk 10]. In Caesarea ontsluit hij het Koninkrijk voor een “vreemdeling in de poorten”: Cornelius en de zijnen.

Mattheüs 16:19 *19Ik zal u de sleutels geven van het Koninkrijk der hemelen, en wat gij op aarde binden zult, zal gebonden zijn in de hemelen, en wat gij op aarde ontbinden zult, zal ontbonden zijn in de hemelen.*

Deze tekst wordt vaak geïnterpreteerd als een verwijzing naar geestelijk gezag, waarbij 'sleutels' symbool staan voor de autoriteit om besluiten te nemen met hemelse erkenning. Het wordt gebruikt als basis voor de praktijk van binden en ontbinden binnen de kerk, waarbij geestelijke en morele kwesties worden vastgelegd of vrijgegeven.

In een bepaalde gemeente, waar ik een flink aantal jaren heb doorgebracht, was dit een veelgebruikte tekst. Honderden keren heb ik deze gehoord, vaak in de context van: Wij, de gemeente, hebben de sleutels van het Koninkrijk. Dit werd geïnterpreteerd als het hebben van geestelijke autoriteit om beslissingen te nemen die zowel op aarde als in de hemel zouden worden erkend. Deze interpretatie beïnvloedde de praktijken van de gemeente door een sterke nadruk te leggen op bindingen en ontbindingen als directe uitdrukking van Goddelijke wil. Wat wij binden in de kerk zal gebonden zijn in de hemel, en wat wij ontbinden zal ontbonden zijn. Dit omvatte vaak het vaststellen van morele richtlijnen, het uitspreken van zegeningen of verboden, en het aanpakken van spirituele kwesties zoals vergeving en genezing. Voor gemeenteleden had dit een diepgaande impact, omdat het hen het gevoel gaf deel te nemen aan een hemelse autoriteit, maar het kon ook leiden tot druk om te conformeren aan deze uitspraken. Er werden talloze bindingen en ontbindingen uitgesproken.

Met de kennis die ik nu heb, denk ik: "Hoe heb ik daar ooit aan mee kunnen doen? Wat een dwaasheid! Ik begrijp nu dat deze praktijken vaak gebaseerd waren op een beperkte interpretatie van Bijbelteksten, zonder voldoende oog voor de bredere context en nuance. Dit inzicht heeft mij geholpen om mijn geloof op een meer kritische en geïnformeerde manier te benaderen."

② Dit zal ik verduidelijken om het spoor niet te verliezen

De uitdrukking 'binden en ontbinden' was een vaste uitdrukking die in Israël onder andere werd gebruikt bij rechtszittingen. In de periode voordat de gemeente [ecclesia] ontstond, was niet iedereen

gemachtigd om te binden of te ontbinden. Dit gezag was voorbehouden aan priesters, profeten en leden van de Joodse Hoge Raad. Gewone burgers hadden deze bevoegdheid niet.

③ - Het Sanhedrin – Hoge Raad

Toen er rond het begin van de jaartelling al 400 jaar geen profeten meer waren geweest in Israël, kwam het geestelijke gezag uiteindelijk in handen van Farizeeën, Sadduceeën en priesters. Deze periode zonder profeten was historisch en theologisch significant, omdat het een vacuüm creëerde in directe goddelijke openbaring, waardoor nieuwe geestelijke leiders opkwamen die het gezag over de interpretatie van de wet en religieuze praktijk overnamen. Leiders uit deze groepen vormden samen een zogenaamde 'Hoge Raad', ook wel het 'Sanhedrin' genoemd, of kortweg 'de Raad' [Mattheüs 5:22; Handelingen 6:1].

Deze raad bestond uit 71 vooraanstaande figuren, die door handoplegging waren gewijd. Deze handoplegging diende als autorisatie en wordt tot op de dag van vandaag 'Smicha' [סמיכה] genoemd. Smicha, wat letterlijk 'steun' of 'overdracht' betekent, was een cruciale ceremonie waarbij geestelijk gezag werd overgedragen. Het markeerde de formele erkenning van een persoon als bekwaam om de wet te interpreteren en als leider op te treden binnen de gemeenschap, wat essentieel was voor het behoud van continuïteit in het religieuze leiderschap.

Daarnaast was er in iedere stad, ten behoeve van de rechtspraak, een Joodse raad van 23 rechters. Deze lokale raden stonden in relatie tot het Sanhedrin als lagere rechtbanken die lokale geschillen behandelden, terwijl het Sanhedrin fungeerde als het hoogste gerechtshof voor complexe zaken en nationale kwesties. Deze structuren werkten samen door lokale zaken waar nodig te escaleren naar het Sanhedrin, wat een gecoördineerd systeem van rechtspraak en religieuze autoriteit mogelijk maakte. Het Sanhedrin bestond uit een hogepriester samen met een 70-hoofdige groep leiders, samengesteld uit oud-hogepriesters, Farizeeën, Sadduceeën

en andere geestelijke leiders. Het Sanhedrin, ook wel de Hoge Raad genoemd, ontstond ongeveer twee eeuwen voor het begin van de jaartelling, in navolging van Mozes en de 70 oudsten zoals beschreven in Deuteronomium 17:8-11. Deze oprichting werd geïnspireerd door de noodzaak om een rechtvaardig en centraal gezag te creëren, zoals Mozes dat deed met de benoeming van 70 oudsten om hem te helpen bij het oordelen over het volk. Dit model bood een blauwdruk voor het Sanhedrin om juridische, religieuze en morele stabiliteit te waarborgen binnen de Joodse gemeenschap.

De leden van het Sanhedrin werden vaak aangesproken met de titel Rabbi [Mattheüs 23:7-8]. Nicodemus en Jozef van Arimathea, bekende figuren uit het Nieuwe Testament, waren leden van deze Raad [Johannes 3:1; 7:50; 19:38-39; Mattheüs 27:57; Markus 15:43]. Hun lidmaatschap van het Sanhedrin is relevant omdat het laat zien dat zelfs binnen deze hoge raad van Joodse autoriteiten sympathie voor Jezus bestond. Dit geeft een uniek inzicht in hoe Jezus' boodschap ook de harten van invloedrijke leden van de religieuze elite wist te raken.

④ Het nieuwe Sanhedrin in onze tijd

Na de verwoesting van de tempel heeft het Sanhedrin nog bijna 400 jaar in Tiberias [Galilea] door gefunctioneerd. Deze keuze voor Tiberias werd gemaakt omdat het een van de laatste bolwerken van Joodse geleerdheid en traditie was na de verwoesting van Jeruzalem. Het functioneren van het Sanhedrin in Tiberias bood de Joodse gemeenschap een centrum van religieuze en juridische autoriteit in een tijd van grote onzekerheid en diaspora. Het is opmerkelijk dat er weer een Sanhedrin bestaat. Kort na de oprichting van de staat Israël, stelde de Minister van Godsdienstzaken, Rabbijn Yehudah Leib Maimon, voor om weer een Sanhedrin op te richten, maar dit liep op niets uit.

Al eerder had Napoleon getracht om een Sanhedrin te vormen. In 1807, verzamelde hij in Parijs 71 Joden, met inbegrip van 36 Rabbijnen, en verklaarde hen tot een Sanhedrin, maar dit verdween

weer snel. Het was bovendien geen echt Sanhedrin omdat het zich niet in Israël bevond. In 2001 werd, op voorstel van Rabbijn Zvi Idan en President Katzav, de toenmalige president van Israël, verzocht om weer een Sanhedrin te vormen. Dit verzoek was belangrijk omdat het voortkwam uit een groeiende heropleving van interesse in Joodse tradities en religieus leiderschap in een moderne context. Het initiatief weerspiegelde een verlangen naar herstel van historische instituties die een centrale rol speelden in de Joodse geschiedenis en spirituele identiteit. In 2004, was het Sanhedrin van 71 personen compleet en op 7 februari 2005 kwam het Sanhedrin voor het eerst samen in Jeruzalem. In 2006 heeft het Sanhedrin op het Bijbelse feest der bazuinen, dat o.a. profetisch spreekt over de bazuinen in Openbaring, de Sjofar [bazuin] geblazen. In 2007 besloot het jonge Sanhedrin, dat inmiddels ook een eigen kudde schapen heeft, om op Pesach [het Pascha] in Jeruzalem twee Paaslammeren te slachten. Deze daad was symbolisch belangrijk omdat het direct aansloot bij de oude traditie van het Pascha zoals gevierd in de tijd van de tempel. Het slachten van de lammeren op de berg Moria herinnert aan de bevrijding uit Egypte en versterkt het verlangen naar de herbouw van de tempel en de heropleving van deze rituelen. Dit is voor het eerst dat er sinds de verwoesting van de tempel weer Paaslammeren op de berg Moria zijn geslacht! In oktober 2007 heeft het Sanhedrin, voor het eerst sinds de verwoesting van de tempel in het jaar 70, de priesterzegen [Birkat HaKohaniem] weer uitgesproken op het tempelplein. Deze zegen, afkomstig uit Numeri 6:24-26, is een gebed waarin bescherming, genade en vrede van God worden gevraagd. Het hernieuwde uitspreken van deze zegen is significant omdat het een directe verbinding legt met de tempeltradities en de hoop op spiritueel herstel en nationale eenheid onderstreept. Naast al deze dingen wordt er ook hard gewerkt aan voorbereidingen voor een nieuwe tempel. Deze voorbereidingen omvatten onder andere de bouw van replica's van tempelinstrumenten, het opleiden van priesters volgens Bijbelse voorschriften, en het verzamelen van rituele materialen zoals de rode vaars. Een van de grootste uitdagingen is

echter de politieke en religieuze complexiteit rond de Tempelberg, die verschillende claims en gevoeligheden kent, wat de voortgang bemoeilijkt. Inmiddels ligt bij het Tempelinstituut te Jeruzalem al veel daarvoor klaar.

5 De Smicha

De leden van het Sanhedrin werden niet alleen beschouwd als gezaghebbend in de stoffelijke wereld, maar ook in de geestelijke wereld. Dit dubbele gezag functioneerde door hun rol als zowel juridische rechters over aardse zaken als spirituele autoriteiten in religieuze kwesties. Het gaf hen de unieke verantwoordelijkheid om beslissingen te nemen die zowel de praktische samenleving als het geloofsleven beïnvloedden, wat hun invloed in de gemeenschap aanzienlijk vergrootte. Men geloofde dat wanneer drie mensen met een Smicha bij elkaar kwamen om recht te spreken, de Sjechina – de aanwezigheid van Gods heerlijkheid – vanzelf in hun midden was. De aanwezigheid van de Sjechina werd belangrijk geacht omdat het de Goddelijke goedkeuring en leiding bij hun beslissingen symboliseerde. Dit verhoogde niet alleen de geloofwaardigheid van hun uitspraken, maar versterkte ook het vertrouwen van de gemeenschap in hun oordeel. [Vergelijk dit met Mattheüs 18:20.]

In Jesaja 9:5,6 staat: *“... Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijn schouder...”* en in Jesaja 22:22 ... *“En Ik zal de sleutel van het huis van David op zijn schouder leggen; en hij zal opendoen, en niemand zal sluiten, en hij zal sluiten, en niemand zal opendoen”* [vergelijk Openbaring 3:7].

De sleutel is een metafoor voor gezag. In Bijbelse teksten, zoals Jesaja 22:22 en Openbaring 3:7, symboliseert de sleutel autoriteit om deuren te openen en te sluiten, wat staat voor het bepalen van toegang of uitsluiting. Sleutels waren in de oudheid zo groot dat ze op de schouder werden gedragen, waardoor het zichtbaar werd wie bevoegd was om een stadspoort of deur te openen. Dit benadrukt de zichtbare en erkende aard van autoriteit in de gemeenschap.

Iedereen kon dus zien wie ‘waardig was’ om een stadspoort of een deur te openen.

Binden is in het Grieks deo [δεω] – met het Strongnummer 1210. [Dit moet ik niet verwarren met het Latijnse Deo, dat God betekent.] Dit onderscheid is belangrijk omdat het Griekse begrip een functionele betekenis heeft die betrekking heeft op handelingen zoals vastbinden of verbieden, terwijl het Latijnse begrip een verwijzing naar het Goddelijke is. Deze nuances zijn essentieel om de juiste context en interpretatie van teksten te behouden. Deo betekent: Binden, vastbinden, het ‘sluiten van een [huwelijks] verbond’, het ‘aanbinden’, ook het ‘aanbinden van Gods geboden’ en binnen de Joodse context betekent het ook ‘iets verbieden’.

Ontbinden is in het Grieks luo [λυω] - met het Strongnummer 3089. Het betekent het ‘ontbinden van een [huwelijks]verbond’, het ‘vrijlaten’ van iemand, het ‘beëindigen van een bijeenkomst of een overeenkomst’, het ‘onwettig verklaren’ van iets, of iets ‘verbieden’. Het kan ook ‘vernietigen’ betekenen.

Zoals een Rabbi of lid van het Sanhedrin gezag overdroeg aan een leerling, ontving Petrus gezag van Rabbi Jeshua [Jezus]. Nu kon ook hij gezag oefenen als het om binden en ontbinden ging. Dit gezag was zelfs groter dan het gezag van de Farizeeën en overige leiders van Israël, want hij ontving zijn gezag van de Zoon van God. Later geeft Jezus dit gezag ook aan de overige discipelen [Mattheüs 18:18]. Deze overdracht van gezag was cruciaal voor de structuur en het functioneren van de vroege kerk. Het stelde de discipelen in staat om gezamenlijk leiding te geven, geschillen op te lossen en beslissingen te nemen met spirituele autoriteit, wat essentieel was voor de groei en stabiliteit van de nieuwe geloofsgemeenschap.

6 Kan een ‘Gemeente’ van vandaag dit zomaar toepassen?

Het is volkomen misplaatst om deze woorden, zoals "*Ik zal u de sleutels van het Koninkrijk der hemelen geven*" en "*wat gij op aarde binden zult, zal gebonden zijn in de hemelen*," die specifiek tot Petrus en later tot de andere apostelen werden gericht, zomaar toe

te eigenen als gemeente van vandaag. Deze uitspraken waren bedoeld om hun unieke leidersrol in de vroege kerk te bevestigen en kunnen niet zonder meer worden toegepast op een bredere context. Wanneer dit gezag op een algemene manier wordt toegepast, ontstaan er misverstanden en zelfs manipulatie, helaas ben ik ervaringsdeskundige. Bijvoorbeeld, er zijn situaties geweest waarin leiders in een gemeente 'binden en ontbinden' gebruikten om persoonlijke voorkeuren of agenda's door te drukken, onder het voorwendsel dat hun beslissingen Goddelijke goedkeuring hadden. Dit leidde tot verdeeldheid en wantrouwen binnen gemeenschappen. Mensen kunnen proberen hun eigen wil aan anderen op te leggen onder het voorwendsel dat ze spreken met Bijbelse autoriteit, terwijl de oorspronkelijke context ontbreekt.

Deze woorden waren bedoeld voor een bijzondere rol en verantwoordelijkheid in de vroege kerk. Het willekeurig toepassen ervan kan leiden tot situaties waarin mensen hun eigen overtuigingen of wensen op ongepaste wijze aan anderen opdringen. Helaas zou ik veel voorbeelden kunnen noemen, maar dat zou dit boek onnodig dik maken.

Daarom is het essentieel om de context en oorspronkelijke bedoeling van Bijbelteksten goed te begrijpen. Dit kan worden bereikt door middel van exegese, waarbij een grondige analyse van de tekst in haar oorspronkelijke taal en culturele setting plaatsvindt, en door historische achtergrondstudie, die helpt om de omstandigheden en het publiek van de tekst beter te begrijpen. De Bijbel roept op tot liefde, nederigheid en respect binnen de gemeente, zoals verwoord in teksten als 1 Korintiërs 13:4-7, Filippenzen 2:3-4 en Romeinen 12:10, die deze kernwaarden benadrukken als essentieel voor een gezonde gemeenschap. Door deze kernwaarden centraal te stellen, zoals liefde, nederigheid en respect, kunnen we ervoor zorgen dat Bijbelse principes op een eerlijke en opbouwende manier worden toegepast. In de praktijk betekent dit dat leiders transparant zijn in hun beslissingen, luisteren naar verschillende perspectieven binnen de gemeenschap

en streven naar consensus. Dit voorkomt dat Schriftuurlijke interpretaties worden misbruikt om persoonlijke agenda's te bevorderen en bevordert in plaats daarvan vertrouwen en harmonie.

7 En Johannes in Openbaring?

De zeven gemeenten in Openbaring 2 en in Openbaring 3 zijn geen heidengemeenten maar Messiasbelijdende synagogen. Deze interpretatie is belangrijk omdat het benadrukt dat deze gemeenten functioneerden binnen een Joods-Messiaanse context, met synagogepraktijken zoals de Thora-lezing en gemeenschappelijke gebeden. Dit verschilt van heidense gemeenten, die vaak minder gestructureerd waren en geen directe banden hadden met Joodse tradities. Deze joden worden gewaarschuwd voor “de synagoge van satan”, voor hen die zeggen dat zij Joden zijn en het niet zijn”. Dit verwijst naar groepen of individuen die zich als Joden voordoen, maar volgens de tekst handelen in strijd met de waarden en het geloof van het Jodendom. In de bredere context van Openbaring sluit dit aan bij de waarschuwingen tegen misleiding en valse claims binnen de gemeenschap van gelovigen. De “engel der gemeente” verwijst naar een bekende functie in de synagoge, de zgn. Sjeliach Tsibboer [lett. afgezant van de gemeenschap] of de chazan. De Sjeliach Tsibboer was verantwoordelijk voor het leiden van gebeden en het vertegenwoordigen van de gemeenschap tijdens synagogale diensten. Deze rol is relevant voor het begrip van de tekst in Openbaring, omdat het benadrukt dat de 'engel' een daadwerkelijke leider binnen de gemeente was, met een cruciale taak om het spirituele leven van de gemeenschap te bevorderen.

Openbaring 3:9 *9Zie, Ik geef sommigen uit de synagoge des satans, van hen, die zeggen, dat zij Joden zijn en het niet zijn, maar liegen; zie, Ik zal maken, dat zij zullen komen en zich nederwerpen voor uw voeten, en erkennen, dat Ik u heb liefgehad.*

De belofte die de Mensenzoon uitspreekt, is een Schriftwoord dat als een herhaald refrein terugkeert in de profetie van Jesaja 45:14, Jesaja 49:22-23, Jesaja 60:14, Jesaja 66:5, Jesaja 66:12,14,

14Zo zegt de Here: Het vermogen van Egypte [De Egyptenaren, de Cusjieten en de Sabeeërs] en de koopwaar van Ethiopië – de Sabeeërs, die mannen van statige gestalte, zullen tot u overkomen en u toebehoren; zij zullen u volgen, in ketenen overkomen en zich voor u nederwerpen; zij zullen u smeken: Alleen bij u is God, en er is geen ander, generlei God.

“Zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zal Mijn hand opheffen naar de heidenvolken, naar de volken zal Ik Mijn banier omhoogsteken. Dan zullen zij uw zonen brengen in de armen, en uw dochters zullen gedragen worden op de schouder. En koningen zullen uw verzorgers zijn, en hun vorstinnen uw voedsters. Zij zullen zich voor u neerbuigen met het gezicht ter aarde en zij zullen het stof van uw voeten likken”, Jesaja 49:22-23.

“Ook zullen, zich buigend, naar u toe komen de kinderen van hen die u onderdrukt hebben, en allen die u verworpen hebben, zullen zich neerbuigen, aan uw voetzolen, en zij zullen u noemen: Stad van de HEERE, het Sion van de Heilige van Israël”, Jesaja 60:14.

De grondgedachte in deze profetieën is dat niet-Joden, behorend tot de heidenvolken, en Joden die afvallig waren geworden, zich zullen neerbuigen voor trouwe Israëlieten. Dit zal gebeuren wanneer de HERE zich over Israël heeft ontfermd en Zijn heerlijkheid naar Jeruzalem is teruggekeerd. Wie Israël eens vervolgden zullen uiteindelijk Israëls onderdanen en sympathisanten worden!

In Philadelphia zijn er niet-Joden die beweren Joden te zijn of de plaats van Israël te hebben ingenomen.

Ook vandaag zijn er zulke mensen: Islamieten die zich beschouwen als het ware nageslacht van Abraham, en Christenen die zichzelf bestempelen als het ware, geestelijke Israël. Het is bijvoorbeeld bekend dat sommige islamitische tradities Abraham beschouwen als

een voorvader door Ismaël, en bepaalde christelijke theologie zich zien als de vervulling van het verbond met Israël. Deze overtuigingen tonen de blijvende invloed van Bijbelse figuren op moderne religieuze identiteit.

De Mensenzoon geeft een kernachtige omschrijving van de denkbeelden van zulke godsdienstige stromingen: *“Zij zeggen dat zij Joden zijn, en zijn het niet”*. Dit citaat verwijst naar mensen of groeperingen die zich valselyk identificeren met het Joodse volk of claimen hun plaats in te nemen. Het komt uit de Openbaring van Johannes [2:9 en 3:9], waarin deze woorden specifiek worden gebruikt om hypocrisie en valse claims te bekritiseren binnen een religieuze context. Groeperingen die zich beschouwen als het ware Israël hebben het Joodse volk de eeuwen door belasterd, tegengewerkt, vervolgd en het leven zuur gemaakt. Bijvoorbeeld, tijdens de middeleeuwen werden Joden vaak beschuldigd van ketterij door bepaalde christelijke sektes, wat leidde tot vervolgingen zoals de pogroms. In recentere tijden hebben sommige groepen die zich spiritueel met Israël identificeren antisemitische ideeën verspreid, wat de spanningen verder heeft verergerd. Wanneer de Mensenzoon verschijnt, komt daaraan een definitief einde. Dan zullen de vervolgers erkennen dat God Israël heeft liefgehad. Deze erkenning wordt in de profetieën voorgesteld als een moment van diepe nederigheid, waarbij zij erkennen dat de zegeningen en de liefde van God onvoorwaardelijk aan Israël zijn geschonken. Dit wordt uitgebeeld in passages zoals Zacharia 14:16, waar gesproken wordt over naties die naar Jeruzalem optrekken om God te aanbidden, als teken van deze erkenning. Ze zullen zich aan het Joodse volk onderwerpen, en voortaan naar Jeruzalem optrekken om Israëls God te vereren [Zacharia 14:16 e.v., Jesaja 2:1-5, Micha 4:1-3].

Met deze indeling van het NT is het mogelijk om de Bijbel beter te begrijpen.

ΤΙ ΟΥΝ ΤΟ ΠΕΡΙΣΣΟΝ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑΙΟΥ

wat ? dan het voorrecht van-de Jood

Wat is dan het voorrecht van de Jood

Η ΤΙΣ Η ΩΦΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΤΟΜΗΣ

of wat ? de baat van-de besnijdenis

of wat is het nut van de besnijdenis

"Relevant spoor"

Johannes 5:39 – onderzoekt de Schriften!

NBG *Onderzoekt de Schriften, want jullie menen daarin eeuwig leven te hebben en die zijn het die getuigenis geven aangaande mij. SW 39 Doorzoekt de Geschriften, want jullie menen in hen aionisch leven te hebben en dezen zijn het die aangaande Mij getuigenis geven.*

De Joden waartegen Jezus sprak, meenden dat het louter beheer van de Schriften een garantie was voor eeuwig leven [=het leven van de toekomstige eeuw-aion]. Dat was een misverstand want de inhoud geloofden ze niet. Wat ze nalieten, is de Schriften te *onderzoeken*, en zo te ontdekken dat deze getuigen van Hem, die voor hen stond.

Nergens in de Bijbel staat: *leest* de Schriften. Wel: *onderzoekt* de Schriften. Je leert de Schrift pas *verstaan*, wanneer ze zichzelf uitlegt. Door Schrift met Schrift te vergelijken.

Er wordt veel gepraat en getheologiseerd over de Bijbel. Maar het leidt nergens toe. *Onderzoek* de Schriften [vanuit het origineel] en ontdek dat het op elke bladzijde getuigt van het leven dat in Christus is!

9. De Bijbel is een onsamenhangend, moeilijk boek, op veel plaatsen lijkt het wel zichzelf tegen te spreken

Heel veel is mij duidelijk geworden toen ik begreep dat de Bijbel niet Gods woord is maar een menselijke vertaling van Gods woord. Hiermee bedoel ik dat de teksten in de Bijbel door mensen zijn geïnterpreteerd en neergeschreven, wat ruimte laat voor menselijke invloeden en culturele contexten. Dit inzicht heeft mij geholpen om beter te begrijpen hoe bepaalde passages tot stand zijn gekomen en waarom er soms schijnbare tegenstrijdigheden in staan. Er is een hele wereld voor mij open gegaan.

① Ik zal een makkelijk voorbeeld noemen

Romeinen 1:1 *1Paulus, een dienstknecht van Christus Jezus, een geroepen apostel, afgezonderd tot verkondiging van het evangelie van God*

Laat ik stilstaan bij het woord dienstknecht. Volgens het woordenboek betekent een dienstknecht een ondergeschikte. Een slaaf daarentegen wordt gedefinieerd als een lijfeigene: iemand die geen persoonlijke rechten heeft. Deze nuance is belangrijk omdat het onderscheid benadrukt hoe Paulus zijn volledige overgave en onderwerping aan Christus begreep, wat veel verder gaat dan de rol van een dienstknecht. Dit inzicht helpt de diepere betekenis van Paulus' woorden in de Bijbelteksten beter te begrijpen. Een lijfeigene is een persoon wiens lichaam eigendom is van zijn heer.

In de Studiebijbel [Centrum voor Bijbelonderzoek, Veenendaal, 2003, deel 12, p. 155] staat dat het Griekse zelfstandig naamwoord *doulos* letterlijk "slaaf" betekent. In de tijd van Paulus werd dit woord vaak gebruikt om een persoon aan te duiden die volledig toebehoorde aan zijn meester, zonder rechten of vrijheden. Dit concept van slavernij stond niet alleen voor arbeid, maar ook voor een diepe loyaliteit en overgave, wat goed aansluit bij Paulus' boodschap van

totale toewijding aan Christus. Een doulos, oftewel slaaf, is het eigendom van zijn heer en verplicht tot volledige gehoorzaamheid, 24/7. Een slaaf heeft nooit vrijheid of een eigen mening.

Dit maakt duidelijk dat Paulus niet slechts een dienstknecht van Jezus was, hoe vriendelijk dat ook mag klinken. Dit verschil onderstreept de radicale toewijding die Paulus aan Christus toeschreef: hij zag zichzelf niet als iemand die vrijwillig diensten verrichtte, maar als iemand wiens hele bestaan toegewijd was aan zijn meester. Deze interpretatie versterkt het begrip van Paulus' relatie met Christus als een complete overgave zonder enige vorm van autonomie. Een dienstknecht verricht diensten, maar heeft vrije tijd en een eigen wil. Paulus beschouwde zichzelf als het eigendom van Christus, een slaaf van Jezus, zonder eigen wil. Om recht te doen aan de betekenis van het woord doulos, kan het dus niet worden vertaald als "dienstknecht". Een betere weergave zou kunnen zijn "slaaf", zoals weergegeven in de Engelse vertaling van de NASB [New American Standard Bible], waar het woord "bond-servant" wordt gebruikt om de volledige toewijding en eigendom aan de meester te benadrukken.

"Relevant spoor"

1:1	ΠΑΥΛΟΣ	<u>ΔΟΥΛΟΣ</u>	ΧΡΙΣΤΟΥ	ΙΗΣΟΥ	ΚΛΗΤΟΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
	paulos	doulos	christou	iēsou	klētos	apostolos
	Paulus	slaaf	van-Christus	Jezus	geroepen	afgevaardigde

ΑΦΩΡΙΣΜΕΝΟΣ	ΕΙΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΘΕΟΥ
aphōrismenos	eis	euaggelion	theou
afgezonderd-zijnde	tot-in	goed-bericht	van-God

Paulus was geen dienstknecht van Christus maar een slaaf van Christus

② Een ander makkelijk voorbeeld van een foutieve vertaling

Openb. 1: 1 NBG *1Openbaring van Jezus Christus, welke God Hem gegeven heeft om zijn **diens** knechten te tonen hetgeen weldra moet geschieden, en welke Hij door de zending van zijn engel **aan zijn diens** knecht Johannes heeft te kennen gegeven.*

Concordante vertaling: *1 De onthulling van Jezus Christus, welke God aan Hem geeft, om aan **Zijn slaven** de dingen te tonen die met snelheid moeten gebeuren; en Hij duidt het aan, afvaardigend door Zijn boodschapper, aan **Zijn slaaf Johannes**.*

"Relevant spoor"

1:1	ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ	ΙΗΣΟΥ	ΧΡΙΣΤΟΥ	ΗΝ	ΕΔΩΚΕΝ	ΑΥΤΩ	Ο	ΘΕΟΣ	ΔΕΙΞΑΙ
	apokalupsis	iēsou	christou	hēn	edōken	autō	ho	theos	deixai
	onthulling	van-Jezus	Christus	welke	geeft	aan-hem	de	God	om-te-ton
ΤΟΙΣ	ΔΟΥΛΟΙΣ	ΑΥΤΟΥ	Δ	ΔΕΙ	ΓΕΝΕΣΘΑΙ	ΕΝ	ΤΑΧΕΙ	ΚΑΙ	
tois	doulois	autou	ha	dei	genesthai	en	tachei	kai	
aan-de	slaven	van-hem	de-dingen-die	moet	worden~	in	snelheid	en	
ΕΧΜΑΝΕΝ	ΑΠΟΤΕΙΛΑΣ	ΔΙΑ	ΤΟΥ	ΑΓΓΕΛΟΥ	ΑΥΤΟΥ	ΤΩ	ΔΟΥΛΩ	ΑΥΤΟΥ	
esēmanen	aposteilas	dia	tou	aggelou	autou	tō	doulō	autou	
hij-duidt-aan	afvaardigende	door	de	boodschapper	van-hem	aan-de	slaaf	van-hem	
ΙΩΑΝΝΗ									
iōannē									
Johannes									

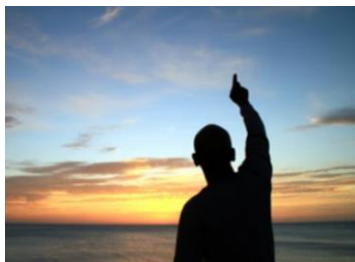
Zoals aangegeven, kunnen kleine nuances in vertalingen grote gevolgen hebben voor hoe een tekst wordt geïnterpreteerd. Vertalingen zijn immers nooit neutraal. Elke vertaler maakt keuzes op basis van taal, cultuur en de context van de tijd waarin hij of zij werkt. Deze keuzes kunnen soms afwijken van de oorspronkelijke betekenis van de Bijbeltekst, wat bij lezers misleiding kan creëren.

Bovendien is in de NBG het woord *doulos* niet consistent vertaald, kijk maar met mij mee:

concordant view				
SR	☐ All renderings	124 hits	24 Rems	5 groups
Count	lemma-t	Strong	cls.nl	v.nbgNT
1	doulos	G1401	slaaf	Een slaaf
1	doulos	G1401	slaaf	als slaaf
1	doulos	G1401	slaaf	de slaaf
3	doulos	G1401	slaaf	dienstknecht
7	doulos	G1401	slaaf	een dienstknecht
6	doulos	G1401	slaaf	een slaaf
1	doulos	G1401	slaaf	knecht
42	doulos	G1401	slaaf	slaaf
1	doulos	G1401	slaaf	tot zijn slaaf
1	doulos	G1401	slaaf I	Gij... ..slaaf
2	doulos	G1401	slaaf I	gij... ..slaaf
3	doulos	G1401	slaaf I	slaaf
1	doulos	G1401	slaven	(2/2) een slavenjuk
1	doulos	G1401	slaven	De slaven
2	doulos	G1401	slaven	Slaven
2	doulos	G1401	slaven	als slaven
1	doulos	G1401	slaven	als... ..dienaren
1	doulos	G1401	slaven	dienaren
6	doulos	G1401	slaven	dienstknechten
7	doulos	G1401	slaven	knechten
31	doulos	G1401	slaven	slaven
1	doulos	G1401	van-slaaf	van een dienstknecht
1	doulos	G1401	van-slaaf	van een slaaf
1	doulos	G1401	van-slaven	slaven

❸ Ik zal nog een voorbeeld noemen die veel invloed heeft op de zienswijze van de hemel.

Mat. 24: 3 NBG *Toen Hij op de Olijfberg gezeten was, kwamen zijn discipelen alleen tot Hem en zeiden: Zeg ons wanneer zal dat geschieden, en wat is het teken van uw komst en van de voleinding der wereld?*



"Relevant spoor"

24:3 ΚΑΘΗΜΕΝΟΥ ΔΕ ΑΥΤΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΟΡΟΥΣ ΤΩΝ ΕΛΑΙΩΝ ΠΡΟΧΛΑΘ
 kathēmenou de autou epi tou orous tōn elaiōn prosēlthon
 |van-zittende| echter van-hem op de Berg van-de Olijven |kwamen-tot

ΑΥΤΩ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΚΑΤ ΙΔΙΑΝ ΛΕΓΟΝΤΕΣ ΕΙΠΕ ΗΜΙΝ ΠΟΤΕ
 autō hoi mathētai kat idian legontes eipe hēmin pote
 hem de leerlin |een| (Ctrl) v|reekomstig eigen |zeggende |zeg! ons wanneer?

ΤΑΥΤΑ ΕΣΤΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΤΟ ΧΜΕΙΟΝ ΤΗΣ ΧΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ
 tauta estai kai ti to chmeion tēs chs parousias kai
 deze-dingen |zal-zijn| en wat? het teken van-de jouw aanwezigheid en

ΣΥΝΤΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ
 sunteleias tou aiōnos
 van-voltooiing van-de aeon

Geen eeuwigheid maar een aeon

Zie je waar het woord 'wereld' vandaan komt? Van aeon en dat heeft verstrekkende gevolgen.

Koenen, Verklarend Handwoordenboek:

'eeuwigheid = duur zonder aanvang of einde', altijd durend.

De Dikke Van Dale geeft de volgende verklaring:

"Eeuwig" betekent zonder einde, eindeloos of voor altijd durend. Het kan verwijzen naar iets dat voor altijd blijft bestaan, zonder dat er ooit een einde aan komt. Dit kan zowel in een letterlijke als in een figuurlijke zin worden gebruikt. In een filosofische of spirituele context wordt "eeuwig" vaak gebruikt om iets aan te duiden dat buiten de beperkingen van tijd valt, zoals het concept van de eeuwigheid of het eeuwige leven.

Eeuw en eeuwigheden in de Bijbel is altijd durend, dit kan niet.

De definitie van het woordenboek Koenen en Van Dale voor 'eeuwigheid' past niet bij het woord aeon in de bovengenoemde passages in Mattheüs, zoals bij "*de voleinding der wereld*". Dit komt omdat er sprake is van een "einde van de eeuwigheid" en van een

"toekomende eeuwigheid". Deze formuleringen impliceren een beperkte of specifieke tijdsperiode, wat niet strookt met de gebruikelijke definitie van 'eeuwigheid' als iets zonder einde.

Conclusie : 'Aeon' is dus niet 'eeuwigheid', volgens de gebruikelijke Nederlandse definitie van 'eeuwigheid'.

De Bijbel is geschreven in het Hebreeuws [Oude Testament] en in het Grieks [Nieuwe Testament]. Het Hebreeuwse woord voor eeuw is **olam**, het Griekse woord voor eeuw is **aion**. Op alle plaatsen in de Bijbel waar je de woorden eeuw, eeuwen, eeuwig, eeuwigheid of eeuwigheden leest [let op: Een meervoudsvorm van eeuwigheid? Hoe bizar], staat dus in de oorspronkelijke talen een woord met OLAM of AION erin. Ja, ook in het beroemdste Bijbelvers:

Johannes 3:16 NBG *16 Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.*

De meer concordante vertaling; SW *16 Want God heeft de wereld zo lief, dat Hij Zijn Zoon, de enigverwekte, geeft, opdat elke in Hem gelovende toch niet verloren zal gaan, maar dat hij aionisch leven zal hebben.* [Rom. 5:8] - [Joh. 10:28] .

Een **olam** of **aion** is een [lang] tijdperk met een begin en een einde; het betekent nooit een eindeloze toestand. In sommige gevallen hebben de vertalers **aion** zelfs vertaald met wereld, bijvoorbeeld in Mattheüs 12:32; 13:22,39,49; 28:20; Romeinen 12:2; 1Timoteüs 16:17. Het hangt af van welke vertaling ik lees, maar de verwarring wordt alleen maar groter.

Er bestaat een Griekse versie van het Oude Testament, de Septuagint geheten. Deze versie werd, naar men zegt, algemeen gebruikt door de Joden in de tijd dat Jezus op aarde was. Er wordt

ook beweerd dat zowel Jezus als Zijn discipelen deze versie vaak gebruikten en eruit citeerden. Daarom richt ik mij nu verder op de studie van het Grieks. Voor de vertaling van het Griekse woord *aion* kies ik ervoor om het simpelweg te behouden als *aion*.

Op alle plaatsen waar in de Bijbelvertaling gesproken wordt van "eeuwigheid", staat er feitelijk: "een periode waar geen einde aan kan komen." Dit kan echter niet kloppen. Ik had hier moeite mee — een "eeuw" wordt gezien als iets eindeloos, maar "eeuwigheden" is het meervoud van eeuw. Als een eeuw altijd voortduurt, hoe kunnen er dan meerdere eeuwen zijn.

Volgens Koenen, Verklarend Handwoordenboek, roept dit vraagtekens op over de precieze betekenis van het woord "eeuw" in de context van de Bijbel en hoe het vertaald zou moeten worden.

Aeon : 'onafzienbare tijdsruimte'. Een aeon is dus een tijd met een begin en een einde dan kunnen er ook meerdere aeonen zijn. Het was dus beter om het woord aeon niet te vertalen met eeuwigheid maar onvertaald te laten. Toen ik in de Bijbel de woorden eeuw en eeuwigheden ging veranderen in de woorden aeon, ging er een wereld voor mij open.

Van Dalen woordenboek: "Aion" is een term uit het Oudgrieks [αἰών], die verschillende betekenissen kan hebben, afhankelijk van de context waarin het wordt gebruikt:

- ① Levensduur of tijdperk: In zijn meest algemene betekenis verwijst "aion" naar een lange periode, zoals een tijdperk, eeuw, of generatie. Het kan ook worden gebruikt om de levensduur van een persoon aan te duiden.
- ② Eeuwigheid: In een filosofische of theologische context kan "aion" verwijzen naar een eeuwige tijd of de eeuwigheid zelf, iets dat geen begin en geen einde heeft. In christelijke theologie wordt het woord soms gebruikt om het "eeuwige leven" of de "eeuwige wereld" te beschrijven.

Zo zijn er werkelijk honderden voorbeelden in de Bijbel die mij door

de foutieve vertaling op gedachten brachten die niet overeenkomen met wat de Schriften zeggen. In veel gevallen is mijn Bijbellesen foutief beïnvloed, ik ging dingen lezen die er in werkelijkheid niet stonden. En ontstond het beeld dat de Bijbel een boek is wat zichzelf tegenspreekt.

Belijdenisgeschriften die veel kerken gebruiken waar ik geweest ben, zijn gemaakt vanuit de Bijbelvertalingen en ook daar kom je veel tegenstrijdigheden tegen. Het was de bedoeling dat belijdenisgeschriften het begrijpen van de Bijbel makkelijker zouden maken, helaas de verwarring is erdoor alleen maar toegenomen.

4 De Bijbel niet lezen maar onderzoeken

Met Bijbel lezen kom ik dus niet zoveel verder. Voor mij voelt het onderzoeken van de geschriften veel actiever en doelgerichter; het gaat om diep graven en verbanden leggen, terwijl Bijbel lezen vaak oppervlakkiger blijft. Bovendien wijst de belofte 'wie zoekt zal vinden' op een persoonlijke en intensieve zoektocht, wat verder gaat dan alleen het lezen van de tekst. Dat is wel even wat anders dan Bijbel lezen op een regenachtige middag of in je 'stille tijd'. Onderzoeken van de geschriften vraagt om een actieve betrokkenheid en een diepere inspanning om verbanden en betekenissen te ontdekken, wat volgens mij meer voldoening geeft en meer inzicht oplevert dan alleen lezen.

5 Woorden kunnen alles veranderen

Soms zegt iemand precies wat ik op een bepaald moment nodig heb – ik wist dat er meer was, in de les en in preken wist ik dat er iets ontbrak, en dan, plotseling, zegt iemand het. Ik herinner me bijvoorbeeld een moment waarop ik worstelde met een moeilijke vraag over mijn geloof, en iemand in een gesprek precies de woorden uitsprak die mijn twijfel wegnamen. Het werd uitgesproken, onder woorden gebracht. Tot mijn grote vreugde blijken er toch antwoorden te zijn.

Het kan ook dat ik me rot voelde. Sombor, wanhopig, ik zou niet

weten hoe het verder moest, en dan zegt iemand opeens iets waardoor alles verandert. Ik herinner me bijvoorbeeld een vriend die zei: 'Het is oké om niet alles te begrijpen; soms brengt tijd zelf de antwoorden.' Die woorden gaven me een nieuw perspectief. Ik word geïnspireerd, geraakt, bemoedigd en ik krijg weer nieuwe hoop.

① **Woorden kunnen dat.**

Woorden scheppen nieuwe werelden. [Een uitspraak van Heschel] Deze uitspraak benadrukt de kracht van taal om onze werkelijkheid te vormen en transformeren. Heschel wijst erop dat woorden niet alleen beschrijven, maar ook creëren, en dit sluit nauw aan bij mijn ervaring van hoe woorden mijn perspectief en hoop volledig kunnen vernieuwen.

② **Woorden kunnen alles veranderen.**

Ik was dan ook niet verbaasd toen ik de Bijbel opende en op de eerste bladzijde las dat van God wordt gezegd dat Hij alles maakt door... Zijn woorden. Het bracht me opnieuw tot het besef hoe krachtig woorden zijn, niet alleen in de schepping, maar ook in ons dagelijks leven. Dit sluit perfect aan bij mijn eigen ervaring, waarin woorden vaak een transformatieve kracht hebben gehad.

10. De Schriften het woord van God? Wat betekent dat eigenlijk?

① **Het adres van een Bijbelgedeelte**

Hoe interpreteer ik de Schriften, Gods geschreven woord? Elke kerkrichting, elke vertaling heeft zo z'n eigen invalshoeken en overtuigingen. Zo benadrukken sommige vertalingen de genade van God sterker, terwijl andere meer gericht zijn op gehoorzaamheid en wetgeving. Bijvoorbeeld, de Statenvertaling legt vaak nadruk op Gods rechtvaardigheid, terwijl de Willibrordvertaling een meer liturgische toon hanteert. Maar wat zeggen de Schriften? Wat is het

fundament van werkelijkheid?

De Schriften leggen zichzelf uit in 70 boeken [de Psalmen officieel als vijf boeken geteld, zie: 1, 42, 73, 90 en 107], van verschillende auteurs opgeschreven in een periode van honderden jaren, en toch sluit alles naadloos op elkaar aan.

De Bijbel vormt een verzameling boeken die de basis hebben gelegd voor de normen en waarden van onze westerse maatschappij. Denk bijvoorbeeld aan waarden zoals rechtvaardigheid, barmhartigheid en naastenliefde, die in Bijbelse teksten sterk naar voren komen. Deze waarden zijn terug te vinden in onze wetgeving, sociale structuren en culturele opvattingen over goed en kwaad. Nog belangrijker is de vraag of ik deze Bijbel als mijn fundament beschouw, of dat ik mij laat leiden door menselijke interpretaties en tradities die er in de loop der eeuwen uit zijn voortgevloeid. De Bijbel als fundament betekent dat ik de tekst als leidraad en onfeilbare bron zie voor mijn geloof en handelen. Dit verschilt van interpretaties en tradities, die vaak door culturele contexten en menselijke invloeden worden gevormd. Terwijl tradities waardevol kunnen zijn, moeten ze volgens mij altijd worden getoetst aan wat de Schrift zelf zegt. Er zijn veel kerken en gemeenten die een omschrijving hebben van hun fundament, wat moet ik daar mee?

2 Timotheüs 4:3-4 NBG *Want er zal een periode zijn, wanneer zij de gezonde onderwijzing niet zullen verdragen, maar zij zullen naar hun eigen begeerten voor zichzelf leraren ophopen, die het gehoor kietelen, en zij zullen zich afkeren van het horen van de waarheid en zich terzijde keren naar de mythen.*

SW 3 *Want de periode zal zijn wanneer zij de gezonde onderwijzing niet zullen verdragen, maar zij zullen overeenkomstig de eigen begeerten voor zichzelf leraren ophopen, het gehoor gekieteld wordend, [Jes. 30:9,10] 4 en zij zullen inderdaad het gehoor afkeren vanaf de waarheid en zij zullen zich terzijde keren naar de mythen.*
[Titus 1:14]

God heeft zich in Zijn Woord op verschillende manieren

geopenbaard. De historische, profetische en literaire delen zijn meestal in de vorm van korte rollen of pamfletten. Zijn laatste en hoogste mededelingen zijn gekomen in de vorm van brieven, of, vanwege hun formele en publieke karakter, geschriften.

Als de postbode mij een grote stapel post bezorgt, moet ik eerst sorteren als meerdere mensen post ontvangen op hetzelfde adres. Dit is vergelijkbaar met hoe we de Bijbel interpreteren: voordat we teksten toepassen op ons eigen leven, is het belangrijk om te begrijpen aan wie ze oorspronkelijk waren gericht en in welke context ze zijn geschreven. Voordat we post openen, kijken we eerst of deze wel aan ons is gericht.

Er is een periode in mijn leven geweest waarin ik dacht dat de hele Bijbel voor mij bedoeld was — of, om het anders te zeggen, dat de Bijbel rechtstreeks aan mij gericht was. Ik ging ervan uit dat alles wat ik las op mij van toepassing was. Maar... ik liep honderden keren vast wanneer ik de woorden echt serieus wilde nemen en proberen uit te leven.

Denk even met mij mee: Mijn ouders zijn overleden, en bij het opruimen van hun spullen kom ik brieven tegen die mijn vader aan mijn moeder schreef in hun verkeringstijd. In die brieven beschrijven ze hoeveel ze van elkaar houden, hoe ze naar elkaar verlangen, en welke plannen ze maken voor de toekomst. Ze schrijven over hoe ze willen trouwen, waar ze willen wonen en hoe ze hun leven samen willen inrichten.

Ik lees ook hoe ze afspraken maken over wat ze nooit zullen doen in hun huwelijk, daarbij verwijzend naar dingen die ze bij hun eigen ouders hebben gezien. Het lijkt zo herkenbaar: kinderen die zich ergeren aan bepaalde gewoonten of situaties uit hun ouderlijk huis en vastbesloten zijn deze te vermijden in hun eigen huwelijk.

Ik ben de lezer maar beseft dat de brieven niet aan mij gericht zijn. Dit inzicht heeft mijn interpretatie van de Bijbel veranderd; ik begrijp nu dat ik de teksten moet benaderen met respect voor hun oorspronkelijke context en bestemming. Hoewel ze waardevolle

lessen bevatten, zijn ze geschreven aan specifieke mensen in een specifieke tijd, en dat besef helpt me om de boodschap beter toe te begrijpen. Wel kan ik leren van deze brieven van hun trouw aan elkaar, van hun goede voornemens, van eventuele consequenties. Hun omschreven praktische situatie is totaal anders dan de mijne maar het is ook een brief niet aan mij gericht. Ik kan ze zorgvuldig bewaren en later nog eens lezen, maar dan nog zijn het brieven niet aan mij geschreven.

Met de Bijbel is het niet anders, het merendeel is niet aan mij persoonlijk gericht.

② En de Bijbel?

① Met de Bijbel is het niet anders; het is voor een gedeelte een feitenboek, feiten zoals ze waren. Niet mijn feiten maar de feiten van toen.

② Een profetisch gedeelte waarin voorzeggingen zijn opgeschreven soms voor het tweede testament maar ook wel voor veel en veel later, zelfs zijn er die nog moeten gebeuren.

③ Een poëtisch boek en dat betekent: Het woord "poëtisch" in de Bijbel helpt de literaire vorm en stijl. Van bepaalde delen van de tekst, die vaak worden vervangen door een hoogstaande, kunstige en ritmische taal. De Bijbel bevat veel poëzie, met name in boeken als Psalmen, Spreuken, Job, en Hooglied. In de Bijbel wordt poëzie gebruikt om gevoelens, emoties en diepe spirituele waarheden op een krachtige manier uit te onderdrukken. Vaak zijn deze teksten geschreven in een ritmische en beeldende stijl, met gebruik van metaforen, parallelisme en symboliek. Bijvoorbeeld in de Psalmen: "De Heer is mijn herder, mij zal niets ontbreken." [Psalm 23:1], of beter vertaald: "Ik zal niet ontbreken".

④ Ook zijn in de bibliotheek die Bijbel heet, brieven opgenomen. Een brievenboek, brieven die zijn geschreven aan mensen en of

Bijbel

1. Geschiedenisboek
2. Feitenboek
3. Profetisch boek
4. Poëtisch boek
5. Brieven boek
6. Pastoraal boek
7. Apocalyptisch boek (Openbaring van verborgen dingen door God aan een profeet)
8. Een boek van roeping

gemeenten, niet aan mij maar aan de gemeente zus of zo. In bijna alle brieven staat wel aan wie de brief gericht is en wie de schrijver is.

⑤ Pastoraal: In de Bijbel heeft het begrip "pastoraal" betrekking op het herderlijke en zorgzame aspect van krachtig leiderschap. Het woord zelf komt van het Latijnse "pastor", wat "herder" betekent. Een pastorale benadering is er een waarbij iemand, zoals een herder voor zijn schapen, zorg en leiding geeft aan een groep mensen, de "kudde". Deze metafoor van de herder wordt vaak gebruikt om de relatie tussen krachtig leiderschap en het volk te beschrijven. Bijbelse Context van "Pastoraal" In de Bijbel wordt de rol van een herder vaak verbonden met zorg, bescherming en leiding van Gods volk. Deze pastorale thema's komen op verschillende plaatsen voor: God als de ultieme herder, God wordt in veel Bijbelse teksten beschreven als een herder die voor zijn volk zorgt.

⑥ Tot slot kent de bibliotheek Bijbel apocalyptische boeken: Er zijn enkele specifieke boeken en gedeelten in de Bijbel die als apocalyptisch worden beschouwd. De belangrijkste zijn:

1. Het boek Daniël [Oude Testament]

Daniël bevat enkele van de vroegste voorbeelden van apocalyptische literatuur in de Bijbel. Het boek beschrijft visioenen van koninkrijken die opkomen en vallen, en van de toekomst van een eeuwig [Aeonische] koninkrijk van God. Vooral de hoofdstukken 7-12 bevatten visioenen van engelen, beesten en koninkrijken, en een eindtijd waarin God uiteindelijk triomfeert over het kwaad. [Dan. 7: 13-14]

2. Het boek Openbaring [Nieuwe Testament]

Het meest apocalyptische boek in de Bijbel is het laatste boek, Openbaring [ook wel "Apocalyps" genoemd]. Dit boek, geschreven door de apostel Johannes, bevat uitgebreide visioenen van de eindtijd, inclusief de strijd tussen goed en kwaad, de twijfel van God, en het rustieke herstel van alle dingen.

Openbaring 1:1 NBG *1Openbaring van Jezus Christus, welke God Hem gegeven heeft om zijn dienstknechten te tonen hetgeen weldra moet geschieden, en welke Hij door de zending van zijn engel aan zijn dienstknecht Johannes heeft te kennen gegeven.*

De Bijbel is geen boek maar een bibliotheek



③ Geen enveloppen voor de brieven

In vroeger tijden waren er geen enveloppen. Daarom werd het adres van een 'geschrift' opgenomen in de beginregels ervan. Op ingewikkelde wijze beginnen de korte gedeelten van de Schrift meestal met een specifieke aanduiding van de afzender en de ontvanger. Petrus en Jacobus zijn hier wel een goed voorbeeld van.

④ Jacobus aan de twaalf stammen

Geen van de "besnijdenis geschriften" [voor de mensen die besneden zijn, de Joden] duidt zo duidelijk de groep aan voor wie de brief is geschreven als de brief van Jacobus aan de twaalf stammen in de verstrooiing. Er zijn bekeerde Joden terechtgekomen buiten Israël in wat men toen noemde de verstrooiing. Haar tegenstelling met de brieven van Paulus is zo uitgesproken, dat Luther het gezag ervan betwistte. Paulus benadrukt redding door geloof en genade, terwijl deze brief sterk gericht is op werken en praktische gerechtigheid. Dit leidde tot eindeloze pogingen om beide met elkaar te verzoenen, zonder echter ooit tot een bevredigende oplossing te komen. Zodra is begrepen dat deze brief voor een andere groep is bedoeld dan voor hen in de huidige bedeling [de periode waarin volgens sommigen de kerk centraal staat in Gods plan], verdwijnt alle noodzaak tot verzoening en komen we niet meer in de verleiding

om de een met de ander in overeenstemming te brengen.

① De brief begint

"Jacobus, een slaaf van God en de Heer Jezus Christus, aan de twaalf stammen in de verstrooiing" Jac. 1:1; concordante vertaling

Niets kan eenvoudiger zijn dan het feit dat deze brief is geadresseerd aan een speciale groep. Hij is niet voor de stammen in het Land. Het is ook absoluut onmogelijk haar zonder meer toe te passen op de heidenvolken, zonder grote verwarring te stichten! Dit komt doordat de brief specifieke richtlijnen en context bevat die gericht zijn op de twaalf stammen, en deze niet direct aansluiten bij de situatie of verwachtingen van de heidenvolken. Nee de bestemming is helder en duidelijk: aan de twaalf stammen in de verstrooiing, en daarmee specifiek gericht aan deze groep.

⑤ Petrus aan de verstrooiing

Petrus schreef aan de bannelingen in de verstrooiing in de meest noordelijke provincies van wat nu Klein- Azië heet. Dit beperkt het uitsluitend tot de Besnidenen, de Joden, want de heidenen werden nooit verstrooid uit hun eigen land. Dit onderscheid is belangrijk omdat het de specifieke doelgroep en context van Petrus' brief benadrukt, namelijk de Joodse gelovigen die in ballingschap leefden vanwege vervolging. Het kan echter niet slaan op de algehele verstrooiing van de Joden, want slechts weinigen onder hen waren gelovig. Zonder twijfel verwijst dit naar het feit dat, van de verstrooiing na de steniging van Stefanus, er ten gevolge van continue vervolgingen, vele Joodse Christenen in ballingschap waren gegaan. Na gevlucht te zijn voor hun verwoede mede landgenoten, ondervonden ze dat nu ook hun asielgevers hun vervolgers werden door de valse beschuldigingen tegen hen in een edict van Nero. Dit edict, uitgevaardigd in 64 na Christus, gaf Nero de gelegenheid om de Christenen de schuld te geven van de grote brand van Rome, wat leidde tot zware vervolgingen en martelingen.

Net zoals het voor hem moeilijk was de brieven van Paulus te

begrijpen [2Petrus 3:16], zo kan ook ik, alleen door een eerlijke poging mij te plaatsen in de positie van hen aan wie deze brieven zijn gezonden, beter begrijpen hoe de boodschap aansluit bij hun omstandigheden en uitdagingen. Hierdoor wordt de kern van deze brieven ook relevanter en waardevoller voor mij.

Petrus ontving zijn opdracht deze brieven te schrijven van de Here, na Zijn hemelvaart. Aan de kust van het meer van Tiberias, na de wonderbare visvangst, wordt hem opgedragen Zijn schapen te weiden [Joh. 21:15-17]. Deze opdracht symboliseert Petrus' verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor de gelovigen, hen te onderwijzen en geestelijk te leiden, vergelijkbaar met een herder die zijn kudde voedt en beschermt. Dit is de bediening die hij vervult in deze pastorale brieven. De geadresseerden, in tegenstelling tot "de gemeente, die Zijn lichaam is", zijn "een gekozen geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie" [1Pet.2:9; NBG]. Dit onderscheid verwijst naar het verschil tussen de kerk, die voornamelijk bestaat uit gelovigen van verschillende afkomst en tijden, en de specifieke groep van gelovigen uit Israël die Petrus aanspreekt als een natie met een unieke roeping en identiteit.

6 De brieven van Johannes

Johannes, net zoals Petrus en Jacobus, had een bediening voor de "besnijdenis", gericht op de Joden, die besneden waren als teken van hun unieke relatie met God. Zij richtten zich specifiek op het verkondigen van het evangelie en het versterken van het geloof binnen de Joodse gemeenschap. En hij denkt aan de naties als aan de buitenste rand van het gebied van de gemeenschap, een aanduiding die mogelijk wijst op hun perifere rol in relatie tot de kern van de Joodse gelovigen [3 Joh. 7]. Zelfs wanneer hij het gezichtsveld van de zegen verruimt om zodoende de gehele wereld erin te doen delen, legt hij toch de nadruk op haar verband met de geliefde natie.

"Hij is de verzoening voor onze zonden en niet alleen voor onze zonden, maar ook voor die der gehele wereld" [1 Joh.2:2; NBG]

De hele wereld, niemand uitgezonderd want er wonen geen mensen buiten de wereld.

De oplossing van het karakter en toepassing van Johannes' bediening, zowel persoonlijk als geschreven, is te vinden in de vraag van de Heer aan Petrus: deze vraag illustreert dat Johannes rol gericht was op een voortdurende, geestelijke getuigenis die zou blijven bestaan tot aan de wederkomst. Hiermee wordt benadrukt dat zijn bediening een tijdloos aspect had, gericht op het behoud en de geestelijke verzorging van de gelovigen.

"Jezus zeide tot hem: Indien Ik wil, dat hij blijft, totdat Ik kom, wat gaat het u aan?" [Joh. 21:22; NBG]

De Heer zei niet dat hij werkelijk zou blijven leven tot Zijn terugkomst, maar er is weinig ruimte voor twijfel dat dit in spirituele zin geldt, waarbij Johannes blijvende getuigenis wordt gezien als een voortzetting van zijn bediening. Zijn brieven hebben een bijzondere toepassing voor hen die tijdens hun leven het Koninkrijk binnengaan en vormen de leerstellige basis voor het Koninkrijk zelf. Dit betekent dat ze fundamentele richtlijnen en principes bevatten die dienen als een blauwdruk voor het leven en de geloofspraktijken binnen het Koninkrijk van God. Dit wordt herhaaldelijk bevestigd door het feit dat Johannes, in zijn eindtijdivisie, het Koninkrijk in geest binnen gaat.

Het is een opvallend feit dat Johannes zich nergens in zijn brieven beroept op zijn apostelschap. In zijn tweede en derde brief is hij slechts een ouderling. Dit bevestigt het persoonlijke karakter van deze korte brieven. Tegelijk toont het de teruglopende autoriteit van de twaalf apostelen, terwijl de afvalligheid van de gekozen natie zich verder ontwikkelde. Door deze afvalligheid werd hun boodschap minder gesteund en geaccepteerd binnen de Joodse gemeenschap. Dit verzwakte uiteindelijk hun rol als geestelijke leiders. In het laatste deel van het boek Handelingen vinden wij ze niet meer terug in Jeruzalem. Dit benadrukt de verschuiving van het centrum van het christendom naar andere gebieden, zoals

Antiochië en Rome, wat de groei van de kerk onder de heidenen weerspiegelt. Bijvoorbeeld, in Antiochië werd de term 'christenen' voor het eerst gebruikt, en Rome groeide uit tot een belangrijk centrum voor de verspreiding van het geloof door invloedrijke leiders zoals Paulus en Petrus. Dit illustreert tevens het afnemende belang van Jeruzalem als spiritueel middelpunt voor de vroege christelijke gemeenschap, doordat de focus verschoof naar meer diverse en geopolitiek belangrijke regio's.

7 De brieven van Paulus, een ander Evangelie

In zijn brieven geeft Paulus altijd eerst zijn naam en vervolgt meestal met het onderwerp van zijn schrijven en een korte omschrijving van de geadresseerden. De naam "Paulus" heeft een vreemde klank voor hen die gewend zijn aan de Hebreeuwse titels uit zoveel van de oude rollen. Deze naamsverandering markeerde een belangrijk punt in zijn bediening, aangezien het zijn overgang symboliseerde van een focus op de Joodse gemeenschap naar een bredere missie onder de heidenen. Dit benadrukte voor zijn publiek zijn nieuwe identiteit en doel, wat een krachtige indruk maakte op zowel Joodse als heidense luisteraars. In de Joodse cultuur hadden namen vaak diepe religieuze en culturele betekenissen, en de overgang van 'Saulus', een Hebreeuwse naam die eerbied afdwingt, naar 'Paulus', een meer Griekse naam, benadrukte zijn roeping om het evangelie aan de heidenen te verkondigen. Natuurlijk, Paulus was een Israëliet, zoals de meeste van de andere heilige schrijvers, maar God veranderde zijn Hebreeuwse naam, Saulus, in een buitenlandse, "Paulus". Deze verandering gebeurde tijdens de crisis in zijn loopbaan, toen hij werd afgescheiden van zijn vrienden voor een speciale bediening aan de volken [Hand. 13:2,3]

2En terwijl zij vastten bij de dienst des Heren, zeide de heilige Geest: Zondert Mij nu Barnabas en Saulus af voor het werk, waartoe Ik hen geroepen heb. 3Toen vastten en baden zij, en legden hun de handen op en lieten hen gaan.

Niet alleen dat, maar dit is de allereerste keer dat ik lees dat het

evangelie rechtstreeks wordt verkondigd aan een heiden: de proconsul Sergius. Paulus is niet eens een proseliet [een proseliet is iemand die Joods is geworden terwijl hij van geboorte geen Jood was]. Terloops wordt ons verteld dat Saulus ook bekend staat als Paulus.

Nog belangrijker is de confrontatie van Paulus met Elymas, de tovenaars, die probeerde de proconsul van het geloof af te houden. Elymas vertegenwoordigt zonder twijfel Israël en staat symbool voor de weerstand tegen Paulus bediening onder de volken. Dit wordt duidelijk door zijn poging om de proconsul van het geloof af te houden, wat een afspiegeling is van hoe een deel van Israël Paulus' boodschap aan de heidenen verwierp. Zijn achtergrond als Joodse tovenaars benadrukt ook hoe zijn acties Israëls spirituele blindheid illustreren, zoals ook in de rest van de passage wordt uitgewerkt. Dit wordt geïllustreerd door zijn actieve pogingen om de proconsul van het geloof af te houden, wat parallellen vertoont met de bredere afwijzing door Israël van Paulus boodschap aan de heidenen. De blindheid die Paulus over Elymas brengt, symboliseert de tijdelijke geestelijke blindheid van Israël, terwijl de heidenen de gelegenheid krijgen om het evangelie te omarmen. Het verrassende van dit verhaal is het wonder van Paulus, in tegenstelling tot zijn andere genade handelingen. Hij brengt blindheid over deze Jood, "voor een tijd lang". Wat een prachtig miniatuurbeeld van Paulus bediening! Tijdens de blindheid van Israël brengt hij redding voor de volken, voor mij dus [Handelingen 13:6-12].

6En na het gehele eiland doorgetrokken te zijn tot aan Pafos, troffen zij een zekere tovenaars, een valse profeet, een Jood, wiens naam was Barjesus; 7hij hield zich op bij de landvoogd Sergius Paulus, een verstandig man. Deze begeerde het woord Gods te horen en liet Barnabas en Saulus tot zich roepen. 8Maar Elymas, de tovenaars, want zo wordt zijn naam vertaald, verzette zich tegen hen en trachtte de landvoogd van het geloof afkerig te maken. 9Doch Saulus, anders gezegd Paulus, vervuld met de heilige Geest, zag hem scherp aan, en zeide: 10Zoon des duivels, vol van allerlei list en streken, vijand van alle gerechtigheid, zult gij niet ophouden de

rechte wegen des Heren te verdraaien? 11En nu, zie, de hand des Heren keert zich tegen u, en gij zult een tijd lang blind zijn en de zon niet zien. En terstond viel op hem donkerheid en duisternis, en rondtastende zocht hij iemand om hem bij de hand te leiden. 12Toen de landvoogd zag, wat er gebeurd was, kwam hij tot geloof, zeer getroffen door de leer des Heren.

Paulus stelt zich voor naar het karakter van zijn brief. Gaat deze over dienstbetoon, dan spreekt hij over zichzelf als slaaf. Waar broederschap het thema is, betreft hij anderen met zich in zijn groeten. De "volkomenheid brieven", Efeziërs, Filippenzen en Kolossenzen, zijn mooie voorbeelden. Omdat alleen hij de gevolmachtigde openbaarder is van de geheimen van het gezamenlijke lichaam Daarom presenteert hij zijn geloofsbrieven in Efeziërs als een apostel [gevolmachtigde van de Heer]; waar dienstbetoon en broederschap van belang zijn. In Filippenzen, stelt hij zich daar voor als slaaf, samen met Timotheüs; in Kolossenzen gaat het over correctie en gemeenschap, daar is hij weer apostel, ook hier samen met Timotheüs. Paulus brengt een ander evangelie dan de andere apostelen, waarbij hij de nadruk legt op **redding door genade en geloof, los van de werken van de wet**. Dit blijkt bijvoorbeeld uit zijn brief aan de Galaten, waarin hij benadrukt dat geloof in Christus voldoende is voor rechtvaardiging en dat de werken van de wet niet meer noodzakelijk zijn. Ook in zijn brief aan de Romeinen bespreekt hij uitvoerig hoe genade door geloof een universeel principe is, in tegenstelling tot de wet die specifiek op Israël was gericht. Dit contrasteert met de boodschap van de andere apostelen, die vaak meer gericht was op de naleving van de wet binnen de Joodse gemeenschap.

De openbaring van de geheimenissen staat in verband met de volmacht van Paulus als apostel. Deze geheimenissen verwijzen naar aspecten van Gods plan die voorheen verborgen waren, zoals de eenheid van Joden en heidenen in Christus en de redding door genade zonder de werken van de wet. Paulus kreeg de opdracht om deze diepgaande waarheden bekend te maken aan de volken, wat

zijn unieke bediening benadrukt. Hij was niet een van de twaalf. Hij kon geen recht doen gelden op zo'n plek. Hij werd niet eerder apostel, dan nadat het grootste deel van de bediening van de twaalf was volbracht. Degene die de plek van Judas innam moest komen uit hen die altijd bij Jezus waren geweest, vanaf zijn doop door Johannes tot aan zijn hemelvaart [Hand. 1:21,22]. Dit was de enige voorwaarde en Paulus was nooit bij Hem geweest. Sterker nog, zijn apostelschap was gegrond op juist het tegengestelde. Het was noodzakelijk dat hij de Heer niet kende na diens hemelvaart, want hij is de apostel van Christus Jezus, de verheerlijkte Heer, niet van Jezus Christus, de afgewezen Messias.

De titel apostel is vaak gedefinieerd als "de gezondene". Maar het heeft niet het Griekse element voor zenden. Dit onderscheid is belangrijk omdat het wijst op een diepere betekenis: een apostel is niet alleen iemand die wordt gestuurd, maar iemand die met een specifieke opdracht en autoriteit wordt geplaatst. Deze nuance benadrukt Paulus' unieke rol als gevolmachtigde van de verheerlijkte Christus. Apostel is een samengesteld woord, gemaakt uit twee elementen, apo, vanaf, en stel, stellen/zetten. De letterlijke betekenis is die van iemand op een afstand zetten, als een vertegenwoordiger/afgevaardigde. De beste Nederlandse vertaling zou zijn gevolmachtigde. Een apostel werd een volmacht gegeven, met de autoriteit om die uit te oefenen. De volmachten voor de twaalf werden hen door de Heer gegeven toen Hij nog bij hen was. Paulus kreeg zijn volmacht niet van hen of via hen, maar van de Heer zelf. Het grote verschil tussen zijn volmacht en die van de twaalf laat mij zien, dat het onmogelijk is dat Paulus een van de twaalf zou kunnen zijn.

Paulus schrijft herhaaldelijk zijn apostolisch ambt toe aan de wil van God [1Kor.1:1; 2Kor.1:1; Kol. 1:1; 2Tim. 1:1]. Niemand van de twaalf doet dit. Zij werden gekozen door Christus in overeenstemming met het geopenbaarde raadsbesluit [raadsbesluit is niet hetzelfde als de wil van God] van God. Hun volmachten, hun loopbanen, eigenlijk alles, was in overeenstemming met Jahweh beloften in de Wet en de

Profeten en in de Psalmen. Sommige details en ontwikkelingen mogen dan geheim zijn geweest, maar hun hele verloop was afgestemd op een eerder voorbereidend programma.

Een van de bijzondere punten in Paulus' roeping was, dat hij Gods wil zou kennen, Hand. 22:14 *14En hij zeide: De God onzer vaderen heeft u voorbestemd om zijn wil te leren kennen en de Rechtvaardige te zien en een stem uit zijn mond te horen.* Dit kan niet slaan op de kennis van de feitelijke Schriften, maar op zaken die tot dan toe niet opgemerkt waren. Het was het bijzondere voorrecht van Paulus om nieuwe en ongekende terreinen van Gods voornemen te ontdekken, zoals de opname van de heidenen in het lichaam van Christus, de verzoening van de hele wereld door Christus' offer, en het concept van genade als de basis voor redding, los van de werken van de wet. Aangesteld te worden als apostel door Zijn wil schept verwachtingen van een nieuw vertrek van de Goddelijke activiteiten. Dit verwijst naar een verschuiving in Gods werk, waarbij Paulus werd geroepen om een **nieuwe fase** van openbaring en bediening te starten, gericht op de heidenen en het delen van de verborgenheden die eerder niet waren onthuld.

Voor mij ging er een nieuwe wereld open toen ik ontdekte dat er twee evangeliën zijn in de Bijbel

⑧ De Bijbel kent twee verschillende evangeliën:

① Van Christus, toevertrouwd aan Zijn leerlingen, bestemd voor het volk van Israël: Mattheüs 15:24 *Hij antwoordde en zei: Ik ben alleen maar gezonden naar de verloren schapen van het huis van Israël.*

② Van Christus, toevertrouwd aan Paulus, bestemd voor de volkeren/ natiën/ niet-Israël: Galaten 2:7 *Maar integendeel, zij zagen dat aan mij het Evangelie van de onbesnedenen toevertrouwd was, zoals aan Petrus dat van de besnedenen.*

SW 7 *Maar integendeel: waarnemend dat mij het evangelie van de voorhuid is toevertrouwd, zoals Petrus van de besnijdenis*, [Hand. 9:15] - [Hand. 22:21]

Paulus heeft **inhoudelijk een heel andere boodschap**, een Evangelie waarin “de besnijdenis” en alle gebruiken die daarbij horen, geen rol spelen. Een Evangelie bestemd voor de natiën, ik hoor bij de natiën. Paulus evangelie is dus voor mij, Halleluja.

Aan Petrus was eerder “het Evangelie van de besnijdenis” toevertrouwd, mensen die besneden zijn, de Joden. Het Evangelie dat speciaal bestemd is voor het volk van de besnijdenis [Israël]. De boodschap namelijk, dat wanneer Israël tot erkenning van haar opgestane Messias komt, Hij dan terug zal keren om het beloofde Koninkrijk op aarde te vestigen [Hand.3:19-21].

Omdat er twee verschillende evangeliën zijn is het belangrijk om de opdracht van Paulus aan Timotheüs goed te bestuderen:

2 Timotheüs 2:15 *Beijver u om uzelf welbeproefd voor God te stellen, als een arbeider die zich niet hoeft te schamen en die het Woord van de waarheid recht snijdt.*

De brieven van Paulus zijn 'mijn' brieven, waarvan ik mijn onderwijs mag halen. Let op: ze zijn niet direct aan mij gericht, maar zijn wel **geselecteerd voor mij** als onderwijs, voor de onbesnedenen, dat ben ik.

De andere brieven en boeken zijn niet voor mij geselecteerd. Ik kan daarom ook niet zomaar de inhoud daarvan op mijzelf toepassen, maar ik kan er uiteraard wel van leren.

Ik ga even naar Galaten 2. In de NBG vertaling, de verzen 6 tot 10. [ik Kijk dit na, als Bereeër.] Het gaat mij speciaal om vers 7. Daar zegt Paulus: *‘Maar integendeel, toen zij zagen dat mij de prediking van het evangelie aan de onbesnedenen toevertrouwd was, gelijk aan Petrus, die aan de besnedenen...’*

Dit lijkt in de NBG vertaling alsof hier van een taakverdeling sprake

is. De één predikt het evangelie aan de onbesnedenen – aan de niet-Joden. De ander predikt het evangelie aan de besnedenen – aan Israël.

Maar als ik naar de grondtekst ga, lees ik heel iets anders. Daar staat: dat aan mij [Paulus] de prediking van **het evangelie van de onbesnedenen** toevertrouwd was, gelijk aan Petrus die het evangelie **van de besnedenen**. Er zijn dus twee evangelies:

- ① Evangelie van de besnedenen
- ② Evangelie van de onbesnedenen.

In de Statenvertaling van Galaten 2:7 kan ik dat ook heel goed zien. De Statenvertaling zegt:

- ① ‘het evangelie der voorhuid’ en
- ② ‘het evangelie der besnijdenis’.

Twee evangelies, dus. Of, met andere woorden, twee bedelingen.

9 Twee bedelingen

Het onderscheiden van de verschillende bedelingen is van groot belang. In de tweede brief aan Timotheüs, 2:15 *15Maak er ernst mede u wèl beproefd ten dienste van God te stellen, als een arbeider, die zich niet behoeft te schamen, doch rechte voren trekt bij het brengen van het woord der waarheid*, schrijft Paulus dat je het woord van de waarheid [dat is: het Woord van God] op een juiste



manier moet benaderen. Hij zegt tegen Timotheüs dat hij, als een arbeider, die zich niet hoeft te schamen, rechte voren moet trekken bij het brengen van het woord van de waarheid. In de grondtekst staat het nog duidelijker: Timotheüs moet het woord van de waarheid correct snijden, correct verdelen.

"Relevant spoor"

In een Bijbels perspectief helpt het woord "**bedeling**" naar een periode van fasen in Gods plan met de mensheid. Het woord wordt vaak gebruikt om verschillende perioden in de heilsgeschiedenis aan te wijzen waarin God op een specifieke manier met mensen omging of waarin Hij specifieke openbaringen en verantwoordelijkheden aan hen gaf.

Binnen de Bijbelse theologie, met name in de zogenaamde "bedelingentheologie" [Dispensationalisten], wordt aangenomen dat God door verschillende bedelingen heen werkt.

Perioden in de geschiedenis : Dispensationalisten geloven dat de Bijbelse geschiedenis in verschillende tijdvakken van bedelingen is ingedeeld. In elk van deze bedelingen verandert de manier waarop God met mensen omgaat en de wijze waarop mensen verantwoording afleggen aan Hem. Bijvoorbeeld, de periode van de wet van Mozes verschilde van de periode van de genade [het Nieuwe Testament] waarin de nadruk ligt op geloof in Christus.

Kijk, als ik een legpuzzel maak, dan heb ik stukjes die erg op elkaar lijken. Bijvoorbeeld, ik heb een hele stapel met blauwe stukjes. In eerste instantie heb ik die als één groep gesorteerd. Maar als ik ze aan elkaar wil passen, dan gaat dit niet. Dan bekijk ik die blauwe stukjes eens nauwkeuriger door elk stukje apart te bekijken en te letten op kleine details zoals kleurgradaties, vormen van de randjes en de manier waarop ze passen in het geheel. Dan blijken het twee verschillende categorieën te zijn. De ene helft zijn lucht-stukjes. De andere helft zijn water-stukjes. Ze lijken wel heel erg op elkaar, bijvoorbeeld doordat ze allemaal dezelfde blauwe tint hebben en vaak vergelijkbare vormen, zoals golvende randjes. Toch zijn er subtiele verschillen die bij nader inzien zichtbaar worden. Maar de verschillen zijn er wel degelijk. Ik moet alleen goed kijken. Ga ik die stukjes op de juiste plaats leggen, dan wordt alles duidelijk, omdat het totale beeld langzaam tevoorschijn komt. Door elk stukje in zijn

context te plaatsen, zie ik hoe de puzzel een samenhangend geheel vormt en hoe elk onderdeel zijn eigen unieke rol speelt.

10 Maar wat moet ik dan met 2 Timotheüs 3: 16?

2 Timotheüs 3:16 *Heel de Schrift is door God ingegeven en is nuttig om daarmee te onderwijzen, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden in de rechtvaardigheid,*

SW 16 *Elk Geschrift is door God geïnspireerd en heeft ook baat voor onderwijzing, voor weerlegging, voor correctie en voor discipline, die in rechtvaardigheid,* [2Petr. 1:21] – [Rom. 15:4].

Het is niet zo dat ik de rest van de Schrift niet mag lezen of niet mag bestuderen, maar het is belangrijk dat ik Zijn Woord recht ga snijden en dus vanuit het perspectief van het onderwijs van Paulus naar de overige Schriften kijk. Alle andere Schriften zijn namelijk gericht aan het volk van Israël en niet aan mij. En net zoals ik leren kan van de brieven van mijn vader aan mijn moeder, kan ik ook leren van de geschriften aan het volk van Israël, van uit het perspectief van Paulus.

11 Gods woord recht snijden, dan kom ik tot de volgende Schrift indeling:

- ① Hebreeuwse Geschriften [Oude Testament]: voor Israël
- ② Griekse Geschriften [Nieuwe Testament]:
 - Voor Israël – de evangeliën en het boek Handelingen [geschiedenis]
 - Voor de natiën - de brieven van Paulus [tussentijd]
 - Voor Israël – de overige brieven en het boek Openbaring

Een voorbeeld hiervan zag ik eens op het Journaal. Voorafgaande aan de vertoning van een pornografische film op een publieke zender, hield een groep gelovigen in het openbaar bidstonden, om God te vragen de vertoning te verhinderen. Dit voorbeeld werd gekozen om te laten zien hoe mensen proberen geloof in te zetten als middel om directe invloed uit te oefenen op maatschappelijke gebeurtenissen, wat de spanning blootlegt tussen geloof en

praktische actie. De voorganger benadrukte tegenover de verslaggever van het Journaal dat het geloof wonderen kan verrichten, waarbij hij specifiek voorbeelden gebruikte zoals de muren van Jericho en de splitsing van de Rode Zee. Deze voorbeelden illustreren de kracht van geloof in historische context, maar hun relevantie voor een moderne situatie, zoals het verhinderen van een film, roept vragen op over de toepasselijkheid van zulke wonderverhalen. Als voorbeeld gaf hij aan dat de muren van Jericho door het geloof gevallen waren en de Rode Zee doormidden gespleten werd. Hoewel deze gebeurtenissen de kracht van geloof tonen in hun oorspronkelijke context, zijn ze niet direct toepasbaar op moderne situaties zoals de verhindering van een film. De omstandigheden en het doel van dergelijke wonderen in de Bijbel verschillen fundamenteel van hedendaagse gebeurtenissen. Op zich volkomen juist. Maar hij refereerde aan de geschiedenis van Israël, waarin God op bovennatuurlijke wijze Zijn volk leidde en beschermde door wonderen zoals de uittocht uit Egypte en de verovering van Kanaän. Deze gebeurtenissen waren echter specifiek voor de unieke relatie tussen God en Israël in die tijd, en zijn niet rechtstreeks toepasbaar op moderne kwesties zoals het verhinderen van een film. En hij paste dit toe op de verhindering van een film in de 21ste eeuw. Dat kan dus niet. Hoe goed bedoeld ook. Dat is niet het woord van God 'recht snijden'! 'Het woord van God recht snijden' betekent dat de Bijbel nauwkeurig en in de juiste context moet worden toegepast, zonder historische en spirituele betekenissen uit hun verband te trekken.

Om de Bijbel een beetje te begrijpen is het belangrijk voor mij om het volgende onderscheid in gedachten te nemen:

Voor Israël: Mattheüs Marcus Lucas Johannes Handelingen
Hebreeën Jakobus I Petrus II Petrus I Johannes II Johannes III

Johannes Judas Openbaring van Jezus Christus aan Johannes
Voor de natiën (waar ik toe behoort) : Romeinen I Korintiërs II
 Korintiërs Galaten Efeziërs Filippenzen Kolossenzen I
 Thessalonicenzen II Thessalonicenzen I Timotheüs II Timotheüs
 Titus Filemon

Op een van de Bijbelscholen die ik bezocht kwam het onderstaande
 schema naar voren:

Gods woord recht snijden → tijdsperspectief



Verklaring van dit schema:

Israël werd door middel van Abraham geroepen uit de natiën. Christus kwam om de beloften, die aan de vaders gedaan werden, te vervullen, maar Israël kwam niet tot geloof en verwierp de Messias. Na de opstanding van Christus werd het Evangelie van Zijn Koninkrijk nogmaals aangeboden en opnieuw door Israël verworpen. Het sleutelmoment hierin is te vinden in Handelingen 7:58, toen Stefanus werd gestenigd en Paulus, toen nog Saulus, op het toneel verscheen. Aan het einde van het boek Handelingen komt de mededeling voor Israël dat het Evangelie van de redding van God naar de natiën gestuurd is. Handelingen 28:28 *28 Het zij u dan bekend, dat dit heil Gods aan de heidenen gezonden is; die zullen dan ook horen!* SW 28 *Laat het dan aan jullie bekend zijn dat tot de natiën deze redding van God werd afgevaardigd en zij zullen ook horen!* (Psalm 67).

Bij de tweede komst van Christus, 1 Thessalonicenzen 4:16-17 zal eerst Zijn lichaam, de uitgeroepen van uit de natiën; Ekklesia, gemeente zich met Christus, het Hoofd, verenigen.

Kolossenzen 1:18 *18en Hij is het hoofd van het lichaam, de gemeente. Hij is het begin, de eerstgeborene uit de doden, zodat Hij onder alles de eerste geworden is.*

Hierna volgt de grote verdrukking [Openbaring 12:5-17] en daarop volgt het herstel van Israël: eerst het duizendjarige rijk [Openbaring 20:4] en daarna zal er een bruiloft plaatsvinden [Openbaring 21:1-2]. Israël de bruid en Christus [en Zijn lichaam want die twee zijn één] de bruidegom.

12 Hoe kom ik aan die wijsheid?

Het is mogelijk dat het bovenstaande vragen oproept. Dit is geen verhaal dat voortkomt uit mijn buikgevoel of ontsprongen is aan mijn eigen filosofische overpeinzingen, omdat het gebaseerd is op zorgvuldige studie en verificatie van Schriftteksten, waardoor het een solide basis heeft. Zeker, ik heb geluisterd naar talloze mensen: hun theologische studies, colleges op Bijbelscholen, preken van gerenommeerde sprekers, en persoonlijke getuigenissen. Ik heb veel aantekeningen gemaakt.

Met al die ervaringen ben ik naar huis gegaan en heb ik de Bijbel, en nog meer de Schriften, geraadpleegd om te onderzoeken of al deze dingen kloppen. Deze aanpak hielp me om ideeën te toetsen aan Bijbelse principes en om onderscheid te maken tussen menselijke interpretaties en wat daadwerkelijk in de Schrift staat. Zoals beschreven in Handelingen 17:11, waar wordt vermeld dat de mensen in Berea met een bereidwillig hart het Woord aannamen en dagelijks de Schriften onderzochten om te zien of deze dingen zo waren. Dit onderstreept het belang van het toetsen van alles aan de Schrift, wat ook de kern vormt van mijn benadering.

Joodse en of kerkelijke traditie boven het Goddelijke verslag!

Het succes van Paulus bij de eerbare Joden van Berea was duidelijk te danken aan hun diepgaande onderzoek van de Schrift. Dit hield

in dat ze dagelijks de Schriften raadpleegden en zorgvuldig vergeleken wat Paulus predikte met de teksten uit de Thora en de profeten, om te zien of deze dingen waar waren. Ook hier had, net als elders, de gangbare Joodse traditie zonder twijfel de plaats ingenomen van het Goddelijke verslag. Dit verwijst naar het vervangen van de oorspronkelijke boodschap van de Schrift door menselijke overleveringen, zoals rigide naleving van de mondelinge wet of tradities zoals het gebruik van specifieke rituele handelingen, die vaak de kern van de boodschap verduisteren. Dit is vergelijkbaar met wat ik in veel kerken heb gezien, waar tradities vaak boven de waarheden van de Schrift worden geplaatst. Een voorbeeld hiervan is het vasthouden aan bepaalde liturgieën of kerkelijke gebruiken, zoals specifieke kledingvoorschriften of rituelen, die meer nadruk krijgen dan de essentiële boodschap van liefde en genade uit de Schrift. Men kan maanden, soms zelfs jaren, discussiëren over welke vertaling in de kerk gebruikt moet worden, terwijl in elke vertaling honderden fouten staan. Deze fouten variëren van nuanceverschillen in woordkeuze tot interpretatieve keuzes die de oorspronkelijke betekenis kunnen vertekenen. Het voortdurend discussiëren hierover leidt af van belangrijkere zaken, zoals het begrijpen en toepassen van de centrale boodschap van de Schrift in het dagelijks leven.

Mijn advies: gebruik ze allemaal, leg ze naast elkaar en onderzoek. Door verschillende vertalingen te vergelijken, kun je nuances in woordkeuze en betekenis beter begrijpen. Dit helpt om een vollediger beeld te krijgen van de oorspronkelijke tekst en om eventuele interpretatieve verschillen te ontdekken.

13 Resumerend over het omgaan met de Bijbel

Als ik op deze manier met de Bijbel of, nog beter, met de Schriften omga, kom ik tot heldere inzichten en veel vragen en fouten worden opgelost. 'Dat kan niet waar zijn' is dan geen issue meer. Op elke vraag over de Schriften hebben de Schriften zelf een antwoord.

Mijn dood is een werkelijke dood, ik leef niet verder in de hemel en niet in de hel. Maar wat betekent dit feitelijk? Überhaupt, wat is dat dood?

11. Mijn dood is een werkelijke dood, ik leef niet verder in de hemel of in de hel.

① Wat is dood?

De dood is iets wat we allemaal een keer zullen meemaken. Maar wat maken we dan precies mee? Dit onderwerp heeft mij lange tijd geïntregeerd. Het is een onvermijdelijk feit, iets waar niemand aan kan ontsnappen. Daarom is het belangrijk voor mij, om over de dood het een en ander te weten.

De dood is een diep filosofisch, wetenschappelijk, religieus en emotioneel onderwerp dat mensen sinds het begin van de menselijke geschiedenis bezighoudt. Filosofen zoals Heidegger beschouwen het als een essentiële dimensie van het menselijk bestaan, wetenschappers onderzoeken de biologische processen achter de dood, religies bieden visies op het hiernamaals, en psychologen bestuderen de emotionele impact ervan.

① **Leven na de dood** - Veel religies, zoals het christendom, de islam, het hindoeïsme en het boeddhisme, hebben concepten ontwikkeld rond een hiernamaals, wedergeboorte of reïncarnatie. Na uitvoerig onderzoek kom ik tot de conclusie dat dit niet mijn zienswijze is, geen van allen. Deze zienswijzen sluiten niet aan bij mijn overtuigingen, omdat ze vaak gebaseerd zijn op speculatie of tradities die niet volledig overeenkomen met wat ik in de Schriften heb gevonden. Mijn geloofsovertuiging is geworteld in wat ik zie als het onfeilbare Woord van God, dat een andere uitleg biedt over de dood en wat daarna komt.

② **Overgangsrituelen** - Culturen hebben verschillende rituelen ontwikkeld om overledenen te eren en een overgang naar een hiernamaals te markeren.

Taboe en Acceptatie - In sommige culturen is de dood een taboe, terwijl andere het beschouwen als een natuurlijk en zelfs feestelijk onderdeel van het leven.

Angst voor de dood - Veel mensen hebben een aangeboren angst voor de dood. Deze angst kan psychologisch worden verklaard door ons overlevingsinstinct. Die angst verdwijnt als je meer kennis verzamelt over de dood, is mijn ervaring. Door te begrijpen wat de Schrift zegt over de dood, zoals dat de "geest" [adem] tot God terugkeert en dat de mens ophoudt te bestaan als bewuste entiteit, krijgt het onbekende minder grip op mij. Deze kennis biedt een rustgevend en helder perspectief op wat er werkelijk gebeurt bij de dood.

De zin van het leven - Filosofische en spirituele beschouwingen over de dood moedigen mij vaak aan om na te denken over wat het leven waardevol maakt.

De dood blijft een van de grootste mysteries van het bestaan. Hoewel de biologische en wetenschappelijke aspecten steeds beter worden begrepen, blijven de diepere vragen over bewustzijn, het hiernamaals en de zin van het leven onbeantwoord. Mensen benaderen de dood op verschillende manieren, afhankelijk van hun overtuigingen, cultuur en persoonlijke ervaringen.

De betekenis van de dood - Filosofen zoals Heidegger en Camus hebben de dood bestudeerd als een essentiële dimensie van het menselijk bestaan. Zij stellen dat de dood ons confronteert met de eindigheid van het leven. Deze studies hebben ook invloed gehad op de vertalingen van de Bijbel en de belijdenisgeschriften die zijn gemaakt.

Helaas zijn er geen ‘ervaringsdeskundigen’ die ons kunnen vertellen over de dood en wat daarna komt. Dit benadrukt de unieke waarde van Schriftuurlijke bronnen, omdat deze een gezaghebbend perspectief bieden dat niet gebaseerd is op menselijke speculatie. Alleen door deze bronnen kunnen we inzicht krijgen in wat God zelf heeft geopenbaard over de dood en wat daarna volgt. Wie kan ik dan raadplegen? Religies hebben allemaal iets te melden over de dood:

③ **Christendom:** Het christelijke gelooft in de hemel, de hel en het laatste oordeel is gebaseerd op de Bijbel, niet op de Schriften, persoonlijke ervaringen en filosofische argumenten. Er is geen empirisch bewijs dat voldoet aan de normen van de moderne wetenschap.

④ **Islam:** Voor moslims is het hiernamaals een kwestie van geloof, gebaseerd op de openbaring van Allah in de Koran en de Hadith. Het bewijs is spiritueel, filosofisch en theologisch van aard, en vereist geloof in plaats van fysiek bewijs.

⑤ **Hindoeïsme:** In het hindoeïsme speelt het concept van leven na de dood, zoals reïncarnatie en het uiteindelijke bereiken van moksha [bevrijding uit de cyclus van wedergeboorte], een centrale rol. Net als in de islam is het hiernamaals in het hindoeïsme voornamelijk gebaseerd op spiritueel en filosofisch geloof.

Boeddhisme: Er is geen objectief wetenschappelijk bewijs voor reïncarnatie, bardo, Nirvana of andere boeddhistische concepten over het hiernamaals.

⑥ **Fundament** - Het christendom heeft een uniek fundament: de Bijbel. Dit Boek – of beter gezegd, deze bibliotheek van boeken – bevat meer feitelijke bronnen dan andere religieuze geschriften. De Bijbel bevat historische boeken, gebaseerd op ooggetuigenverslagen, en veel van de feiten daarin zijn vandaag nog

te controleren. Het is een profetisch, poëtisch en pastoraal boek. Daarnaast bevat het brieven aan gemeenschappen en plaatsen die historisch verifieerbaar zijn.

Voor mij zijn dit voldoende redenen om mij te richten op de Schriften [Bijbel is een menselijke vertaling van de Schriften] bij mijn zoektocht naar de dood en wat daarna komt.

In mijn zoektocht over de dood in de Bijbel kwam zoveel informatie naar voren dat ik er een boek over kon schrijven. Ook nieuwe inzichten kwamen naar boven. Het was een feest om deze zoektocht te mogen meemaken. Moeilijke vragen, die al heel lang op de plank lagen, zijn inmiddels beantwoord.

⑦ **Dood** - Volgens de wetenschap: geen groei, geen metabolisme, geen actieve levensfuncties. kortom: dooie boel, die dood.

Wanneer ik over een onderwerp, zoals de dood, iets wil zeggen, dan moet ik mij wel realiseren, dat niemand uit ondervinding kan spreken. Wil ik wel iets te weten komen over de dood, dan ben ik wel



verplicht mij te wenden tot de bron welke hierover met absolute zekerheid spreekt, nl. het Woord van God. God alleen is het, die het mij kan meedelen en Hij heeft het dan ook in Zijn Woord duidelijk gezegd. Wil ik dus een antwoord over de toestand van de doden, dan ben ik genoodzaakt alleen te luisteren naar wat de Schrift mij daarover heeft meegedeeld en dat is niet gering. Andere betrouwbare ervaringsdeskundigen zijn er niet.

Het is daarbij ook zeker nodig de Schrift niet met een vooropgestelde mening te onderzoeken, omdat ik anders het risico loop precies datgene te vinden wat ik al in gedachten had. Of ik neem een voorstelling over van anderen, waardoor ik teksten die over de doden handelen, ga verklaren op een manier die mij schijnt

te bevestigen in dat wat ik al wilde geloven. Ik wil het immers graag horen, omdat het mij bekend voorkomt. Wanneer ik nu kennisneem van de algemene uitleg, valt mij op dat, hoewel de meningen soms sterk uiteenlopen, er toch een vergelijkbare overeenstemming is. Men gelooft namelijk dat wanneer iemand sterft, de persoon niet echt dood is. Men stelt dat de ziel —of het "ik" van de persoon — niet sterft, maar het lichaam verlaat en zich in een bepaalde plaats of sfeer bevindt, waar het als een onsterfelijke ziel voortleeft.

Zoals mij eerder geleerd is: het lichaam sterft, de ziel leeft door? Hoe komen ze aan die wijsheid?

Een evangelist: “Ik ben niet bang voor de dood. Sterker nog, ik kijk er naar uit – want wanneer ik sterf zal ik voor altijd in Gods aanwezigheid zijn.” Het klinkt fantastisch maar is het ook waar?

Ik heb nog nooit in de Schrift gelezen, dat de gestorven mens eigenlijk niet dood zou zijn, en direct, na het sterven, als persoonlijke zelfbewuste ziel in de hel, het vagevuur, het paradijs of de hemel blijft voortleven. Wat ik echter wel lees in Pred. 12 : 7, dat bij de dood het stof tot de aarde keert zoals het geweest is, en de geest weder tot God keert die hem gegeven heeft. Let op, dat geldt voor ieder mens: Jood en heiden, gelovige en ongelovige. Het stof dat tot de aarde keert zoals het geweest is, dat kan ik constateren, dat kan ik zien, ook in mijn leven zijn er mensen overleden en die zie ik in het graf tot stof weerkeren. Het tweede deel, dat de geest weder tot God keert die hem gegeven heeft, dat kan ik niet constateren, niet zien, dat kan ik alleen maar geloven. Niet helemaal waar, ik kan in de Schriften zoeken naar bevestigingen en betreffende die bevestiging kan ik weer aanwijzingen zoeken die daarover meer zekerheid geven. Want ik weet, de Schriften [Bijbel] is een puzzel, alle stukjes zijn beschikbaar maar ik moet nog wel zoeken op welke plaats ze moeten liggen.

Hieruit moet ik afleiden dat de "geest" van zowel de rechtvaardige als de onrechtvaardige beide "tot God" terugkeert, die hem gegeven heeft. Deze tot God terugkerende "geest" is echter niet de feitelijke mens, niet "de persoon mens", en ook niet "het zelfbewuste wezen mens" of hoe ik het verder ook mag noemen. Nee, deze tot God terugkerende "geest" is het [onpersoonlijke] levensbeginsel dat van God uitgaat, dat God in de mens inblaast, waardoor ik als mens een levende ziel word. Wanneer deze Goddelijke "adem" aan mij wordt onttrokken, treedt de dood in en keert de stof terug naar de aarde zoals het geweest is.

Jac.2:26 *26Want gelijk het lichaam zonder geest dood is,*

aarde + adem = ziel

[denk aan rood + blauw = paars]

Niet de door God ingeblazen "geest" heeft bewustzijn of vormt de persoon zelf, maar deze "geest" is datgene wat het bewustzijn opwekt en de individualiteit in de mens tot stand brengt. Dit kun je vergelijken met elektriciteit die een apparaat laat functioneren: de stroom op zich is niet het apparaat, maar het maakt wel mogelijk dat het apparaat werkt en zijn unieke functie vervult. Door deze Goddelijke inblazing werd de mens immers tot een levende ziel. Het is de mens die "geest" heeft en daardoor een bewuste persoonlijkheid is.

Een dode mens heeft geen "geest" [adem] meer en houdt daarom op een bewuste, persoonlijke entiteit te zijn. God heeft de door Hem ingeblazen "geest" teruggenomen en daarmee aan de mens onttrokken.

Ps. 104:29,30: *"neemt Gij hun adem weg, zij sterven en zij keren weder tot hun stof. Zendt Gij uw geest uit, zo worden zij geschapen, en Gij vernieuwt het gelaat des aardrijks".*

En Psalm 146 vermeldt eveneens dat bij de dood van een mens de "geest" uitgaat en dat de mens terugkeert tot de aarde. De Schrift spreekt dan ook herhaaldelijk over dode zielen. Het is echter jammer dat dit in de Statenvertaling, en ook in de nieuwe vertalingen, nauwelijks tot uiting komt. Dit komt doordat telkens wanneer in de oorspronkelijke tekst sprake is van een "dode ziel", dit niet letterlijk zo is vertaald. In plaats daarvan wordt het weergegeven als "dood lichaam", "dode" of, in de nieuwe vertalingen, als "lijk".

② De dood is essentieel voor de opstanding

Het grootste probleem dat ontstaat door een verkeerd beeld van de dood, is dat de opstanding bijna wordt ontkend. Dit 'verkeerde beeld' verwijst naar de neiging om de dood te zien als een natuurlijke overgang naar een beter bestaan, in plaats van het echte einde van het aardse leven, wat de noodzaak van opstanding ondermijnt. Toen ik begon te begrijpen wat de Geest van God zegt over het ware Evangelie, viel het mij op hoe anders de boodschap van de apostelen was in vergelijking met die van hedendaagse predikers. De apostelen legden voortdurend de nadruk op de opstanding van Christus, bijvoorbeeld door in hun toespraken zoals die in Handelingen 2 en 3 expliciet te wijzen op de overwinning op de dood als bewijs van Jezus identiteit als de Messias. Dit staat in contrast met veel predikers van vandaag, die dit nauwelijks belangrijk genoeg vinden om te vermelden in hun boodschap.

Het beeld van het kruis is algemeen bekend; in veel kerken en samenkomstgebouwen staat een houten kruis. Toch is het beeld van de 'weggerolde steen' krachtiger, omdat het niet alleen de dood symboliseert, maar ook de overwinning erop door de opstanding. Dit benadrukt het einde van de dood als de ultieme vijand, een centrale boodschap van het christelijke geloof. Maar ik heb nog nooit een symbool gezien van een weggerolde steen, terwijl dat juist het teken is waar het uiteindelijk om draait: de opstanding.

Ik wilde begrijpen waarom de nadruk van de apostelen zo anders was dan die van hedendaagse predikers en ontdekte dat dit te maken heeft met een beschadigd beeld van de dood. De dood wordt vaak gezien als een verhuizing van de ziel, wat als normaal wordt begrepen. Zelfs mensen die vrijwel niets van de Bijbel weten, kennen wel het beeld van de hemel waar je naar toe gaat na je dood. Voor velen is het de ingang naar een voller, vrijer leven in de hemel. Maar als dat zo is, dan is er geen behoefte aan een opstanding? Waarom zou je de ziel terughalen uit de heerlijke aanwezigheid van God om weer terug te keren naar een fysiek lichaam?

Zolang ik niet erken dat de dood de dood is, kan ik de opstanding niet goed begrijpen. Dit betekent dat ik moet begrijpen dat de dood het einde van het fysieke leven is, zonder overgang of verdere vorm. Pas als de dood wordt erkend als een absolute grens, wordt de betekenis van de opstanding als een overweldigende doorbraak duidelijk. Het is immers de opstanding uit de dood, niet uit een andere levensvorm! Jezus werd opgewekt uit de dood, niet uit de hemel. Dit onderstreept hoe uniek en significant de opstanding is in het christelijke geloof.

③ Het algemeen beleden Christendom

Op sommige Bijbelscholen, maar ook in kerken waar ik geweest ben, leerden ze mij het algemeen beleden Christendom:

- ① De dood is lichamelijk → - de ziel is onsterfelijk
- ② Na de dood gaat men naar het dodenrijk [het dodenrijk bestaande uit twee gedeelten]
- ③ Jezus heeft de sleutels van het dodenrijk [deze komt vooral voor in de Evangelische wereld]
- ④ De rechtvaardige doden zijn in de hemel
- ⑤ De overige doden zijn in het dodenrijk

...oordeel...hemel/hel...vrederijk...nieuwe schepping/ Jeruzalem.

④ Wat gebeurt er echt als ik sterf?

Op rouwkaarten tref ik regelmatig een van de volgende punten aan:

- ➔ “God heeft tot zich genomen ...”
- ➔ “De Here heeft in het Vaderhuis opgenomen ...”
- ➔ “... bevordert tot heerlijkheid”
- ➔ “... opgenomen in Gods vergevende liefde”
- ➔ “... de Here heeft thuisgehaald ...”

Maar is de dood dan niet meer dan een verhuizing? En wat verhuist er dan? Verhuist alleen mijn ziel als ik ben overleden? Wat is dan mijn ziel? En als die ziel op reis gaat, waar gaat het dan heen?

Gen. 1:24 SV *“En God zeide: De aarde bringe levende zielen voort, naar haar aard, vee, en kruipend, en wild gedierte der aarde, naar zijn aard! En het was also.”*

Levende zielen naar haar aard: Dus de dieren hebben ook een ziel, verhuist die dan ook naar de hemel na hun dood? Logische vraag toch?

Gen. 2:7 SV *“En de HEERE God had den mens geformeerd uit het stof der aarde, en in zijn neusgaten geblazen den adem des levens; also werd de mens tot een levende ziel.”*

De mens werd een ziel, ik heb dus geen ziel maar ik ben een ziel.

Gen. 2:7 SW: *7 En JAHWEH Elohim gaf vorm aan de mens van losse aarde van de grond en Hij blies adem van leven mv in zijn neusgaten. En de mens is een levende naar de ziel.* [1Kor. 15:45]

⑤ Wat is de ziel eigenlijk – wat zegt de Bijbel daarover?

“... benauwdheid der ziele ...”. – Gen. 42:21 SV

“... uw ziel lust heeft vlees te eten ... naar allen lust uwer ziel.” – Deut. 12:20b SV

“... Mijn ziel is verdrietig ... spreken in bitterheid mijner ziel.” – Job 10:1 SV

“... Een verzadigde ziel ... een hongerige ziel...” Spr. 27:7 SV

“... Is het dan niet goed voor den mens, dat hij ete en drinke, en dat hij zijn ziel het goede doe genieten in zijn arbeid?” – Pred. 2:24 SV

“...Zijt niet bezorgd voor uw leven [ziel], wat gij eten, en wat gij drinken zult; noch voor uw lichaam, waarmede gij u kleden zult; is het leven [ziel] niet meer dan het voedsel, en het lichaam dan de kleding?” – Mat. 11:13 SV

“... Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven; ... en gij zult rust vinden voor uw zielen;” – Mat 11:28,29

Maar een ziels mens ontvangt niet de dingen van de geest van God, want het is hem dwaasheid en hij kan het niet kennen omdat het op een geestelijke wijze wordt beoordeeld - 1Korinthe 2 vs 14

Deut. 10: *"Met zeventig zielen trokken uwe vaders naar Egypte"*

Hand, 2 : 41 waar op de Pinksterdag ongeveer 3000 zielen worden toegevoegd. Zielen die zich lieten dopen.

Hand. 7:14 vertelt mij dat Jozef zijn vader Jacob en zijn bloedverwanten naar Egypte liet komen, vijf en zeventig zielen, en Lukas meldt mij in Hand. 27:37 dat er tweehonderd zesenzeventig zielen in het schip waren.

① **Conclusie:** de ziel heeft te maken met: gevoel, benauwdheid, verdriet, bitterheid, genieten, honger, bezorgdheid, vermoeidheid, last, rust en **de ziel is niet geestelijk.**

Ik ben een ziel, en in dat bestaan zijn de historische elementen aanwezig.

Ook opmerkelijk: **Mijn ziel zit in het bloed.** Leviticus 17: 11 *11Want de ziel van het vlees is in het bloed en Ik heb het u op het altaar*

gegeven om verzoening over uw zielen te doen, want het bloed bewerkt verzoening door middel van de ziel.

Daarom mag ik het bloed van vlees niet eten: In het Nieuwe Testament wordt het verbod op het eten van bloed genoemd in het boek Handelingen, bij het besluit van het apostelconcilie in Jeruzalem. De apostelen en oudsten kwamen daar samen om te bepalen welke wetten de niet-Joodse gelovigen – de heidenen, waaronder ikzelf – zouden moeten volgen. Ze kwamen tot de conclusie dat er enkele belangrijke geboden waren die ook voor hen van toepassing waren, waaronder het verbod op het eten van bloed.

De relevante verzen zijn:

Handelingen 15:28-29 – "*Want het heeft de Heilige Geest en ons goed gedacht, u geen verder gewicht op te leggen dan deze noodzakelijke dingen: dat gij u onthoudt van afgodenoffers, van bloed, van het verstikte en van hoererij. Als gij deze dingen naleeft, zult gij wel doen.*"

6 Dit is ook leuk om te weten over de ziel in de Bijbel

Het Hebreeuwse woord voor ziel is *nephesh*. Het komt 754 keer voor in het Hebreeuwse Oude Testament en is in de NBG-vertaling op meer dan 40 verschillende manieren vertaald. Enkele voorbeelden zijn 'ziel', 'wezen', 'leven', 'persoon', en zelfs 'adem', wat de veelzijdigheid van het woord benadrukt. Dit lijkt te zijn gedaan om het woord te laten aansluiten bij de opvattingen van vertalers die beïnvloed waren door de filosofie van Plato. Plato's ideeën benadrukten een scheiding tussen het stoffelijke lichaam en een onsterfelijke ziel, wat ertoe kan hebben geleid dat '*nephesh*' soms werd geïnterpreteerd vanuit deze dualistische visie, in plaats van vanuit de oorspronkelijke context in het Oude Testament. Toen ze het echter niet volledig konden laten overeenstemmen met die filosofie, hebben ze mogelijk onbedoeld verwarring gezaaid. Bijvoorbeeld, in Genesis 1:20 wordt '*nephesh*' gebruikt om de ziel van lagere levensvormen te beschrijven. In sommige vertalingen is dit woord echter vervangen door 'wezen', wat de spirituele

dimensie die het woord oorspronkelijk impliceert, niet volledig weergeeft.

Bijvoorbeeld: toen de vertalers voor het eerst het woord nephesh tegenkwamen in Genesis 1:20 – waar duidelijk de kwaliteit van de ziel wordt toegekend aan lagere levensvormen – hebben ze het óf weggelaten, óf vertaald met ‘wezen’. Dit kan zijn gedaan omdat het woord 'wezen' de fysieke en biologische aspecten benadrukt, terwijl de spirituele dimensie van 'nephesh' hierdoor minder duidelijk naar voren komt.

7 Is de ziel onsterfelijk? Wat zegt de Bijbel?

*“Wie zal het stof van Jakob tellen, en het getal, ja, het vierde deel van Israël? **Mijn ziel sterve den dood der oprechten, en mijn uiterste zij gelijk het zijne!**”* Num. 23:10 SV

*“Toen spraken die mannen tot haar: **Onze ziel zij voor u lieden om te sterven**”* Joz. 2:14a SV

*“Want Gij **hebt mijn ziel gered van den dood**”*; Ps. 56:14a

“Zie, alle zielen zijn van Mij, zowel de ziel van de vader als die van de zoon zijn van Mij; de ziel die zondigt, die zal sterven.” Ez. 18:4

De verspieders spraken tot Rachab te Jericho: *Onze ziel zij voor u lieden om te sterven.*

De laatste woorden van Simson waren: *Mijn ziel sterve met de Filistijnen.*

Elihu sprak tot Job: *hun ziel zal in jonkheid sterven.*

Elia, vluchtende voor Izebel, bad zelfs tot de Heer: *dat mijn ziel sterve.*

Ezechiël 18:4 en vs 20 nadrukkelijk: *De ziel die zondigt zal sterven.*

De Here Jezus zeide: *Is het geoorloofd op sabbatdagen goed te doen of kwaad te doen? Een ziel te behouden of te doden?*

Als de mens een ziel **werd** kan de ziel ook sterven als de mens sterft,

nieuwe vertalingen: Ziel vaak [op tactische plaatsen] vertaald met leven, dat is jammer want het vertroebelt de juiste beeldvorming.

Prediker 3: *19Want het lot der mensenkinderen is gelijk het lot der dieren, ja, eenzelfde lot treft hen: gelijk dezen sterven, zo sterven genen, en allen hebben enerlei adem, waarbij de mens niets voor heeft boven de dieren; want alles is ijdelheid, 20alles gaat naar één plaats, alles is geworden uit stof, en alles keert weder tot stof.*

Nee, de ziel is niet onsterfelijk

Maar wat bedoelde Jezus dan toen Hij zei: *42En hij zeide: Jezus, gedenk mijner, wanneer Gij in uw Koninkrijk komt. 43En Hij zeide tot hem: Voorwaar, Ik zeg u, heden zult gij met Mij in het paradijs zijn.* Luk. 23:42-43

“Voorwaar, Ik zeg u, heden zult gij...” maar het kan evenzogoed “Voorwaar, Ik zeg u heden, gij zult...” de komma is bepalend, en Grieks heeft geen komma's, de komma op die plaats is een interpretatie van de vertalers. Die simpele toegebrachte komma brengt mij op gedachten die niet in de Schrift staan. Zo lees ik iets in de Bijbel wat er niet staat, het klinkt vreemd maar het is de werkelijkheid. Helaas komen die werkelijkheden veel vaker voor.

De 2^e optie: “Voorwaar, Ik zeg u heden, gij zult” is veel aannemelijker omdat de moordenaar vroeg om het koninkrijk, maar Jezus beloofde hem het paradijs... Het is dus geen toezegging maar een ontzegging! Het paradijs komt pas ná het 1000-jarig rijk, maar daarover later meer.

Wat de mens werd en wat de mens is als levende ziel, hangt voor wat de duur betreft af van God. Als de levensadem wordt teruggetrokken, zal de mens een dode ziel worden. Hij zal tot het stof terugkeren waaruit hij gekomen is en niets anders dan de opstanding kan hem uit die toestand terughalen. Als ik dat inzie, wordt het feit van de opstanding uit de dood van het allergrootste belang.

8 Hoe kunnen er dan leringen zijn die verklaren dat de ziel onsterfelijk is?

Het is de invloed van Plato, vertalers waren onder invloed van Plato en deden hun best om de Bijbel hetzelfde te laten zeggen als de Griekse filosofie die door Plato is verkondigd.

Plato's opvatting over de dood, zoals samengevat in Phaedo, was dat ons lichaam niet meer is dan een oppervlakkig en slecht passend kleed voor de ziel. Volgens hem verhindert het lichaam de ziel, zolang wij leven, om vrij te zijn en in harmonie met haar ware, eeuwige aard te leven en te bewegen. Het lichaam legt de ziel beperkingen op die onverenigbaar zijn met haar wezen, omdat de ziel tot de eeuwige wereld behoort.

Zolang de mens leeft, bevindt hij zich volgens Plato in een gevangenis: zijn lichaam, dat vreemd is aan de ziel. Plato beschouwde de dood als de grote bevrijder, die de ketenen verbreekt en de ziel bevrijdt uit haar gevangenis, zodat zij kan terugkeren naar haar eeuwige thuis.

Dat is de theorie van Plato die door de vroege kerkvaders in het Christendom is opgenomen. Het is een filosofie die ik moet afwijzen en terzijde leggen als ik ooit tot een juist begrip en waardering van de Bijbelse boodschap over de dood en de opstanding uit de dood wil komen.

Eenvoudig gezegd houdt de opvatting van Plato in dat de dood de scheiding is tussen lichaam en ziel. De ziel is volgens de aanhangers van deze gedachte de ware en werkelijke mens en de dood is de grote bevrijder die de scheiding tot stand brengt tussen twee vijandige componenten. Dit is tegenwoordig de algemeen aanvaarde orthodoxe gedachte in Christelijke kringen, maar het is in elk onderdeel en principieel tegengesteld aan het Bijbelse.

9 Resumerend over de ziel

Ik weet nu dat de 'ziel' datgene is wat de mens, gemaakt van stof [uit de aarde, zoals in Genesis wordt beschreven], is geworden toen God

de levensadem in zijn neus heeft geblazen. Ik weet dat ik als mens een levende ziel blijf zolang de levensadem in mij is en dat ik een dode ziel wordt wanneer deze van mij wordt weggenomen.

De ziel van de mens is de mens zelf. Het is geen afzonderlijke eenheid, een tweede persoon, of een andere etherische mens die bestaat binnen een uiterlijke mens. Dit onderscheid is belangrijk omdat het helpt misverstanden te voorkomen over de ziel als een onsterfelijke entiteit die onafhankelijk van het lichaam kan bestaan. Het benadrukt dat de ziel onlosmakelijk verbonden is met de fysieke mens. Zij is niet iets onsterfelijks. Zij sterft als de mens sterft, zoals is uiteengezet in de klassieke tekst van Ezechiël 18:4 '*Zie, alle zielen zijn van Mij, zowel de ziel van de vader als die van de zoon zijn van Mij; de ziel* [nephesh] *die zondigt, die zal sterven.*'

Ik heb geen ziel maar ik ben een ziel en in de ziel zijn de historische elementen aanwezig. De ziel is niet onsterfelijk.

Zo kom ik dan op de volgende regel:

aarde + adem = ziel (*denk aan rood + blauw = paars*)

Zoals rood en blauw samenkomen om een geheel nieuwe kleur te vormen, zo komen aarde en adem samen om de ziel te creëren. Dit benadrukt dat de ziel niet bestaat zonder beide componenten; net zoals paars ophoudt te bestaan als rood of blauw wordt weggenomen.

Waar was de ziel vóór deze samenvoeging? Waar was de kleur paars vóór de samenvoeging? Hiermee wordt geïllustreerd dat de ziel net als de kleur paars alleen kan bestaan wanneer de benodigde elementen worden samengebracht. Zonder deze samenvoeging is de ziel, net als paars, simpelweg afwezig. De ziel was er niet, ongezien, Hades [wat 'ongezien' betekent]!

Ik weet niet hoeveel jaar verstreken is tussen de schepping van Adam en zijn overtreding, maar elke dag daarna was de dood in hem aan het werk. Aangezien hij echter fysiek het meest voortreffelijke

exemplaar was dat ooit op de aarde heeft rondgewandeld, was hij in staat de gevolgen van de werking van dood in hem het hoofd te bieden tot hij de leeftijd van 930 jaar had bereikt. Metuselach, zeven generaties verwijderd van zijn voorvader Adam, leefde nog 39 jaar langer, maar vanaf dat moment stierf iedere volgende generatie op steeds jongere leeftijd. Deze observatie benadrukt hoe de zonde niet alleen de ziel beïnvloedde, maar ook een directe impact had op het fysieke leven en de levensduur van de mens, wat de onlosmakelijke verbondenheid van lichaam en ziel verder illustreert.

10 De tussentoestand

Op een van de Bijbelscholen was er een leraar met een les over de 'tussentoestand'.

Ik vermeld dit hier omdat ik in kerkgenootschappen ben geweest die deze leer ook onderwijzen. In de Schrift heb ik gevonden dat er geen tussentoestand bestaat.

Hoe ziet het leven na de dood eruit voor een christen? Wat moet ik me daarbij voorstellen? Aldus de leraar.

Nou, dat is natuurlijk best een belangrijke vraag. Waar zijn onze geliefde ontslapenen? Waar zullen we straks zijn als we de Here Jezus toe behoren? Als we straks in de eeuwigheid zijn? In de eerste plaats wil ik heel sterk benadrukken dat we het over de zogenaamde 'tussendoestand' tussen sterven en opstand hebben. Het is al heel diep ingesleten bij heel veel christenen dat het er alleen maar om zou gaan dat je, als je sterft, naar de hemel gaat. Dit idee is mogelijk ontstaan door de invloed van populaire geloofstradities en het benadrukken van directe zaligheid na de dood.

Het Nieuwe Testament nuanceert dit echter door herhaaldelijk te wijzen op de centrale rol van de opstanding, de wederkomst, en het Messiaanse rijk als de uiteindelijke vervulling van Gods belofte. En dat lijkt mij, aldus de leraar, een grote vergissing. Het gaat uiteindelijk in het Nieuwe Testament altijd om de verwachting van

de wederkomst en de verwachting van het Messiaanse rijk dat aanbreekt. Maar eerst hebben we een tussenplaats. We zullen daar ontzield en een ontlichaamde zijn. Dit betekent dat we niet langer een fysiek lichaam of een volledig functionerende ziel hebben, zoals we dat hier op aarde ervaren. We zijn er niet in een volmaakte situatie, omdat dit slechts een tijdelijke staat is in afwachting van de uiteindelijke opstanding en de vervulling van Gods plan. De zonde is er niet meer en de moeite van het lichaam hebben we dan uiteraard ook niet meer. Maar het is niet onze bestemming. Het is een tussenplaats waar we wachten op onze bestemming. En dat is de wederkomst en dat is het vrede-rijk. Het tweede en dat hangt eigenlijk met dat eerste samen is de verwarring dat men denkt dat de eigenlijk bestemming ligt in het paradijs. Zo zie je ook gebeuren dat mensen allerlei toekomstverwachtingen op die periode gaan projecteren, zo vertelde de leraar.

Dus bijvoorbeeld spreken ze er over alsof we dan in het vaderhuis zijn. Terwijl de Here Jezus duidelijk zegt in Johannes 14 dat hij zelf zal terugkomen, om ons in het vaderhuis te trekken. Of men gaat het verwarren met het nieuwe Jeruzalem. Men maakt er wel mooie gedichten over, dat we daar zullen wandelen op straten van goud. Maar dat gaat over het nieuwe Jeruzalem in Openbaring 21. En dat is niet de plaats waar we heen gaan als we sterven. Het nieuwe Jeruzalem is hetzelfde als de bruid van Christus. De gemeente is zowel een bruid als een stad in die beeldspraak.

We weten over de plaats waar gelovigen naartoe gaan maar drie dingen, aldus de leraar:

① Lucas 23 vers 43 is een belangrijke tekst waarin Jezus tegen de moordenaar aan het kruis, die tot bekering is gekomen, spreekt. Hier wordt vaak gedacht dat Jezus zegt: 'In de hemel zul je met Mij zijn.' Je zult dus bij Jezus zijn. [Zie bovenstaande de tekst uitgeschreven Lucas 23: 43]. Maar dat is niet wat Jezus letterlijk zegt. Hij zegt: 'Je zult met Mij in het Paradijs zijn.' Dit onderscheid is belangrijk, omdat het 'Paradijs' hier verwijst naar een toekomstige vervulling en niet een onmiddellijke hemelervaring.

② Philippen 1: 9 *Dan zult gij rein en onberispelijk zijn tegen de dag van Christus, 11vervuld van de vrucht van gerechtigheid, welke door Jezus Christus is, tot eer en prijs van God.* De leraar legt uit: We zullen bij Christus zijn.

③ Vers 22 *ik [Paulus] verlang heen te gaan en met Christus te zijn, want dit is verreweg het beste;*

We zullen bij de Heer zijn. We zullen bij Jezus zijn. We zullen bij Christus zijn. Dat zijn de drie dingen die wordt aangeduid als het paradijs vult de leraar aan.

Aldus de leraar wiens naam ik niet zal noemen. Het is mogelijk dat hij er nu anders over denkt, aangezien dit gesprek jaren geleden plaatsvond. Mensen evolueren immers vaak in hun inzichten en overtuigingen.

Natuurlijk had ik een vraag voor deze leraar: “Waar is die ingewikkelde 'tussendoorstand'?” Zijn antwoord: “Het is geen locatie, maar een situatie in de geestelijke wereld.” Dit riep bij mij weer veel nieuwe vragen op. En hoelang duurt die toestand en wat als die ten einde is?

11 2 Korinthe 5 - Paulus over de toekomst

In zijn brieven schreef Paulus met groot vertrouwen over de toekomst van ① alle gelovigen (hemzelf inclusief) ② en over de eindbestemming van de hele mensheid. Uit het feit dat het citaat Ik ga niet naar een ‘tussentoestand’ als ik sterf met het voegwoord “want” begint [*1Want wij weten, dat, indien de aardse tent, waarin wij wonen, wordt afgebroken*], blijkt dat de apostel aanknoopt bij wat hij in het voorafgaande had gezegd. Timotheüs en Paulus [2 Kor. 1:1] hadden verdrukking moeten verdragen. Bij bepaalde gelegenheden hadden ze zelfs aan hun leven gewanhoopt [2 Korinthe 1:3-11, 4:7-12]. De mishandelingen waaraan ze waren blootgesteld hadden hun tol geëist. Hun gezondheid was er niet beter op geworden. “Hun uiterlijke mens raakte in verval” [2 Korinthe 4:16].

Maar Paulus werd niet moedeloos. Hij bleef “Christus Jezus

prediken als Heer” en bleef een “*slaaf van de gelovigen uit de volken, om Jezus wil*” [2 Korinthe 4:5]. Er waren volgens de apostel goede redenen om optimistisch te blijven.

Het optimisme van Paulus was gebaseerd op de beloften van God. In zijn brieven beriep de apostel zich dikwijls op wat de HERE hem had geopenbaard. Hij begon zijn zin dan met de uitdrukking: “*Wij weten*” [eigenlijk concordant: “wij hebben ingezien”]. In de tweede brief aan de Korintiërs komt die uitdrukking dikwijls voor.

“*Onze aardse tent waarin wij wonen*” is beeldspraak voor ons vergankelijke lichaam, dat “uit het stof van de aarde is genomen” [1 Kor. 15:47, Gen. 2:7, 3:19]. In het voorafgaande deel van zijn brief had Paulus gelovigen immers vergeleken met “*aarden vaten*” waarin God de kennis van het licht van Zijn heerlijkheid heeft opgeslagen [2 Kor. 4:7]. En als synoniem van “wonen in de aardse tent” [2 Kor. 5:1] gebruikte hij de uitdrukking “wonen in het lichaam” [2 Kor. 5:6]. In zijn brief spreekt hij over

- ① “*een aarden vat*” [2 Kor. 4:7],
- ② “*ons lichaam*” [2 Kor. 4:10],
- ③ “*ons sterfelijk vlees*” [2 Kor. 4:11] en
- ④ “*onze uiterlijke mens*” [2 Kor. 4:16].

Ook de apostel Petrus schreef, dat “*het afleggen van zijn tent aanstaande was*” maar dat hij zijn volksgenoten “zolang hij in deze tent woonde” aan het goede nieuws zou blijven herinneren [2 Petrus 1:13-14]. Petrus wist dat hij binnenkort zou worden terechtgesteld.

Voor het “afleggen van mijn tent” gebruikte Petrus het woord apothesis. Apothesis betekent letterlijk: “weg-stelling”, dus het wegdoen van de tent. “Het afleggen van mijn tent” is een eufemisme voor “mijn sterven”, “het moment van mijn overlijden”.

Paulus sprak echter over het “afbreken” van onze aardse tent. Hij gebruikte daarbij het werkwoord kataluoo, dat “naar beneden losmaken”, dus: “neerhalen” betekent. Een tent zakt in elkaar

wanneer de haringen uit de grond worden getrokken en de scheerlijnen worden losgemaakt. “Afbraak van de aardse tent” is een eufemisme voor verval van krachten, het proces van aftakeling dat uitloopt op de dood.

Wanneer ik sterf, “keer ik tot de aardbodem weer, omdat ik daaruit genomen ben; want stof ben ik en tot stof zal ik wederkeren” [Gen. 3:19]. Mijn huidige lichaam is vergankelijk, zwak, oneervol, en “ziels” [1 Korinthe 15:42-44]. Het wordt bestuurd door de zintuigen en ik ervaar daarom dikwijls pijn. Wanneer die vergankelijkheid en zwakte zich steeds duidelijker beginnen af te tekenen, is de verleiding groot om moedeloos te worden, en somber of terneergeslagen te zijn. Maar dat hoeft helemaal niet! Als ik weet dat mijn aardse tent wordt afgebroken, zegt Paulus, dan mag ik weten dat ik een “gebouw van God heb”.

12 Een gebouw van God

Tussen een gebouw en een tent bestaat er een belangrijk onderscheid. Een gebouw is een architectonisch wonder dat de eeuwen trotseert, maar een tent is een lapje stof waar niemand van opkijkt en dat maar kort op één plaats staat. Voor “aardse tent waarin wij wonen” staat in 2 Kor. 5:1 letterlijk: “ons op-aardse huis van de tent”, of: “ons op-aardse huis van de tabernakel” [hè epigeios hèmoon oikia tou skènous]. Van het “gebouw” waarvan we mogen weten dat we het “hebben” vermeldt Paulus de volgende eigenschappen:

① Het is “uit God” [Gr. ek theou]. Het vindt zijn oorsprong in Hem. In de Griekse tekst van 2 Kor. 5:1 staat niet dat het gebouw “van God” is [d.w.z. Zijn eigendom is], maar dat het “uit God” is d.w.z. uit Hem voortkomt, hoe voortreffelijk wil ik het hebben.

② Het is “niet met handen gemaakt” [Gr. Acheiropoietos]. In de Bijbel wil dat zeggen: het komt niet door menselijk optreden, maar door een Goddelijk ingrijpen tot stand. Het behoort niet tot de huidige schepping [vgl. Markus 14:58, Kolossenzen 2:11, Heb. 8:2, 9:11].

③ Het is een “eeuwig” [Gr. Aionios] huis. Waarbij eeuwig niet betekent: zonder begin of einde, maar: “verband houdend met de toekomstige eeuw” [vgl. Lukas 18:30]. Dit gebouw is niet bedoeld voor een kort verblijf, maar het is onze woning tijdens het hele toekomstige tijdperk [aeon]. “Huis zonder handen gemaakt, eeuwig, in de hemelen” staat tegenover: “op-aards huis van de tabernakel”.

④ Het is een “gebouw” [Gr. Oikodomè], dat wil zeggen: een permanente constructie [vgl. Matth. 24:1, Mark. 13:1-2, Efez. 2:21]. Een “tabernakel” of “tent” wordt afgebroken en ergens anders weer neergezet, maar een gebouw blijft op zijn plaats. Een tent houdt verband met de tocht door de woestijn, terwijl een gebouw verwijst naar aankomst in het beloofde land.

⑤ Het is “in de hemelen” [Gr. en tois ouranois]. Waarbij “in de hemelen” de tegenpool is van “op de aarde” [Gr. Epigeios], de uitdrukking die Paulus gebruikt wanneer hij spreekt over “onze aardse tent”.

Het “gebouw uit God in de hemelen” is mogelijk een aanduiding van het onvergankelijk opstandingslichaam van een gelovige. Voor die interpretatie pleit dat Paulus in het volgende vers spreekt over “onze woning die uit de hemel is” en waarnaar wij vurig verlangen om ermee “overkleed te worden” [2 Kor. 5:2]. Met het “gebouw uit God in de hemelen” doelde de apostel misschien ook op het “Vaderhuis”, waarin “vele woningen zijn” [Joh. 14:1-3] en waarin de gelovigen gezamenlijk zullen verblijven. “Gebouw uit God, in de hemelen” was dan een aanduiding van de hemelse tempel [vgl. Heb.8:2, Heb. 9:11, en Openb. 3:12].

13 Die tussentoestand doet mij denken aan het vagevuur uit de katholieke kerk.

In de Katholieke leer bestaat het concept van het vagevuur nog steeds. Het vagevuur wordt door de Katholieke Kerk beschreven als een tijdelijke toestand van loutering voor zielen die in genade gestorven zijn maar die nog niet volledig gezuiverd zijn van hun zonden om de volmaaktheid van de hemel binnen te gaan. Dit

concept wordt bijvoorbeeld uitgelegd in de Catechismus van de Katholieke Kerk, paragraaf 1030-1032, waar het vagevuur wordt gepresenteerd als een noodzakelijke zuivering voor degenen die niet volledig rein zijn. Dit concept is gebaseerd op de overtuiging dat sommige zielen na de dood een periode van zuivering nodig hebben om volledig met God verenigd te worden. Deze overtuiging is theologisch onderbouwd door Bijbelse passages zoals 1 Korintiërs 3:15 en 2 Makkabeeën 12:45, waarin wordt gesproken over zuivering en gebed voor de overledenen. Historisch gezien werd het vagevuur verder ontwikkeld tijdens de middeleeuwen, met invloedrijke werken zoals die van Thomas van Aquino, die het concept integreerde in de scholastieke theologie.

Hoewel het idee van het vagevuur door de eeuwen heen enigszins is veranderd en de interpretatie ervan per Katholiek kan variëren, blijft het een officieel onderdeel van de Katholieke geloofsleer. In de vroege kerk was het concept nog niet volledig uitgewerkt, maar in de middeleeuwen werd het sterk beïnvloed door scholastieke theologen zoals Thomas van Aquino. In latere eeuwen, met name tijdens het Tweede Vaticaans Concilie, werd de nadruk gelegd op het pastorale aspect van het vagevuur, waarbij het meer werd gezien als een proces van genade dan een plaats van straf. Dit concept wordt bevestigd in documenten van de kerk, zoals de Catechismus van de Katholieke Kerk.

Vanuit het perspectief van de Bijbel zou ik dit een 'dwaalleer' noemen, ondersteund door passages zoals Hebréeën 9:27, waarin staat dat de mens eenmaal sterft en daarna na de opstanding het oordeel volgt, en Lucas 23:43, waar Jezus de moordenaar aan het kruis belooft dat hij met Hem in het Paradijs zal zijn. Deze teksten lijken de noodzaak van een zuiverende tussenstaat na de dood tegen te spreken. Een dwaalleer verwijst naar een opvatting die afwijkt van de officieel aanvaarde doctrines binnen een religie of filosofie, en wordt beschouwd als een verkeerde interpretatie van de waarheid. Het wordt doorgaans gezien als een verkeerde of afwijkende interpretatie van de waarheid binnen de context.

12. Hoe kon ik dealen met de leringen die ik had meegekregen?

① Zienswijze zoals ik die heb meegekregen

Om te beginnen neemt men aan, dat de hele mensheid aan de eeuwige dood is onderworpen, wat volgens de orthodoxe opvatting, een eindeloos leven in ellende betekent. Alle mensen verdienen de hellestraf en lopen het gevaar om voor eeuwig verloren te gaan. Tijdens dit leven wordt het oordeel uitgesteld en de mensen een gelegenheid geboden om aan het vonnis dat hen boven het hoofd hangt te ontsnappen. Langs de weg van bekering en geloof in Christus. Je zou het de proeftijd van de mens kunnen noemen: een korte gelegenheid om aan de hel te ontsnappen en zich van de hemel te verzekeren. Als ik nalaat om van die gelegenheid gebruik te maken en onboetvaardig sterft, dan wordt het vonnis onherroepelijk voltrokken en ik als mens ga voor eeuwig verloren. Nadruk op straf: Het traditionele beeld van de hel focust op straf en vergelding voor zonden, in plaats van een plaats van loutering of herstel

② De Bijbel kent geen eeuwige dood

① Ten eerste wordt er in de Bijbel nooit over zoiets als een “eeuwige dood” gesproken, noch de uitdrukking, noch de gedachte komen ook maar ergens in de heilige Schriften voor, zelfs niet in de Bijbel [Bijbel is een vertaling van de geschriften Gods].

② Ten tweede: de waarheid is niet, dat de mens de dood voor ogen heeft en het gevaar loopt om verloren te gaan, maar dat hij reeds dood en verloren is, we gaan toch allemaal dood? Op de dag van je geboorte begint tegelijk het proces van de dood, en dat Christus kwam om te zoeken en zalig te maken dat verloren is, en aan een [dode] wereld het leven te geven [Joh.6:33].

③ Ten derde: zo’n afschuwelijke opvatting van het leven wordt nergens in de Schriften onderwezen. Volgens genoemde opvatting

is ons huidige bestaan, mits we het zo goed mogelijk benutten, eenvoudigweg een wedren vanuit de hel naar de hemel. Zoals een kerklied zegt: "Niets hier beneden is mijn aandacht waard behalve hoe ik kan ontsnappen aan de dood" Het is dus geïnterpreteerd door een van onze kerkvaders, maar het komt niet uit de Schrift.

"Relevant spoor"

"Eén is voor allen gestorven. Dus zijn zij allen gestorven" [2 Kor.5:14]. NBG 14 *Want de liefde van Christus dringt ons, 15daar wij tot het inzicht gekomen zijn, dat één voor allen gestorven is. Dus zijn zij allen gestorven.*

SW 14 *Want de liefde van Christus dringt ons, dit oordelend: dat indien één ten behoeve van allen stierf, dus stierven allen.*

Let op: gestorven, dood. Niet: het gevaar lopend om te sterven, of sterfelijk, maar al dood! [zie Joh.6:53, Rom.8:6-7, 1 Joh.5:11-12].

③ Eens las ik een treffende illustratie

"Mamma, is opa nu in de hel?" → Wat een vraag!

Is dit niet een vreselijke vraag die dit kind aan zijn moeder stelt?

"Mamma, Jantje zei me dat opa een zondaar was en dat hij nooit Jezus als zijn verlosser heeft aangenomen. En Jantje zei ook dat opa daarom nu in de hel is, waar hij altijd zal branden en altijd pijn zal hebben! Mamma, is dat waar?"

Inderdaad een hartverscheurende vraag die dit kleine jochie stelde over zijn opa, die hij zo lief had. Een opa waarmee hij ging vissen en die zijn fiets repareerde, waarvan hij had gezien dat hij zijn vader en moeder zo graag mocht. Het jong snapte er niets van en was diep bedroefd. Opa had dat niet verdiend. Opa was lief!

Dit verhaaltje trof mij omdat ik ook zo ben opgevoed. Als ik een dergelijke vraag zou stellen aan mijn omgeving dan moesten ze, het antwoord zoeken in de leringen die ze in de kerk leerden. En de meeste kerken leren dat een persoon, Jezus Christus als zijn of haar redder en Heer moet hebben aangenomen. Anders, als men sterft zonder dat te hebben gedaan, zal hij of zij naar een eeuwigdurende hel gaan. Er is geen tweede kans voor de zondaar.

Deze lering komt niet alleen voor in Reformatorische kringen maar leeft ook in een deel van het Evangelische milieu heb ik in mijn leven ervaren.

Maar heel vreemd, ze deden geen enkele moeite om de burens, dorpsgenoten of wie dan ook te vertellen over wat hen te wachten stond. Als je bovenstaande gelooft dan kun je toch niet rustig slapen wetende dat goede kennissen, vrienden of zelfs familie onderweg zijn naar een eeuwige hel. Dat deed mij stiekem denken dat ze het zelf eigenlijk niet echt geloofden. Ik kreeg de indruk dat het woorden waren van de kerkelijke gemeenschappen maar daarbuiten telde dit niet.

NBG *"Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe."* Joh. 3:16 NBG.

SW *16 Want God heeft de wereld zo lief, dat Hij Zijn Zoon, de enigverwekte, geeft, opdat elke in Hem gelovende toch niet verloren zal gaan, maar dat hij aionisch leven zal hebben.*

Dit is misschien wel het meest beroemde vers in de Bijbel en wordt over de hele wereld in heel veel kerken en of gemeenten [Reformatorisch maar ook Evangelisch] gebruikt om mensen aan te sporen zich te bekeren en Jezus Christus aan te nemen als hun Verlosser en Heer. Het vers wordt ook vaak gebruikt om te bewijzen dat je absoluut 'nu' Jezus Christus moet accepteren om eeuwig leven te verkrijgen. Doe je dat niet dan ben je voor eeuwig verloren en wacht na je dood de hel.

Dus geloven voor een ticket naar de hemel ,voor wat, hoort wat of anders gezegd: "De hemel verdienen", geen genade maar verdiensten: "Ik heb Jezus aangenomen, dat is mijn keuze en mijn prestatie"! Mijn verdienste!

Prediker 9 : 5 *De levenden weten tenminste, dat zij sterven moeten, maar de doden weten niets...*

Joh. 3:13 -*En niemand is opgevaren naar de hemel, dan die uit de hemel nedergedaald is, de Zoon des mensen."*

Dit staat toch haaks op bovengenoemde geloofsbelijdenis over dood, verloren gaan en hel.

Mijn ticket naar de hemel, waar koop ik die?

④ Ik kwam helemaal in de knoop vroeger

Echt, ik kwam helemaal in de knoop, hoe kan dit waar zijn? Is God rechtvaardig? Beoordeelt God alle mensen op de zelfde manier? Wat moet ik dan eigenlijk doen voor die ticket naar de hemel. En is de hemel werkelijk de beste optie? Wie zoekt zal vinden en ik heb gevonden

13. Zoeken en vinden

Gelovigen zullen deze eeuw [aion] beërven, ongelovigen niet. Maar we weten dat "de toekomstige eeuw-aion" niet de laatste eeuw-aion is. De Bijbel spreekt namelijk over "de komende eeuwen" en over "de voleinding der eeuwen". Hierover is in Johannes 3:16 niets gezegd over de definitieve bestemming van de ongelovige, die volgt immers na deze aion. Gelovigen gaan een kortere weg, niet gelovigen maken een omweg.

God heeft de wereld lief, zegt Johannes 3:16. Dat is een feit. Het ongelooft van de mens verandert daar volstrekt niets aan [Romeinen 3:3]. Wonderlijk dat Johannes 3:16 zo bekend is, terwijl slechts

weinigen weten wat in het daaropvolgende vers 17 staat. Dit kan komen doordat vers 16 vaak wordt aangehaald vanwege zijn krachtige boodschap over Gods liefde, terwijl vers 17, dat spreekt over redding in plaats van veroordeling, minder nadruk krijgt. Dit verschil in bekendheid laat zien hoe interpretatie en selectie invloed hebben op onze focus binnen de Bijbel.

Want God heeft zijn Zoon niet in de wereld gezonden, opdat Hij de wereld veroordele, maar opdat de wereld door Hem behouden worde.

De consequentie hiervan is, dat als God de wereld niet daadwerkelijk zou redden, dan heeft Hij zijn Zoon voor niets in de wereld gezonden. Dit impliceert dat Gods plan van redding niet zou slagen, wat indruist tegen Zijn natuur als volmaakt en almachtig. Bovendien bevestigen passages zoals 1 Timotheüs 2:4, waarin wordt gezegd dat God wil dat alle mensen worden gered, en 2 Petrus 3:9, dat Hij geduldig is en wil dat niemand verloren gaat, de zekerheid van Zijn reddingsplan. Dan zou hijzelf de grootste doelmisser of in de taal van de Schrift, [zonde betekent je doel missen] de grootste zondaar aller tijden zijn. Godzijdank is Jezus Christus naar waarheid “*de Redder der wereld*” [Joh.4:42; 1Joh.4:14]!

14. Wat is het dodenrijk?

① Waar denk ik aan bij het dodenrijk?

Wat is nu eigenlijk het dodenrijk, ik lees het woord ‘dodenrijk’ maar heb ik er ook een beeld bij?

① Vergelijking tussen het dodenrijk en de dood:

Het dodenrijk is een plaats van onbewust zijn: Andere benamingen: Sjeol of Hades, termen die vaak als synoniemen worden gebruikt omdat ze beide verwijzen naar een onderwereld of plaats van de doden in respectievelijk Hebreeuwse en Griekse contexten. Dit

voorkomt verwarring en benadrukt de overeenkomsten tussen deze begrippen. De ziel leeft niet meer, de gestorvene is dood en is niet in staat om te denken, te voelen of iets te doen.

De dood is als een slaap, een toestand van onbewust zijn zonder gedachten of hersenactiviteit.

Het dodenrijk en de dood zijn nauw met elkaar verbonden. Beide worden gekarakteriseerd als een toestand van onbewust zijn en inactiviteit. De dood is de overgang naar het dodenrijk.

Wanneer ik over de “hel” hoor spreken of lees, dan denk ik aan een andere plaats, dan wanneer ik hoor of lees over het graf. Vroeger dacht ik bij de “hel” aan een plaats of toestand waarin zij, die daarin komen, een eindeloze(?) pijniging wacht of ondergaan. Bij het graf dacht ik aan een oord waar de doden begraven zijn of ook wel aan de doodstoestand waarin zij verkeren, niets wetend. Dit vond ik heel vreemd, omdat het moeilijk te bevatten is hoe iemand volledig onbewust kan zijn, zonder enige gedachte of gewaarwording.

Het is een groot verschil, en het is zeker niet juist en bovendien niet geoorloofd, één oorspronkelijk woord door twee zozeer uiteenlopende begrippen weer te geven. Het kan niet beide bovengenoemde betekenissen hebben. Sheol betekent dan ook niet hel, maar graf of, beter misschien, “dodenrijk.”

Welk mens zal de dood niet sterven en dus niet in de Sheol komen? Door te sterven daal je af in Sheol.

Psalm 141:7: *7Zoals men de aarde doorploegt en openscheurt, zo liggen onze beenderen verstrooid aan de mond van het dodenrijk.*

Deze passage schetst een beeld van vergankelijkheid en uiteenvallen, waarbij de vergelijking met doorploegen en openscheuren de onverbiddelijkheid van de dood benadrukt. Het

suggereert dat het dodenrijk een plek is waar alles wat eens gestructureerd was, uiteenvalt en onherkenbaar wordt. In deze tekst wordt het graf plaatselijk gedacht.

Spreuken 1:12: *“Laat ons hen levend verslinden als het graf, ja geheel en al, gelijk die in de kuil nederdalen.”*

Het verband laat zien, dat hier een wijze raad gegeven wordt om niet mee te doen met de boosdoeners, die zo gemakkelijk bloed vergieten, zoals het graf de doden opneemt.

Spreuken 7:27: *“7Haar huis zijn wegen naar het dodenrijk, die afdalen naar de binnenkamers van de dood..”*

Een waarschuwing om verre te blijven van de vreemde vrouwen, die tot overspel verleiden [vs. 19], deze hare wegen voeren naar de sheol.

Prediker 9:10: *“Alles wat Uw hand vindt om te doen, doe het met Uw macht, want er is geen werk noch wetenschap noch wijsheid in het graf waar gij heengaat.”* Ook hier is sheol het graf, men is daar onbewust.

Hiermee heb ik een aantal teksten genoemd waarin de Statenvertaling sheol terecht met "graf" heeft vertaald. Ik merkte op dat er bij deze teksten geen enkele reden was om sheol de betekenis van een altijd brandende hel toe te kennen. Dit bleek duidelijk uit de context en zou bovendien onjuist zijn geweest, aangezien de Schrift hiermee ook niet naar een dergelijke plaats verwijst.

Maar nu stel ik mezelf de vraag: als sheol in de genoemde teksten terecht als "graf" wordt vertaald, waarom heeft men dan in andere passages hetzelfde woord met "hel" vertaald?

Dit is gedaan onder de invloed van de heersende meningen en beschouwingen van die tijd. Toch moet ik constateren dat dit onjuist is, aangezien vele onschriftuurlijke inzichten eenvoudig vermeden of gecorrigeerd hadden kunnen worden.

Ik zal daarom ook enkele plaatsen noemen, waar in de [SV] Statenvertaling “Sheol” door “Hel” is vertaald.

Nog even dit: het woord "hel" komt niet voor in de oorspronkelijke Heilige Schrift. Hoewel dit wellicht verrassend is, staat het uitsluitend in onze vertalingen en niet in de originele teksten. Ik wil niet ontkennen dat de Schrift enkele teksten noemt die zouden kunnen wijzen op een specifieke plaats die men wellicht als “hel” zou kunnen vertalen. Maar opmerkelijk genoeg zijn juist die plaatsen, die misschien het meest aanspraak zouden kunnen maken op deze naam, niet met “hel” vertaald.

Deze teksten komen namelijk uitsluitend voor in het boek Openbaring, in de verzen 19:20; 20:10, 14, 15; 21:8.

20En het beest werd gegrepen en met hem de valse profeet, die de tekenen voor zijn ogen gedaan had, waardoor hij hen verleidde, die het merkteken van het beest ontvangen hadden en die zijn beeld aanbaden; levend werden zij beiden geworpen in de poel des vuurs, die van zwavel brandt.

Dodenrijk komt uit Griekse mythologie. Hades is de god van de onderwereld. Later werden de godheid en de onderwereld beide Hades genoemd.

De Statenvertaling spreekt stevast van de ‘hel’. Hel komt van helen, verbergen, beschutten. De godin Hel, of Holda – “de verbergende”, was de godin van de zielen van de gestorvenen.

“En gij, Kafarnaüm, zult gij tot de hemel verheven worden? Tot het

dodenrijk zult gij nederdalen; want indien in Sodom de krachten waren geschied, die in u geschied zijn, het zou gebleven zijn tot de dag van heden.” Mat. 11:23 [zie ook Luk. 10:15] Hier zegt Jezus tegen een hele stad dat ze naar het dodenrijk gaan.

② Hebreeuws en Grieks

Ik kan beter teruggaan naar de betekenis van de woorden die de Schriften daarvoor gebruiken. In het Hebreeuws is de grondbetekenis een soort vraagteken. Wanneer iemand overleed, werd gezegd: 'Die is weg,' wat een gevoel van onzekerheid weergaf. Deze onzekerheid was belangrijk binnen het Hebreeuwse geloof omdat het de menselijke beperktheid benadrukte in het begrijpen van het lot na de dood, een onderwerp dat in hun traditie vaak werd omgeven door vragen en mysterie. Eigenlijk wordt het vaak vertaald met graf, maar later ook wel eens een keer met dodenrijk. En de Statenvertaling gebruikte het woord 'Hel' vrij kwistig. In het Grieks wordt echter een ander woord gebruikt: 'Hades', wat 'het ongeziene' betekent.

Bijvoorbeeld, waar de Statenvertaling 'Hel' gebruikt in Psalm 9:18, wordt in het oorspronkelijke Hebreeuws 'Sheol' gebruikt en in het Grieks 'Hades', die beide verwijzen naar een verblijfplaats van de doden, niet naar een plek van eeuwige verdoemenis.

En het dodenrijk zoals wij het nu vertalen, hebben wij ook weer geleerd van onze religieuze burens, van de Grieken, maar die hebben het dan weer van de Egyptenaren en uiteindelijk zijn de roods nog ouder. Het dodenrijk is een Griekse mythologie. Het concept is sterk beïnvloed door de Griekse visie op de onderwereld, waarin Hades een prominente rol speelt als de god en hoeder van de doden. Deze ideeën hebben door de eeuwen heen ook invloed gehad op andere culturen en religieuze interpretaties van het dodenrijk. Wij gebruiken dat woord alsof het een plek zou zijn, maar de betekenis van het woord betekent gewoon dat je het niet ziet. De Statenvertaling vertaalt het woord Hades [is niet gezien] , bijna altijd met Hel, en dat heeft een lastige lading gekregen. Als ik terugga naar

het oude Nederlands, dan betekent Hel verbergen. Beschutten, komt van de godin Hel, dat was de verbergende godin, en die was ook de hoeder van de zielen van de overledene, aldus die traditie. Het komt waarschijnlijk via Egypte, Babylon bij de Joden en later via de heidense godsdiensten ook weer bij ons geïntegreerd. Maar de betekenis van het woord zegt niets over een plek of over zielen. Het zegt alleen maar dat het een dodelijke plek is die je niet kan zien. En eerlijk, als ik over het dodenrijk ga lezen, dan zie ik dat de Bijbel het soms ook gewoon op een gekke manier gebruikt, die eigenlijk niet kan, die ik niet kan plaatsen. Want hier zegt Jezus tegen een hele stad dat ze naar het dodenrijk gaan:

zult gij tot de hemel verheven worden? Nee, tot het dodenrijk zult gij nederdalen. Deze passage is belangrijk omdat het de vergankelijkheid en het oordeel van steden en mensen benadrukt. Jezus vergelijkt Kapernaüm met Sodom om te laten zien dat ongehoorzaamheid en ongeloof leiden tot ondergang, zelfs voor steden die grote tekenen en wonderen hebben meegemaakt. Het concept van het 'dodenrijk' versterkt het idee van een plaats of toestand van vergetelheid en oordeel.

Hebreeuws: Sheol is in de grondbetekenis: sh'l → "vragen"
Grieks: Hades is in de grondbetekenis: a[i]des → "niet-zien"

Dodenrijk tegenover blijven, ongezien tegenover gezien = blijven.

Sodom is verdwenen - Kapernaüm is van de 8e tot de 20e eeuw verdwenen [Wikipedia]

Hele steden naar de hel of het dodenrijk, of zijn ze gewoon van de kaart verdwenen? Ongezien = Hades.

Gen. 3:19 NBG: *in het zweet uws aanschijns zult gij brood eten, tot dat gij tot de aardbodem wederkeert, omdat gij daaruit genomen zijt; want stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren.*

Gen. 3:19 SW: 19 *In het zweet van jouw neusgaten zal jij brood eten, tot jouw terugkeren naar de grond, vanwaar jij genomen werd. Want jij werd genomen van losse aarde en naar losse aarde keer jij*

terug. [Pred. 3:20].

Pred. 12: NBG *en het stof wederkeert tot de aarde, zoals het geweest is, en de geest wederkeert tot God, die hem geschonken heeft*.

Ps. 9:18 SV *De goddelozen zullen terugkeren, naar de hel toe, alle godvergetende heidenen*. Als ik dit zelfde lees in meer concordante vertaling dan ziet het er heel anders uit:

Ps. 9:18 SW *18 Want de behoeftige zal niet blijvend vergeten worden, de hoop van de nederigen zal niet vergaan voor de toekomst*.

De vertaling van het Hebreeuwse woord “Sheol” met “Hel” in Psa. 9:18 is onjuist. Deze keuze is historisch en theologisch problematisch omdat 'Sheol' in het oorspronkelijke Hebreeuws verwijst naar een neutrale verblijfplaats van de doden, terwijl 'Hel' in moderne interpretaties vaak een plaats van eeuwige verdoemenis impliceert. Hierdoor wordt de oorspronkelijke betekenis van de tekst aanzienlijk vervormd. Want Sheol wordt in het Griekse Nieuwe Testament niet door het woord Gehenna [“Hel”], maar door het begrip Hades weergegeven. En de Hades is de verblijfplaats van alle doden vóórdat zij geoordeeld worden, [hades = niet gezien] dit is dus niet de verblijfplaats van onrechtvaardige doden ná het oordeel [Openb. 20:13]. In moderne Bijbelvertalingen zijn de begrippen Sheol en Hades daarom weergegeven als “dodenrijk”.

Uit het werkwoord “terugkeren” blijkt, dat de dichter zinspeelt op het sterven van de vijanden, en niet op hun lot bij het laatste oordeel. De Here heeft in de hof van Eden tegen de mens gezegd: *“Stof bent u, en tot stof zult u terugkeren”*, Gen. 3:19. Dat: *“de goddelozen terugkeren naar de Sheol”* [Psa. 9:18] is een parallel van: *“de heidenvolken zonken in het graf dat zij maakten”* [Psa. 9:16]. Omdat die machtige en imposante vijanden maar hoopjes stof zijn, zullen ze naar het stof terugkeren. Dan worden ze niet meer gezien. Het Griekse woord Hades betekent immers letterlijk: “het ongeziene”, de verblijfplaats van de doden.

Ik zet vier vertalingen over dezelfde tekst onder elkaar: Psalm 9:18

18De goddelozen keren om naar het dodenrijk [NBG]

18Laat de goddelozen weggaan naar het dodenrijk [NBV]

18De goddelozen keren terug, naar de hel toe, alle heidenvolken, die God vergeten. [SV]

18 Want de behoeftige zal niet blijvend vergeten worden, de hoop van de nederigen zal niet vergaan voor de toekomst. [SW]

③ Dood in relatie tot het dodenrijk

① Niet de ontbinding **ná** het sterven maar de ontbinding **van** het sterven

② Het lichaam terug naar de aarde, de geest terug naar God en de ziel terug naar Hades is ongezien.

③ Dood is een terugkeer

De dood is de uiteindelijke uitkomst van mijn sterfelijkheid. Deze heb ik geërfd van Adam, die sterfelijk geschapen is. Dood is een terugkeer – ik ben er niet meer! [ik ben er geweest]

Niet: “waar ga ik heen als ik sterft” maar: “*Maar wanneer een man sterft, dan ligt hij krachteloos neer; geeft een mens de geest, waar is hij gebleven?*” Job 14:10

Mijn hoop is niet **in** de dood!

“Als een mens sterft, zou hij herleven? Dan zou ik hoop hebben al de dagen van mijn zware dienst, totdat mijn aflossing zou komen. Gij zoudt roepen en ik zou U antwoorden, naar het maaksel uwer handen zoudt Gij verlangen.” Job 14:14,15

Mijn hoop is na de dood, in de opstanding!

④ Listig

Helaas heb ik ook een flink aantal jaren mee gedaan om de dood te ontkennen. Door de ontkenning van de dood heb ik schaamteloos gemarchandeerd met het leven in het hiernamaals. De hemel werd mijn koopwaar en de hel een gesel. De dood wordt verheerlijkt, en de Heer had evengoed dood kunnen blijven!

“De slang echter zeide tot de vrouw: Gij zult geenszins sterven, ...”

Gen. 3:4 Ontkennen van de dood komt uit de mond van de slang. En vele wereldreligies spreken hem na! Ik ga niet echt dood, na dat mijn hart stopt met kloppen leef ik verder in de hemel, is dat zo?...Is Jezus dan wel echt gestorven? Als Hij gelijk verder leefde in de hemel, wat is dan Zijn opstanding?

⑤ Hoop op leven!

*“Maar nu, Christus is opgewekt uit de doden, als eersteling van hen, die ontslapen zijn. Want, dewijl de dood er is door een mens, is ook de opstanding der doden door een mens. Want evenals in Adam **allen** sterven, zo zullen ook in Christus **allen** levend gemaakt worden.”* 1 Kor. 15:20-22

“En zodra dit vergankelijke onvergankelijkheid aangedaan heeft, en dit sterfelijke onsterfelijke aangedaan heeft, zal het woord werkelijkheid worden, dat geschreven is: De dood is verzwolgen in de overwinning. Dood, waar is uw overwinning? Dood, waar is uw prikkel?” 1 Kor. 15:54,55

⑥ David de man Gods

Handelingen 2 : *34Want David is niet opgevaren naar de hemelen, maar hij zegt zelf: De Here heeft gezegd tot mijn Here: Zet U aan mijn rechterhand, 35totdat Ik uw vijanden gemaakt heb tot een voetbank voor uw voeten.*

"Want David is niet opgevaren naar de hemelen,"

En David was toch een man die door God zeer werd geliefd [1Sam 13:14].



Mijn dood is bijzonder nuttig!

⑦ Resumerend: Mijn dood is een werkelijke dood, ik leef niet verder in de Hemel en niet in de Hel

Op het moment van mijn dood zal ik niet langer bewust zijn van iets, zelfs niet van mijn eigen dood.

Dood is in de Bijbel geen andere vorm van leven, hetzij hoger of lager, maar het tegenovergestelde van leven. Heel simpel: iemand die dood is, die leeft niet, zie b.v. Openbaring 20:5 *5De overige doden werden niet weder levend, voordat de duizend jaren voleindigd waren*. Dat gaat over de omweg die de ongelovigen maken.

Het was juist de leugen van de slang in de hof van Eden die beweerde dat de mens niet zou sterven wanneer deze zou eten van de door God verboden vrucht. De slang redeneert de dood weg. Sterker nog, volgens de slang, zouden de ogen van mens juist opengaan..

Genesis 3 *4De slang echter zeide tot de vrouw: Gij zult geenszins sterven, 5maar God weet, dat ten dage, dat gij daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden, en gij als God zult zijn, kennende goed en kwaad..*

Tot op vandaag is dit de leugen van de slang. Vrijwel alle religie [inclusief veel christelijke] ontkent de dood door te leren dat de dood een andere, al of niet hogere vorm van leven is [onsterfelijke ziel, reïncarnatie]. Het is troosten met een leugen omdat het de poort opent voor demonenbedrog van spiritisme en omdat het een

devaluering of zelfs ontkenning is van de betekenis van de opstanding. In een 'gelukzalig hiernamaals' of de zogenaamde tussentoestand, zou de opstanding niet meer dan 'suiker op de honing' zijn.

15. Het kwaad beperkt door de dood

Indien goed en kwaad nooit zou eindigen, maar eindeloos zou doorgaan, dan zou dat de doelstelling die God zich stelde kunnen verhinderen. Als Adam nog steeds zou leven en nu duizenden jaren oud zou zijn, in plaats van ongeveer negenhonderd jaar, afgeleefd, ziekelijk en hulpeloos, zou dat dan de liefdevolle doelstelling van God dienen?

Ik als mens heb een bepaalde mate van ervaring met kwaad nodig om het goede, dat God mij door Zijn genade geeft, te kunnen waarderen; om in staat te zijn Hem daarvoor te prijzen en te aanbidden. Maar eindeloos, ongelimiteerd kwaad zou mij als schepsel alleen maar tegen Hem opzetten, met uiterste wanhoop en haat als gevolg. Daarom heeft God wijselijk het proces van sterven bekort door de dood, waarin geen kennis is [Pred. 9:5], tot de opstanding.

Adam werd gemaakt uit de aarde [Gen. 2:7] en keerde in de dood weer terug naar de aarde [Gen. 3:19]. Dit geldt voor de gehele mensheid. Gods doelstelling wordt gediend, en mijn les wordt geleerd door middel van een relatief korte ervaring met kwaad op aarde.

① Geen Goed In Eden

In de Hof van Eden werd het "goede" niet echt genoten. Dit komt omdat Adam en Eva, hoewel omringd door overvloed en zegeningen, geen besef hadden van contrast of tekort. Zonder de kennis van goed en kwaad konden ze de waarde van het "goede" niet volledig begrijpen of waarderen. Ondanks alle overvloed waardeerde Adam niets en was hij volledig on dankbaar voor de onvoorstelbare zegeningen om hem heen. God werd door Adam en

Eva niet aanbeden in de Hof, omdat zij geen kennis hadden van het "goede", hoewel zij erdoor omringd waren. Zonder deze kennis konden zij niet begrijpen wat het betekent om dankbaar te zijn of de waarde te zien van wat ze hadden ontvangen, waardoor hun aanbidding van God oppervlakkig bleef.

Dit is een fundamentele waarheid die ik goed moet beseffen als ik zelf het goede van het kwaad wil leren onderscheiden. God bracht zowel het goede als het kwaad op Adam en Eva, niet als straf, maar als een middel om hun ogen en harten te openen voor Zijn goedheid. Door zowel vreugde als uitdaging te ervaren, konden zij de omvang en waarde van Gods goedheid beter begrijpen en erkennen hoe diep Zijn zorg en intenties voor hen reikten.

En zoveel duizenden jaren later is dat voor mij niet anders. Ook vandaag ervaar ik dat vreugde en uitdagingen samenkomen, en juist door deze mix leer ik Gods goedheid en zorg steeds beter begrijpen. Het laat zien hoe tijdloze waarheden ons leven blijven vormen en ons perspectief verdiepen.

Jesaja 45:7 SV: "*Die het licht formeert en de duisternis schept; Die de vrede maakt en het kwaad schept; Ik ben de HEERE, Die al deze dingen doet.*"

② De dood is een terugkeer

Zó wordt de dood door God Zélf gedefinieerd. De eerste keer dat uitleg gegeven wordt aan het begrip 'sterven' lezen we:

... in het zweet uws aanschijns zult gij brood eten, totdat gij tot de aardbodem wederkeert, omdat gij daaruit genomen zijt; want stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren Genesis 3:19

... en het stof wederkeert tot de aarde, zoals het geweest is, en de geest wederkeert tot God, die hem geschonken heeft. Prediker 12:7

Mijn stoffelijke lichaam keert terug naar de aarde waaruit het genomen is. En de levensgeest keert terug tot God die het gegeven heeft. De dood is dus geen nieuwe ervaring maar het brengt mij juist

weer terug bij 'af'. Zoals ik geen enkele gewaarwording had vóór mijn geboorte, zo ook niet meer na mijn sterven.

3 Dood is als niet-zijn

De dood is geen andere wijze van 'zijn' maar een toestand die gekarakteriseerd wordt als 'niet-zijn'. Dit betekent dat er geen bewustzijn, waarneming of bestaan meer is, in tegenstelling tot opvattingen waarin de dood een overgang naar een andere vorm van bestaan is.

Job 7:21 Weldra zal ik nederliggen in het stof; dan zult Gij mij zoeken, maar ik zal niet meer zijn.

Job 10:18,19 18Maar waarom deed Gij mij uit de moederschoot voortkomen, gaf ik de geest niet, eer een oog mij zag? 19Ik zou dan zijn, alsof ik niet geweest ware; van de moederschoot zou ik grafwaarts zijn gedragen. .

Psalm 39:14 Wend uw blik van mij af, opdat ik mij wederom verblijde, eer dat ik heenga en niet meer ben.

4 De dood is als een slaap

Iemand die slaapt bevindt zich in een toestand van rust en is zich van niets bewust. Omdat dit ook karakteristiek voor de dood is, wordt deze in de Schrift dikwijls vergeleken met de slaap.

Job 14: 11-12 11Zoals water verdampt uit een meer ben een rivier verloopt en uitdroogt, 12zo legt een mens zich neer en staat niet weer op; totdat de hemelen niet meer zijn, ontwaken zij niet en worden niet wakker uit hun slaap.

Mattheus 9 : 24 24zeide Hij: Gaat heen, want het meisje is niet gestorven, maar het slaapt.

Johannes 11: 11-13 11Zo sprak Hij en daarna zeide Hij tot hen: Lazarus, onze vriend, is ingeslapen, maar Ik ga daarheen om hem uit de slaap te wekken. 12De discipelen zeiden dan tot Hem: Here, als hij slaapt, zal hij herstellen. 13Doch Jezus had het bedoeld van zijn

dood; zij echter meenden, dat Hij het van de rust van de slaap bedoelde. 14Toen zeide Jezus ronduit tot hen: Lazarus is gestorven

Stel dat de dood een toestand is waarin allerlei ervaringen worden opgedaan. Dan zouden we toch mogen verwachten dat de enkele mensen die uit deze toestand zijn teruggekeerd – zoals het dochtertje van Jairus, de jongeling van Naïn, en Lazarus – hierover veel te vertellen zouden hebben. Het ontbreken van dergelijke ervaringen is belangrijk, omdat het de Bijbelse beschrijving van de dood als een toestand van bewusteloosheid ondersteunt, en daardoor twijfel zaait over opvattingen waarin de dood een bewuste, actieve ervaring is. Zij waren immers 'ervaringsdeskundigen'.

Toch zwijgt de Schrift hier oorverdovend over. Dit zwijgen is significant omdat het de consistentie onderstreept van het Bijbelse perspectief op de dood als een toestand van onbewust zijn, zonder herinneringen of ervaringen. Het contrasteert scherp met moderne opvattingen die vaak spreken van een bewuste overgang na de dood. Er is geen enkele aanwijzing dat zij herinneringen of inzichten hadden opgedaan tijdens hun doodstoestand. Dit lijkt goed verklaard te worden door de Bijbelse beschrijving van de dood als een toestand van 'slapen' [bijvoorbeeld in Johannes 11:11-14 en Prediker 9:5], waarin men zich van niets bewust is. Deze interpretatie wordt ondersteund door andere gedeelten in de Schrift, zoals Psalm 6:5 en Jesaja 38:18, waar wordt aangegeven dat de doden geen lof zingen voor God, wat consistent is met een toestand van onbewustheid. Theologisch sluit dit aan bij het idee van de opstanding als de enige hoop op leven na de dood. Vanuit dit perspectief is de dood geen fase van actieve ervaring, maar eerder een onderbreking van het leven, wachtend op de opstanding. Dit betekent dat de doden in een toestand van bewusteloosheid blijven tot het moment waarop God hen weer tot leven roept. Dit concept benadrukt de afhankelijkheid van God voor nieuw leven en sluit aan bij de Bijbelse hoop op een toekomstige opstanding, zoals beschreven in 1 Korintiërs 15:52-54, waarin de opstanding wordt

gepresenteerd als het moment van overwinning op de dood.

Paulus schrijft in 1Korinthe 15 dat de enige hoop voor de ontslapenen de opstanding is. *17en indien Christus niet is opgewekt, dan is uw geloof zonder vrucht, dan zijt gij nog in uw zonden. 18Dan zijn ook zij, die in Christus ontslapen zijn, verloren. 19Indien wij alleen voor dit leven onze hoop op Christus gebouwd hebben, zijn wij de beklagenswaardigste van alle mensen.*

Buiten de opstanding is er, géén hoop voor de doden. Zij die in Christus ontslapen zijn zouden buiten opstanding om, verloren zijn. Een bewijs dat de doden zich in de tussentijd niet in de gelukzaligheid van de Hemel bevinden, of in een 'Tussentoestand'.

In vele toonaarden meldt de Schrift dat de doden geen enkel bewustzijn hebben.

Psalm 115:17 *17Niet de doden zullen de Here loven,*

Psalm 30: 10 *10Wat voor gewin ligt er in mijn bloed, in mijn nederdalen in de groeve? Kan het stof U loven, niemand van wie in de stilte zijn neergedaald,*

Psalm 6:6 *6Want in de dood is Uwer geen gedachtenis; wie zou U loven in het dodenrijk?*

Prediker 9:5 *5De levenden weten tenminste, dat zij sterven moeten, maar de doden weten niets; zij hebben geen loon meer te wachten, zelfs hun nagedachtenis is vergeten.*

Prediker 9:10 *10Al wat uw hand vindt om naar uw vermogen te doen, doe dat, want er is geen werk of overleg of kennis of wijsheid in het dodenrijk, waarheen gij gaat.*

Jesaja 38:18 *18Want het dodenrijk looft U niet, de dood prijst U niet; wie in de groeve zijn neergedaald, hopen niet op uw trouw.*

5 De dood wordt uitgeschakeld

2Timotheüs 1:10 *... onze Redder, Christus Jezus, die de dood teniet doet en onvergankelijk leven aan het licht brengt door het evangelie.*

In het sublieme hoofdstuk over de triomf van het Leven, 1 Korinthe 15:22-28, legt Paulus uit dat Zoals alle mensen in Adam sterfelijk zijn – wat betekent dat zij sterven omdat zij deel uitmaken van de menselijke natuur die vergankelijk is – zo zullen in Christus alle mensen worden levendgemaakt, omdat zij door Hem deel krijgen aan het eeuwige-aionisch leven dat Hij brengt. Dit gebeurt weliswaar in een bepaalde volgorde, ieder in zijn eigen rangorde, zoals beschreven in 1 Korinthe 15:23, waar Christus de Eersteling is, gevolgd door degenen die bij Zijn komst tot leven komen. Uiteindelijk zal echter niemand worden uitgesloten. Zolang niet alle mensen zijn levendgemaakt, zoals de Eersteling Christus, is de dood niet volledig tenietgedaan of afgeschaft.

Eén van de grootste misvattingen die ik ooit moest leren, is het idee van een 'eeuwige dood', waarin een groot deel van de mensheid geacht wordt te blijven. Dit staat haaks op de onvoorwaardelijke blijde boodschap van de Schrift, die ronduit verklaart dat de dood de laatste vijand is die zal worden uitgeschakeld, afgeschaft. Het idee van een 'eeuwige dood' is wijdverspreid door eeuwenlange interpretaties die nadruk leggen op straf en oordeel, vaak voortkomend uit middeleeuwse theologie en angstcultuur. Dit staat echter in contrast met de blijde boodschap van de Schrift, die hoop en verlossing biedt aan alle mensen. Alleen dán kan God alles in allen worden – dat wil zeggen, alles in allen die in Adam sterfelijk zijn, dus alle mensen. Dit betekent praktisch dat Gods aanwezigheid en heerschappij volledig en direct ervaren zullen worden door iedereen. Elk aspect van het bestaan wordt dan vervuld door Zijn liefde, gerechtigheid en leven, zonder enige verdeeldheid of tegenstand.

Zoals nu al het leven wordt verzwolgen door de dood, zo zal uiteindelijk alle dood worden verzwolgen door het Leven! Dit beeld benadrukt de totale overwinning van het Leven op de dood, waarin alles wat sterfelijk en vergankelijk is plaatsmaakt voor onsterfelijkheid en eeuwig-aionisch leven. Het verwijst naar een toekomst waarin geen dood, verdriet of verlies meer bestaat, en het

Leven in zijn volheid alle ruimte inneemt. Of anders gezegd: zoals de dood nu alles levend opslokt, zo zal ooit het Leven de dood volledig verslinden.

Efeziërs 3:11 *11Naar het eeuwig voornemen, dat Hij gemaakt heeft in Christus Jezus, onze Heere;*

SW 11 overeenkomstig het voornemen van de aionen dat Hij maakt in Christus Jezus, onze Heer

Hier is sprake van 'het eeuwenoude plan' [NBV] of 'het eeuwig[e] voornemen' [NBG en SV] dat God in Christus heeft gemaakt. In werkelijkheid staat daar in de grondtekst: **Prothesin ton aionen** - vertaald is dat: **het plan van de aionen** [eeuwen]. Aanvankelijk dacht ik bij het woord eeuw aan een periode van honderd jaar, maar dat hoeft het woord niet persé te betekenen. Denk bijvoorbeeld aan 'De Gouden Eeuw.'

God heeft een plan opgesteld voor Zijn schepping, waarin Hij Zichzelf geleidelijk aan Zijn schepselen onthult. Dit plan omvat verschillende aionen [eeuwen], elk met een unieke wereldorde die van toepassing is en functioneert. Het begrip aion verwijst niet alleen naar een tijdperk, maar ook naar een stroming – de specifieke loop der dingen, de heersende gang van zaken, of de geest van de tijd [tijdgeest].

Zelfs de vertaling van aion als "wereld" kan zinvol zijn, mits ik denk aan termen zoals de sportwereld, de muziekwereld, of de modewereld. Elk van deze werelden heeft zijn eigen kenmerken, rituelen en wetten. Op een soortgelijke manier vertegenwoordigt een aion een door God bepaald tijdperk met een eigen orde.

Een aion kan het best worden omschreven als een [lang] tijdperk dat door God is ingesteld, waarin een specifieke orde geldt en waarin een unieke beweging of stroming wordt voortgebracht die alleen voor dat tijdperk relevant is.

Het aionische [eeuwige] leven begint niet onmiddellijk na mijn sterven. Ik ga niet direct naar de hemel of de hel, zoals vaak wordt

beweerd. Dit idee is een verzinzel van verschillende kerkvaders, bedoeld om gehoorzaamheid af te dwingen door middel van angst. Volgens de Schrift ben ik na mijn overlijden eenvoudigweg dood, zonder enig bewustzijn. Zoals Jesaja 38:18 zegt: "*Want het graf zal U niet loven, de dood zal U niet prijzen; die in de kuil neerdalen, zullen op Uw waarheid niet hopen.*" Ook Prediker 9:5 en 9:10 bevestigen dit: de doden weten niets en hebben geen deel meer aan wat onder de zon gebeurt.

Als overledene zal ik rusten in het graf, wat betekent dat ik me in een toestand van onbewustheid en vrede bevind, wachtend op het moment van de opstanding. Deze rust symboliseert een fase waarin ik niets waarneemt, totdat Christus zijn stem doet horen om mij tot leven te wekken. Dit zal plaatsvinden wanneer het Koninkrijk der Hemelen op aarde wordt geopenbaard, na het einde van de huidige zogenoemde genadetijd. '*Want de ure komt, dat allen, die in de graven zijn, naar zijn [Christus] stem zullen horen, en zij zullen uitgaan, wie het goede gedaan hebben, tot de opstanding ten leven, wie het kwade bedreven hebben, tot de opstanding ten oordeel.*' - Johannes 5:28,29 NBG. Zie ook Daniël 12:2; Handelingen 24:15.

De bovenstaande passage heeft niet betrekking op het oordeel bij de grote witte troon, na het zogenoemde duizendjarig rijk. Deze verzen gaan over het Koninkrijk der Hemelen op aarde, een tijdperk waarin mensen geoordeeld, gericht, bestuurd en onderwezen zullen worden.

Met het Koninkrijk der Hemelen wordt niet verwezen naar de hemel, de Kerkgeschiedenis of het duizendjarig rijk. Deze uitsluitingen zijn belangrijk omdat zij benadrukken dat het Koninkrijk der Hemelen een uniek en onafhankelijk concept is dat zich richt op de directe, zichtbare heerschappij van God op aarde, los van eerdere of toekomstige tijdperken zoals vaak wordt aangenomen. Het woord "koninkrijk" is de vertaling van het Griekse *Basileia*, wat ook kan worden vertaald als "soevereiniteit," "autoriteit," "heerschappij" of "koninklijke macht." Deze alternatieve vertalingen zijn relevant omdat ze de veelzijdigheid van

het concept benadrukken. Ze laten zien dat het niet slechts gaat om een fysiek gebied, maar ook om de aard van het gezag en de invloed die wordt uitgeoefend. Dit verrijkt het begrip van 'koninkrijk' door te wijzen op de dynamiek van Goddelijke macht en bestuur, die zowel innerlijk als zichtbaar wordt uitgeoefend. Het betreft een waarneembare heerschappij van de hemelen over de aarde, een tijd waarin de hemelse autoriteit zich zichtbaar manifesteert op aarde.

Deze heerschappij vindt plaats vóór de grote verdrukking, de wederkomst en het duizendjarig rijk. Het Koninkrijk der Hemelen verwijst niet naar een specifiek geografisch gebied, maar naar een innerlijke gesteldheid van het hart en de geest. Deze innerlijke gesteldheid manifesteert zich in het dagelijks leven door daden van liefde, gerechtigheid en nederigheid. Het beïnvloedt hoe mensen omgaan met elkaar en met de wereld, doordat ze leven vanuit een diep bewustzijn van Gods leiding en waarden. Het gaat om een verandering in de geestelijke oriëntatie van de mensheid onder de leiding van Goddelijke soevereiniteit.

**Zolang niet alle mensen zijn
levendgemaakt, zoals de Eersteling
Christus, is de dood niet volledig
tenietgedaan of afgeschaft.**

16. Het Koninkrijk van God komt als eerste

Tijdens een forumavond van een Bijbelschool bleek dat veel mensen geloven dat God geen specifieke plannen heeft voor deze aarde, behalve om haar uiteindelijk in brand te steken. Deze opvatting lijkt voort te komen uit interpretaties van teksten zoals 2 Petrus 3:10, waarin gesproken wordt over de aarde die met vuur wordt verwoest. Echter, een bredere lezing van de Schrift onthult dat dit vuur bedoeld is voor zuivering en vernieuwing, niet voor definitieve vernietiging. Dergelijke gedachten komen volgens mijn inzichten voort uit een gebrek aan kennis over Gods geopenbaarde plannen

voor deze aarde en de natiën die daarop wonen.

De Bijbel geeft echter meerdere puzzelstukjes die samen een rijk beeld vormen van Gods bedoeling met de aarde. Deze puzzelstukjes omvatten profetieën zoals Jesaja 2:1-5, waarin wordt gesproken over een tijd van wereldwijde vrede en gerechtigheid, en Psalm 103:19, die Gods soevereiniteit over de hele schepping bevestigt. Door dergelijke teksten samen te voegen, ontstaat een holistisch beeld van herstel, vernieuwing en de vervulling van Zijn plannen voor de aarde. In plaats van vernietiging, wijzen de Schriftgedeelten op herstel, vernieuwing en een toekomstige rol voor de aarde binnen Zijn plan. Het is belangrijk om deze puzzelstukjes zorgvuldig te onderzoeken om een compleet en Bijbels gefundeerd begrip te krijgen van wat God voor de aarde heeft voorzien.

Jesaja 2:1-5 1Het woord, dat Jesaja, de zoon van Amoz, aanschouwd heeft over Juda en Jeruzalem. 2En het zal geschieden in het laatste der dagen: dan zal de berg van het huis des Heren vaststaan als de hoogste der bergen, en hij zal verheven zijn boven de heuvelen. En alle volkeren zullen derwaarts heenstromen 3en vele natiën zullen optrekken en zeggen: Komt, laten wij opgaan naar de berg des Heren, naar het huis van de God Jakobs, opdat Hij ons lere aangaande zijn wegen en opdat wij zijn paden bewandelen. Want uit Sion zal de wet uitgaan en des Heren woord uit Jeruzalem. 4En Hij zal richten tussen volk en volk en rechtspreken over machtige natiën. Dan zullen zij hun zwaarden tot ploegscharen omsmeden en hun speren tot snoeimessen; geen volk zal tegen een ander volk het zwaard opheffen, en zij zullen de oorlog niet meer leren. 5Huis van Jakob, komt, laten wij wandelen in het licht des Heren.

Als mijn studie genoten Jesaja 2:1-5 nauwkeurig zouden lezen, zouden ze daar Gods programma ontdekken voor het volk Israël en voor de andere volkeren op aarde. En als ze dan vragen “Hoe zal dit alles dan gaan?”, laat ik hen de Psalmen 22:28,29; 46:7-11; 66:3,4 NBV; 67:2-8 lezen en ze zullen de antwoorden vinden.

Mijn mede studenten verwezen al deze profetieën naar het

‘Duizendjarig Rijk’ en beweerden dat deze vervuld zullen worden na de tweede komst van Jezus Christus. Deze interpretatie is populair omdat het aansluit bij de traditionele bedelingenleer, die een duidelijke scheiding maakt tussen de huidige tijd en het Duizendjarig Rijk. Het biedt een gestructureerd tijdsframe waarin toekomstige gebeurtenissen plaatsvinden, wat voor veel gelovigen overzichtelijk en hoopvol is.

Dit is onmogelijk, want als deze profetieën niet worden vervuld voordat Hij terugkomt, verlopen ze gewoon. Wanneer Jezus Christus terugkomt, zal Hij gericht [recht zetten] uitoefenen over allen die God niet erkennen en ongehoorzaam zijn aan het evangelie van Jezus Christus [2Tessalonicenzen 1:8]. Als Hij nu terug zou komen zouden er helemaal geen volkeren overblijven op aarde voor wie deze profetieën in vervulling zouden kunnen gaan, dus dat ze gesproken zijn voor na het duizendjarig rijk is onmogelijk.

De eerste fase van Goddelijk bestuur is voor de terugkeer van Jezus Christus zal nooit de troon van de Vader verlaten totdat, door een proces van Goddelijk bestuur, Zijn vijanden volledig zijn gemaakt tot Zijn voetenbank [1 Korintiërs 15:25; Hebreeë 1:13]. De eerste grote fase van dit Goddelijk bestuur zal plaatsvinden **vóór** de terugkeer van Jezus Christus. Deze fase omvat een periode waarin Gods heerschappij duidelijk zichtbaar zal worden op aarde, gekenmerkt door een toename van gerechtigheid, vrede en gehoorzaamheid aan Zijn wetten. Het onderscheidt zich van andere fasen door de nadruk op voorbereidende veranderingen die het pad effenen voor de uiteindelijke komst van Christus en de vervulling van alle profetieën.

Deze fase wordt vaak aangeduid als het pre-duizendjarige koninkrijk. Het is gebaseerd op Gods spreken vanuit de hemel en de vestiging van Zijn soevereiniteit over de aarde en al haar bewoners. Tijdens deze periode zal Gods heerschappij zichtbaar en voelbaar worden, als voorbereiding op de uiteindelijke terugkeer van Christus en het duizendjarig rijk.

De tweede grote fase komt na Zijn terugkeer. Dit is het koninkrijk dat het Duizendjarig Rijk genoemd wordt. Mijn mede studenten wisten niets van het pre-duizendjarige koninkrijk. Zij laten alle toekomstige gebeurtenissen beginnen bij de tweede komst van Jezus Christus. Ze plaatsen elke belofte van toekomstige zegen in het Duizendjarig Rijk. Hierdoor wissen zij het pre-duizendjarige koninkrijk gewoon uit en ze verliezen de zalige hoop van Goddelijk ingrijpen, die de hele loop van de aardse geschiedenis zal veranderen.

Ik zie dat het Woord van God een lange periode voorzegt van geopenbaarde, Goddelijke heerschappij **vóór** de tweede komst van de Heer Jezus Christus. Tijdens het genoemde forum werd gesteld dat de Heer zou terugkomen om Zijn koninkrijk te vestigen, maar dit is een misvatting.

God heeft Zijn troon, de zetel van Zijn regering, al gevestigd in de hemelen. Deze gevestigde troon vormt de basis voor Zijn universele soevereiniteit, maar het betekent niet dat Zijn heerschappij beperkt blijft tot de hemel. Het wijst vooruit naar een tijd waarin Christus als bemiddelaar deze hemelse regering zal uitbreiden naar de aarde, waar Hij zichtbaar en direct zal regeren als Koning der koningen. Vanaf deze plaats zal Jezus Christus regeren als Koning der aarde. Zoals Psalm 103:19 zegt: "JAHWEH heeft Zijn troon gevestigd in de hemelen, en Zijn koninkrijk heerst over alles".

"Lucas 17:20,21 20En gevraagd zijnde door de Farizeeën, wanneer het Koninkrijk Gods komen zou, heeft Hij hun geantwoord en gezegd: Het Koninkrijk Gods komt niet met uiterlijk gelaat. 21En men zal niet zeggen: Ziet hier, of ziet daar, want, ziet, het Koninkrijk Gods is binnen u."

Heel vaak heb ik de volgende uitleg gehoord over deze tekst:

Wie vraagt wanneer het Koninkrijk van God zal komen, krijgt als antwoord: "Het Koninkrijk van God komt niet op waarneembare wijze. En men zal niet zeggen: Zie hier, of zie daar!" [Lucas 17:20-21]. Om dit goed te begrijpen, is het essentieel om het Bijbelgedeelte in

zijn context te plaatsen en het 'recht te snijden'.

Deze uitspraak van de Heer Jezus was bedoeld om een dwaling van de Farizeeën en hun tijdgenoten te corrigeren. Zij hadden een verkeerde verwachting van het Koninkrijk van God, gebaseerd op aardse, politieke en materiële voorstellingen. Maar Jezus maakte duidelijk dat het Koninkrijk van God er heel anders uitziet dan zij zich voorstelden. Van hun aardsgezinde verwachtingen zou niets terechtkomen.

De Heer verklaarde waarom: "Want het Koninkrijk van God is binnen in u." Het Koninkrijk van God is een geestelijk rijk. Het bestaat nú al, en het is gevestigd in de harten van mensen. Het komt niet op een waarneembare wijze, omdat het geen aards koninkrijk is. Het Koninkrijk bevindt zich daar waar God heerst in de gedachten en gevoelens van mensen. Het is zichtbaar in de innerlijke gehoorzaamheid en toewijding aan Zijn heerschappij.

De eerste fase van Goddelijk bestuur is voor de terugkeer van Jezus

❶ Niet op waarneembare wijze is geen goede vertaling!

Voor "niet op waarneembare wijze" staat in de Griekse tekst van Luk.17:20: "meta parateereeseos". Het zelfstandig naamwoord parateereesis komt nergens anders in de Schrift voor. Wel vind ik daar het verwante werkwoord parateereeo.

Op alle plaatsen waar het voorkomt kan dit worden weergegeven als "letten op", d.w.z. "in de gaten houden":

Mar.3:2 *"En zij letten op Hem, of Hij hem op de sabbat zou genezen..."*

Luk.6:7 *"De farizeeën letten op [Hem] of Hij op de sabbat zou genezen..."*

Luk.14:1 *"En het gebeurde, toen Hij op een sabbat in een huis...was gekomen...dat zij op Hem letten".*

Lucas 20:20 *“En om (op Hem) te letten zonden zij spionnen uit, die zich voordeden alsof zij rechtvaardig waren, om Hem op een woord te vatten, ten einde Hem aan de overheid en het gezag van de stadhouder over te leveren”*.

Hand.9:24 *“En ook bewaakten zij dag en nacht de poorten om hem [Paulus] te kunnen doden”*.

De machthebbers in Damascus letten op de poorten. Ze hielden in de gaten wie er de stad uitgingen, om Paulus te kunnen grijpen [Hand.9:24].

Aan de Galaten schreef de apostel: *“Jullie letten op dagen en maanden, tijden en jaren”* – jullie houden in de gaten of het al tijd is om zo’n rustdag, nieuwe maan, hoogtijd, sabbatsjaar of jubeljaar te gaan vieren.

“Niet op waarneembare wijze”, HSV en Telos vertaling of *“niet met uiterlijk gelaat”* SV is niet wat er in Luk.17:20 staat. De Heere Jezus zei letterlijk: *“Het koninkrijk van God komt niet met opletten”*, en Hij zei dit tegen mensen die vijandig stonden tegenover het onderwijs van de profeten en van Hem, dus tegenover de komst van het rijk. De Heere zei: *“Jullie kunnen niet door scherp op te letten vaststellen dat het Rijk van God zich ergens openbaart om het daar te gaan bestrijden”*.

② Binnen in u is geen goede vertaling

In de Griekse tekst van Lukas 17:21 staat: *“hè basileia tou theou entos humin estin”*. Dat betekent letterlijk: *“het rijk van God binnen van u is”*, maar dat is in het Nederlands geen goede zin. Het bijwoord entos, dat in Lukas 17:21 als “binnen” is weergegeven, komt in het Nieuwe Testament verder alleen nog maar voor in Matth.23:26. Daar is het een zelfstandig naamwoord, en betekent: “het binnenste” of “de binnenkant”. De Heere kan niet tegen de farizeeën hebben gezegd: “Het koninkrijk van God is in jullie”. Want de meeste farizeeën waren felle tegenstanders van Zijn optreden en onderricht. Ze beweerden dat Hij Zijn wonderen deed door

Beëlzebul [Matth.12:24, Luk.11:15]. Binnen de kring van de Farizeeën waren er wel enkelen die in Hem geloofden. En tussen de vragenstellers stond de Persoon die het rijk belichaamde, de wettige Koning. Waarschijnlijk zei de Heere dus: *“Het koninkrijk van God is temidden van jullie”*. In de kanttekeningen van de Statenvertaling is Lukas 17:21 dan ook als volgt weergegeven: *“Het Koninkrijk van God is in het midden van u”*. En de Telos vertaling zegt: *“Het Koninkrijk van God is midden onder u”*. Het rijk was in Israël aanwezig, want de Koning was er [vgl. Joh.1:26 en Matth.12:28].

ΙΩΑΝΝΗΣ	ΤΑΙΣ	ΕΠΤΑ	ΕΚΚΛΗΣΙΑΙΣ		ΤΑΙΣ	ΕΝ	ΤΗ	ΑΣΙΑ
Johannes	aan-de	zeven	uitgeroepen-vergaderingen	de		in	het	Asia
Johannes	aan de	zeven	gemeenten		–	in	–	Asia

③ Volgens de Bijbel zal het rijk wél op waarneembare wijze komen

Op grond van Luk.17:20 beweren velen in gemeenten waarvan ik ooit deel uit maakte, dat het rijk van God ook in de toekomst altijd onwaarneembaar zal blijven. Die bewering is beslist onjuist en met de Schrift in strijd. Dat blijkt al in het vervolg van Lukas 17, waar de Heere Jezus opmerkt:

Luk.17:22-24 *“Er zullen dagen komen dat u ernaar verlangen zult één van de dagen van de Zoon des mensen te zien, en u zult die niet zien. En zij zullen tegen u zeggen: Ziehier of ziedaar is Hij. Ga er niet heen en ga er niet achteraan. Want zoals de bliksem flitst van de ene plaats onder de hemel en naar de andere plaats onder de hemel licht, zo zal ook de Zoon des mensen zijn op Zijn dag”*

In het boek Daniël blijkt dat *“de Zoon des mensen”* een titel is van de Messias, de Koning die namens God over de hele mensheid zal regeren [Dan.7:13-14]. Deze term verwijst naar een unieke figuur met goddelijke autoriteit en menselijkheid, zoals beschreven in de visioenen van Daniël. Het benadrukt zowel Zijn rol als vertegenwoordiger van de mensheid als Zijn hemelse macht. Zijn rijk zal in de plaats komen van de wereldmachten die eraan

voorafgingen, zoals het Babylonische, Perzische, Griekse en Romeinse rijk [Dan.7:27, vgl. Dan.2:44]. “*Dagen van de Zoon des mensen*” zijn blijkbaar dagen waarin de Zoon des mensen bij Zijn volgelingen is, en Zijn rijk op aarde is gevestigd. Wat een fantastische toekomst! Een tijd waarin vrede, gerechtigheid en overvloed heersen, en waarin de hele schepping eindelijk tot haar bestemming komt.

① Wanneer komt het koninkrijk, wanneer zal ik zien?

De Heere Jezus kondigde aan, dat Zijn discipelen zulke “dagen” gedurende lange tijd **niet zouden zien** en er sterk naar zouden gaan verlangen, omdat deze periode een tijd van beproeving en wachten zou zijn waarin het geloof van Zijn volgelingen zou worden getest en versterkt. In die tijd zouden er allerlei valse Messiasen optreden. Velen zouden zulke leiders achterna lopen en tegen hun volksgenoten zeggen: “Kijk eens hier”, of: “Ga daar eens heen”. Jezus leerlingen moesten zich niet laten meeslepen, want pas na lange tijd zou de echte Koning verschijnen, plotseling en met ontzagwekkende heerlijkheid, zoals de bliksem flitst en het hele firmament verlicht – dus volstrekt onmiskenbaar. Voor Zijn tegenstanders even plotseling en onverwacht als de zondvloed of als het vuur en de zwavel dat de inwoners van Sodom eens ombracht [Luk.17:26-30]. Deze gebeurtenissen illustreren hoe de komst van de Zoon des mensen onverwacht en onontkoombaar zal zijn, en benadrukken de ernst van het moment voor degenen die niet voorbereid zijn.

Wanneer komt het koninkrijk, wanneer zal ik zien?



④ Volgens de Bijbel komt het rijk in twee fasen

Waar het Zijn rijk betrof onderscheidde de Heiland twee fasen:

① De fase van het “niet zien”. Deze fase, gekenmerkt door “niet zien”, deze fase is als de “halm- en aarfase” van het Koninkrijk, verwijzend naar de gelijkenis van het zaad dat groeit. In deze fase is het Koninkrijk aanwezig, maar nog niet volledig geopenbaard. Net zoals de identiteit van een graansoort in de beginfase van de groei nog niet duidelijk is, zo is ook de volle glorie van het Koninkrijk in deze fase nog verborgen. De nadruk ligt op de soevereiniteit van God en de geleidelijke groei van Zijn heerschappij. Deze fase startte in de Handelingenperiode en duurt voort tot de wederkomst van Christus.

② De Openbaring: Deze fase wordt gekenmerkt door de plotselinge en onmiskenbare verschijning van Jezus Christus, vergelijkbaar met een bliksemschicht. **In deze fase zullen de rechtvaardigen stralen in het Koninkrijk.** Christus zal dan regeren met Zijn heiligen, de volwassen zonen en dochteren van God, die Hem zullen dienen gedurende de duizend jaar van Zijn persoonlijke aanwezigheid. Deze fase wordt ook wel aangeduid als de “oogsttijd” van het Koninkrijk. Deze fase zou volgen op Zijn verschijning als de bliksem, wanneer “**Zijn dag**” aanbrak, d.w.z. de dag van de Heer [Luk.17:22-24]. Bij andere gelegenheden sprak Christus niet alleen over ① de “verborgenheden” [d.w.z. de verborgen gestalten] van het Koninkrijk [Mat.13:11, Luk.8:10], maar ook over: ② het moment waarop het rijk “openbaar” zou worden [Luk.17:30, 19:11].

De tweedeling in fasen van het Koninkrijk is nauw verbonden met het Joodse volk en hun acceptatie van de Messias. Eerst zal het Koninkrijk zich manifesteren in Jeruzalem, met Israël als middelpunt. Vervolgens zal het zich uitbreiden over de hele wereld.

De overgang van de eerste naar de tweede fase zal gepaard gaan met grote onrust en vervolging, met name gericht op de gelovigen.

Het begrijpen van deze twee fasen is voor mij essentieel om andere leringen te herkennen en standvastig te blijven in wat de Schriften

leren.

Dit geeft mij een rijk inzicht in de twee fasen van het Koninkrijk en benadrukt de hoop en glorie die mij te wachten staan bij de uiteindelijke openbaring van Gods heerschappij.

Ondersteunende teksten: Fase 1: Deze fase wordt gekenmerkt door "niet zien"

Lukas 17:20-21: Deze passage is cruciaal voor het begrijpen van de 1^e Fase. Jezus antwoordt hier op de vraag van de Farizeeën over de komst van het Koninkrijk: *"Het Koninkrijk van God komt niet met opletten, en men zal niet zeggen: Zie hier, of zie daar! Want, zie, het Koninkrijk van God is binnen van u."* Dit betekent dat het Koninkrijk niet zichtbaar is als een aards rijk, maar geestelijk aanwezig is, verborgen "binnen van u". Dit wijst op een realiteit die niet direct waarneembaar is.

Marcus 4:26-29: De gelijkenis van het zaad dat groeit, exclusief te vinden in Marcus, belicht de 1^e fase. Deze gelijkenis beschrijft het Koninkrijk van God in vijf stadia, beginnend met de zaaitijd en eindigend met de oogst. De eerste twee stadia, "eerst een halm, daarna een aar", symboliseren 1^e fase. Net zoals de groei van een plant aanvankelijk verborgen is, zo is ook het Koninkrijk in de 1^e fase onopvallend aanwezig en groeit het geleidelijk.

Handelingen 28:28: Deze tekst markeert het begin van de 1^e Fase. Nadat Israël als volk het evangelie verwerpt, zegt Paulus: *"Laat het u dan bekend zijn dat deze redding van God tot de heidenen gezonden is, en zij zullen (het) ook horen."* Dit markeert een verschuiving van Gods focus van Israël naar de heidenen, wat resulteert in een "verborgen" groei van het Koninkrijk onder de volken.

Mattheüs 13:44-46: De gelijkenissen van de verborgen schat en de kostbare parel illustreren de 1^e fase. Deze gelijkenissen benadrukken de kostbaarheid van het Koninkrijk, dat in deze fase verborgen is voor de wereld, maar ontdekt kan worden door

degenen die ernaar zoeken.

De eerste fase, hoewel gekenmerkt door "niet zien", is een periode van significante geestelijke groei waarin Gods soevereiniteit werkzaam is, zelfs te midden van tegenstand. De nadruk ligt op de verborgenheid van het Koninkrijk, dat niettemin krachtig aanwezig is en geleidelijk toewerkt naar de uiteindelijke openbaring.

In het leven van Zijn discipelen onderscheidde de Heer dezelfde twee fasen. Het goede dat de leerlingen in de huidige tijd in het verborgene verrichtten, zou hun in de toekomst in het openbaar worden vergolden [Matth. 6:4, 6, 18]. Tegen de apostelen zei de Heere:

Matth.19:28-29 *“Voorwaar, Ik zeg u dat u die Mij gevolgd bent, in de wedergeboorte, als de Zoon des mensen zal zitten op de troon van Zijn heerlijkheid, ook zult zitten op twaalf tronen en de twaalf stammen van Israël zult oordelen. En al wie huizen of broers of zusters of vader of moeder of vrouw of kinderen of akkers zal verlaten hebben omwille van Mijn Naam, die zal honderdvoudig ontvangen en het eeuwige leven beërven”*

Het onderscheid dat de Heer maakte tussen heden en toekomst is in het Markus- en Lukas evangelie nog duidelijker te zien.

Mar.10:29-30 *“Voorwaar, Ik zeg u: Er is niemand die huis of broers of zusters of vader of moeder of vrouw of kinderen of akkers verlaten heeft omwille van Mij en om het evangelie, of hij ontvangt honderdvoudig, nu in deze tijd, huizen en broeders en zusters en moeders en kinderen en akkers, met vervolgingen, en in de wereld (Gr. Eeuw) die komt, het eeuwige leven”*.

Luk.18:29-30 *“Voorwaar, Ik zeg u, dat er niemand is die huis of ouders of broers of vrouw of kinderen verlaten heeft om het Koninkrijk van God, die niet het veelvoudige zal terugontvangen in deze tijd, en in de wereld (Gr. Eeuw) die komt, het eeuwige leven”*.

“Deze tijd” staat in deze teksten tegenover “de eeuw die komt”. In deze tijd [d.w.z. nu] is het rijk van God nog verborgen, maar in de

eeuw die komt [d.w.z. het toekomstige wereldtijdperk] zal het openbaar worden. In deze tijd worden gelovigen vervolgd, hoewel God hen ook rijkelijk kan en wil zegenen, maar in de toekomst zullen gelovigen namens de Messias rechtspreken [vgl. 1 Kor.6:2] en samen met Hem over de schepping regeren.

5 Het toekomstig rijk is geestelijk van aard maar ook zichtbaar

Het is waar, dat de toekomstige regering van de Messias van geestelijke aard zal zijn. Zijn heerschappij zal niet berusten op eigen wil maar op de wil van Zijn Vader [Joh.5:30, 6:38]. Het zal een bestuur zijn dat niet zelfzucht en zelfverheerlijking nastreeft, maar steunt op dienstbetoon en zelfopoffering [Mar.9:35]. Deze Koning zal niet hooghartig optreden maar nederig, niet vanuit een zucht naar macht, maar vanuit liefde [1 Joh.4:8,16]. Toch zal de Messias regeren met “een ijzeren staf”, en aan elke vorm van kwaad die in de volkerenwereld de kop opsteekt met groot gezag onmiddellijk een eind maken, Psalm.2:9, Openb.2:27 *27en hij zal hen hoeden met een ijzeren staf*, 12:5 *5En zij baarde een zoon, een mannelijk wezen, dat alle heidenen zal hoeden met een ijzeren staf*; 19:15. In wie Christus toebehoren woont Gods Geest nu al op een bijzondere manier. Rom.8:9 *9Gij daarentegen zijt niet in het vlees, maar in de Geest, althans, indien de Geest Gods in u woont*, maar toch zal Zijn rijk zich in de toekomst onmiskenbaar openbaren [zie b.v. Psalm 2, Daniël 7 en Luk.17:24].

Ik zie uit naar de 2^e fase van Zijn komst

Het Koninkrijk van God is dus wel een geestelijk rijk, maar het zal volgens de Bijbel beslist ook eens op “waarneembare wijze” verschijnen. “Niet met waarneembare wijze” of “niet met uiterlijk gelaat” is een onjuiste weergave van Lukas 17:20. “Binnen in u” is ook niet de enig mogelijke weergave van Lukas 17:21. Veel moderne vertalingen zeggen: “onder u”, of “in uw midden”.

Er zijn nog verschillende andere benamingen voor dit Koninkrijk in

de Schrift te vinden: Het Koninkrijk Gods; het laatste der dagen; zeventig zevens, jaarweken; de tijden van verademing; de jongste dag; de opstanding; de wedergeboorte; het oordeel; de Dag van Christus.

Een kleinschalig voorproefje van het Koninkrijk der Hemelen werd ervaren onder de gelovigen in de Handelingentijd, na de hemelvaart en de uitstorting van de heilige geest. De voortgang van het Koninkrijk en de bijzondere gaven van de Heilige geest stopten echter toen bekering van heel Israël uitbleef.

Handelingen 28:28 NBG *28Het zij u dan bekend, dat de zaligheid Gods tot de heidenen gezonden is, en dezen zullen horen.*

Handelingen 28:28 SW *28 Laat het dan aan jullie bekend zijn dat tot de natiën deze redding van God werd afgevaardigd en zij zullen ook horen!* [Psalm 67:3].

Het eeuwige-aionische leven is het toekomstige leven op aarde van de gelovigen tijdens de eeuwen-aionen van het Koningschap van Jezus Christus, wanneer er volop kennis zal zijn van God en Christus. Wat is de definitie: Johannes 17:3 *3Dit nu is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, die Gij gezonden hebt..* In de eerste fase van het Koninkrijk - vóór de wederkomst - zullen de volken onderwezen worden over God en Christus. Ieder mens die ooit geleefd heeft zal weten wie God is.

Bij de komst van Christus wordt er een eeuw-aion beëindigd. Er breekt een nieuwe eeuw-aion aan - het zogenoemde duizendjarig rijk - die zal eindigen bij het oordeel voor de grote witte troon.

Openbaring 20:11 *11En ik zag een grote witte troon, en Hem, Die daarop zat, van Wiens aangezicht de aarde en de hemel wegvluchtten, en geen plaats is voor die gevonden. 12En ik zag de doden, klein en groot, staande voor God; en de boeken werden geopend; en een ander boek werd geopend, dat des levens is; en de doden werden geoordeeld uit hetgeen in de boeken geschreven was, naar hun werken.*

Vervolgens begint de eeuw der eeuwen-aion der aionen van de nieuwe hemel en aarde. Ook tijdens die periode is er sprake van eeuwig/aionisch leven. Daarna volgt de voltooiing van deze eeuwen/aionen, wanneer de tweede dood wordt afgeschaft en Christus het koningschap overdraagt aan Zijn Vader.

1Korinthiërs 15:24,26 NBG *24Daarna het einde, wanneer Hij het koningschap aan God de Vader overdraagt, wanneer Hij alle heerschappij, alle macht en kracht onttroond zal hebben. (...) 26De laatste vijand, die onttroond wordt, is de dood.*

‘Het einde’ in vers 24 is de vertaling van het Griekse **to Telos**. Maar in een opsomming betekent to Telos de laatste.

In de voorgaande verzen somt Paulus de **drie** rangorden op waarin ‘in Christus allen’ onsterfelijk **zullen** worden gemaakt.

1Korinthiërs 15:23,24 *23Maar ieder in zijn eigen rangorde: ①Christus als eersteling, vervolgens ②die van Christus zijn bij zijn komst; 24daarna het einde, ③wanneer Hij het koningschap aan God de Vader overdraagt, wanneer Hij alle heerschappij, alle macht en kracht onttroond zal hebben.*

Jezus was niet de eerste rangorde bij zijn opstanding, maar de eersteling!

Wat opvalt: Op het moment dat Paulus dit schreef was Christus Zelf al onsterfelijk. Bovendien slaat het nergens op, te zeggen dat Christus in Zichzelf levend gemaakt zal worden! Christus was bij Zijn opstanding dus niet de eerste rangorde, maar de eersteling, letterlijk vertaald: De eerste vrucht van de oogst 1 Korintiërs 15:20. Dit komt in de gangbare Bijbelvertalingen niet goed uit de verf. Het Griekse **tagma** dat vertaald is met rangorde betekent een groep! Er is op dit moment nog geen enkele rangorde onsterfelijk gemaakt.

NBG *20Maar nu, Christus is opgewekt uit de doden, als eersteling van hen, die ontslapen zijn.*

SW: *20 Maar nu: Christus is gewekt vanuit doden, als eerste vrucht van de oogst van die ter ruste gelegd zijn.* (Kol. 1:18)

De laatste rangorde die onsterfelijk gemaakt wordt, valt samen met de voltooiing van de eeuwen-aionen van Christus koningschap. Het daarbij behorende eeuwige-aionische leven is dan afgelopen. Dat wil zeggen: die eeuwen-aionen zijn dan beëindigd, het leven niet, want de dood is inmiddels afgeschaft! [1Korinthiërs 15:26]. Alle mensen die tot op dat moment nog in de tweede dood waren zijn dan weer levend geworden én met God verzoend, want wie zou nog vijandig naar Hem kunnen blijven, nadat Hij hem/haar het onvergankelijke leven heeft gegeven? Dit is het moment waarop God 'alles in allen' wordt, 1 Korintiërs 15:28 *28Wanneer alles Hem onderworpen is, zal ook de Zoon zelf Zich aan Hem onderwerpen, die Hem alles onderworpen heeft, opdat God zij alles in allen.*

Er breekt een geheel nieuwe periode aan, waarover de Schrift ons niets mededeelt.

6 Maar waarom heeft God die lange weg gemaakt?

Een van de moeilijkste dingen voor mij om te begrijpen, is de binnenkomst en de voortgang van de dood. Ik lees, dat in Adam, allen sterven. Maar waarom? Deze vraag staat centraal omdat het begrip van Adams zonde en zijn gevolgen essentieel is om te begrijpen hoe dood en redding met elkaar verweven zijn in Gods plan.

De dood is een vijand, maar samen met alle andere zaken die Gods plannen ogenschijnlijk hinderen, keert Zijn wijsheid het om in een voordeel en verheerlijkt Hij Zichzelf door de dood uiteindelijk te overwinnen.

Om een onderwerp als de dood, of welk ander kwaad dan ook, te begrijpen, moet ik de volledige geschiedenis ervan bekijken zoals die in de Schrift wordt beschreven, als een integraal onderdeel van Gods doelstelling.

Een van de moeilijkste dingen om te begrijpen, is hoe de dood zijn

intrede deed en voortgang vond. Ik lees dat in Adam allen sterven, maar waarom?

Ooit vroeg ik me af of zo'n simpele handeling als het eten van een stuk verboden fruit voldoende was om de doodstraf te rechtvaardigen. Deze vraag is relevant omdat het raakt aan het thema van verantwoordelijkheid en straf: Adam kreeg expliciete waarschuwingen en maakte bewust een keuze tegen God, waarmee hij de ernst van zijn daad onderstreepte. Het zou de aarde al snel ontvolken als een dergelijke eenvoudige overtreding vandaag de doodstraf zou verdienen. Maar laten we niet vergeten dat Adam, doordat hij vooraf was gewaarschuwd voor de gevolgen, de straf over zichzelf afriep.

Maar ik overtreed niet op die manier! Waarom zou ik moeten lijden voor wat hij heeft gedaan? Deze vraag legt een diepgaand probleem bloot: hoe kan de fout van één persoon gevolgen hebben voor iedereen? Dit principe weerspiegelt echter ook een bredere waarheid. Zoals Adams overtreding collectieve gevolgen heeft gehad, zo is ook de redding door Christus bedoeld om collectief te werken. Deze verbinding tussen individuele verantwoordelijkheid en collectieve impact benadrukt zowel de ernst van onze verbondenheid als mensen als de hoop die we delen in verlossing. In mijn eigendunk ben ik kortzichtig en zie ik niet dat dit net zo goed van toepassing is op mijn redding. Mijn leven, net als het leven van alle mensen, zowel in het verleden als in de toekomst, is volledig onverdiend en niet gebaseerd op mijn werken, maar op het lijden en verlossing van mijn Redder. Dit begrip van onverdiende genade is cruciaal omdat het benadrukt dat redding **niet voortkomt uit menselijke inspanning**, maar uit **Gods liefdevolle plan**, wat nederigheid en dankbaarheid inspireert in ons als ontvangers van deze genade. Sterker nog, Adam, alle mensen en ik zullen op dezelfde manier worden behandeld, want lang voordat wij in Adam waren, waren wij allen in de Zoon van Gods liefde. Dit betekent dat onze identiteit en bestemming al van tevoren zijn bepaald door Gods liefdevolle plan. 'In de Zoon van Gods liefde' zijn betekent dat

we deel uitmaken van een eeuwig voornemen waarin Gods genade en redding centraal staan, onafhankelijk van onze eigen tekortkomingen. Al voor de grondlegging der wereld bekend bij God. Deze kennis benadrukt Gods soevereiniteit en het eeuwige karakter van Zijn plan, waarin elk detail zorgvuldig is voorbereid om Zijn doel te verwezenlijken. Het geeft ons vertrouwen dat onze plaats in Zijn plan geen toeval is, maar een bewuste keuze vanuit Zijn liefde en alwetendheid.

Kol. 1:16 NBG *16want in Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, de zichtbare en de onzichtbare, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten; alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen;*

Mijn insluiting 'in Adam' is een prima les, bedoeld om mij te leren wat mij te wachten staat. Mijn insluiting 'in Adam' brengt mij dood en ellende. Dit confronteert mij met mijn afhankelijkheid en zwakte, maar mijn insluiting in Gods Zoon opent de deur naar leven en liefde. Deze tegenstelling benadrukt niet alleen mijn behoefte aan genade, maar ook de grootheid van Gods reddingsplan, dat mij vanuit wanhoop naar hoop leidt. Dit is Gods manier, en die is duidelijk anders dan de mijne. Hij gaat niet met mij om alsof Hij een mens is, net als ik, maar Hij is werkelijk de Schepper en Bewaarder, de Gever van zegeningen voor al Zijn schepselen. Als mijn lot van mijzelf afhing, zou het voorbeeld van Adam mij laten zien dat het zou uitlopen op een eindeloze kwellung. Maar in Zijn handen mag ik verzekerd zijn dat **ik slechts in die mate zal lijden als nodig is om van Zijn zegeningen te kunnen genieten en de lof te geven aan Hem die alle eer toekomt**. Ik ben in opleiding om een volwassen zoon van God te worden.

In het begin waren allen in de Zoon van Gods liefde. Dit weerspiegelt de oorspronkelijke staat van eenheid en harmonie zonder zonde. Bij het einde zullen allen in Christus zijn, wat de vervulling van Gods reddingsplan benadrukt en de herstelde relatie tussen God en mensheid in volle glorie toont. In die vroege tijd was er geen zonde en geen behoefte aan een Redder. De Zoon werd pas later gezalfd

voor het speciale doel, af te rekenen met dood en zonde, mijn doel missen. Toen ik in de Zoon was, had ik deel aan Zijn leven, net als dat ik later, 'in Adam', deel kreeg aan Zijn sterfelijkheid. Uiteindelijk echter zal ik levend gemaakt worden, dat is, een heerlijk leven bezitten na de dood, bij de opstanding. Deze werkelijkheid werd veilig gesteld door het offer van Christus [dood en opstanding], dat de ultieme prijs betaalde voor de zonde van de mensheid. Door Zijn dood droeg Hij de straf en door Zijn opstanding opende Hij de weg naar een nieuw leven. Hierdoor ben ik vrij, ver weg, buiten het bereik van eeuwige dood, en verzekerd van een hoopvolle toekomst in Hem. In Christus zal ik levend gemaakt worden.

1Kor. 15:22 *22Want evenals in Adam allen sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden.*

In Adam allen sterven, maar waarom?

17. Is Jezus in het dodenrijk geweest?

① Jezus in het dodenrijk

Jezus is inderdaad in het dodenrijk geweest, ook wel Hades of Sheol genoemd. Jezus ging naar de Hades [=ongezien], het graf, het hart van de aarde, en de afgrond, zoals vermeld in Handelingen 2:27-31, Psalm 16:10, Mattheüs 12:40, Romeinen 10:7, 1 Korintiërs 15:3 en Openbaring 1:18. Volgens Zijn eigen woorden is Jezus "dood" geweest en is Hij pas na Zijn opstanding opgevaren. Dit wordt bevestigd in Psalm 16:10, Romeinen 10:7, 1 Korintiërs 15:3 en Openbaring 1:18.

Christus bezit de sleutels van de Hades en de dood, wat betekent dat Hij de macht heeft om te openen en de doden te laten verrijzen. Deze macht ontving Hij na Zijn opstanding. De Schrift leert dat de doden dood zijn en rusten in de Sheol of Hades tot de dag van de opstanding.

Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen Hades [het dodenrijk] en de Hel [Gehenna].

② Predikte Jezus in het dodenrijk?

Mij is op verschillende plaatsen in het Evangelisch milieu, geleerd dat Jezus predikte in het dodenrijk. Is dat zo, want in het dodenrijk weet men niets en is men zich van niets bewust, hoe kan er dan gesproken en of geluisterd worden? Men gebruikte daarvoor de tekst uit 1 Petrus 3: 19

*18Want ook Christus is eenmaal om de zonden gestorven als rechtvaardige voor onrechtvaardigen, opdat Hij u tot God zou brengen: Hij, die gedood is naar het vlees, maar **levend gemaakt naar de geest**, 19in welke Hij ook heengegaan is en gepredikt heeft aan de geesten in de gevangenis, 20die eertijds ongehoorzaam geweest waren, toen de lankmoedigheid Gods bleef afwachten, in de dagen van Noach, terwijl de ark in gereedheid werd gebracht, waarin weinigen, dat is acht zielen, door het water heen gered werden.*

Allereerst wil ik opmerken dat de bewering dat Christus tussen Zijn sterven en opstanding zou zijn heengegaan om te prediken, onjuist is. Een dode kan niets doen; hij is volledig passief. Om weer actief te kunnen zijn, moet hij eerst levend worden gemaakt. Dat is precies wat Petrus over Christus zegt. Er staat dat Hij levend gemaakt is in de geest, en in die kracht van de Geest is Hij heengegaan. Dit gebeurde dus nadat Hij levend was gemaakt, oftewel na Zijn opstanding. Daarvóór was Hij dood en rustte Hij in het graf.

Dit laatste zei de engel immers ook tot de twee Maria's, Matth. 28 : 6; *"Hij is hier niet, ziet de plaats waar de Here gelegen heeft"*. Het staat dus vast, dat Christus heen gegaan is na zijn opstanding. Hoelang daarna? Dat weet ik niet en is voor mij ook niet van overwegend belang. Wel de vraag, tot wie ging Christus, en dan staat er, **dat Hij ging tot de geesten in de gevangenis**. Wie zijn dat dan die geesten en in welke gevangenis? Dat wordt nader duidelijk gemaakt in vs. 20 : *"Die eertijds ongehoorzaam waren in de dagen*

van Noach".

Zijn dat dan de mensen die toen leefden en gestorven zijn? Voor mij niet, want in de Schrift worden de mensen nooit geesten genoemd. Alleen engelen worden zo aangeduid, met goede of boze of andere geestwezens zie 2 Kron. 18:20 *20Toen trad er een geest naar voren, stelde zich voor de Here en zeide: ik zal hem verleiden. De Here vroeg hem: waarmede? 21Hij antwoordde: Ik zal heengaan en tot een leugengeest worden in de mond van al zijn profeten.* ; Job 4:15; Hebr. 1:7 en 14 .

Christus is **na zijn opstanding** niet heengegaan naar de verblijfplaats der doden, de Sheol of Hades, want daar was Hij uit verrezen: Ps. 16 : 10; Hand. 2:27; maar Christus ging naar de plaats waarvan 2 Petr. 2:4 *4Want indien God engelen, die gezondigd hadden, niet gespaard heeft, maar hen, door hen in de afgrond te werpen, aan krochten der duisternis heeft overgegeven om hen tot het oordeel te bewaren;* spreekt, tot de engelen, die door God in de "Tartarus" geworpen, aan de ketenen der duisternis over- gegeven zijn, om tot het oordeel bewaard te worden.

Het zijn de zondigende "zonen Gods" van Genesis 6 : 2, 4 ; die in de dagen van Noach ongehoorzaam waren, de engelen van Judas 6, die hun beginsel niet bewaard hebben maar hun eigen woonstede verlaten hebben, welke Hij tot het oordeel, de groten dag met eeuwige banden onder de duisternis bewaart.

En dan staat er ook niet, dat Christus het evangelie is gaan verkondigen. Ik zie in dit verband, dat hier het woord "kerusoo" gebruikt is en niet "euangelizoo".

Wanneer er sprake is van het evangelie verkondigen, dan is steeds euangelizoo gebruikt. Ik weet, dat evangelie blijde boodschap of goede tijding betekent en iemand die deze blijde boodschap brengt een evangelist wordt genoemd, Gr. "Euagelistes", zie Hand. 21:8; Efz. 4 : 11; 2 Tim. 4 : 5. Daarom is deze boodschap brengen, evangeliseren.



"Relevant spoor"

Vlak voor de geschiedenis van de zondvloed lezen we in Genesis 6 over “de zonen Gods” die gemeenschap hadden met “de dochters van de mens”. Het nageslacht dat zij voortbrachten heet “de nephilim” (lett. gevallenen). De brieven van Petrus en Judas verwijzen naar deze geschiedenis. Petrus spreekt van “geesten in de evangenis” die in de dagen van Noach ongehoorzaam waren en aanleiding gaven tot de zondvloed. En Judas spreekt over engelen die hun oorsprong ontrouw werden en uitzonderlijke hoererij pleegden, van dezelfde orde als later in Sodom en Gomorra. Juist het ‘Nieuwe Testament’ maakt glashelder wat in de (pakweg) zeven eeuwen voorafgaand aan de zondvloed heeft plaatsgevonden!

"Relevant spoor"

Opname

- ① Jezus komt **VOOR** Zijn Kerk. John 14:1-3, 1 Thess 4:14-17
- ② Opgenomen met Hem in de lucht 1 Thess 4:13-18
- ③ Christenen worden eerst genomen, ongelovigen blijven achter. 1 Thess 4:13-18
- ④ Doel: om de ecclesia aan Zichzelf en de Vader voor te stellen. 2 Cor 11:2
- ⑤ Het 'Lichaam van Christus' verenigd met het Lam in de Hemel na de 'Opname' 1Thess. 4:15-17; Efez. 2:5-9
- ⑥ Gebeurt in een ogenblik, in een oogwenk (te snel voor het oog om waar te nemen) 1 Cor 15:52
- ⑦ Alleen Christenen zullen Hem zien. 1 John 3:2, 1 Cor 15:52
- ⑧ Jezus 'daalt af' met een roep (voor opstanding) 1 Thess 4:16
- ⑨ Een opstanding vindt plaats 1 Thess 4:13-18, 1 Cor 15:51-54
- ⑩ Kan ieder ogenblik gebeuren Openb 3:3, 1 Thess 5:4-6
- ⑪ Geen engelen om te helpen (opgestane mensen hebben geen hulp van engelen nodig!)
- ⑫ De doden in Christus staan op en samen met de levenden worden zij veranderd in hun nieuwe lichamen en verlaten de Aarde met Jezus. 1 Thess 4:14-16
- ⑬ Jezus komt niet terug op een wit paard
- ⑭ Alleen voor de Ecclesia (hen die in Christus zijn) 1 Thess 4:14-17
- ⑮ Een boodschap van hoop en troost 1 Thess 4:18, Titus 2:13, 1 Joh 3:3

Tweede Komst

- ① Jezus komt **MET** Zijn Kerk Kol 3:4, Zech 14:5, Judas 14, Openb 19:14
- ② Jezus voeten raken de Aarde Zach 14:4, Openb:19:11-21
- ③ De 'bozen' uit Israël worden weggenomen, de rechtvaardigen blijven op Aarde. Matt 13:28-30
- ④ Doel: om de heiden volkeren te richten en Zijn Koninkrijk op Aarde te vestigen. Matt. 25:31-46, Openb. 14-15, Openb 19:11-21, Zach 14:3-4
- ⑤ Het 'verenigen' van "het Lichaam van Christus" met het Lam wordt gevolgd door oorlog op Aarde bij de Tweede Komst. 2Thess. 2:6,7
- ⑥ De komst is langzaam. mensen zullen Hem zien komen. Zach 12:10 Matt 24:30, Openb 1:7
- ⑦ Ieder oog zal Hem zien Openb. 1:7
- ⑧ Geen 'roep' bekend. Openb. 19:11-21
- ⑨ Geen opstanding bekend Openb 1:7, 19:11-21, Zach 12:10, 14:4-5
- ⑩ Gebeurt aan het eind van de Grote Verdrukking. Dan 9:24-27 Matt 24:29-30, 2 Thess 2:3-8
- ⑪ Engelen worden gezonden om mensen bijeen te brengen om gericht te worden. Matt 13:39, 41, 49, 24:31, 25:31, 2 Thess 1:7-10
- ⑫ Joodse Christenen uit de prediking die plaatsvond gedurende de grote verdrukking en daar om hun geloof zijn gedood, keren terug uit de dood, in hun opgewekte, veranderde lichamen. Openb 19:11-21
- ⑬ Jezus komt terug op een wit paard. Openb 19:11
- ⑭ Voor het verlorene Israël & Heidendevolken Rom 11:25-27, Matt 25:31-46
- ⑮ Een boodschap van gericht Joel 3:12-16, Openb 19:11-21, Mal 4:5

③ Als Bereeër wil ik een extra controle of al deze dingen zo zijn.

Hier volgen enkele voorbeelden waar "euangelizoo" is gebruikt, Matth. 11:5; "De blinden worden ziende, en de kreupelen wandelen, de melaatsen worden gereinigd en de doven horen, de doden worden opgewekt en de armen wordt het evangelie verkondigd, Lukas 1:19; *"En de engel antwoordde en zeide tot hem; Ik ben Gabriel, die voor God sta en ben uitgezonden om tot u te spreken en U deze dingen te verkondigen"*. Dat was voor Zacharia en Elisabeth een blijde boodschap, n.l. dat zij een zoon zouden krijgen, welke een voorloper van de Messias zou zijn.

Luk. 2 : 10; *"En de engel zeide; vrees niet, want ik verkondig u grote blijdschap, die alle volken wezen zal"*.

Luk. 9 : 6; *6Zij vertrokken en reisden door alle dorpen, en zij verkondigden het Evangelie en genazen overal de zieken.* Handelingen 8 : 22; *Maar toen zij Filippus geloofden, die het evangelie van het koninkrijk Gods verkondigde.* Handelingen 10 : 36 ; *Dit is het woord, dat Hij gezonden heeft de kinderen Israëls, verkondigende vrede door Jezus Christus, deze is een Heer van allen.*

Ik zie, dat het telkens in verband staat met het evangelie. Alleen in 1 Thess. 3: 6 heeft het betrekking op de goede tijding welke Timotheüs aan Paulus bracht, n.l. van het geloof en de liefde der Thessalonicenzen.

Er is echter nog een ander woord, dat "bekend maken" betekent. D.i. "Diangelloo", dit komt voor in Hand. 21: 26; *"Toen nam Paulus de mannen met zich en de dag daarna met hen geheilgd zijnde, ging hij in de tempel en verkondigde (diangelloo) dat de dagen der heiliging vervuld waren"*, zie ook Rom. 9 : 17. Verder vinden we het woord "katangelloo", dat verkondigen betekent. Zie b.v. Handelingen 13 : 38; *"Zo zij u dan bekend mannen broeders, dat door deze u vergeving verkondigd wordt.* Zie verder 16 : 17 en 21; 17 : 13 en 23; 1 Kor. 26; Fil. 1:16 en 18.

Maar dan hebben we nu het woord "kerusoo". Dit betekent "uitroepen", en is meestal door prediken vertaald, maar prediken geeft niet juist weer, wat door kerausoo wordt bedoeld.

Het is, zoals gezegd, letterlijk 'uitroepen' en verwijst meer naar de wijze van overbrengen dan naar de inhoud van de boodschap. Vandaar dat een heraut een 'hèrux' wordt genoemd.

Paulus noemt zich zo in 1 Tim. 2 : 7 en 2 Tim. 1 : 11; een heraut [hèrux] en een apostel. Petrus noemt Noach een heraut der gerechtigheid. 2 Petr. 2 : 5 .

Zo komt kerausoo 60 keer voor en het is meer een uitroepen of afkondigen van iets en behoeft niet noodzakelijk en uitsluitend betrekking te hebben op een blijde boodschap of goede tijding, die dan geproclameerd wordt. Wanneer ik de teksten naga waar kerausoo gebruikt is, vind ik b.v. dat de bekering wordt uitgeroepen; dat er geproclameerd wordt dat ik niet mag stelen. Rom. 2 : 21.

Dan vind ik nog in Openbaring 5 : 2; "*en ik zag een sterken engel uitroepende met grote stem, wie is waardig het boek te nemen en zijn zegelen te verbreken*". Hier is "kerausoo" niet, zoals op andere plaatsen door prediken vertaald.

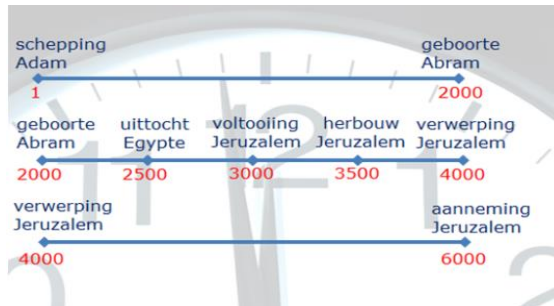
Ik ben gewend, om bij "prediken" gelijk te denken aan de verkondiging van het evangelie van de genade, zoals ook bij 1 Petr. 2:19 die gedachte naar voren komt, als zou daar staan, dat Christus aan de geesten die in de gevangenis zijn, het evangelie is gaan verkondigen.

In het verleden leerde ik, dat dit op mensen betrekking heeft, en als gevolg daarvan weer de conclusie getrokken, dat de doden bewust en niet dood zijn. Dit staat er niet!

Er staat alleen dat Christus iets is gaan afkondigen of proclameren, en dat niet aan doden, maar aan geesten. Op de vraag wat Christus dan bekend is gaan maken, is het antwoord: nadat Christus uit de doden was opgestaan en het dodenrijk had verlaten, heeft Hij Zijn overwinning uitgeroepen aan de engelen die gezondigd hadden. Die

geesten waren niet in de hades, want Christus ging van daaruit naar hun gevangenis

Jezus was niet actief tijdens zijn dood zijn



18. Er komt een tijd dat er geen dood meer is!

① Goed en kwaad

Ik ben op aarde om te leren, om ervaring op te doen met goed en kwaad, om daardoor te gaan beseffen wat deze begrippen inhouden. Zonder een beperkte ervaring met kwaad kan ik nu en later niet genieten van al het goede dat GOD mij geeft en nog overvloediger zal geven.

Het kwaad in de wereld is er slechts tijdelijk, wanneer het zijn taak heeft vervuld, zal het door GOD worden afgeschaft, net als de dood, ook die zal worden afgeschaft, **in de toekomst is er geen dood meer!**

In de laatste brief die hij heeft geschreven zegt Paulus iets geweldigs: *“Onze Heiland, Christus Jezus, heeft de dood te niet gedaan en leven en onvergankelijkheid aan het licht gebracht”*. 2 Timotheüs 1:10

② Te niet doen - Buitenwerking

Voor “te niet doen” gebruikt de apostel hier het Griekse werkwoord *katargeo*, dat “buiten werking stellen” of “uitschakelen” betekent. Het gebruik van dit specifieke woord is belangrijk omdat het niet alleen wijst op een beëindiging, maar ook op het volledig krachteloos maken van iets, wat de intensiteit van de actie benadrukt. Op andere plaatsen is het vertaald als “nutteloos zijn” [Luk. 13:7], “buiten werking stellen” [Rom. 3:31], “zijn kracht ontnemen” [Rom. 6:6], of “[van zegen] beroven” [d.w.z. zegen te niet doen, Gal. 5:4]. Binnen het Nieuwe Testament wordt dit woord 27 keer gebruikt, maar slechts 3 keer in verband met de dood.

Buiten 2 Tim. 1:10 wordt er op de volgende plaatsen over het uitschakelen van de dood gesproken: Deze verwijzingen zijn relevant omdat ze laten zien hoe het thema van de dood en zijn uitschakeling door Christus in verschillende contexten wordt besproken, wat bijdraagt aan een vollediger begrip van dit centrale concept.

“Want Hij [d.i. Christus] moet regeren, totdat Hij al zijn vijanden onder zijn voeten heeft gelegd. Als laatste vijand wordt de dood te niet gedaan” 1 Kor. 15:25-26.

God zal alle vijanden van de Jezus “onder Zijn voeten leggen”, dat wil zeggen: die aan Hem onderwerpen. Bij die vijanden is de dood inbegrepen. De dood wordt als vijand beschreven omdat het de ultieme scheiding veroorzaakt tussen mens en leven, en daarmee een directe consequentie is van zonde [doel missen]. Dit sluit aan bij de bredere theologische context waarin de overwinning op de dood symbool staat voor de volledige verlossing en het herstel van de schepping. De apostel baseerde deze verwachting op Psalm 110. De Messias zit nu nog aan Gods rechterhand - Ps. 110: 1 Aldus luidt het woord des Heren tot mijn Here: Zet u aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden gelegd heb als een voetbank voor uw voeten, of Hebr. 1:3,13.

Op een zeker ogenblik zal Hij terugkomen en op aarde gaan regeren,

dan zal God zijn vijanden leggen tot een voetbank voor zijn voeten. Uit het tekstverband in 1 Korinthe 15 en in Romeinen 8 blijkt dat het gaat om overheden, machten en krachten die het in de schepping nu nog voor het zeggen hebben, niet alleen zondige mensen en boze geesten, maar ook [en vooral] de machten van zonde [de doelmisders], verderf, kwaad, vergankelijkheid en vruchteloosheid. Ze worden niet allemaal tegelijk uitgeschakeld, want als laatste vijand wordt de dood te niet gedaan. Dit weerspiegelt de climax van Gods reddingsplan: de dood wordt als laatste overwonnen omdat het de meestultieme vijand is die alles wat leeft beïnvloedt. Het uitschakelen van de dood markeert het volledige herstel van de schepping en de definitieve triomf van leven en onvergankelijkheid.

Ook in de brief aan de Hebreeënen wordt over het afschaffen van de dood gesproken: *“Daar nu de kinderen aan bloed en vlees deel hebben, heeft ook Hij op gelijke wijze daaraan deelgenomen, opdat Hij door de dood te niet zou doen hem die de macht over de dood had, dat is de duivel, en allen zou verlossen die uit vrees voor [de] dood hun hele leven door aan slavernij onderworpen waren”* [Hebr. 2:14-15]

Deze brief voorzegt dat Jezus de duivel zal uitschakelen, de persoon die de macht van de dood heeft en die mensen ombrengt. Deze uitschakeling betekent niet alleen het einde van de macht van de duivel, maar ook vrijheid voor gelovigen van de angst voor de dood, waardoor ze in volle vertrouwen en hoop kunnen leven.

③ Is dit in het verleden of zal het in de toekomst gebeuren?

Volgens de meeste Bijbelvertalingen merkte Paulus in 2 Tim. 1:10 op, dat Christus de dood in het verleden al te niet heeft gedaan. Dit kan niet kloppen want in 1 Kor. 15:26 schrijft dezelfde apostel, dat de dood pas bij het eind van Zijn [toekomstige] regering als laatste vijand zal worden uitgeschakeld. 2 Tim. 1:10 lijkt dus in tegenspraak te zijn met 1 Kor. 15:26. Maar in de oorspronkelijke tekst van 2 Tim. 1:10 hebben alle werkwoorden, “openbaren”, “te niet doen” en “aan het licht brengen”, de vorm van een aoristus. Vertalers hadden

2 Tim. 1:10 daarom ook als volgt kunnen weergeven: *“maar die zich nu openbaart door de verschijning van onze Heiland Christus Jezus, die de dood te niet doet en leven en onvergankelijkheid aan het licht brengt”*.

De apostel vermeldde de feiten zonder aan te geven op welk moment ze zouden plaatsvinden. Voor Christus hebben de genoemde feiten al plaatsgevonden, want de dood ligt voorgoed achter Hem. Hij [Jezus] is op de Paasmorgen met een onvergankelijk leven opgestaan. Aan Hem kun je zien waar het met de hele schepping naar toe gaat. Wat een heerlijke toekomst, het beste komt nog!

In de tuin van Jozef van Arimathea was Jezus niet degene die actief handelde. Hij vernietigde de dood niet zelf; **Zijn Vader wekte Hem op** uit de doden, zoals vermeld in Handelingen 2:32: *“Deze Jezus heeft God opgewekt, waarvan wij allen getuigen zijn.”* De werkwoordvormen die hier worden gebruikt, zijn zogenaamde aoristen. Deze Griekse werkwoordvorm geeft op zichzelf geen specifieke tijd aan, maar beschrijft vooral de handeling als een geheel, vaak krachtig als het feit van de handeling. In het Nederlands moeten we echter een tijd kiezen, omdat onze werkwoordvormen altijd een tijdsaanduiding hebben. De keuze hiervoor is afhankelijk van de context. Er zou kunnen worden beargumenteerd dat we deze vormen beter als 'verliet' en 'waarnam' vertalen om het meer als een algemeen feit weer te geven. Het eerste deel van het vers, waarin staat dat David dit voorzag en veroorzaakte, laat echter zien dat het niet om een algemeen feit gaat, maar om een specifiek toekomstig moment.



En Hij zeide tot mij: Mensenkind, kunnen deze beenderen herleven?

Dit rechtvaardigt de vertaling met "zal".

"Relevant spoor"

De aoristus is een werkwoordvorm uit de oude Griekse taal die vooral wordt gebruikt om een actie van gebeurtenis als een enkel, afgerond geheel te beschrijven, zonder nadruk op de duur, herhaling of voltooiing ervan. Het woord komt van het Griekse woord "ἀόριστος" [aoristos], wat "onbepaald" betekent. Hier zijn enkele kernpunten over de aoristus:

Aspect, geen tijd: In het Grieks is de aoristus vooral naar de manier waarop de handeling wordt gezien [het aspect] en niet per se naar de tijd waarin het wordt gezien. De aoristus beschrijft een gebeurtenis zonder specifieke details over hoe lang deze dominante of van het proces werd herhaald. Vaak wordt het vertaald als een simpele verleden tijd, maar in het Grieks is het meer een beschrijving van de handeling als "gewoon een feit".

Verschillende toepassingen :

Narratief gebruik : Om gebeurtenissen in het verleden te beschrijven, vooral in verhalen of verslagen.

Gnomic aoristus : Soms wordt de aoristus zelfs gebruikt om een tijdloos, algemeen feit uit te drukken.

Vertaling : In vertaling wordt de aoristus meestal weergegeven als een eenvoudige verleden tijd, bijvoorbeeld "ik ging", "hij zag", "zij zei".

Samengevat de aoristus de handeling zelf als een enkel, geheel afgerond moment zonder verdere details over de duur van herhaling.

Wat er op de Paasmorgen gebeurde was een voorafschaduw van de beloofde afschaffing van de dood, maar nog niet de definitieve vervulling. Christus was de Eersteling van een enorme oogst die nog moet volgen. **In de toekomst zal Hij wél Zelf de handelende Persoon zijn**, zoals Hij heeft aangekondigd: *“De Vader heeft Hem (d.i. de Zoon, de Messias) macht gegeven oordeel uit te oefenen, omdat Hij (de) Mensenzoon is. Ik verwondert mij hierover niet, want er komt een uur dat allen die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen en zullen uitgaan: zij die het goede hebben gedaan tot (de) opstanding van (het) leven, en zij die het kwade hebben bedreven tot (de) opstanding van (het) oordeel”* Joh. 5:27-29.

Het “oordeel” is positief, het kwade wordt gescheiden van de mens, deze ballast hoeft niet verder mee naar het overgankelijke leven.

④ Paulus is aangesteld om dat goede nieuws aan mij bekend te maken

Paulus was door God aangesteld om het goede nieuws van leven en onvergankelijkheid aan de volken bekend te maken, 2 Tim. 1:11 *11En ik ben daartoe aangesteld als verkondiger, apostel en leraar.* Omdat de apostel gehoorzaam was geweest en *“Jezus en de opstanding had verkondigd”* [Hand. 17:18], was hij in de gevangenis terecht gekomen en dreigde hij terechtgesteld te worden [2 Tim. 1:8,12; 4:6]. Over dat naderend einde merkte hij op: *“maar ik schaam mij niet, want ik weet Wie ik geloofd heb, en ik ben ervan overtuigd dat Hij machtig is mijn toevertrouwde pand te bewaren tot die dag”*, 2 Tim. 1:12. Jawel tot die dag! Als ik dood ga ben ik dat tot die dag!

Straks ben ik dood,tot die dag

Dat de Romeinse overheid hem vanwege het verkondigen van de opstanding zou terechtstellen, stelde Paulus niet teleur. Hij was ervan overtuigd dat God het goede nieuws dat aan hem was toevertrouwd, zou bewaren tot de dag van Christus. Daardoor kan ik dit, zelfs na tweeduizend jaar, nog steeds horen en zal het evangelie op die dag in vervulling gaan. Mensen konden de

boodschapper wel uit de weg ruimen, maar God zou ervoor zorgen dat Zijn boodschap bleef klinken. Wat de Schepper heeft aangekondigd, zal uiteindelijk zeker gebeuren.

Paulus baseerde zijn verwachting dat de Messias de dood te niet zou doen niet alleen op de opstanding van de Here Jezus maar ook op de profetische Schriften. Stukjes van de puzzel die goed passen. De profeet Jesaja heeft immers aangekondigd:

Jes. 25:6-8 *6En de Here der heerscharen zal op deze berg voor alle volken een feestmaal van vette spijzen aanrichten, een feestmaal van belegen wijnen: van mergrijke, vette spijzen, van gezuiverde, belegen wijnen. 7En Hij zal op deze berg de sluier vernietigen, die alle natiën omsluiert, en de bedekking, waarmede alle volken bedekt zijn. 8Hij zal voor eeuwig de dood vernietigen, en de Here Here zal de tranen van alle aangezichten afwissen en de smaad van zijn volk zal Hij van de gehele aarde verwijderen, want de Here heeft het gesproken .*

In het laatste Bijbelboek wordt het afschaffen van de dood eveneens genoemd. De apostel Johannes hoorde Hem die op de troon zit zeggen: “*De dood zal niet meer zijn*” Openb. 21:4. Dat de dood uiteindelijk te niet wordt gedaan, wordt in minstens vijf Bijbelteksten aangekondigd: in Jes. 25:6-8, 1 Kor. 15:26, 2 Tim. 1:11, Hebr. 2:14-15 en Openb. 21:4.

Zulke profetieën werden mij meestal uitgelegd alsof de Heer had gezegd: “Het sterven zal er niet meer zijn”. Wie verreezen zijn bij de opstanding ten leven, of in een oogwenk zijn veranderd [wegrukking] van vergankelijkheid tot onvergankelijkheid, zullen nooit meer sterven. De dood zal over hen geen macht meer uitoefenen. Maar hoewel dit waar is, is het niet wat Johannes hoorde of wat Paulus aan Timotheüs schreef.

De apostel zei niet dat het sterven [Gr. Nekrosis] wordt afgeschaft, maar dat de dood [Gr. Thanatos] te niet wordt gedaan. Afschaffing van de dood houdt in dat ook het sterven wordt afgeschaft, maar heeft een ruimere betekenis. Wanneer de dood is opgeheven, dan

bevindt niemand zich nog in een doodstoestand. Zolang er nog mensen dood zijn, is de dood nog niet afgeschaft. Wanneer de dood te niet is gedaan, **dan zullen allen leven**. Afschaffing van de dood betekent dat er geen enkele dood meer zal zijn – geen geestelijke en geen lichamelijke, geen eerste en geen tweede. Wanneer de dood als “laatste vijand” te niet is gedaan, dan is de God van Israël, de Levende, “alles in allen”, 1 Kor. 15:20-28.

Wat kan ik daar naar verlangen

5 Leven aan het licht

De uitspraak van Paulus, dat Jezus “*leven aan het licht brengt*” is op het eerste gezicht vreemd, omdat er al lang voor Jezus' komst mensen op aarde leefden en het leven kenden. Dit lijkt tegenstrijdig, maar het sluit aan bij de bredere boodschap van Paulus: het leven zoals wij dat kennen, is niet het echte leven in de zin van onvergankelijkheid en onsterfelijkheid, wat alleen door Jezus zichtbaar wordt gemaakt. Lang voordat Jezus op het wereldtoneel verscheen was er toch al leven? Gedurende vele duizenden jaren hadden er toch al mensen op aarde geleefd, het licht gezien? Maar het leven zoals wij dat kennen verdient die naam eigenlijk niet, omdat het vergankelijk en beperkt is, gekenmerkt door zonde, lijden en dood. Volgens Paulus is 'echt leven' niet slechts biologisch bestaan, maar een leven in onvergankelijkheid en volheid, zoals dat zichtbaar wordt in Christus. Het is een vergankelijk en vruchteloos bestaan.

Rom. 8:20-21 *20Want de schepping is aan de vruchteloosheid onderworpen, niet vrijwillig, maar om [de wil van] Hem, die haar daaraan onderworpen heeft, 21in hope echter, omdat ook de schepping zelf van de dienstbaarheid aan de vergankelijkheid zal bevrijd worden tot de vrijheid van de heerlijkheid der kinderen Gods.*

We gaan allemaal een keer dood. Écht leven wordt gekenmerkt door onvergankelijkheid en onsterfelijkheid [1 Kor. 15:50-54]. Dat leven zal Jezus aan het licht brengen.

Paulus spreekt over “leven en onvergankelijkheid”. Jezus brengt onvergankelijk leven aan het licht, wat verwijst naar een bestaan dat volledig vrij is van de invloed van zonde, lijden en dood. Dit leven, dat niet aan bederf onderhevig is, symboliseert de vervulling van Gods belofte en vormt de kern van Paulus' boodschap: een leven in volmaakte gemeenschap met God, zoals zichtbaar wordt in Christus' opstanding. Vóórdat Hij uit de doden opstond, was dat leven nog nooit zichtbaar geworden. Zelfs de mensen die door Hem uit de doden waren opgewekt, zoals Zijn vriend Lazarus, zijn later weer gestorven. Dit onderscheid is belangrijk omdat het benadrukt dat deze opwekkingen slechts tijdelijk herstel van het aardse leven waren, terwijl 'onvergankelijk leven' verwijst naar een eeuwig, volmaakt bestaan zonder de beperkingen van de dood.[

Het woord ‘aphtharsia’, dat met ‘onvergankelijkheid’ is vertaald, betekent: ‘niet aan bederf onderhevig’. Deze betekenis is relevant omdat het benadrukt dat het leven dat Jezus brengt, volledig vrij is van de beperkingen van onze huidige vergankelijke staat en daarom een essentieel onderdeel vormt van de boodschap van hoop en verlossing in het evangelie. Onvergankelijk leven is een bestaan zonder ziekte, aftakeling of verval van krachten. In 1 Kor. 15 stelde Paulus ons huidige bestaan en het leven dat Jezus brengt als volgt tegenover elkaar:

Nu	Straks (na de opstanding)
vergankelijk (vs.42)	onvergankelijk (vs.42)
oneervol (vs.43)	heerlijk (vs.43)
zwak (vs.43)	krachtig (vs.43)
ziels (vs.44-45)	geestelijk (vs.44-45)
uit de aarde (vs.47)	uit de hemel (vs.47)
stoffelijk (vs.47-49)	hemels (vs.47-49)
vlees en bloed (vs.50)	door God bestuurd (vs.50)
sterfelijk (vs.53)	onsterfelijk (vs.53)

De betekenis van het begrip ‘onvergankelijkheid’ is daar helder omschreven. Het opstandingslichaam zal ons in staat stellen om in

Gods tegenwoordigheid te verblijven.

6 Resumerend: Er komt een tijd dat er geen dood meer is

① Jezus “schaft de dood af” [2 Tim. 1:10, 1 Kor. 15:26, vgl. Jes. 25:8, Hebr. 2:14-15, Openb. 21:4]. Wanneer de dood is afgeschaft, dan is er geen dood meer, geen eerste en ook geen tweede. Dan zullen allen leven [1 Kor. 15:22]. De levende God zal dan ‘alles zijn in allen’ [1 Kor. 15:28]. Niemand zal er nog van Hem zijn vervreemd of nog vijandig tegenover Hem staan, het al zal met Hem zijn verzoend [Kol. 1:20]. Dus al mijn vrienden, familie, kennissen, dorpsgenoten die Jezus nu niet kennen als hun verlosser, kennen Hem dan wel. Niemand zal meer zijn doel missen [is zonde]. Alle zonde zal zijn bedekt [1 Joh. 2:2]. **Allen** zullen tot rechtvaardigen zijn gesteld [Rom.3:23-24, 5:18-19].

② Mijn huidige leven is slechts een “oefen-” of “demosversie”, met beperkte houdbaarheid en functionaliteit. Ik ben sterfelijk en vergankelijk, zwak en tot ziekte geneigd, stoffelijk en onderworpen aan een onontkoombaar proces van aftakeling.

③ De ‘definitieve versie’ van het leven komt binnenkort uit. Binnenkort, laat ik zeggen binnen niet al te lange tijd. Die versie is onbeperkt houdbaar en volledig functioneel. Dan beschik ik over onbeperkte energie en ben ik zonder enig gebrek. Die vorm van leven krijgen wij niet allemaal tegelijk-, maar uiteindelijk allemaal en geheel gratis. In de opgestane Messias is de definitieve ‘tweede mens’ zichtbaar geworden.

19. OPSTANDING

1 Opstanding

Ik verwacht de wederopstanding van de doden. De Kerkvergadering van Nicea heeft in het jaar 325 de belijdenis van de Kerk vastgesteld. De zogenaamde Apostolische Geloofsbelijdenis, die zowel in de Rooms-Katholieke als in de Protestantse Reformatorische kerken wordt voorgelezen, verwoordt dit echter anders en minder nauwkeurig: "Ik geloof in de wederopstanding des vlezes." Deze

formulering wordt als minder nauwkeurig beschouwd omdat zij de indruk kan wekken dat alleen het fysieke lichaam wordt hersteld, zonder de bredere context van de volledige opstanding van de doden, inclusief de hereniging van lichaam en ziel. Dit kan invloed hebben op het begrip van de wederopstanding als een totaal vernieuwd en eeuwig bestaan in Christus. De belijdenis van de Gereformeerde Kerken in Nederland verduidelijkt dit door te stellen dat allen die gestorven zijn uit de aarde zullen verrijzen, waarbij de ziel wordt samengevoegd en verenigd met haar eigen lichaam waarin zij geleefd hebben. De Heidelbergse Catechismus bevestigt dit in vraag 57: "dat dit mijn vlees wederom met mijn ziel verenigd zal worden."

① Apostolische Geloofsbelijdenis

De Apostolische Geloofsbelijdenis is minder nauwkeurig dan die van Nicea. Er is namelijk een belangrijk verschil tussen het verwachten van de opstanding der doden en de wederopstanding des vlezes. Wie de opstanding der doden verwacht, gelooft dat de doden werkelijk dood zijn en weer opstaan, zoals iemand die uit zijn slaap ontwaakt. Wie daarentegen de wederopstanding des vlezes verwacht, gaat ervan uit dat alleen het vlees dood is en dat de ziel niet gestorven is.

De Heidelbergse Catechismus bevestigt dit in vraag 57, waarin staat dat mijn ziel na dit leven onmiddellijk tot Christus, haar Hoofd, zal worden opgenomen. Hier staan twee beschouwingen tegenover elkaar: die van Nicea, dat de gestorvene dood is en weer zal opstaan, en die van de twaalf artikelen des geloofs en van de Roomse en Protestantse Kerken, dat de gestorvene niet dood is, maar leeft en dat alleen zijn vlees gestorven is en weer zal opstaan.

Ik verwacht de wederopstanding van de doden. Belijdenis van Nicea.

Dat Nicea gelijk heeft, is voor mij helder en duidelijk. De Schrift zegt immers niet dat de doden leven, maar dat ze zullen [toekomstige tijd] leven; de Schrift zegt niet dat het vlees zal opstaan, maar dat de

doden zullen opstaan. Deze keuze is theologisch significant omdat het begrip 'doden' de totale mens omvat, inclusief de vereniging van lichaam en ziel. Het benadrukt dat de opstanding niet beperkt is tot een fysiek aspect, maar een volledige hernieuwde existentie in zich draagt.

Christus zegt in Openbaring 1:18 niet: "Mijn vlees is dood geweest," maar: "*Ik ben dood geweest.*" Het geloof in de onsterfelijkheid van de ziel is nog steeds een voortzetting van het geloof dat de vrouw hechtte aan het woord van de slang: "Gij zult de dood niet sterven." Maar wie het Woord van God gelooft [uit de Schriften], weet dat de mens de dood zal sterven. De leer van de wederopstanding des vlezes hangt nauw samen met de leer van de onsterfelijkheid van de ziel, maar deze leer komt niet in de Schrift voor. Pas bij de opstanding, zoals Paulus zegt in 1 Korintiërs 15:53-54, zullen de doden weer leven en zullen zij onverderfelijk en onsterfelijk worden.

② Pas na mijn opstanding word ik onsterfelijk

Dat mijn ziel direct na dit leven bij Christus wordt opgenomen, wordt nergens in de Schrift expliciet vermeld. De teksten die ik vroeger hiervoor als bewijs aangeleverd kreeg, spreken niet over de ziel, maar over de geest. Het stof keert terug naar de aarde zoals het was, terwijl de geest terugkeert naar God die haar gegeven heeft.

Pred. 12: 7 *7en het stof wederkeert tot de aarde, zoals het geweest is, en de geest wederkeert tot God, die hem geschonken heeft.*

De Here Jezus riep aan het kruis. "*Vader, in Uwe handen geef ik mijn geest*", en Stefanus bad: "*Heer Jezus ontvang mijn geest*", Hand. 7 : 59. Deze passages worden gebruikt om te benadrukken dat de geest bij de dood naar God terugkeert, wat een onderscheid maakt tussen geest en ziel. Dit onderscheid onderstreept dat de geest de levensadem is die terugkeert tot de Schepper, terwijl de ziel de bewuste identiteit van de persoon vertegenwoordigt, die volgens de Schrift niet onmiddellijk naar God terugkeert maar in het dodenrijk verblijft. De geest keert weder tot God, niet de ziel. De

[levende] ziel dat is de persoon die zich bewust is, die beseft, zijn geheugen functioneert, het verstand, de wil, het gemoed, die blijdschap ervaart en droefheid kent, haat koestert, zich schuldig voelt en bevrediging kent. Van die ziel zegt de Schrift niet dat ze tot God terugkeert. Ze zegt dat de ziel na de dood in de Hades is, dat is letterlijk in het onzichtbare, in het onbekende, het dodenrijk. De geest die tot God terugkeert is de levensadem die God de mens gaf, zie Gen. 2 : 7 en Ps. 146:4. De doden weten niets. Pred. 9:5.

aarde + adem = ziel (denk aan rood + blauw = paars)

Geest en adem zijn in het Hebreeuws hetzelfde woord: Roeach. In Ps. 104 staat roeach in vers 29: "*Neemt gij hun adem weg*" en in vers 30: "*Zendt Gij Uw geest uit*". Adam en ieder mens wordt gevormd als een lichaam, en op het ogenblik van de geboorte zendt God de adem, de geest in dat lichaam en dan wordt de mens tot een levende ziel, Gen. 2:7.

Ik ben een levende ziel zolang ik adem; neemt God de adem weg, dan ben ik een dode ziel. Zo wordt het genoemd in Lev. 19 : 28; 21 : 11; 22 : 4; Num. 6 : 11; 9 : 6, 7, 10; 19 : 11, 13; Hagg. 2:14. De Statenvertaling zegt daar overal dood lichaam, de nieuwe Bijbelvertaling zegt "lijk", maar in de grondtekst staat "dode ziel".

De adem, is de geest van het leven, keert bij de dood tot God terug. Die adem had geen bewustzijn, voor hij in het lichaam kwam, en hij heeft evenmin bewustzijn als hij het lichaam verlaat. Juist de samenvoeging van de geest met het lichaam vormt de ziel en daarmee het bewustzijn. Doch dat houdt met de dood op. En volgens de Schrift blijft de mens onbewust tot de dag dat God opnieuw de adem van het leven uitzendt en het gelaat van het aardrijk vernieuwt, de dag van de opstanding, [Psalm 104 : 30]. Deze interpretatie verschilt van gangbare opvattingen over bewustzijn na de dood, waarin vaak wordt aangenomen dat de ziel direct bewust blijft en naar een hemel of hel gaat. **Hier wordt benadrukt dat de mens volledig onbewust is tot de dag van de opstanding**, wat een

meer fysieke en collectieve visie op het eeuwige leven weerspiegelt.

Ik geloof in de opstanding van het vlees en de onsterfelijkheid van de ziel is ongeloof aan wat God gezegd heeft over de doden; verwachting van de opstanding der doden is geloof aan wat God zegt. Deze stelling heeft implicaties voor hedendaagse geloofsopvattingen, omdat het benadrukt dat het geloof in een volledige opstanding van de doden in lijn is met de Schrift, terwijl populaire opvattingen over een onsterfelijke ziel vaak meer voortkomen uit filosofische invloeden dan uit Bijbelse leer. De mens sterft en staat weer op, zo zegt de Schrift. Het vlees sterft en staat weer op, maar de ziel leeft ondertussen door, dat zeggen de belijdenisgeschriften die door mensen gemaakt zijn.

Pas na mijn opstanding word ik onsterfelijk.

② Maar hoe dan?

Maar hoe word ik als dode opgewekt en met welk soort lichaam zal ik komen? Paulus stelt deze vragen in 1 Korintiërs 15:35 om het mysterie van de opstanding te verduidelijken. Hij legt uit dat het lichaam dat sterft niet hetzelfde is als het lichaam dat zal opstaan, maar dat God een nieuw, verheerlijkt lichaam geeft dat past bij de eeuwige bestaanswijze. Deze vragen helpen de lezers van de brieven om hun begrip van de opstanding te verdiepen. Paulus stelt de vraag in 1 Kor. 15:35

35Maar, zal iemand zeggen, hoe worden de doden opgewekt? En met wat voor lichaam komen zij? 36Dwaas! Wat gij zelf zaait, wordt niet levend, of het moet gestorven zijn,

en in zijn antwoord zegt hij, dat het dwaas is de wederopstanding van het vlees te verwachten. Men zaait toch geen korenhalmen zegt hij met een vergelijking, men zaait zaadkorrels, van tarwe of wat dan ook. En die zaadkorrel komt niet weer op, maar God doet uit het graf van die gestorven zaadkorrel een lichaam opstaan dat geheel

anders is dan het gezaaide zaad. God geeft een lichaam en aan ieder zaad zijn eigen lichaam, zo zal ook de opstanding der doden zijn.

37en als jij zaait, zaait jij niet het toekomstige lichaam, maar slechts een korrel, bijvoorbeeld van koren, of van iets anders. 38Maar God geeft er een lichaam aan, gelijk Hij dat gewild heeft, en wel aan elk zaad zijn eigen lichaam.

Onlangs liep ik over een kerkhof en dacht: "Er is veel gezaaid op de akker van God". Deze gedachte symboliseert het sterfelijke leven dat gezaaid wordt in verwachting van een toekomstige oogst: een onvergankelijk leven. Zoals zaad in de aarde sterft om een nieuwe plant voort te brengen, zo wijst dit beeld op de opstanding. Hierin wordt het vergankelijke vervangen door een verheerlijkt lichaam dat past bij het eeuwige leven. Het sterfelijke is gezaaid, en een onvergankelijk lichaam zal verrijzen.

Dit lijkt onwaarschijnlijk, gaat mijn voorstellingsvermogen te boven. Maar dat uit een eiwitvlokje, de zaadcel, en een ander eiwitvlokje, de eicel, een mens tevoorschijn komt met een eigen identiteit, is evenzo onvoorstelbaar. Dit weerspiegelt de eerder genoemde metafoor van sterfelijkheid en opstanding, waarbij iets ogenschijnlijk eenvoudigs tot iets buitengewoons kan leiden.

Paulus: Als nu het vlees niet opgewekt wordt, wat wordt er dan wel opgewekt? Wel, zegt Paulus, een natuurlijk lichaam wordt er gezaaid, een geestelijk lichaam wordt er opgewekt, en dan legt hij er nog eens de nadruk op, dat er een natuurlijk lichaam is en een geestelijk lichaam.

De ziel is in het bloed heb ik eerder gemeld. Dit verwijst naar oude overtuigingen en teksten waarin bloed symbool staat voor leven en spirituele essentie. Het onderstreept hoe diep lichamelijke en geestelijke aspecten verweven zijn in het menselijk bestaan. Door mijn huidige lichaam stroomt bloed, stroomt de ziel. Het opstandingslichaam wat ik zal ontvangen wordt bestuurd door geest, door mijn aderen zal geen bloed stromen maar "πνεύμα" [pneuma], een hemels en lichtgevend medium dat symbool staat

voor het Goddelijke en de transformatie naar een verheerlijkt bestaan. Ik zal kunnen eten, zoals Jezus deed na de opstanding, maar nodig is het niet, omdat dit lichaam niet langer afhankelijk is van fysieke voeding. Het staat volledig onder de kracht van de geest en is ontworpen voor een eeuwig bestaan, vrij van aardse beperkingen. Ik kan met dat lichaam zomaar ergens zijn, plaats en tijd speelt geen rol meer. Dit sluit aan bij het filosofische idee van een bevrijding van de beperkingen van de fysieke wereld, zoals vaak besproken in eschatologische en theologische tradities. Het benadrukt de transcendentie van materiële grenzen in een verheerlijkte staat.

Deze zullen leven naar God in de geest. Naar God wil zeggen, naar Gods besluit. "In de geest" staat hier tegenover "in het vlees", zij zullen leven in een geestelijke bestaanswijze. Zoals zij voorheen leefden "in het vlees", in een vleselijk lichaam. Op dezelfde manier zullen zij eenmaal leven in de geest, in een geestelijk lichaam, zie 1 Kor. 15:44, "*een natuurlijk* [ziel] *lichaam wordt er gezaaid, een geestelijk lichaam* [door de geest beheerst] *wordt er opgewekt*". Beide bestaanswijzen zijn echter in een lichaam, dat tastbaar en zichtbaar is.

Hier moet ik opletten, bij de vertaling van het woord natuurlijk. "Natuurlijk" is in het Grieks "fusikos"; dat staat in Rom. 1:26, 27 en in Rom. 11 : 21, 24. Maar hier staat "psuchikos". Dit onderscheid is belangrijk omdat 'fusikos' verwijst naar het natuurlijke of fysieke aspect, terwijl 'psuchikos' betrekking heeft op het zielse, het door de ziel beheerde lichaam. Dit benadrukt dat het opstandingslichaam niet slechts een fysieke continuïteit is, maar een fundamentele transformatie naar een geestelijk beheerde bestaanswijze." Psuché is ziel; de vertaling van psuchikos zou "ziels" moeten zijn en zegt dus, dat dit, mijn lichaam door de ziel geregeerd en geleid wordt. De tegenstelling van het zielse lichaam is het geestelijke lichaam, dat bestuurd en beheerst wordt door de geest.

Er is nog wel een andere bestaanswijze, n.l. een bestaanswijze in de dood, d.i. zonder lichaam, maar dan is men afgesneden als een

wever web, Jes. 38:12. Deze toestand noemt Paulus een “naakt” gestorven zijn, een ontkleed worden, wat door hem niet wordt gewenst, 2 Kor. 5:3 en 4 Petrus spreekt in 1 Petrus 4:6 dus niet over de zelfde personen, als die hij in 1 Petrus 3:19 noemt.

De eerste tekst spreekt over mensen die naar menselijk oordeel worden veroordeeld en "doden" worden genoemd. Het is belangrijk om dit verschil te begrijpen in de bredere context van de opstanding, omdat het benadrukt hoe het menselijk oordeel verschilt van het Goddelijke plan. Dit onderscheid helpt mij om beter te begrijpen hoe de Bijbel verschillende categorieën van 'doden' beschrijft en hun uiteindelijke bestemming in het licht van de opstanding. De laatste tekst spreekt echter van geesten die naar Gods oordeel worden veroordeeld en gevangen worden gehouden [in de tijd van de zondvloed]. Volgens 2 Petrus 2:4 worden deze geesten bewaard tot het oordeel. Deze tekst zegt op geen enkele manier dat het evangelie aan doden verkondigd zal worden.

Ter verduidelijking haalt Paulus Adam aan die tot een levende ziel werd en Christus, die tot een levendmakende geest werd. Adam had een ziels lichaam [aarde of stof + Goddelijke adem = ziel] en wij erven dat van hem. Christus heeft na zijn verheerlijking een geestelijk lichaam. Adam is uit de aarde aards; eigenlijk staat er grond. Adam had een lichaam genomen uit de grond, uit het stof van de aarde; Christus is de Heer uit de hemel, die door de Vader verheerlijkt is met de heerlijkheid, die Hij bij de Vader had, voordat de wereld er was, Joh. 17: 5

Ik draag het beeld van de aarde, van de grond [aarde], van Adam, ik zal, in de toekomst het beeld van de Hemelse dragen. Dat beeld krijg ik bij de opstanding, of als ik overblijf tot de dag van mijn opneming, wegrukking, dan zal ik tot dat beeld veranderd worden.

Die verandering zou niet nodig zijn, indien de doden opstonden in hetzelfde lichaam waarin ze geleefd hebben. In de belijdenis geschriften is omschreven dat het om hetzelfde lichaam gaat, dat is niet juist.

Fil. 3: 23 *Neen, vlees en bloed beërven het Koninkrijk Gods niet; ons vernederd lichaam moet veranderd worden, opdat het gelijkvormig worde aan het verheerlijkte lichaam van onze Redder.*

Maar, praktisch gedacht, Christus is toch opgestaan met een lichaam, dat vlees en benen had, Luk. 24 : 39? Zeker, Hij at vis en honig, wij hebben, zegt Petrus, met Hem gegeten en gedronken, nadat Hij uit de doden was opgestaan, Hand. 10 : 41. Net zoals Lazarus, opgestaan uit de doden, een van de aanzittenden was in het huis van Simon de melaatse, Joh. 12 : 2, zat ook Hij [Jezus] na zijn opstanding met de Zijnen aan tafel.

Er moesten getuigen zijn, die aan Israël konden vertellen, wat ze gezien en gehoord en met de handen getast hadden van het woord des levens, 1 Joh. 1 : 1 - 3. Christus is lichamelijk, zichtbaar, tastbaar, opgestaan, met hetzelfde lichaam, waarmee Hij in het graf werd gelegd en Thomas mocht de **tekenen** [geen wonden] van de nagelen en van de speer zien en tasten. Dit is essentieel voor het christelijke geloof, omdat het de realiteit van de opstanding bevestigt en bewijst dat de dood werkelijk is overwonnen. Tegelijkertijd verschilt dit van onze toekomstige opstanding, omdat wij een volledig verheerlijkt lichaam zullen ontvangen, vrij van de tekenen van lijden, wat de volledige vernieuwing van onze staat symboliseert.

Van Hem alleen heeft David geprofeteerd, [Schrift met Schrift vergelijken] aldus Petrus in Hand. 2 : 30 en 31: Omdat hij, David een profeet was en wist dat God hem met een eed gezworen had, dat Hij uit de vrucht van zijn lendenen, voor zover het vlees aangaat, Christus verwekken zou. Om hem op zijn troon te zetten, zo heeft hij dit profetisch gesproken van de opstanding van Christus, n.l. dat zijn ziel niet is verlaten in de Hades, noch zijn vlees ontbinding heeft gezien". [Verg. Joh. 1 : 14; Hand. 2 : 27] "uw Heilige" met Luk. 1 : 35.

③ Jezus kreeg een verheerlijkt lichaam

Maar dat is het einde niet van de opstandingsgeschiedenis. De Heer dan, nadat Hij met hen gesproken had, is opgenomen in de hemel zegt Markus 16 : 9 en Lukas geeft in het kort aan in zijn evangelie 24

: 50-51. En uitvoerig in zijn tweede boek Hand. 1 : 4-12 het verhaal van de hemelvaart. Een wolk nam Hem weg voor hun ogen; wat daar gebeurde achter de wolken, hoefden de leerlingen niet te zien.

Maar op de berg in Galilea: *En zes dagen later nam Jezus Petrus en Jakobus en zijn broeder Johannes mede en Hij leidde hen een hoge berg op, in de eenzaamheid. 2En zijn gedaante veranderde voor hun ogen en zijn gelaat straalde gelijk de zon en zijn klederen werden wit als het licht. 3En zie, hun verschenen Mozes en Elia, die met Hem spraken.*

Hier hadden drie van de discipelen het van te voren gezien, dat Hij veranderd werd van gedaante, dat Zijn aangezicht blonk als de zon en Zijn klederen wit werden als het licht, Matth. 17 : 2. Ik noem dat zijn verheerlijking, wat daar voor een ogenblik werd gezien, werd volle werkelijkheid toen Hij na zijn opstanding verheerlijkt werd. Tot zolang moesten zijn discipelen over zijn verheerlijking zwijgen; de mensen moesten voor Zijn dood en opstanding niet weten, dat Hij verheerlijkt zou worden, Matth. 17 : 9 *9En terwijl zij van de berg afdaalden, gebod Jezus hun, zeggende: Vertelt niemand dit gezicht, voordat de Zoon des mensen uit de doden is opgewekt.*

Voor zijn hemelvaart vertoonde Hij zich aan zijn leerlingen met vele duidelijke kentekenen, het zelfde als toen Hij onder hen verkeerd had vóór zijn dood. Maar wanneer Hij na Zijn hemelvaart Zich vertoont, dan is het in verheerlijkte gedaante. Saulus zag Hem op de weg naar Damascus in een licht boven de glans der zon, Hand. 9 : 3; 26 : 13, zodat hij en die met hem waren, ter aarde vielen.

En toen Johannes op Patmos Hem zag in heerlijkheid, viel hij als dood aan Zijn voeten *"En toen ik Hem zag, viel ik als dood aan Zijn voeten; en Hij positioneerde Zijn rechterhand op mij en zei: Wees niet bevreesd; Ik ben de Eerste en de Laatste."*

Deze twee zagen de verheerlijkte Christus, niet meer de mens met vlees en benen, maar de Heer uit de hemel, die ook een tijdlang, net als ik, het beeld van Adam, de aardse, had gedragen. Maar die nu in Zijn verheerlijking het voorbeeld is, van wie ik het beeld van het

Hemelse zal dragen.

Wat ik zal ondervinden: de verandering van het aardse, stoffelijke lichaam naar het hemelse, geestelijke lichaam, dat heeft mijn Heer ook ondervonden. Bij mij zal dit gebeuren bij mijn opneming, wanneer ik de Heer tegemoet ga; bij Hem gebeurde dit toen Hij opsteeg naar de Vader.

2 Korinthe 5 16Zo kennen wij dan van nu aan niemand naar het vlees. Indien wij al Christus naar het vlees gekend hebben, thans niet meer. 17Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping; het oude is voorbijgegaan, zie, het nieuwe is gekomen.

Christus draagt niet meer het beeld van Adam, en ook ik zal verlost worden van dit lichaam van de dood. Dan zal ik anderen niet meer kennen naar het vlees. Ik zal zeker niet met hetzelfde aardse lichaam opstaan, want daarvoor is geen enkele aanwijzing in de Schrift. De Sadduceeën, die naar de Heer kwamen, dachten dat Hij geloofde in de wederopstanding des vleses. Daarom vroegen zij: *'Wiens vrouw zal zij zijn van de zeven'*.

Wanneer ik bedenk hoe ik dit vroeger moest belijden, doordat ik de belijdenisgeschriften uit het hoofd moest leren, zou ik geneigd zijn ook zo'n dwaze vraag te stellen. Maar als Hij geopenbaard zal zijn, zal ik Hem gelijkvormig worden, want ik zal Hem zien, niet zoals Hij was op aarde, maar zoals Hij nu is in heerlijkheid.

1 Joh. 3 : 2 Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods en het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn zullen; [maar] wij weten, dat, als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem gelijk zullen wezen; want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is.

Nu ik nog niet in staat ben, Hem te zien zoals Hij is; een geestelijk lichaam kan ik met mijn vleselijke ogen niet waarnemen. Saulus werd er blind van en Johannes als dood.

④ Mijn geestelijk lichaam?

Paulus zegt in 1 Kor. 15 genoeg om niet meer te denken aan het

stoffelijk lichaam waarin ik op aarde leef. Er wordt gezaaid in verderfelijkheid, in oneer, in zwakheid; er wordt opgewekt in onverderfelijkheid, in heerlijkheid, in kracht. Het vleselijke lichaam wordt in het graf gelegd, en bij de opstanding wordt niet een verbeterde uitgave van dat lichaam opgewekt, maar een geestelijk lichaam.

1 Korinthe 15 *44Er wordt een natuurlijk lichaam gezaaid, en een geestelijk lichaam opgewekt. Is er een natuurlijk lichaam, dan bestaat er ook een geestelijk lichaam. 45Aldus staat er ook geschreven: de eerste mens, Adam, werd een levende ziel; de laatste Adam een levendmakende geest. 46Doch het geestelijke komt niet eerst, maar het natuurlijke, en daarna het geestelijke. 47De eerste mens is uit de aarde, stoffelijk, de tweede mens is uit de hemel. 48Gelijk de stoffelijke is, zijn ook de stoffelijke, en zoals de hemelse is, zijn ook de hemelsen. 49En gelijk wij het beeld van de stoffelijke gedragen hebben, zo zullen wij het beeld van de hemelse dragen.*

Er is zeker continuïteit, in de opstanding, ik zal ongetwijfeld als dezelfde persoon opstaan, die gestorven en begraven is, ik zal geen andere persoonlijkheid zijn, maar ik zal niet hetzelfde lichaam terugontvangen waarin ik geleefd heb, zoals ik ooit moest leren in het 37^e artikel van de Ned. Geloofsbelijdenis of zoals Zondag 22 van de Heidelbergse Catechismus het zegt:

Zondag 22- Vraag 57 Wat troost geeft u de opstanding van het lichaam? Antwoord: Dat niet alleen mijn ziel na dit leven terstond tot Christus, haar Hoofd, zal opgenomen worden, maar ook dat dit mijn lichaam, door de kracht van Christus, opgewekt zal worden, en weer met mijn ziel verenigd, gelijkvormig zal worden aan het verheerlijkt lichaam van Christus.

Zondag 22 -Vraag 58 Wat troost geeft u het artikel van het eeuwige leven? Antwoord: Dat ik, omdat ik nu het begin van de eeuwige vreugde in mijn hart gevoel, na dit leven volkomen zalig zal zijn; dat wil zeggen: zaligheid ervaren die geen oog gezien, geen oor gehoord heeft, en in geen mensenhart is opgekomen; en dat ik God daarin

eeuwig zal loven..

Volgens mij lees ik het goed: Dat niet alleen mijn ziel na dit leven terstond tot Christus, haar Hoofd, zal opgenomen worden. Ik heb nog nooit in de Schrift gelezen, dat de gestorven mens eigenlijk niet dood zou zijn, en direct, na het sterven, als persoonlijke zelfbewuste ziel in de hel, het vagevuur, het paradijs of de hemel blijft voortleven. Wat ik echter wel lees in Pred. 12 : 7, dat bij de dood het stof tot de aarde keert zoals het geweest is, en de geest [levensadem] weder tot God keert die hem gegeven heeft.

Numerie 23: 10 SV *10Wie heeft het stof van Jakob geteld en het aantal, het vierde deel van Israël? Moge mijn ziel de dood van de oprechten sterven en mijn einde zijn als dat van hem.*

De laatste woorden van Simson waren: *Mijn ziel sterve met de Filistijnen.*

Handelingen 2 : 34 *Want David is niet opgevaren naar de hemelen, maar hij zegt zelf: De Here heeft gezegd tot mijn Here: Zet U aan mijn rechterhand, 35totdat Ik uw vijanden gemaakt heb tot een voetbank voor uw voeten.*

Job 14: 12 SV *12Zo gaat een mens liggen, en hij staat niet meer op. Totdat de hemel er niet meer is, zullen zij niet ontwaken of opgewekt worden uit hun slaap.*

Paulus schrijft in 1Korinthe 15 dat de enige hoop voor de ontslapenen de opstanding is. Buiten de opstanding is er, géén hoop voor de doden. Zij die in Christus ontslapen zijn zouden buiten de opstanding, verloren zijn. Een bewijs dat de doden zich in de tussentijd niet in de gelukzaligheid van de hemel bevinden.

In vele toonaarden meldt de Schrift dat de doden geen enkel bewustzijn hebben.

Psalms 115:17 *17Niet de doden zullen de Here loven,*

Psalms 30: 10 *10Wat voor gewin ligt er in mijn bloed, in mijn nederdalen in de groeve? Kan het stof U loven, niemand van wie in*

de stilte zijn neergedaald,

Psalm 6:6 *6Want in de dood is Uwer geen gedachtenis; wie zou U loven in het dodenrijk?*

Prediker 9:5 *5De levenden weten tenminste, dat zij sterven moeten, maar de doden weten niets; zij hebben geen loon meer te wachten, zelfs hun nagedachtenis is vergeten.*

Prediker 9:10 *10Al wat uw hand vindt om naar uw vermogen te doen, doe dat, want er is geen werk of overleg of kennis of wijsheid in het dodenrijk, waarheen gij gaat.*

Jesaja 38:18 *18Want het dodenrijk looft U niet, de dood prijst U niet; wie in de groeve zijn neergedaald, hopen niet op uw trouw.*

Er zijn nog veel meer teksten die ik zou kunnen noemen, maar hiermee is mijn punt wel duidelijk. In de tijd waarin de 'zondagen' van de 'Heidelbergse Catechismus' werden samengesteld in 1563, leek men overtuigd te zijn dat je na je dood direct voortleeft in de hemel. De Schrift leert echter iets heel anders, en daaraan houd ik mij vast. Hoe beroemd kerkvaders ook mogen zijn, de waarheid van de Schrift is voor mij belangrijker.

Hoe God de identiteit van de gestorvene bewaart, heeft Hij niet medegedeeld en dat weet ik dus niet, maar God geeft mij een lichaam gelijk Hij wil!

Ik wil daarom alleen de Schrift geloven en niet wat mij eerder geleerd is, dat noem ik de overleveringen van mensen uitgedrukt in belijdenisgeschriften en uitgeleefd in tradities.

De Schrift leert dus niet dat ik als mens na het sterven direct verder leef op een andere wijze, de Schrift zegt dat de dood als een diepe, droomloze slaap is, waarin ik mij van niets bewust ben en tot niets in staat zal zijn.

De Schriften beschrijven de opstanding niet als één enkelvoudige gebeurtenis, maar als een proces met verschillende fasen en categorieën die een specifieke volgorde en betekenis hebben.

"Relevant spoor"

De Heidelbergse Catechismus werd samengesteld in het jaar 1563 in de Duitse stad Heidelberg. Het document is ontstaan in opdracht van Frederik III, de keurvorst van de Palts, die een gereformeerde geloofsbelijdenis wilde laten opstellen om eenheid te brengen onder de protestanten in zijn gebied.

De belangrijkste auteurs van de Catechismus waren:

- Zacharias Ursinus, een professor in de theologie
- Caspar Olevianus, een predikant en theoloog.

De Catechismus werd oorspronkelijk geschreven in het Duits en bevat 129 vragen en antwoorden, die zijn verdeeld over 52 zondagen, zodat deze in een jaar tijd in de kerk kon worden behandeld. Het document is sterk beïnvloed door de Gereformeerde theologie, en het is tot op de dag van vandaag een belangrijk belijdenisgeschrift in veel protestantse kerken.

5 De eerste opstanding

De "eerste opstanding" wordt gekenmerkt door de opstanding "*uit de doden*", wat betekent dat een selecte groep opstaat terwijl de rest van de doden in het graf blijft. Nee zeker niet zoals in de film "Left Behind", dat is een misleiding van de werkelijkheid!

① **Duizendjarig rijk** – Satan wordt voor duizend jaar gebonden, zodat hij de naties niet langer kan misleiden. Openbaring 20 *1En ik zag een engel nederdalen uit de hemel met de sleutel des afgronds en een grote keten in zijn hand; 2en hij greep de draak, de oude slang, dat is de duivel en de satan, en hij bond hem duizend jaren, 3en hij wierp hem in de afgrond en sloot en verzegelde die boven*

hem, opdat hij de volkeren niet meer zou verleiden, voordat de duizend jaren voleindigd waren;

De eerste opstanding vindt plaats **vóór het duizendjarig rijk** en omvat verschillende fasen:

② Christus als Eerstgeborene: Jezus is de "eersteling" van de opstanding uit de doden.

③ De opstanding van de rechtvaardigen: Dit omvat gelovigen die vóór de wederkomst van Christus zijn gestorven, bij de wegrukking.

④ De opstanding van de martelaren: Dit zijn de gelovigen die tijdens de satans heerschappij zijn gedood, uit de beestperiode.

⑤ De eerste opstanding van de gelovigen wordt geassocieerd met eeuwig leven en heerschappij met Christus gedurende de duizend jaren. Openbaring 20:4-6 [HSV] *En ik zag tronen, en zij daarna zitten, en het oordeel werd hun gegeven; en ik zag de zielen van hen die onthoofd waren om de getuigenis van Jezus en om het woord van God, en die het beest en zijn beeld had niet aanbeden en dat het merkteken niet ontvangen had op hun voorhoofd en op hun hand.*

Vers 5 : "*Maar de overigen van de doden werden niet weer levend totdat de duizend jaar tot een einde waren gekomen. Dit is de eerste opstanding.*" Ik noem dit de omweg van de ongelovigen.

Vers 6 : "*Zalig en heilig is hij dat deel heeft aan de eerste opstanding. Over hen heeft de tweede dood geen macht; maar zij zullen priesters van God en van Christus zijn, en zij zullen Hem ontmoeten als koningen regeren, duizend jaar lang.*"

⑥ De enige voorwaarde om deel te hebben aan de eerste opstanding is het geloof dat Jezus stierf en opstond. Dit wordt herhaaldelijk benadrukt in de Schriften. Andere kennis van de Schrift, zoals het begrijpen van het geheim van het evangelie of de verzoening, of het evangelie van Paulus, is niet vereist.

⑦ De opname van de ecclesia [heidenen-onbesnedenen] is een genademoment. Dit betekent dat er geen voorwaarden zijn die gelovigen moeten vervullen om te worden opgenomen. De nadruk ligt op Gods genade en niet op menselijke werken, ik kan het niet verdienen.

⑧ De eerste opstanding staat in contrast met de opstanding van Israël. De gelovigen uit de [heiden niet besneden] ecclesia zullen worden opgenomen vóór de start van de zevenjarige verdrukking, terwijl de opstanding van Israël plaatsvindt aan het begin van het duizendjarig rijk. In de Schriften wordt benadrukt dat de opstanding van Israël een aardse toekomstverwachting heeft, terwijl de ecclesia een hemelse toekomstverwachting heeft.

⑨ De eerste opstanding is de opstanding in heerlijkheid. Deze kunnen niet opnieuw sterven maar hebben een onvergankelijk lichaam.

⑩ Degenen die deelnemen aan deze opstanding worden onsterfelijk en zullen niet opnieuw sterven. Zij zullen priesters van God en Christus zijn en met Hem regeren gedurende de 1000 jaren. Deze opstanding wordt ook wel de opstanding uit de doden genoemd, wat betekent dat een selecte groep mensen opstaat terwijl de rest van de doden in het graf blijft.

⑪ Openbaring 20: *5De overige doden werden niet weder levend, voordat de duizend jaren voleindigd waren. Dit is de eerste opstanding.*



Daniel 12 *12*welzalig hij die blijft verwachten en duizend driehonderd vijftig dagen bereikt.

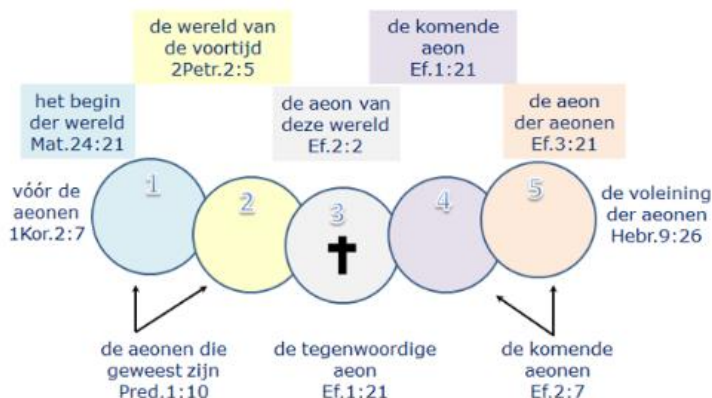
אשרי	המתכה	וְיָגִיעַ			
gelukkig !	detalmende	en-hij-bereikt			
welzalig	hij-die-blijft-verwachten	en-bereikt			
לַיָּמִים	אָלַף	שָׁלֹשׁ	מֵאוֹת	שְׁלִשִּׁים	וַחֲמִשָּׁה :
tot-dagen	duizend	drie-van	honderden	dertig	en-vijf
dagen	duizend	drie-	-honderd	en-dertig	vijf-

Dan. 12 *1Te dien tijde zal Michael opstaan, de grote vorst, die de zonen van uw volk terzijde staat; en er zal een tijd van grote benauwdheid zijn, zoals er niet geweest is sinds er volken bestaan, tot op die tijd toe. Maar in die tijd zal uw volk ontkomen: al wie in het boek geschreven wordt bevonden.*

Dan. 12: 11 *En van de tijd af dat het dagelijks offer wordt gestaakt en een gruwel wordt opgericht, die verwoesting brengt, zijn het duizend tweehonderd en negentig dagen;*

de aeonische tijden

Rom.16:25; 2Tim.1:9



"Relevant spoor"

De "zevenjarige verdrukking" komen uit de eindtijdprofetieën in het boek Daniël en de Openbaring.

Daniël 9:24-27 [de profetie van de zeventig weken]

Deze passage beschrijft de "zeventig weken" of "zeventig zevens" [vaak geïnterpreteerd als zeventig periodes van zeven jaar]. De laatste "week" [zeven jaar] wordt vaak gezien als de periode van de grote verdrukking. Dit is gebaseerd op Daniëls profetie waarin werd gezegd dat een verbond dat halverwege de week [na 3,5 jaar] verbroken wordt, wat de tweede helft van de verdrukking inluidt. In deze periode van zeven jaar wordt verwacht dat er mondiale moeilijkheden en een grote geestelijke strijd plaats zal vinden.

De "zevenjarige verdrukking" is een concept dat niet expliciet als een zevenjarige periode in het boek Openbaring wordt genoemd, maar het wordt meestal geselecteerd uit een combinatie van Bijbelse teksten, waaronder Daniël en Openbaring. De verwijzingen in Openbaring die vaak in verband worden gebracht met de verdrukking hebben te maken met opmerkelijke gebeurtenissen die voorkomen gedurende een periode van zeven jaar, vaak gedeeld in twee helften van drieënhalf jaar. Verwijzingen in Openbaring: Openbaring 11:2-3 - Hier wordt gesproken over een periode van 42 maanden [drieënhalf jaar] waarin de heilige stad vertrapt zal worden en twee getuigen zullen profeteren gedurende 1260 dagen, wat gelijk is aan drieënhalf jaar. Dit wordt vaak als een deel van de geïnterpreteerd verdrukking.

"Relevant spoor"

Dit zal beginnen wanneer een verbond van zeven jaar met Israël wordt geratificeerd. Deze periode wordt geassocieerd met de grote verdrukking, die in de laatste jaarweek plaatsvindt.

De grote verdrukking is primair gericht op het volk Israël. Deze periode markeert de culminatie van Gods oordeel over Israël vanwege hun ongehoorzaamheid en afwijzing van de Messias. De Schriften geven aan dat de opstanding van de rechtvaardige gelovigen uit Israël, inclusief Daniël, 75 dagen na de verschijning van de Heer op de Olijfberg zal plaatsvinden, tijdens deze periode.

De opkomst van een antichristelijke figuur, "het beest", die een belangrijke rol zal spelen in de verdrukking. Deze figuur zal grote macht en invloed uitoefenen en zal proberen om de aanbidding van God te onderdrukken. De legers van het beest zullen zich in het noorden van Israël verzamelen voor de slag van Armageddon, waar ze uiteindelijk zullen worden verslagen.

De martelaren die tijdens de beestheerschappij zijn gedood zullen opstaan. Deze opstanding vindt plaats vóór het begin van het duizendjarige rijk, een periode van vrede en gerechtigheid op aarde die volgt op de verdrukking.

De opname van de gemeente [heidenen-onbesneden]. De Schriften geven aan dat de opname van de gemeente, een gebeurtenis is waarbij gelovigen van de aarde worden weggenomen om de Heer in de lucht te ontmoeten. De timing van de opname ten opzichte van de verdrukking is onderwerp van discussie, maar ik ga er van uit dat de opname plaatsvindt vóór de 1260 dagen van de grote verdrukking.

⑥ De opstanding van de overige doden

Deze opstanding vindt plaats na de duizend jaren.

- ① Alle overige doden, zowel rechtvaardigen als onrechtvaardigen, staan dan op en worden geoordeeld naar hun werken.
- ② Degenen wiens naam niet in het boek des levens staat, worden geworpen in de tweede dood, wat is dat, let op de Schrift geeft antwoord: dat is het meer van vuur, tot het einde van het 1000 jarige rijk, dan zullen ook deze opstaan en een onvergankelijk leven krijgen.

⑦ De poel van vuur:

Dit is geen vagevuur! Het is juist het tegenovergestelde: een natuurlijke en snelle afronding van het oordeel, zonder de langdurige pijn en loutering die vaak met het concept van vagevuur wordt geassocieerd. De zondaar voelt nauwelijks iets en doet evenmin iets bewust. Er is geen langdurige marteling, geen geleidelijke reiniging van het oude, geen mystiek bestaan in de vlammen van de dood. Niets wordt geforceerd; alles verloopt natuurlijk. De mens wordt vernederd [pijnlijk om te ervaren] en God wordt verheerlijkt. Dit proces vindt plaats wanneer de menselijke trots en autonomie worden ontmanteld, wat leidt tot een volledige afhankelijkheid van en erkenning van Gods soevereiniteit. Het is een transformatie waarbij de mens zijn plaats in Gods plan leert begrijpen, waardoor Gods grootsheid des te meer zichtbaar wordt. Al Gods vernietigende processen zijn relatief snel geweest, dus waarom zou het laatste niet het snelste zijn?

Laat ik altijd voor ogen houden dat het werpen in de poel des vuurs pas plaatsvindt nadat de doden zijn gericht en alles rechtgezet is. De verontwaardiging, woede, kwelling en benauwdheid die over elke menselijke ziel komt die het kwade doet [Rom. 2:9], is tegen die tijd al ervaren. Dat maakt deel uit van het oordeel dat dan reeds achter

de rug is. De dood in de poel des vuurs is geen onderdeel van het gericht. Dit onderscheid is belangrijk omdat het de nadruk legt op de scheiding tussen het oordeel zelf, dat gericht is op correctie en rechtvaardigheid, en de uiteindelijke dood, die fungeert als een afsluiting en bevrijding van verdere kwelling. Het is ook geen plaats van kwelling voor hen die sterfelijk zijn."

Mensen worden niet eenvoudigweg berecht, maar daadwerkelijk gericht. Dit proces gaat door totdat zij in de poel des vuurs worden geworpen. Dan, in die dood, houdt alle gewaarwording op. Dit moment markeert het hoogtepunt van het thema van reiniging en genade, waarbij de volledige beëindiging van het bewustzijn niet een daad van wreedheid is, maar een ultiem teken van barmhartigheid en bevrijding van verder lijden. Zij worden er volledig vrij van gemaakt; het is juist geen martelkamer maar een reiniging gebeuren.

De meesten van ons hebben gevallen van menselijk lijden meegemaakt waarbij we ons afvroegen of het wijs was om de dood te blijven bestrijden. Vaak slaken we een zucht van verlichting wanneer de laatste ademtocht een einde maakt aan ondraaglijke martelingen. Op een vergelijkbare manier zal de poel des vuurs op barmhartige wijze een einde maken aan de gerichtperiode voor allen die lijden voor hun zonden. Deze barmhartigheid illustreert het grotere theologische kader van een rechtvaardige maar liefdevolle God, die uiteindelijk het lijden beëindigt om de harmonie van Zijn schepping te herstellen. Het laat zien hoe zelfs in oordeel de barmhartigheid van God centraal blijft staan, door lijden te beperken en verlossing te benadrukken. [zonde = doel missen]



8 De Poel van Vuur anders bekeken?

De uitdrukking “de Poel van Vuur” [lett. het meer van het vuur] komt 5x voor en wel in het boek ‘Openbaring’. Het woord ‘poel’ is een ander woord voor een meer, vaak gebruikt om een natuurlijke watermassa aan te duiden. Bijvoorbeeld het meer van Genesaret [Lucas 5:1], dat bekend staat als een grote zoetwaterbron in Israël. In Bijbelse context wordt ‘poel’ soms ook figuurlijk gebruikt, zoals in ‘de Poel van Vuur’, om een specifieke betekenis of symboliek over te brengen. De eerste keer dat gesproken wordt van “het meer van het vuur” is in Openbaring 19:20. Uit de samenhang en andere teksten blijkt dat er sprake is van een veldslag niet ver verwijderd van de Dode Zee. Wellicht dat juist dit meer, dat vanouds bekend staat om z’n vuur en zwaveldampen [Genesis 19:24-28], model staat voor de naam. Deze associatie versterkt de symboliek van de Poel van Vuur als een plaats van ultieme zuivering en oordeel, waarbij de historische kenmerken van vuur en zwavel de ernst en definitieve aard van deze locatie benadrukken.

Van de satan, het beest en de valse profeet lezen ik dat ze worden geworpen in het meer van het vuur en daar ook gepijnigd worden “tot in de aionen der aionen” [Openbaring 19:20; 20:10]. Deze uitdrukking, die letterlijk 'tot in de eeuwen der eeuwen' betekent, duidt op een periode die buiten menselijke tijdsbegrippen ligt en wordt vaak gebruikt om de eeuwige en onafgebroken aard van een toestand of gebeurtenis te benadrukken in Bijbelse context.

Bij het gericht voor de Grote Witte Troon lees ik dat degenen van wie de naam niet staat geschreven in het Boek van het Leven, geworpen zal worden in het meer van het vuur. Tot 2x toe wordt er dan bij gezegd: dit is de tweede dood [20:14; 21:8]. De tweede dood verwijst naar een definitief einde, een toestand van volledige scheiding van leven en bewustzijn, zoals bedoeld in Bijbelse termen.

Dit concept onderscheidt zich van de fysieke dood doordat het een spirituele dimensie heeft en een onherroepelijke afsluiting van het bestaan symboliseert. Let op: voor satan en zijn beide kompanen zal het vuur van het vuur géén tweede dood zijn. Zij zijn sowieso niet dóód maar worden daar juist gepijnigd. En bovendien is het geen twééde dood omdat ze niet eens een éérste keer dood geweest zijn.

Conclusie: op drie uitzonderingen na zal “het meer van het vuur” voor ieder een toestand van dóód betekenen en niet van voortleven. De uitzonderingen zijn satan, het beest, en de valse profeet, die in plaats daarvan eeuwig gepijnigd worden. Deze uitzonderingen benadrukken de unieke en onherroepelijke aard van hun oordeel binnen het grotere plan van verlossing en gerechtigheid. Totdat de dood als laatste vijand zal worden teniet gedaan en allen worden levend gemaakt [1Kor.15:22-28].

9 De poel is geen letterlijke dood

Het is niet letterlijk de dood, maar de oorzaak van de dood. Wanneer we de letterlijke betekenis van de dood afleiden uit dit figuurlijke gebruik, wordt haar werkelijke definitie vrijwel omgekeerd.

Laat ik mij altijd voor ogen houden dat het werpen in de poel des vuurs plaatsvindt nadat de doden zijn gericht en alles rechtgezet is voor de grote witte troon. De dood in de poel des vuurs maakt geen deel uit van het oordeel. Het is geen plaats van kwelling voor sterfelijken!

Het woord 'werpen', dat aanvankelijk zo wreed leek, is in werkelijkheid vervuld van barmhartigheid. Het suggereert een plotseling en vastbesloten einde. Een seconde is alles wat nodig is.

Voor de grote witte troon worden mensen niet alleen berecht, maar daadwerkelijk gericht. Dit proces gaat door totdat zij in de poel des

vuurs worden geworpen. Op dat moment, in de dood, houdt alle gewaarwording op. Zij worden er volledig van verlost; het is juist geen martelkamer. De poel des vuurs zal op barmhartige wijze de gerichtspriode afsluiten voor allen die lijden vanwege hun zonden.

10 Doel van de opstanding

① Herstel van Gods Schepping: De opstanding, in al haar fasen, zie ik als een cruciaal onderdeel van Gods plan om Zijn schepping te herstellen en alle dingen recht te zetten. Het is Gods manier van rechtzetten!

② Openbaring van Gods Kracht: De opstanding demonstreert Gods macht over de dood en Zijn vermogen om leven te geven.

③ Vervulling van Gods beloften: De opstanding is de vervulling van Gods beloften aan Zijn volk en de basis voor hun hoop op eeuwig leven.

① Belang van de context

Bijbelteksten over de opstanding moet ik zorgvuldig interpreteren binnen hun historische en literaire context, waarbij ik het Woord van God 'recht snijd'.

12 Ondersteunende teksten voor de opstanding

Diverse Bijbelteksten ter ondersteuning van de opstanding. Deze teksten worden gebruikt om de verschillende fasen van de opstanding te illustreren, de deelnemers te identificeren en de uiteindelijke betekenis ervan te benadrukken.

Johannes 5:28-29: *Verwondert u hierover niet, want een uur is komende, waarin allen die in de graven zijn, zijn stem zullen horen, en zij zullen uitkomen: wie het goede gedaan heeft, tot de opstanding ten leven, wie het kwade gedaan heeft, tot de opstanding ten oordeel.*

Deze tekst introduceert direct het concept van twee soorten opstandingen: "opstanding ten leven" en "opstanding ten oordeel". Let op: Het oordeel hier genoemd is niet dat het veroordeling impliceert, maar een beoordeling of scheiding van kwaad en goed.

Handelingen 24:15: *En ik heb de hoop op God, die ook zij zelf koesteren, dat er een opstanding van de doden zal zijn, van zowel rechtvaardigen als onrechtvaardigen.*

Deze tekst bevestigt dat zowel rechtvaardigen als onrechtvaardigen zullen opstaan, wat duidt op twee groepen die een opstanding zullen ervaren.

Lucas 14 *En u zal zalig worden in de opstanding der rechtvaardigen.*

Deze tekst suggereert een onderscheid tussen de opstanding van de rechtvaardigen en een andere, niet-gespecificeerde opstanding, aangezien er expliciet wordt verwezen naar de "opstanding der rechtvaardigen".

Markus 9:9: *En terwijl zij van de berg afdaalden, gebod Hij hun dat zij niemand zouden vertellen wat zij gezien hadden, voordat de Zoon des mensen uit de doden zou zijn opgestaan.*

Deze tekst introduceert de term 'opstanding uit de doden', wat wijst op een selectieve opstanding waarbij iemand opstaat terwijl de rest van de doden in hun graven blijft. Let op het belang van dit onderscheid en wees alert op het misverstand dat deze term vaak wordt geïnterpreteerd als 'opstanding uit de dood'.

Handelingen 4:2: *zij waren zeer verbolgen, omdat zij het volk leerden en in Jezus de opstanding uit de doden verkondigden.*

Deze tekst illustreert hoe de apostelen getuigden van Jezus' opstanding als een "opstanding uit de doden", wat hun begrip van een selectieve opstanding aantoont.

Lucas 20:35 *Maar zij die waardig gerekend worden dat tijdperk te verkrijgen en de opstanding uit de doden, huwen niet en worden ook niet ten huwelijk gegeven.*

Deze tekst beschrijft degenen die "waardig gerekend worden" om deel te krijgen aan de toekomstige wereld en de opstanding uit de doden. Zij zullen onsterfelijk zijn en niet meer huwen, vergelijkbaar met engelen. Let op de koppeling tussen het "zoon van God" zijn en de opstanding.

Openbaring 20:4-6: *En ik zag tronen, en zij zetten zich daarop, en het oordeel werd hun gegeven. En ik zag de zielen van hen die onthoofd waren om het getuigenis van Jezus en om het Woord van God, en die noch het beest noch zijn beeld hadden aanbeden en die het merkteken niet op hun voorhoofd en op hun hand ontvangen hadden; en zij werden weder levend en heersten als koningen met Christus, duizend jaren lang. De overige doden werden niet weder levend, voordat de duizend jaren voleindigd waren. Dit is de eerste opstanding. Zalig en heilig is hij die deel heeft aan de eerste opstanding; over hen heeft de tweede dood geen macht, maar zij zullen priesters van God en van Christus zijn en zij zullen met Hem als koningen regeren, duizend jaren lang.*

Deze tekst beschrijft de 'eerste opstanding' als een selectieve opstanding van degenen die gestorven zijn omwille van hun geloof in Jezus. Zij zullen gedurende de duizend jaren met Christus regeren en worden niet getroffen door de 'tweede dood'. De tekst illustreert het concept van twee opstandingen, het oordeel en de tweede dood.

Johannes 5:28: *Verwondert u daar niet over, want de ure komt, waarin allen, die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen; alle doden staan t.z.t. op.*

Deze tekst benadrukt nogmaals dat alle doden zullen opstaan, wat het concept van een algemene opstanding ondersteunt.

1 Thessalonicenzen 4:16: *want de Heer zelf zal in een commando, in de stem van de overste van de boodschappers en in de bazuin van God, neerdalen vanaf de hemel, en de doden in Christus zullen eerst opstaan.*

Deze tekst beschrijft de opstanding van de "doden in Christus" als een eerste fase in de opstanding, die plaatsvindt bij de wederkomst van Christus.

Openbaring 20:4,5: *...de zielen van hen, die onthoofd waren om het getuigenis van Jezus en om het woord van God, en die noch het beest noch zijn beeld hadden aangebeden en die het merkteken niet op hun voorhoofd en op hun hand ontvangen hadden; en zij werden weder levend en heersten als koningen met Christus, duizend jaren lang. De overige doden werden niet weder levend, voordat de duizend jaren voleindigd waren. Dit is de eerste [PROTOS] opstanding.*

Deze tekst, wordt hier gebruikt om te illustreren dat het Griekse woord "**protos**" niet alleen "eerste in tijd" betekent, maar ook "eerste in rang" kan betekenen. Dit suggereert dat de eerste opstanding niet alleen de eerste in tijd is, maar ook de belangrijkste en meest eervolle.

13 Resumerend dat ik niet gelijk verder leef in de hemel na mijn overlijden

Alle mensen zullen na hun dood eens weer levend worden gemaakt om door Jezus gericht [geoordeeld] te worden voor wat betreft hun daden en de keuzes en plannen die ze tijdens hun leven in hun hart overwogen. Degenen die opstaan ten oordeel worden verlost van hun ellende. Dit is positief omdat de ellende, je fouten etc.

gescheiden worden van het goede. Sommigen zullen opnieuw ter dood gebracht worden in de poel van vuur. Via de poel van vuur worden die mensen verlost van alles wat aan hem/haar kleeft wat niet mee kan in het nieuwe leven van reinheid en eerlijkheid. De Bijbel spreekt over een 2^e dood. De overigen leven verder in een vernieuwd onsterfelijk lichaam welke ze hebben verkregen bij de opstanding ten leven.

Wanneer het kwaad en de dood uiteindelijk zijn afgeschaft en de hele schepping beseft wie/wat GOD is, dan zullen alle mensen Hem liefhebben. GOD zal dan *"alles in allen zijn,"* het plan is voltooid. En dan breekt er een nieuwe fase in mijn leven aan. Hoe die er precies uit zal zien, daar zegt de Schrift weinig over, behalve dat het toekomstige leven zo heerlijk zal zijn, dat ik aan mijn huidige bestaan niet eens meer zal willen denken. Alles wat GOD heeft geschapen leeft dan in volledige harmonie met Hem en met elkaar. Dat is wat de Schrift mij leert, en dat is niet omdat ik het zo voel of omdat de traditie dat leert. Het is gebaseerd op feiten die iedereen kan controleren, zie hierboven de ondersteunende teksten.

14 Wat moet ik dan met de tekst uit Johannes 11: 25

25Jezus zeide tot haar: Ik ben de opstanding en het leven; wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven, 26en een ieder, die leeft en in Mij gelooft, zal in eeuwigheid niet sterven; gelooft gij dat?

Vaak heb ik horen uitleggen dat dit een bewijs is voor een eeuwig leven in de hemel. Onlangs zag ik hem op een grafsteen staan?

Als je oppervlakkig leest en verder niet zoekt en je hebt al in je hoofd dat er in de Bijbel staat dat een mens bij de dood verder leeft in de hemel dan past deze tekst geweldig. Maar ook deze tekst plaatsen en recht snijden.

2 Timotheüs 3:16-17 *"Heel de Schrift is door God opgegeven en is nuttig om daarbij te onderwijzen, te weerleggen, te verbeteren en op te voeding in de rechtvaardigheid, de mens van God volmaakt zou, tot elk goed werk volkomen toegerust."* Onderwijzen,

weerleggen, rechtvaardigheid en “Recht snijden” in 2 Timotheüs 2:15

Toen ik ging zoeken zag ik dat deze tekst haaks op vele andere teksten staat, enkele voorbeelden:

Prediker 9:5 *5De levenden weten tenminste, dat zij sterven moeten, maar de **doden weten niets**; zij hebben geen loon meer te wachten, zelfs hun nagedachtenis is vergeten.*

Prediker 9:10 *10Al wat uw hand vindt om naar uw vermogen te doen, doe dat, want er is **geen werk of overleg of kennis of wijsheid in het dodenrijk**, waarheen gij gaat.*

Psalm 146:4 *4gaat zijn adem uit, dan keert hij weder tot zijn aarde, te dien dage **vergaan zijn plannen**.*

Psalm 115:17 *17Niet de doden zullen de Here loven niemand van wie in de stilte zijn neergedaald*

① Dit conflicteert met elkaar : vereist nader onderzoek

Dit conflicteert met elkaar, dus zie ik iets over het hoofd. Laat ik de tekst eens lezen in een vertaling die dicht bij concordant staat de SW vertaling.

SW: 25 Jezus zei tot haar: *"Ik ben de Opstanding en het Leven. Die in Mij gelooft, ook indien hij zal sterven, zal leven.* [1Kor. 15:21] – [Joh. 14:6]

De concordante vertaling ziet er als volgt uit: zei tot-haar de Jezus ik ben de opstanding en het leven degene gelovende tot-in mij ook-indien dat-hij-zal-sterven zal-leven. Zie het onderstaande schema:

Weer een voorbeeld van iets in de Bijbel lezen wat er niet staat!

Joh 11:25	ΕΙΠΕΝ eipen zei	ΑΥΤΗ autē tot-haar	Ο ho de	ΙΗΣΟΥΣ iēsous Jezus	ΕΓΩ egō ik	ΕΙΜΙ eimi 'ben	Η hē de	ΑΝΑΤΑΞΙΣ anastasis opstanding	ΚΑΙ Η kai hē en het	ΖΩΗ zōē leven	Ο ho degene
	GELOFEN, zeggen wat IK wil and 3 ev G2036	ZEIK, ze hij, zij, het, ze, hem, haar, hen, deze, de vop 3' ten ev v G2036	DE, hij L, 3' ten ev m G2086	IESOUS, rome gen 3' ten ev m G2424	EGΩ, ik ik, mi vop 1' ten ev G2470	EIMI, zijn aan 1' ten ev G1410	HE, hij DE, hij vop 1' ten ev v G2086	ANASTASIS, opstanding opst, oorspr G2982	KAI, en vop 1' ten ev v G2632	ZOE, leven gen 3' ten ev v G2222	HO, hij L, 3' ten ev m G2086

ΠΙΣΤΕΥΩΝ pisteuōn gelovende	ΕΙΣ eis tot-in	ΕΜΕ eme mij	ΚΑΝ kan ook-indien	ΑΠΟΘΑΝΗ apothanē dat-hij-zal-sterven	ΖΗΣΕΤΑΙ zēsetai zal-leven
GELOVEN, overtuigen wat IK wil and 3 ev m G2470	TOT IN vop 1' ten ev m G2036	IK, mi vop 1' ten ev G2470	DE, hij gen 3' ten ev G2036	APOTHANĒ, sterven wat IK wil and 3 ev G2026	LEVEN wat IK wil and 3 ev G2196

De opvallende zinsnede **"en het Leven"** is de sleutel naar de grote waarheid die hier door onze Heer wordt ontvouwd. Eerst moet ik het plaatsen: Jezus spreekt tegen Maria nadat Lazarus is overleden. Op Zijn bewering dat "Je broer zal opstaan" [uit het voorgaande van Johannes 11] staat Martha op, want zij wist dat allen zouden opstaan "in de laatste dag". Maar dit is ver van de waarheid. Er zijn twee opstandingen. Eén noemde Hij "de opstanding ten leven", de andere "de opstanding ten oordeel". Aangezien opstanding noodzakelijkerwijze leven inhoudt, kan ik zien dat het woord "leven" wordt gebruikt in een geïntensifieerde betekenis. De **"opstanding ten leven"** deelt aionisch leven uit, terwijl **"de opstanding ten oordeel"** leidt tot aionische dood. Aionisch want het heeft een begin en een einde de mensen die een 2^e dood zijn gestorven na de opstanding ten oordeel zullen na de 1000 jaren ook weer opgewekt worden!

Johannes 5 *28Verwondert u hierover niet, want de ure komt, dat allen, die in de graven zijn, naar zijn stem zullen horen, 29en zij zullen uitgaan, wie het goede gedaan hebben, tot de opstanding ten leven, wie het kwade bedreven hebben, tot de opstanding ten oordeel.*

Onze Heer probeert Martha te troosten met de beste van alle vertroostingingen, de levendmaking van al de Zijnen bij Zijn komst, lang voor "de laatste dag", bij het prille begin van de millennia aion, de eerste opstanding.

SW - Openbaring 20: 6 *Gelukkig en heilig is die deel heeft aan de eerste opstanding. Over dezen heeft de tweede dood geen autoriteit, maar zij zullen priesters van God zijn en van Christus en*

zij zullen met Hem de duizend jaren koningen zijn. [Openb. 2:11] – [Ex. 19:6]

De duizend jaren begrenzen hun heersen als priesters. Als koningen heersen zij voor de aionen van de aionen [22:5] – een veel langere periode.

SW - Openbaring 22:5 *5 En er zal niet meer nacht zijn en zij hebben geen behoefte aan het licht van een lamp en aan het licht van de zon, want de Here God zal hen verlichten. En zij zullen koningen zijn tot in de aionen van de aionen.* [Zach. 14:7] – [Jes. 60:19,20] – [Dan. 7:18,27]

Als gelovige heb ik een streepje voor!

Uiteindelijk zullen alle doden levend worden gemaakt en zal de dood worden tenietgedaan en afgeschaft. Dit gebeurt door de kracht van God, zoals beschreven in de Schrift, waarbij Christus centraal staat in het verslaan van de dood en het brengen van eeuwig leven. Elk mens zal hierin delen. Maar het leven van de toekomstige aionen [eeuwen] is specifiek gegeven aan de gelovigen. Als gelovige heb ik een streepje voor, een voorsprong ten opzichte van een ongelovige, maar dat is slechts een tijdelijke voorsprong. Dit komt doordat het verschil ligt in het eerder mogen delen in het leven van de toekomstige aionen, terwijl uiteindelijk iedereen zal worden opgenomen in dit eeuwige leven.

Degene die niet gelooft, zal nog even moeten wachten. Wie in Mij gelooft, zal leven, ook al zou hij sterven. Zoals in het geval van Lazarus: zijn opstanding is een verwijzing naar de toekomst waarin allen levend gemaakt zullen worden. Het symboliseert niet alleen de macht van Christus over de dood, maar dient ook als een aanwijzing van de uiteindelijke opstanding waarin het eeuwige leven voor iedereen wordt gerealiseerd. Dat is precies wat Jezus ook wilde bewijzen door Lazarus op te wekken.

Eeuwig leven is het leven van de toekomstige aion. Oftewel, zoals elders in de Schrift staat, de duizend jaar waarin Satan gebonden zal

zijn en de volkeren niet langer kan verleiden. Het sterven in deze context houdt verband met het verkrijgen van aionisch leven. Velen zullen aan het einde van deze aion inderdaad het leven laten. De gelovigen echter zullen niet sterven, maar samen met Jezus duizend jaar regeren.

② Maar hoe zit het dan met mijn ongelovige kennissen en vrienden?

Het evangelie is het geweldige nieuws dat de hele wereld het leven zal ontvangen, inclusief mijn ongelovige kennissen en vrienden. Met 'het leven' wordt het eeuwige leven bedoeld, een bestaan in harmonie met God waarin dood en lijden niet langer bestaan. Dit uit zich praktisch in het volledig herstel van de schepping en een diepe verbondenheid met de Schepper. Zij zullen echter een omweg maken. De gelovigen hebben het voorrecht om de toekomstige eeuwen [aionen] mee te maken. Sterker nog, zij worden zelfs ingezet om daarin een actieve rol te spelen. De ongelovigen slaan deze periode over, zij zijn dan nog in het graf.

15 De Heiligen van de huidige bedeling

De Griekse omschrijving van “bedeling” is “οἰκονομία” [oikonomia]. Dit begrip is van groot belang in de Bijbelse interpretatie, omdat het een kernidee vertegenwoordigt van hoe God Zijn plan voor de mensheid en wereldgeschiedenis ordent en uitvoert. Het gebruik van 'oikonomia' onderstreept Gods actieve rol als beheerder en regisseur van verschillende tijdperken of 'bedelingen' waarin Hij Zijn wil en genade manifesteert. Dit woord wordt in het Nieuwe Testament gebruikt en vertaald als "bedeling", "beheer", "huishouding", of "bestuur". Het is samengesteld uit twee Griekse woorden: “οἶκος” [oikos]: huis en νέμω [nemo]: verdeeld of beheren. Het woord “oikonomia” verwijst letterlijk naar het beheer van de administratie van een huis. In de Bijbelse context krijgt het echter een diepere betekenis: het beschrijft Gods bestuur of beheer over de wereldgeschiedenis en Zijn plan met de mensheid. Voorbeelden van gebruik in de Bijbel: Efeziërs 1:10 "*Om in de bedeling [oikonomia]*

van de volheid van de alles tijden onder één hoofd samen te brengen in Christus".

De heiligen van deze huidige bedeling van alles overstijgende genade, zal zelfs genade voor dit leven gegeven worden, zoals uitgelegd in 1Thess. 4:13-18, 1Kor, 15:51-55, Efez. 1.12, Filip. 3.20. De komst, of parousia, van Christus spreidt zich uit over een periode van tijd, waarin al de Zijnen uitgeroepen worden uit de dood naar aionisch leven. 'Aionisch leven' verwijst naar leven dat eeuwig en onvergankelijk is, in harmonie met Gods plan en vrij van de beperkingen van sterfelijkheid.

Slechts drie opstandingen leiden naar onsterfelijkheid. Dit komt doordat deze specifieke opstandingen onderdeel zijn van Gods plan om uiteindelijk de dood volledig te overwinnen en het eeuwige leven in te luiden. Zij markeren unieke momenten waarop onvergankelijk leven direct wordt geschonken, in tegenstelling tot andere opstandingen die tijdelijk en nog onderworpen aan de dood zijn.

- ① Eerst die van Christus zelf;
- ② Als tweede die bij Zijn toekomstige "aanwezigheid", insluitend die van Hem zijn.
- ③ Ten derde en laatste: de gehele mensheid zal bij de voleinding, wanneer allen levend gemaakt worden [1 Kor. 15:22-28], het leven ontvangen. Deze grote waarheid is de enige ware troost in tijden van rouw. Christus stond nooit in de aanwezigheid van de dood zonder die te overwinnen. Hij is het Leven!

Aangezien dit leven buiten het bereik van de dood ligt en slechts bij drie gelegenheden wordt toebedeeld, is het logisch dat elke andere opstanding niet een 'opstanding ten leven' is. Zij die in het verleden zijn opgewekt en zij die opstaan bij de Grote Witte Troon blijven onderworpen aan de dood. Zij worden pas onsterfelijk gemaakt bij de voleinding, het moment waarop Gods plan zijn volledige vervulling bereikt. De voleinding markeert het einde van alle

tegenstellingen, zoals zonde en dood, en luidt een nieuwe eeuw in waarin het leven in volheid gedeeld wordt door allen.

1 Korinthe 15: 22-27 *22Want evenals in Adam allen sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden. 23Maar ieder in zijn eigen rangorde: Christus als eersteling, vervolgens die van Christus zijn bij zijn komst; 24daarna het einde, wanneer Hij het koningschap aan God de Vader overdraagt, wanneer Hij alle heerschappij, alle macht en kracht onttroond zal hebben. 25Want Hij moet als koning heersen, totdat Hij al zijn vijanden onder zijn voeten gelegd heeft. 26De laatste vijand, die onttroond wordt, is de dood, 27want alles heeft Hij aan zijn voeten onderworpen.*

20. Mijn Opstanding

① Is mijn opstanding werkelijkheid?

1 Korinthe 15 ⁵⁰ *Maar dit zeg ik met nadruk, broeders: vlees en bloed kunnen het koninkrijk van God niet als **lotbezit** ontvangen en ook niet ontvangt de vergankelijkheid de onvergankelijkheid als lotbezit.*

1 Korinthe 15 is een lang hoofdstuk en hier ben ik al in vers 50. Het hoofdstuk spreekt uitgebreid over de opstanding van doden. Ook in vers 50 gaat het over opstanding. Vlees en bloed [mijn aards lichaam] kan het koninkrijk van God niet als lotbezit ontvangen. Wat is dat 'lotbezit'?

① **Lotbezit** → Een lotbezit of lotsdeel is dat wat iemand wordt toebedeeld en wat hij als bezit ontvangt. Dat kan een erfenis zijn en zo wordt het dan ook vertaald in vertalingen als de Statenvertaling en de NBG. Op zich is dit een prima woord om te gebruiken, zolang ik maar weet waar ik het over heb. God geeft een erfenis of erfdeel, maar sterft natuurlijk niet bij het geven van mijn deel, zoals bij mij het geval is bij een erfenis. Daarom geef ik de voorkeur aan het woord lotbezit-- of lotsdeel.

② **Samen-lot-bezitters** → De gelovigen van nu, die behoren tot

het lichaam van Christus, zijn één met Hem en zullen delen in Zijn heerschappij. God heeft de hele schepping gegeven aan Zijn Zoon, als Zijn bezit [Ps.8:7; Hebr.2:6-8]. En ik deel in die positie en ben samen-lot-bezitters van Christus, Rom.8:17 *17Zijn wij nu kinderen, dan zijn wij ook erfgenamen: erfgenamen van God, en mede-erfgenamen van Christus; immers, indien wij delen in zijn lijden, is dat om ook te delen in zijn verheerlijking.* Dat het een lotbezit is, betekent dat God het mij doet toevallen. God geeft het zonder dat de mens daarin een bijdrage levert. Hij heeft het zo bepaald, Hij geeft het en het is mijn lot [Spr.16:33]. Zoals het land Kanaän onder de Israëlieten verdeeld werd door loting [Joz.18:10; Hand.13:19] en elke stam zo zijn lotsdeel ontving.

② Vlees en bloed

Vlees en bloed kunnen dat Koninkrijk niet ontvangen. Mijn huidig lichaam is onderworpen aan de vergankelijkheid en kan daarom niet de onvergankelijkheid ingaan. Daarom ontvangen ik een nieuw lichaam.

51 Neem waar, ik zeg jullie een geheim. Wij zullen niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden.

③ Paulus heeft een geheim voor mij

Wat Paulus hier bekend gaat maken, behoort tot de geheimen of verborgenheden die hij van de Heer zelf ontvangen heeft. In 1 Thess.4:15 zegt hij: *“want dit zeggen wij tegen jullie met een woord van de Heer”*. De geheimen die Paulus bekendmaakt, zijn door Christus Jezus zelf aan Hem doorgegeven. Het zijn ook zaken die niet eerder zijn bekendgemaakt aan de mensen [Ef.3:5], ze zijn de aeonen [wereldtijdperken] verborgen geweest [Kol.1:26]. Over de gebeurtenis van de wegrukking is dus ook niet door de profeten van Israël geprofeteerd. Het was tot dan toe verborgen in God [Ef.2:9] en werd als eerste aan Paulus onthult. Paulus heeft een aparte positie!

① Veranderd worden in een oogwenk

Paulus gaat hier iets soortgelijks openbaren als in 1 Thessalonicenzen 4. In dat hoofdstuk ligt het accent op de ontslapenen. Paulus wilde immers zijn lezers bemoedigen wat betreft hen die ontslapen zijn [:13]. Hier in 1 Korinthe 15 ligt de nadruk op degenen die levend overblijven tot in de parousia [komst] van de Heer. Niet allen zullen ontslapen en degenen die niet ontslapen, zijn op dat moment nog in leven en zullen veranderd worden.

52 In een ondeelbaar ogenblik, in een oogwenk, in de laatste bazuin...

② Ondeelbaar ogenblik

De doden zullen razendsnel veranderd worden. In 1 Thessalonicenzen 4 heet het daarom weggerukt worden. Hier heet het: veranderd worden, in een ondeelbaar ogenblik. De weergave ondeelbaar ogenblik is in het Grieks slechts één woord: Atomos. Daar herken ik natuurlijk het woord atoom in. Men dacht blijkbaar dat het kleine deeltje in de materie dat men ontdekt had, niet te delen was en noemde het daarom atoom.

③ In een oogwenk?

Andere vertalingen geven in plaats van oogwenk weer met: ogenblik of: in knippering van oog. Dan zou het een aanvulling zijn op het ondeelbaar ogenblik en een nadere uitleg met betrekking tot de snelheid waarmee het plaatsvindt.

④ We zullen Hem zien

In het Grieks staat er 'en ripē ophthalmou'. Het woord ripē, dat vaak wordt vertaald als 'knippering' of 'wenk', betekent letterlijk 'gooien' of 'werpen'. Ophthalmou betekent 'blik' of 'oog'. Het zou daarom ook kunnen worden vertaald als 'in het werpen van een blik'. Zou dit

misschien verwijzen naar het moment waarop ik de Heer zal zien? Vergelijk het met onze uitdrukking: 'een blik werpen'.

Op het moment van de wegrukking, wanneer ik veranderd word, zal ik Hem op datzelfde moment zien. Ik word weggerukt voor een ontmoeting met de Heer in de lucht, en vanaf dat moment zal ik altijd samen met Hem zijn en Hem zien [1 Thess. 4:17].

⑤ De laatste bazuin

Zij die nog leven, worden veranderd bij het blazen van de laatste bazuin. Sommigen concluderen dat dit de zevende en laatste bazuin uit Openbaring 8-10 betreft, maar dat kan niet, omdat die serie bazuinen specifiek gericht is op Gods oordeel over de aarde en jaren later plaatsvindt. De bazuin in 1 Korinthe 15 daarentegen is gericht op de opstanding van de doden en de transformatie van de levenden, en staat in een geheel andere context. Er zijn namelijk meerdere gelegenheden in de Schrift waarbij een bazuin klinkt, zoals bij de wetgeving op de berg Sinaï [Exodus 19:16] en bij de verovering van Jericho [Jozua 6:4-20]. Deze voorbeelden tonen aan dat bazuinen vaak een rol spelen in belangrijke Goddelijke gebeurtenissen. De bazuinen van Openbaring 8-10 en die van 1 Korinthe 15 behoren tot verschillende reeksen.

Bij zorgvuldig lezen zie ik dat het in 1 Korinthe 15 gaat om twee bazuinen of bazuinstoten. Dit benadrukt dat deze gebeurtenis specifiek en uniek is, losstaand van de bazuinenreeks in Openbaring. Wat deze gebeurtenis uniek maakt, is dat de bazuin van 1 Korinthe 15 uitsluitend gericht is op de transformatie en opstanding van gelovigen, terwijl de bazuinen in Openbaring gericht zijn op oordeel en straf over de aarde. Dit verschil in doel en context onderscheidt deze bazuin duidelijk van andere bazuinen in de Schrift. Openbaring 52 ...*Want Hij zal de bazuin blazen, en de doden zullen onvergankelijk opgewekt worden, en wij zullen veranderd worden.*

⑥ Twee bazuinen

In vers 51 en het eerste deel van vers 52 wordt gesproken over degenen die nog leven op het moment van de wegrukking. Zij zullen veranderd worden bij het klinken van de laatste bazuin. In het tweede deel van vers 52 staat: 'want Hij zal de bazuin blazen, en de doden zullen onvergankelijk opgewekt worden.' Dit gebeurt bij de eerste bazuin. Er wordt dus gesproken over twee bazuinen.

De volgorde is dezelfde als die we lezen in 1 Thessalonicenzen 4:15-17: eerst worden de doden opgewekt, daarna worden de levend overgeblevenen veranderd, en vervolgens worden zij gelijktijdig weggerukt om de Heer tegemoet te gaan.

53 Want dit vergankelijke moet onvergankelijkheid aandoen, en dit sterfelijke moet onsterfelijkheid aandoen.

⑦ Aantrekken

Vlees en bloed [vergankelijkheid] kan het Koninkrijk niet ontvangen [onvergankelijkheid aandoen] en daarom staan de doden op en worden degenen die levend overblijven veranderd. Dit sterfelijke moet onsterfelijkheid aandoen. Let op, dat er niet staat “dit dode” of “dit gestorvene”, want het gaat hier om de doden in Christus, inclusief de levend overgeblevenen die in Christus zijn. Het woord dat vertaald wordt met aandoen wordt ook gebruikt voor het aantrekken van kleding [Matth.6:25, 22:11; Ef.6:14].

Dat klinkt nogal laconiek en zo is het ook. De levende God verandert ons in een ondeelbaar ogenblik van rupsen in vlinders!

21. Is het duizendjarig rijk al aangevangen?

Het was de grote kerkvader Augustinus die deze opvatting heeft geformuleerd en onder woorden gebracht. Hij introduceerde het idee dat het duizendjarig rijk symbolisch moet worden opgevat als

de huidige periode van de kerk, waarin Christus geestelijk regeert vanaf de hemel, in plaats van een letterlijk aardse heerschappij. Sindsdien is dit een dominante leer geweest in de kerk. Het duizendjarig rijk zou de periode zijn waarin wij nu leven. Aanvankelijk dacht men dat dit rijk letterlijk 1000 jaar zou duren, een nogal logische gedachte. Dit was ook de reden waarom, rond het begin van het vorige millennium [in 1000, 1100 en 1200], de kruistochten werden georganiseerd. Men geloofde dat de 1000 jaren op hun einde liepen en dat het beloofde land, en specifiek Jeruzalem, bevrijd moest worden.

Toen echter bleek dat het duizendjarig rijk helemaal niet was afgelopen, er niets bijzonders gebeurde, en ook de wederkomst uitbleef, werd de leer niet volledig herzien. Dit kan worden verklaard door de neiging van theologische tradities om zich aan te passen in plaats van zich volledig te herzien, wat een weerspiegeling is van de historische context waarin stabiliteit en continuïteit belangrijker werden geacht dan een radicale koerswijziging. In plaats daarvan bouwde men de ene misvatting op de andere. De 1000 jaar werden niet meer letterlijk genomen, maar figuurlijk geïnterpreteerd. Zo bleef de leer van het duizendjarig rijk als periode voorafgaand aan de wederkomst van Christus bestaan.

Tot op de dag van vandaag hoor ik deze leer in bepaalde kringen. Als ik echter puur vanuit Schriftstudie redeneer, moet ik zeggen dat dit een volstrekt ridicule gedachte is.

In Openbaring 19, aan het einde, en in hoofdstuk 20 lees ik over het lot van de legers die zich verzamelen in de vlakte van Israël, Harmagedon. Deze legers worden vernietigd, en het beest en zijn minister van propaganda, de valse profeet, worden gegrepen en in het meer van vuur geworpen. Volgens mijn huidige opvatting zou dit meer van vuur de Dode Zee kunnen zijn. Deze interpretatie is gebaseerd op het feit dat de Dode Zee historisch bekendstaat om zijn hoge zout- en zwavelgehalte, wat doet denken aan vuur en verwoesting. Bovendien ligt de Dode Zee geografisch dicht bij de regio's die in Bijbelse context vaak worden genoemd in verband met

oordeel en straf. Hoe dan ook, met hun ondergang komt dat rijk definitief ten einde.

Hoofdstuk 20 sluit hier logisch op aan. Hier wordt ook hun inspirator, de satan, aangeduid als de oude slang, diabolos of draak, gevangen genomen. Satan wordt gebonden en in een put geworpen. Deze put wordt afgesloten met een deksel en vervolgens verzegeld, waarmee elke bewegingsruimte hem volledig wordt ontnomen. Vanaf dat moment heeft satan geen mogelijkheid meer om de natiën te verleiden.

Dit uitgebreide beeld in Openbaring 20 draait niet primair om de heerschappij van Christus. In plaats daarvan ligt de focus op de binding van satan en de impact daarvan op de wereld. Dit onderscheidt zich van traditionele interpretaties, die vaak benadrukken dat Christus' koninklijke heerschappij het centrale thema is. Hier wordt echter benadrukt hoe het verwijderen van satan als verleidende kracht een unieke en bepalende verandering teweegbrengt. De term "duizendjarig rijk" is daarom misleidend. Waar het om gaat, is de duizendjarige binding van satan. Als hij gebonden wordt, beginnen de duizend jaren; als hij ontbonden wordt, eindigen ze. Het is dan ook beter om te spreken van de "duizendjarige binding van satan."

Deze periode kan onmogelijk slaan op de tijd van de kerkgeschiedenis, want satan heeft op aarde nog altijd vrij spel. Hij wordt in de Schrift beschreven als de god van deze aion [tijdperk] en de overste van de macht der lucht. Zijn invloed wordt gekenmerkt door verleiding van de wereld en van de natiën. Dit staat in scherp contrast met de duizend jaren waarin hij juist niet in staat is om de natiën te verleiden.

Tijdens die duizend jaren is de heerschappij van het beest en de valse profeet ten einde. Hun inspirator, satan, is gevangen genomen. De heerschappij wordt dan toevertrouwd aan een volk dat daarvoor bestemd is: Israël, dat een koninkrijk van koningen en priesters zal zijn.

Als ik naar het nieuws kijk zie ik de werken van satan en beslist niet een rijk van vrede. Deze observatie sluit aan bij de Bijbelse uitleg dat satan tijdens deze aion nog altijd vrij spel heeft om de natiën te verleiden, wat sterk contrasteert met de toestand van vrede en rechtvaardigheid die kenmerkend zal zijn voor het duizendjarig rijk. Dus de duizend jaren zijn nog niet aangevangen.

Voorafgaand aan dat 1000 jarige rijk zullen de gelovigen worden opgewekt uit de graven en de levende gelovigen weggeruk, de Heer tegemoet in de lucht.

22. Aarde, wat weet ik van de aarde?

① Wat is de aarde?

Genesis 1: 10 *10En God noemde het droge aarde, en de samengevloede wateren noemde Hij zeeën. En God zag, dat het goed was.* Het droge is de aarde, dat is dus niet een planeet. Deze kennis bleek later van groot belang om allerlei uitdrukkingen in de Bijbel te begrijpen. En de einden der aarde? Daar waar land overgaat in water is het einde der aarde. De einden der aarde zijn in de Bijbel dus gewoon het land wat overgaat in water. De kuststrook is zagezegd het einde der aarde.

Hebreeuws: ha arets **הָאָרֶץ** "ha arets" is "het land". **Geen** planeet of hemellichaam... Genesis 6: 17 *17Want zie, Ik ga een watervloed over de aarde brengen om al wat leeft, waarin een levensgeest is, van onder de hemel te verdelgen; alles wat op de aarde is, zal omkomen.*

Van onder de hemel, wat op de aarde is. **De aarde is dus onder de hemel.**

Psalms 103: 11 *11maar zo hoog de hemel is boven de aarde, zo machtig is zijn goedertierenheid over wie Hem vrezen.*

Ik weet dus dat de aarde onder de hemel is en dat de hemel boven de aarde is.

De aarde is gegrondvest en staat vast. - Psalm 93 : 1 *Vast staat nu de wereld, zij wankelt niet.* Jes.45:18 *18Want zo zegt de Here, die de hemelen geschapen heeft – Hij is God – die de aarde geformeerd en haar gemaakt heeft, Hij heeft haar gegrondvest; niet tot een baaierd heeft Hij haar geschapen, maar ter bewoning heeft Hij haar geformeerd.*

De aarde is gegrondvest, ze staat vast. Sommigen hebben daaruit afgeleid: De aarde is dus een planeet en die staat vast in de ruimte. Dat werd ook in de dagen van Copernicus door de kerk aangevoerd, de aarde staat vast. Maar dat is niet de definitie van de Schrift. De aarde is namelijk het land. Als de Schrift zegt de aarde staat vast, zij wankelt niet, dan betekent dat niets anders dan dat die aarde zoals nu gewoon vast is tot aan het water. Het is een vaste massa en wankelt niet.

Genesis 1: 6 *6En God zeide: Daar zij een uitspansel in het midden der wateren, en dit make scheiding tussen wateren en wateren. 7En God maakte het uitspansel en Hij scheidde de wateren die onder het uitspansel waren, van de wateren die boven het uitspansel waren; en het was also. 8En God noemde het uitspansel hemel.* Daar zij een uitspansel in het midden **der wateren** , en dit make scheiding tussen wateren en wateren.

Wat ik eerder leerde: het uitspansel = de atmosfeer. De wateren boven het uitspansel, de wolken en/of een waterreservoir bovenin de atmosfeer.

Ondertussen heb ik meer geleerd en is mijn zienswijze veranderd:

Drie voorzetsels i.v.m. "het uitspanseel":

① "**onder** het uitspanseel" Gen.1:7 *7En God maakte het uitspanseel en Hij scheidde de wateren die onder het uitspanseel waren, van de wateren die boven het uitspanseel waren; en het was also.*

② "**boven** het uitspanseel" [Gen.1:7]

③ "**in** het uitspanseel" → de zon, de maan "benevens de sterren" [Gen.1:14-18]

Genesis 1: 17-18 NBG *17En God stelde ze aan het uitspanseel des hemels om licht te geven op de aarde, 18en om te heersen over de dag en over de nacht, en om het licht en de duisternis te scheiden. En God zag, dat het goed was.*

Genesis 1: 17-18 SV *17En God stelde ze in het uitspanseel des hemels, om licht te geven op de aarde. 18En om te heersen op de dag, en in de nacht, en om scheiding te maken tussen het licht en tussen de duisternis. En God zag, dat het goed was.*

Genesis 1: 17-18 SW *17 En Elohim gaf hen in de atmosfeer van de hemelen om licht te geven op de aarde, 18 en om te heersen in de dag en in de nacht en tot het scheiden tussen het licht en tussen de duisternis. En Elohim zag dat het goed is.*

Het moet dus duidelijk in het uitspanseel of in de atmosfeer zijn. Ik lees dus de wateren onder het uitspanseel. Er zijn ook de wateren boven het uitspanseel en er zijn de lichtdragers in het uitspanseel. Ik lees gewoon de tekst zoals dat zich in Genesis aandient.

Eerder leerde ik dat die lichtdragers de zon, de maan en de sterren boven het uitspanseel zich bevinden. En de wateren die bevinden zich in het uitspanseel in de bovenlaag van de atmosfeer. Maar dat is een omkering, want het zijn juist de wateren die zich bevinden **boven** het uitspanseel en de lichtdragers de zon, de maan en de sterren bevinden zich **in** het uitspanseel. En dat betekent toch een heel andere voorstelling dan die ik eerder leerde daarover.

Graag wil ik nog iets vertellen over een gebruikt werkwoord betreffende de tweede dag. In Genesis 1 vers 6 staat:

"En God zei: 'Laat er een uitspannel zijn in het midden van de wateren, en laat dat een scheiding maken tussen wateren en wateren.'"

Het idee van scheiding doet misschien denken dat er iets uit elkaar wordt getrokken of gesplitst. Maar als ik kijk naar hoe het woord 'scheiding maken' elders in Genesis 1 wordt gebruikt, zie ik dat het vaak voorkomt, bijvoorbeeld in verband met licht en duisternis, en in vers 14 ook met dag en nacht. Dit hangt allemaal samen: licht en duisternis worden gescheiden, dag en nacht worden gescheiden. Het gaat hier om een onderscheid. Scheiding betekent hier eenvoudigweg onderscheid maken. Het gaat dus niet om iets wat feitelijk uit elkaar getrokken wordt, maar om begrippen die van elkaar onderscheiden worden. Een onderscheid is in feite ook een vorm van scheiding, nietwaar?

② De schepping is vergankelijk van af het begin

De schepping is door God onderschikt aan de ijdelheid en de vergankelijkheid, Rom.8:20-21 *20Want de schepping is aan de vruchteloosheid onderworpen, niet vrijwillig, maar om [de wil van] Hem, die haar daaraan onderworpen heeft, 21in hope echter, omdat ook de schepping zelf van de dienstbaarheid aan de vergankelijkheid zal bevrijd worden tot de vrijheid van de heerlijkheid der kinderen Gods.*

Er staat niet: de schepping vanaf Adam. En ook niet: Vanaf een [veronderstelde] val van satan. Nee, God heeft de schepping zo ontworpen en deze wereld is vergankelijk 'by design'. Past ook als je het grote plaatje van God in ogerschouw neemt, er was een vooropgezet plan.

Genesis 1 *2 En de aarde is woest en leeg, en duisternis is over de oppervlakte van de waterdiepte. En geest van God beweegt over de oppervlakte van de wateren.*

① **Ingericht en geordend** → Dit blijkt al in Genesis 1. God heeft deze schepping woest en leeg geschapen en bij aanvang was er slechts duisternis en waterdiepte [Gen.1:2]. In dit vormeloos begin, is God orde gaan aanbrengen door licht te maken, en zo scheiding te maken tussen licht en duisternis [Gen.1:3-4]. Ook maakte Hij een uitspansel en bracht hiermee scheiding aan tussen de wateren, zodat de wateren niet meer een aaneengesloten massa vormden, maar er lucht ontstond. Tevens scheidde God de wateren en het land, door de wateren in één plaats te laten samenvloeien, zodat het droge zichtbaar werd [Gen.1:9].

② **Adam en Eva** → Eerder is mij geleerd dat Adam en Eva in een volmaakte wereld waren geplaatst. Maar door de Bijbel met open ogen te onderzoeken, zie ik bij Genesis heel wat aanwijzingen dat dit niet het geval is. God heeft de schepping vanaf haar oorsprong aan de vergankelijkheid onderschikt en Adam en Eva werden gezet in een wereld die onderworpen was aan de ijdelheid. [Leegte; vruchteloosheid]

Genesis 2:15, NBV-vertaling, zegt: *‘God, de HEER, bracht de mens dus in de tuin van Eden, om die te bewerken en erover te waken.’*

In een volmaakte toestand zou er niets voor Adam te bewerken en te bewaken zijn geweest! Dus stel ik mij een onkruid wiedende Adam voor, die tegelijkertijd het rottende fruit [sterfelijkheid!] dat van de bomen is gevallen op de composthoop gooit.

Ik geloof dat Adam sterfelijk geschapen werd en ik geloof dat Christus de eerste was Die onvergankelijk leven ontving.

Er wordt gezegd dat er twee dingen zijn die een mens niet door ervaring hoeft te leren: Jaloezie en hebzucht. Die zitten gewoon bij de mens ingebakken, door de Pottenbakker. In Genesis 3:4-5,

herziene Statenvertaling, staat: *'Toen zei de slang tegen de vrouw: u zult zeker niet sterven. Maar God weet dat, op de dag dat u daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden en dat u als God zult zijn, goed en kwaad kennend.'* Satan wist kennelijk ook dat jaloezie en hebzucht al bij de eerste mensen aanwezig waren.

Wist God van tevoren dat Adam en Eva uiteindelijk van de verboden boom zouden eten? Sommige Christenen durven te beweren dat God op dit punt een risico nam, omdat zij denken dat God de mens een vrije wil gaf. Ik lees overal in de Schrift dat God wel goed is, maar niet gek! Natuurlijk wist Hij dat ze ervan zouden eten! God is immers alwetend [1Johannes 3:20; 1Samuël 2:3], Hij weet vanaf het begin wat de afloop zal zijn [Jesaja 46:10]. God heeft de verboden boom bewust in het paradijs geplaatst, opdat Adam en Eva daarvan zouden eten, opdat zij daardoor goed en kwaad zouden leren kennen en daardoor dan weer het barmhartige karakter van hun Schepper. Zij gingen tegen Gods wil in, maar niet tegen Zijn bedoeling, zijn raadsbesluit! Alles was van tevoren reeds gepland. Er ging dus helemaal niets mis in het paradijs! Ik geloof dan ook niet in de zogenaamde zondeval.

Het woord 'zondeval' zelf wordt niet letterlijk genoemd in de Schrift. Het is een theologische term die in de loop der tijd is ontwikkeld om het verhaal in Genesis 3 te beschrijven, waarin Adam en Eva ongehoorzaam zijn aan God door te eten van de boom van de kennis van goed en kwaad. Dit moment wordt beschouwd als de zondeval, oftewel de val van de mensheid in zonde [doelmissie]. In de Bijbel wordt deze gebeurtenis verteld, maar het woord 'zondeval' is een latere interpretatieve benaming die door theologen wordt gebruikt om het concept te combineren.

③ **Onderwerpen** → Genesis 1:28 zegt dat Adam en Eva de aarde moesten onderwerpen. Het woord dat hier staat, wordt op andere plaatsen gebruikt voor het onderwerpen van vijanden [2 Sam.8:11; 1

Kron.22:18], slaven onderwerpen [Neh.5:5; Jer.34:11], het beloofde land tot onderschikking te brengen [Num.32:22,29].

Het taalgebruik in Gen.1:28 wijst op strijd. Er moet gearbeid worden om de hof onder controle te houden. Zoals ook wij dit kennen met een tuin. Als je er niets aan doet, is het na verloop van tijd onherkenbaar en overwoekerd.

NBG *vervult de aarde en onderwerpt haar, heerst over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over al het gedierte, dat op de aarde kruipt.*

SW *en vult de aarde en bedwingt haar, en heerst over de vis van de zee en over wat vliegt in de hemelen en over elk dier dat beweegt op de aarde."* Gen. 5:1,2

④ **Bedienen en bewaken** → Even verderop in Genesis staat dat God de mens in de hof van Eden had geplaatst om haar te bedienen en te bewaken [2:15]. Het woord dat hier vertaald is met bedienen, spreekt elders van het dienen in slavernij [Ex.1:13] en eerder in Genesis over het bewerken van de aardbodem. Later wordt van Kaïn gezegd dat hij landbouwer was, letterlijk: Dienaar van de grond [Gen.4:2].

Aan het einde van Genesis 3, worden Adam en Eva, na hun zonde, uit de hof van Eden verdreven. Er worden bij de hof cherubim geplaatst om de boom van het leven te bewaken [3:24], hetzelfde woord als in Gen.2:15.

⑤ **De slang** → Als de wereld waarin Adam en Eva volmaakt was, hoe kon de slang er dan zijn [Gen.3:1]? In een volmaakte wereld is er geen plaats voor een slang die een verleider blijkt te zijn en de mens aanspoort tot zonde: ongehoorzaamheid aan God. [Zonde= doelmissen]

⑥ **Stervende sterven** → God vertelt Adam dat als hij van de boom van kennis van goed en kwaad zou eten, hij stervende zou sterven [2:17]. Als Adam niet had geweten wat sterven is, zou dit een loze waarschuwing en leeg verbod zijn. Dan had Adam zich ook geen voorstelling kunnen maken van de consequenties van de overtreding van het gebod. Adam moest dan ook geweten hebben wat de dood is en wat sterven is. Het meest waarschijnlijk is dat hij dit kende uit de planten- en dierenwereld.

⑦ **Uit het stof genomen** → Adam was gemaakt uit het stof van de aarde en zou daartoe terugkeren [3:19]. Adam was gemaakt uit een grondstof, die kwam uit een schepping, die aan de zinloosheid en de vergankelijkheid onderworpen was. Voor mij [Wim] is dit niet anders.

⑧ **Voorbijgaand** → Deze wereld is tijdelijk en is zo door God ontworpen. God heeft Adam en Eva niet geplaatst op een wereld die perfect was, totdat zij zondigden. En ook is het voor die tijd niet misgegaan door een val van satan. Hij is een tegenstander vanaf het begin [Joh.8:44]. God heeft de tegenstander [Gen.3:1] en het kwaad [Jes.45:7] gemaakt als onderdeel van Zijn plan. God is de Schepper van alles, met alles heeft Hij een voornemen en bedoeling [Jes.45:5-7]. Hij werkt alles naar de raad van Zijn wil [Ef.1:11].

Spreuken *16 4 JAHWEH heeft alles gemaakt voor zijn doel, ja, zelfs de goddeloze voor de dag van het kwaad.*

Jesaja 45: 5-7 NBG *Ik ben de Here en er is geen ander; buiten Mij is er geen God. Ik gordde u, hoewel gij Mij niet kentet, Gopdat men het wete waar de zon opgaat en waar zij ondergaat, dat er buiten Mij niemand is; Ik ben de Here, en er is geen ander, 7die het licht formeer en de duisternis schep, die het heil bewerk en het onheil schep; Ik, de Here, doe dit alles.*

Efeziërs 1: 11 NBG *11in Hem, in wie wij ook het erfdeel ontvangen hebben, waartoe wij tevoren bestemd waren krachtens het voornemen van Hem, die in alles werkt naar de raad van zijn wil,*

"Relevant spoor"

Het idee dat Adam en Eva in een volmaakte wereld leefden, is een traditionele interpretatie van het scheppingsverhaal. In deze visie was de wereld oorspronkelijk zonder zonde, dood, en lijden, en trad de gebrokenheid van de schepping pas binnen na de zondeval. Veel christelijke tradities hebben deze interpretatie overgenomen, gebaseerd op teksten zoals Genesis 1:31, waar staat dat God zag dat alles wat Hij gemaakt had "zeer goed" was.

Genesis en de Vergankelijkheid van de Schepping

Echter de wereld is al vanaf het begin aan "vergankelijkheid" en "ijdelheid" onderworpen, dit kan worden ondersteund door een andere lezing van Genesis en door bredere Bijbelse theologie, zoals die in het Nieuwe Testament:

Vergankelijkheid in de Schepping

In Genesis wordt niet expliciet gezegd dat de schepping volmaakt was in een absolute zin, maar dat God het "*zeer goed*" noemde. "Goed" kan echter verwijzen naar een functionele goedheid in plaats van een morele of metafysische perfectie.

Romeinen 8:20-21 zegt dat "*de schepping aan de vergankelijkheid is onderworpen, niet vrijwillig, maar door Hem die haar daaraan onderworpen heeft.*" Dit kan impliceren dat de vergankelijkheid [en mogelijk sterfelijkheid] een inherent onderdeel van de schepping was, met een doel binnen Gods plan.

"Relevant spoor"

Het Paradijs en de Noodzaak van Onderhoud

Adam en Eva kregen in Genesis 2:15 de opdracht om de tuin te "bebouwen en te onderhouden." Dit suggereert dat het paradijs geen statische, volledig voltooide plek was, maar een wereld die zorg en arbeid vereiste.

Ook de aanwezigheid van de boom van het leven kan erop wijzen dat hun leven en onsterfelijkheid afhankelijk waren van een voortdurende band met God en van toegang tot deze boom, in plaats van een intrinsieke eigenschap van hun schepping.

De Aanwezigheid van Krachten als Chaos

Genesis 1:2 spreekt over een "*woeste en ledige*" aarde voordat God de schepping ordende. De aanwezigheid van de slang [vaak geïnterpreteerd als een symbool van chaos of het kwaad] in Genesis 3 wijst erop dat er al tegenkrachten waren in de wereld die niet volledig harmonieus waren met God.

De Theologische Betekenis van Ijdelheid

Het woord "ijdelheid" [vaak vertaald als "leegte" of "zinloosheid"] wordt in Prediker en Romeinen geassocieerd met de menselijke conditie en de schepping na de zondeval. Maar als we aannemen dat God de schepping al aan vergankelijkheid had onderworpen, kan dit een dieper doel van afhankelijkheid van God en groei in geestelijke volwassenheid impliceren.

Conclusie

Als de wereld vanaf het begin aan vergankelijkheid en ijdelheid onderworpen was, betekent dit niet noodzakelijk dat de schepping "slecht" of "onvolmaakt" was. In plaats daarvan kan het wijzen op een dynamische schepping waarin God vanaf het begin een doel van verlossing, transformatie, en voltooiing voorzag. Adam en Eva leefden in een wereld die goed was in functie, maar die ook onderhevig was aan tijdelijkheid en gericht was op een grotere toekomst in Gods plan.

23. Wat weet ik van de hemel?

① Waar is de hemel?

De hemel wordt over het algemeen beschreven als een plaats van onbeperkt geluk – het ultieme paradijs. Mij is geleerd, en ik heb het lange tijd geloofd, dat iedereen die daarnaartoe gaat, voor eeuwig in voorspoed zal leven. Inhoudelijk betekent dit dat goede mensen na hun dood naar een dergelijk paradijs, ook wel de hemel genoemd, gaan. Ooit heb ik mijn dierbaren laten weten dat er te zijner tijd op mijn rouwkaart moest staan: 'Wim is verhuist.' Ondertussen weet ik wel beter.

Ondanks dat verondersteld wordt dat het een heerlijke plek is om te zijn, lijkt het erop dat niemand zich haast om ernaartoe te gaan. Het wijdverbreide geloof dat de dood de toegang tot de hemel vormt, verandert niets aan het feit dat de meeste mensen de dood beschouwen als iets dat koste wat kost vermeden dient te worden. Met behulp van de medische wetenschap doen we meestal alles wat we kunnen om de dood zo lang mogelijk te voorkomen.

Als mensen direct het eeuwige leven zouden kunnen bereiken met een enkeltje voor een of andere hemelse trein, hoeveel mensen zouden dan een kaartje kopen? Waarschijnlijk bijna niemand. Zelfs als het mogelijk was, zouden de meeste mensen er toch de voorkeur geven aan hun huidige leven hier op aarde voort te zetten. De gedachte om meteen naar de hemel te gaan, lijkt niet erg aantrekkelijk. Wanneer het erop aankomt, hebben mensen er weinig behoefte aan. Dat is toch opvallend, gezien het geloof dat de hemel wordt beschouwd als de ultieme ideale plek om te zijn.

**Als ik met de trein naar de hemel kon,
zou ik dan een kaartje kopen?**

② De locatie van de hemel

Waar is de hemel? Wat zijn de hemelen? Hoe verhouden hemel en aarde zich? Waar staat de troon van God? Is de hemel een locatie? Wie wonen er in de hemel?

Genesis 1: 1 *1In den beginne schiep God de hemel en de aarde.* De aarde maakt dus geen deel uit van de hemel. De hemel staat in het Hebreeuws in het meervoud **הַשָּׁמַיִם** hemelen. SW: *1 In een begin schiep Elohim de hemelen* [meervoud] *en de aarde* [enkelvoud]. [Gen. 1:10a]

Paulus spreekt over "de derde hemel", 2 Korinthe 12:2. Zes keer spreekt de Schrift over "de hemel der hemelen" [o.a. Deut.10:14; 1Kon.8:27; Ps.68:3] als de hoogste hemel, "de derde hemel" is, dan rekent de reeks kennelijk van onderaf.

① De eerste hemel is de atmosfeer, vogelen des hemels, wolken des hemels. Genesis 1:20 *God zei: 'Laat het water wemelen van levende wezens, en laat er vogels boven de aarde vliegen, langs het uitspannel van de hemel*. Deuteronomium 4: 17 *een afbeelding van een of ander gevleugeld gevegelte, dat langs de hemel vliegt;* Jeremia 4: 25 *en al het gevegelte des hemels was weggevlogen.* Daniel 4: 12 *het gevegelte des hemels, en al wat leeft werd door hem gevoed.* Mattheüs 6:26, Genesis 7:23,

② De tweede Hemel is de Sterrenhemel, Sterren des Hemel. Genesis 15: 5 *5Toen leidde Hij hem naar buiten, en zeide: Zie toch op naar de hemel en tel de sterren, indien gij ze tellen kunt; en Hij zeide tot hem: Zo zal uw nageslacht zijn.* Deuteronomium 1:10 Deuteronomium 10:22

③ De derde hemel de hemel der hemelen "het heilige der heiligen. 2 Korintiërs 12:2 *2Ik weet van een mens in Christus, veertien jaar is het geleden – of het in het lichaam was, weet ik niet, of dat het buiten het lichaam was, weet ik niet, God weet het – dat die persoon*

weggevoerd werd tot in de derde hemel. Deuteronomium 10:14
*14Zie, van de Here, uw God, is de hemel, ja, de hemel der hemelen,
de aarde en alles wat daarop is;* 1 Koningen 8:27, 2 Kronieken 6:18,
Nehemia 9:6, Psalmen 148:4

*Genesis 1: 6 En God zeide: Daar zij een uitspansel in het midden der
wateren, en dit make scheiding tussen wateren en wateren. 7 En God
maakte het uitspansel en Hij scheidde de wateren die onder het
uitspansel waren, van de wateren die boven het uitspansel waren;
en het was alzo. 8 En God noemde het uitspansel hemel. Toen was
het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.*

*2 Korinthe 12: 2 Ik weet van een mens in Christus, veertien jaar is
het geleden – of het in het lichaam was, weet ik niet, of dat het
buiten het lichaam was, weet ik niet, God weet het – dat die persoon
weggevoerd werd **tot in de derde hemel**. 3 En ik weet van die
persoon – of het in het lichaam of buiten het lichaam was, weet ik
niet, God weet het – 4 dat hij weggevoerd werd **naar het paradijs** en
onuitsprekelijke woorden gehoord heeft, die het een mens niet
geoorloofd is uit te spreken.*

De Bijbel spreekt over drie hemelen of in ieder geval over de derde hemel. En Paulus was daar op de plaats waar God woont. Hij had er onuitsprekelijke dingen gezien en gehoord die de mens niet geoorloofd waren uit te spreken.

Ik zie hier ook een link, de derde hemel, de hemel der hemelen en het heilige der heiligen. De uitdrukking zelf, de hele vorm van de uitdrukking, die overtreffende trap, die lopen parallel aan elkaar. Hemel der hemelen, heilige der heiligen. Het heiligste van de heiligen, maar ook het hemelste van de hemelen.

Hemel der hemelen en heilige der heiligen

③ Is Hemel en Paradijs het zelfde?

Hoewel de Talmoed en de Kabbala maar ook de Koran spreken van zeven hemelen, kent de Schrift er drie. Dit onderscheid benadrukt dat de Schrift een specifieke en beknopte indeling gebruikt, waarbij de drie hemelen verwijzen naar de atmosferische hemel, de sterrenhemel, en de 'hemel der hemelen', waar Gods aanwezigheid is. Dit verschilt van de meer uitgebreide en symbolische interpretaties in de Talmoed, Kabbala en Koran, die vaak een mystieke en kosmologische benadering volgen. De hemel is de verzamelnaam voor alles wat zich boven ons bevindt. Het Griekse woord voor 'hemel' [ouranos] is dan ook afgeleid van de woorden voor 'zien' en 'opwaarts'. Direct boven het aardoppervlak is de atmosfeer waar "de vogelen des hemels" vliegen. Dit beeld onderstreept de fysieke laag van de hemelen in de Schrift en benadrukt hoe de Bijbel de schepping beschrijft in concrete en herkenbare termen. Het concept van 'vogelen des hemels' draagt bij aan het bredere idee van de hemelen als een gelaagde structuur, waarin elke laag een specifiek doel en betekenis heeft. Daarboven bevindt zich de ruimte waar "de sterren des hemels" zijn. En dáárboven is de plaats waarheen Paulus [in of buiten het lichaam] weggevoerd is geweest: de derde hemel. In de Hebreeuwse Bijbel aangeduid als "de hemel der hemelen" [Deut.10:14; 1Kon.8:27; 2Kron.2:6; 6:18; Neh.9:6; Ps.68:33; Ps.148:4]. Dit is de hemel die de zichtbare twee hemelen te boven gaat of overtreft.

Eerder leerde ik dat "de derde hemel" chronologisch moet worden opgevat: het zou de nieuwe hemel zijn waarvan sprake is in Openbaring 21. Dit idee wordt als speculatief beschouwd omdat het niet direct ondersteund wordt door de tekst zelf en afhankelijk is van een specifieke interpretatie van de Bijbelse tijdlijnen. In tegenstelling tot deze opvatting wordt de derde hemel tegenwoordig vaak opgevat als een spirituele of transcendente

realiteit, die losstaat van een strikt chronologische volgorde. Het speculatieve idee daarachter is dat de huidige hemel voorafgegaan is door een eerdere hemel die verwoest zou zijn vóór Genesis 1:2. Vervolgens bracht de cursus waar ik deel van uit maakte, dit in verband met 2 Petrus 3:5-7 dat daarover zou spreken. Een geforceerd idee, mede omdat Petrus het in betreffende gedeelte, evenals in 2 Petr.2:5, heeft over “*de wereld van de voortijd*” in de dagen van Noach. Dit suggereert dat Petrus specifiek verwijst naar een periode uit de menselijke geschiedenis, in plaats van een eerdere verwoeste hemel. Een alternatieve uitleg, die logischer lijkt, is dat deze passages de nadruk leggen op Gods oordeel over de zondige wereld van Noach, zonder implicaties voor een pre-Genesis hemel. Maar doorslaggevend, naar mijn inzicht, is dat de nieuwe hemel in de toekomst helemaal niet de derde, maar de tweede in de reeks zal zijn. Dit is gebaseerd op het idee dat de huidige hemel de eerste is en dat de nieuwe hemel een directe vervanging zal zijn van de huidige, zonder een extra hemel daartussen. Dit sluit aan bij het bredere Bijbelse narratief waarin de focus ligt op de transformatie en vervulling van Gods schepping in twee fasen: de huidige en de vernieuwde hemel.

Openbaring 21:1 zegt:

En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; want DE EERSTE HEMEL, en de eerste aarde was voorbijgegaan...

Het woord “eerste” hier is ‘protos’, dat is de overtreffende trap van ‘pro’, d.w.z. de voorste of eerste.

Conclusie: er is geen reden om “de derde hemel” anders op te vatten dan als “de hemel der hemelen”, dit is de hoogste hemel.

2 Korintiërs 12: 2 *Ik ken een mens in Christus, voor veertien jaren [of het geschied is in het lichaam, weet ik niet, of buiten het lichaam, weet ik niet, God weet het], dat de zodanige opgetrokken weggegrist is*

*geweest tot in de **derde hemel**; 3En ik ken een zodanig mens [of het in het lichaam, of buiten het lichaam geschied is, weet ik niet, God weet het], 4Dat hij opgetrokken **weggegrist** is geweest **in het paradijs**, en gehoord heeft onuitsprekelijke woorden, die het een mens niet geoorloofd is te spreken. 5Van de zodanige zal ik roemen, doch van mijzelf zal ik niet roemen, dan in mijn zwakheden* [Luc. 23:43] . [2Kor. 11:30] In de grondtekst staat weggegrist i.p.v. opgetrokken. Er staat in het Grieks "harpazo", dat wegrukken betekent. Openb. 12 : 5; Joh. 10: 28, 29; Hand. 23 : 10; Hand. 27 : 15.

Tot in de ***derde hemel, in het paradijs***. Daar staat volgens Openb. 2 : 7 de boom des levens, en die is voor het eerst op de nieuwe aarde van Openb. 21: 1-5; 22 : 2, maar die nieuwe aarde ligt nog in de toekomst.

1En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan, en de zee was niet meer. 2En ik zag de heilige stad, een nieuw Jeruzalem, nederdalende uit de hemel, van God, getooid als een bruid, die voor haar man versierd is. 3En ik hoorde een luide stem van de troon zeggen: Zie, de tent van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal bij hen zijn, 4en Hij zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch geklaag, noch moeite zal er meer zijn, want de eerste dingen zijn voorbijgegaan. 5En Hij, die op de troon gezeten is, zeide: Zie, Ik maak alle dingen nieuw. En Hij zeide: Schrijf, want deze woorden zijn getrouw en waarachtig.

④ De hemelen en de aarde door vuur aangestoken en vergaan

Paulus en Johannes waren er in de geest, maar reëel is het als de aarde is opgelost in zijn elementen 2 Petr. 3 : 12 ***12 u, die de komst van de dag van God verwacht en daarnaar verlangt, de dag waarop***

de hemelen, door vuur aangestoken, zullen vergaan en de elementen brandend zullen wegsmelten.

Wanneer ik dit hoofdstuk lees, 2 Petr. 3 'Spotters met de wederkomst'; 'Als een dief in de nacht'; 'Nieuwe hemelen en een nieuwe aarde' en 'Opwekking en lofprijzing', dan merk ik op, dat er van drie verschillende "hemelen en aarde" gesproken wordt, d.w.z. "drie hemelen en aarde" die er achtereenvolgens zijn, het zijn wel dezelfde "hemelen en aarde", maar zij vergaan en komen dan in een nieuwe toestand.

In 2 Petrus 3: 6 *6Daardoor is de wereld die er toen was, vergaan, overspoeld door het water.* Ik lees van de hemelen en aarde die geweest zijn, n.l. de wereld die toen was: ①de eerste die vergaan is. Dan vind ik in vers 7 *"Maar de hemelen en de aarde die nu zijn ②de tweede, zijn door hetzelfde woord weggelegd en worden ten vure bewaard tegen de dag des oordeels".* Daarna in vers 13 *"maar wij verwachten naar zijn beloften nieuwe hemelen en aarde ③de derde in welke gerechtigheid woont en tot die derde hemel is Paulus weggerukt geweest en in het paradijs.*

De derde hemel en het Paradijs moeten nog komen

Nu is het voor mij duidelijk, dat die derde hemel er nog niet is, en er kan dan ook nog geen paradijs zijn. Dit baseer ik op het feit dat de Schrift de derde hemel beschrijft als een toekomstige realiteit, verbonden met de nieuwe schepping en het herstel van alle dingen, zoals beschreven in Openbaring. Tot die tijd blijft het paradijs een belofte voor de toekomst. Tot zolang zal de moordenaar, die met Jezus aan het kruis hing, moeten wachten: hij ligt nu nog in het graf, rust in het stof der aarde en wacht op zijn opstanding. De Here Jezus ging immers ook niet naar het paradijs.: *"Ik ben dood geweest en zie, Ik leef in alle eeuwigheid, Amen".* En Ik heb de sleutels van de Hades

en de dood. Openb. 1 : 18. Rom. 14 : 9 zegt, dat Hij is opgestaan en weer levend geworden. Nu is buiten alle twijfel, dat iemand, die weer levend wordt, eerst niet leefde, dus dood was, en Christus leefde dan ook niet eerder, dan toen Hij door de Vader uit de doden was opgewekt. Hoe kon men op de cursus toch met recht blijven beweren dat de Heiland gedurende zijn "dood zijn", vanaf het kruis tot zijn opstanding in het paradijs leefde?

Let op: De Bijbel neemt een unieke positie in als het gaat om de dood. Veel mensen die hier niets van afweten, beweren: "Dood blijft dood." De Schrift stelt echter dat de dood inderdaad de dood is, maar dat deze wordt gevolgd door een opstanding uit de dood. Dit onderscheidt zich van andere religieuze of filosofische visies, die vaak suggereren dat de dood een overgang is naar een ander bewustzijnsniveau of een onmiddellijke voortzetting van het leven. De Bijbelse opvatting benadrukt juist de volledige doodstoestand en de noodzaak van een goddelijke ingreep om nieuw leven mogelijk te maken. Het is Paulus die mij met de grootste nadruk wijst op het uiterst belangrijke feit van de opstanding. In 1 Korintiërs 15 neemt hij krachtig stelling tegen hen die beweren dat er geen opstanding is.

Wat dit zou betekenen, licht Paulus uitvoerig toe. Allereerst betoogt hij dat, indien de doden niet opgewekt worden, Christus ook niet opgewekt zou zijn. Dit is een bewijs dat Hij daadwerkelijk volledig dood was, omdat Hij hier onder de doden wordt gerekend. Met "de doden" bedoelt Paulus niets anders dan personen die gestorven zijn – niet onsterfelijke zielen die al in de hemel zouden verblijven.

Maar, zo zegt Paulus, als de doden niet opgewekt worden, is onze prediking ijdel, zonder betekenis, en is ook uw geloof tevergeefs. Dan zouden wij nog steeds in onze zonden zijn [doelmissers], en bovendien zouden ook degenen die in Christus ontslapen zijn, verloren zijn. Dit zou niets anders betekenen dan dat deze dan dood

zouden blijven. Hoe zou Paulus dit nu naar waarheid kunnen schrijven, wanneer – zoals mij eerder geleerd is – de gestorvenen al in het "paradijs wandelen," "voor de troon juichen," of wat men er verder ook over beweert? Nee! De conclusie van Paulus is duidelijk: als er geen opstanding is, blijven de doden dood.

Maar, Christus is uit de doden opgewekt! Zo leer ik des te beter de centrale plaats kennen die Christus in het heelal inneemt. Zijn opstanding symboliseert niet alleen de overwinning op de dood, maar benadrukt ook Zijn rol als fundament van het heelal en de verbinding tussen God en de schepping. Hierdoor krijgen zijn woorden hun ware betekenis binnen het grotere plan van verlossing en herstel.

God werkt altijd met contrasten. Heel de Schrift door kom ik deze tegen. Voorbeelden zijn: licht en donker, goed en kwaad, leven en dood enz. Deze contrasten benadrukken de scheiding tussen het menselijke en het Goddelijke, en maken diepere inzichten mogelijk in de manier waarop God Zijn plan openbaart. Voorbeelden zijn: licht en donker, goed en kwaad, leven en dood enz. Als ik de volgende tekst met dit in mijn achterhoofd lees dan worden zaken al veel duidelijker. Want wat ziet Paulus en wat hoort hij? En wordt Paulus nu in bepaalde 'plaatsen' weggevoerd? En als Paulus niet ergens over mag spreken, mag hij het dan ook niet op schrift stellen?

Ik betoogde dat Paulus het niet mocht uitspreken, maar gewoon zaken op schrift heeft gesteld . En dan vooral de zaken m.b.t. de ekklesia [lichaam van Christus].

opgetrokken is geweest tot in de derde hemel en opgetrokken is geweest in het paradijs

Paulus benoemd twee zaken voordat hij zijn betoog geeft, gezichten en openbaringen. In Hand.26:19 (NBG) lees ik: *Daarom , koning Agrippa, ben ik dat hemels gezicht niet ongehoorzaam geweest.* Dit

specifieke woord voor gezicht [strong G3701] komt vier keer voor. In Hand.26:19, Luc.1:22 waar Zacharias die buitengekomen vanuit de tempel niet kon spreken, Lucas 24:23 Emmaüsgangers die aangeven dat de vrouwen vertelde een gezicht/visioen van boodschappers te hebben gezien en 2 Kor.12:1 Paulus komt tot hen in gezichten. Daarnaast vinden we ook de vertaling gezicht of visioen voor het strong woord G3705 en dat komt twaalf keer voor , namelijk in Math.17:9, Hand.7:31, 9:10, 9:12, 10:3, 10:17, 10:19, 11:5, 12:9, 16:9, 16:10, 18:9

Het woord paradijs kom ik maar een aantal keren tegen in het 'N.T.'
– 2 Korinthe 12: 4; Openbaring 2: 7;

Een belangrijke verwijzing in dit geval is Open.2:7 *Wie overwint, hem zal IK geven te eten van de boom des levens, die in het paradijs Gods is.*

Als ik gewoon tekst met tekst vergelijk zie ik de bomen des levens terugkomen in de nieuwe hemel en aarde, namelijk Openb.22:2 *midden op haar straat en aan weerszijden van de rivier staat het geboomte des levens, dat twaalfmaal vrucht draagt.* Dit is een letterlijk fysieke omgeving die toekomstig is.

Vraag: als Paulus over het tot in paradijs weggevoerd spreekt, wat is dan de logische conclusie?

De conclusie die ik uit al deze informatie trek is, dat Paulus, of het in het lichaam of buiten het lichaam was, God weet het, eerst omhoog bewoog, dus vanaf het droge land [aarde] naar boven tot de derde hemel en vandaar naar de toekomst, naar de nieuwe hemel en nieuwe aarde, tot in het paradijs. Deze beweging is significant omdat het de progressie illustreert van het aardse naar het hemelse en uiteindelijk naar de vernieuwde schepping, zoals ook beschreven wordt in het bredere Bijbelse narratief van verlossing en herstel. Het benadrukt hoe Paulus een unieke visie kreeg die de verbinding toont

tussen de huidige wereld, de hemel en de toekomstige vervulling van Gods plan.

5 De wegrukking: overkleed worden

Ook in de 2^e Korinthe brief spreekt Paulus over het moment van de wegrukking, maar dat wordt zelden gezien, omdat hij hier andere bewoordingen gebruikt dan in 1 Korinthe 15 en 1 Thessalonicenzen 4. Paulus spreekt hier over ons lichaam, de uiterlijke mens, die nu eenmaal aan het verderf [de vergankelijkheid] is onderworpen [4:16]. Hij ziet uit naar de heerlijkheid die wij zullen ontvangen [4:17].

① Is mijn lichaam een tent?

2 Korinthe 5 *1 Want wij weten, dat als ons aardse woonhuis van de tent afgebroken wordt...*

Tent → Paulus vergelijkt hier ons lichaam met een tent. Het “aardse woonhuis” waarin wij wonen, ons lichaam, is slechts een tijdelijke verblijfplaats, zoals een tent dat ook is. Vandaar dat het wordt afgebroken, zoals wij bij een dood lichaam ook spreken van ontbinden.

2 Korinthe 5: *1 ... wij een gebouw vanuit God hebben, een woonhuis niet met handen gemaakt, aeonisch, in de hemelen.*

Tent vs gebouw → Als ik sterf, zal ik dit lichaam weliswaar afleggen, maar God zal in de opstanding mij een nieuw lichaam geven. Dat lichaam is geen kortstondige woning, zoals een tent, maar wordt hier vergeleken met een gebouw en een woonhuis. Een tijdelijke tent tegenover een solide en vaste woonplaats. Mijn lichaam is een aards woonhuis, maar het nieuwe lichaam een hemels woonhuis. Dit lichaam gaat een paar decennia mee, maar het opstandingslichaam zal mijn woning zijn gedurende de aeonen [en verder].

2 Want ook in dit zuchten wij: wij verlangen ernaar met onze behuizing vanuit de hemel overkleed te worden.

② Dit lichaam, deze tent

Het woord dat hier vertaald is met 'dit' is het Grieks toutō dat zowel met 'dit' als met 'deze' kan worden weergegeven. Paulus verwijst hier naar de tent, oftewel het lichaam. Hij zegt: 'In dit lichaam zucht ik,' of: 'In deze tent zucht ik.' Net zoals de hele schepping is onderworpen aan zinloosheid en vergankelijkheid [Romeinen 8:20-21], zo ben ook ik, en daaronder zucht ik.

Paulus zegt hier dat wij ernaar verlangen om met onze behuizing vanuit de hemel overkleed te worden. Dat spreekt van het moment van de wegrukking, wanneer de levend overgeblevenen zullen worden veranderd. Hun “tent” wordt niet afgebroken, maar zij worden overkleed met hun behuizing vanuit de hemel.

3 Omdat, wanneer wij het aantrekken, wij niet naakt bevonden zullen worden, niet sterven, maar veranderd worden.

Stel dat ik nog leef als de bazuin klinkt, dan zal ik het aantrekken, namelijk mijn woonhuis uit de hemel, ik zal niet naakt bevonden worden. Naakt spreekt hier van het sterven. Dan leg ik immers alles af. Maar als ik met mijn behuizing vanuit de hemel bekleed wordt, terwijl ik nog in dit lichaam ben, word ik overkleed.

4 Want ook wij, die nog in de tent zijn, wij zuchten bezwaard, omdat wij niet uitgekleed, maar overkleed willen worden...

Dit vers lijkt erg op vers 2 waar Paulus al aangaf dat wij, nu we nog in dit lichaam zijn, zuchten. Ik zie uit naar het moment van de wegrukking, omdat, als ik levend overblijf tot die gebeurtenis, niet zal sterven. Ik word dan in één keer overkleed met “mijn behuizing uit de hemel”, mijn nieuwe lichaam.

4 ... opdat het sterfelijke door het leven verzwolgen zal worden.

6 Het sterfelijke verzvolgen

Uit wat Paulus hier zegt, blijkt wel dat hij het heeft over het moment dat de nog levenden bij de parousia van de Heer, zullen worden veranderd. Hij heeft het niet alleen over de doden, want dan zou hij hier kunnen zeggen: opdat het dode door het leven verzvolgen zal worden. Dat gebeurt óók, maar als hij het zo zou zeggen, zou het niet de hele lading dekken. Er zullen nog gelovigen leven op het moment van de wegrukking. Levend, maar niettemin sterfelijke mensen, dus vandaar: opdat het sterfelijke door het leven verzvolgen zal worden. Zoals hij ook zegt in 1 Kor.15:53: *want dit sterfelijke moet onsterfelijkheid aantrekken.*

24. Het podium van Christus

1 Wat betekent mijn huidige leven in dit geheel?

Paulus verlangde er eerder naar om bij de Heer thuis te zijn en niet langer in dit lichaam te verblijven. Hoe dan ook, hij zei er een eer in te stellen om waardig te wandelen voor de Heer [Kol. 1:10; 1 Thess. 2 :12]. Want hoewel dit lichaam tijdelijk en dit leven vergankelijk is, heeft mijn aardse leven wel degelijk invloed op het hemelse. Dat maakt het ook duidelijk in het volgende vers:

2 Korinthe 5: 10 NBG *10 Want wij moeten allen voor de rechterstoel van Christus openbaar worden, opdat een ieder wegdrage wat hij in zijn lichaam verricht heeft, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.*

10 Want wij moeten allen voor het podium van Christus verschijnen, opdat een ieder voor zichzelf als beloning zal ophalen voor dat wat hij door het lichaam verricht, hetzij goed, hetzij slecht.

① Geen rechterstoel

Allen zullen verschijnen voor het podium van Christus. Dit betekent dat iedereen, gelovigen en ongelovigen, zich bewust zal worden van hun relatie tot Christus. In het bredere theologische kader wordt dit podium vaak gezien als een plaats van openbaring en erkenning, waar de waarheid over het leven en geloof van ieder individu duidelijk wordt gemaakt, niet noodzakelijk als een plaats van veroordeling voor degenen die gerechtvaardigd zijn. De gangbare vertalingen geven dit meestal weer met “de rechterstoel van Christus”. Maar Hij zal vanaf die plek geen recht over mij spreken, ik ben immers gerechtvaardigd, Rom.5:1. Het begrip 'gerechtvaardigd uit het geloof' betekent dat mijn relatie met God gebaseerd is op geloof in Christus, niet op mijn eigen werken. Hierdoor sta ik vrij van veroordeling en ben ik in vrede met God, wat maakt dat het podium van Christus geen plaats van oordeel maar van erkenning en bevestiging is. Romeinen 5:2 [HSV] *2door wie wij ook de toegang hebben verkregen [in het geloof] tot deze genade, waarin wij staan, en roemen in de hoop op de heerlijkheid Gods.*

Het Griekse woord dat vertaald is met podium, is *bēmatos* en dat betekent letterlijk zoveel als een opstap. Deze letterlijke betekenis versterkt de symboliek van het podium, omdat het een plaats aanduidt waar men voor iets belangrijks verschijnt of een hoger perspectief krijgt. Het benadrukt de rol van het podium als een plek van openbaring en erkenning in het bredere theologische betoog. In Hand.7:5 gaat het over Abraham, die hoewel in het beloofde land, daarin geen bezit had, zelfs geen voetstap. Dit voorbeeld onderstreept het thema van geloof en rechtvaardiging, omdat Abraham vertrouwde op Gods belofte, zelfs zonder tastbaar bewijs of bezit. Zijn vertrouwen dient als een illustratie van hoe geloof wordt gezien als de basis voor rechtvaardiging in het Bijbelse narratief.

② Het werk van de Heer

Bij de bēma zal beoordeeld worden wat God in mijn leven heeft kunnen uitwerken. Een ieder zal zijn eigen loon in ontvangst nemen naar zijn eigen arbeid [1 Kor.3:8]. Die arbeid bestaat niet uit mijn werken, maar wordt bekroond naar de mate waarin ik standvastig heb gestaan op Zijn beloften en Zijn werk. Niet mijn werk, maar het werk van de Heer.

1 Korinthe 15 *58 Zodat, mijn geliefde broeders, wees standvastig, onverzettelijk, altijd overvloedig in het werk van de Heer. Jullie weten, dat jullie arbeid niet voor niets is in de Heer.*

Bij de bema word ik niet geoordeeld, maar worden mijn werken beoordeeld. Dan zal niets verborgen blijven en zal ook bekend zijn met welke motieven ik de dingen gedaan heb.

1 Korinthe 4 *5 Zodat: oordeel niet iets vóór de bestemde tijd, totdat de Heer komt, die ook de verborgen dingen van de duisternis aan het licht zal brengen, en die de raadslagen van de harten openbaar zal maken. En dan zal de lof van God aan een ieder komen.*

③ Goud, zilver en kostbare stenen, of: hout, hooi en stro

In 1 Korinthe 3 zegt Paulus dat wij kunnen bouwen met goud, zilver en kostbare stenen. Dat wijst op onvergankelijke zaken en op wat God tot stand brengt. Of wij kunnen bouwen met hout, hooi en stro. Dat verwijst naar dat wat de mens voortbrengt aan werken en redeneringen.

1 Korinthe 3 *12 En indien iemand op dit fundament bouwt met goud en zilver, kostbare stenen, hout, gras, stro, 13 van ieder zal het werk openbaar worden. Want de dag zal het duidelijk maken, omdat het door vuur wordt onthuld. En het is het vuur, dat ieders werk zal toetsen, van welke aard het is. 14 Indien iemands werk, dat hij erop bouwt, zal blijven, dan zal hij loon in ontvangst nemen. 15 Indien*

iemands werk verbrand zal worden, dan zal het verbeurd worden, en zelf zal hij gered worden, maar zo, als door vuur heen.

④ Onvergankelijk

De redding van de gelovige is hier niet in het geding [1 Kor.3:15], ik ben verzegeld met Zijn geest [Ef.1:13]. Ik ben het ook niet zelf die beoordeeld wordt, maar mijn werken. Daarvan zal blijken of ze de toets kunnen doorstaan. Alles wat ik in vertrouwen op Zijn werk heb gedaan zal de toets doorstaan: goud, dat spreekt van de onvergankelijke God, zilver van de losprijs die Hij betaald heeft voor allen en kostbare stenen spreken van Zijn veelkleurige wijsheid.

Ook ik bouw aan/op deze wereld, maar waarmee eigenlijk?

⑤ Vergankelijk

Hout [en delen] staat in een meervoud en zij staan voor woorden van menselijke wijsheid [1 Kor.2:13], de zogenaamde “redeneringen van de wijzen” [1 Kor.3:20]. Vernuftige constructies, maar net als hooi en stro [1 Petr.1:24] is het vergankelijk en zal het verdwijnen. In het **beeld** dat Paulus in 1 Korinthe 3 gebruikt, zal het verbranden: dan zal het verbeurd worden. Dat wil zeggen dat we het kwijtraken. Maar het is geen straf om dat te verliezen, ook dat is genade. Slechts wat er echt toe doet, is blijvend.

⑥ Wij allen voor Zijn podium

Paulus spreekt ook in Rom.14:10 over het podium van God. In dat verband gaat het erom dat wij ons niet zouden aanmeten dat de ander verantwoording aan ons schuldig is. Daarmee verheffen wij ons boven die ander en gaan als het ware op het podium zitten, de plek die alleen Hem toekomt. Maar straks zullen wij allemaal voor

het podium van God gesteld worden en daarin zijn we allemaal gelijk.

⑦ Erekrans

Paulus noemt zijn lezers die gelovigen waren geworden doordat hij het evangelie aan hen mocht doorgeven: mijn erekrans [Fil.4:1; 1 Thess.2:19]. Daaruit blijkt dat God het werk beloont wat Hijzelf door Paulus gedaan heeft. Blijkbaar zal bij het erepodium zichtbaar zijn hoe God ons gebruikt heeft om anderen met het evangelie te bereiken. Uit hoe Paulus het zegt, blijkt dat bij de bema, de Filippenzen en Thessalonicenzen zullen fungeren als zijn erekrans. Zouden zij daar wellicht letterlijk in een kring om hem heen staan? Hoe dan ook: zij zullen voor Paulus een blijvende herinnering zijn aan zijn arbeid in de Heer [1 Kor.15:58]. Wij zullen na de wegrukking, bij de bema, met alle gelovigen voor het podium van Christus verschijnen en lof van Hem ontvangen. Dat wordt nog eens een geweldige samenkomst!

25. De wegrukking: samen-lot-bezitters van Christus

Romeinen 8 is een lang hoofdstuk waarin onder andere wordt gesproken over mijn leven op aarde tegenover de geweldige toekomst die ik heb [Rom.8:18]. Ik heb nu nog een vernederd en vergankelijk lichaam, maar mijn lichaam zal verlost worden en ik zal veranderd worden en een nieuw lichaam ontvangen [Rom.8:23; Fil.3:20-21].

① De geest van de zoonstelling

God heeft mij Zijn geest gegeven [Ef.1:13] en dat is ook waar Romeinen 8 van spreekt. Ik leef weliswaar in het vlees [mijn lichaam] en in een sterfelijk lichaam, maar dat is slechts tijdelijk [Rom.8:11]. In dit lichaam ben ik “op reis” naar mijn bestemming: mijn roeping is

dat ik zal worden aangesteld als zoon van God. Een zoon is een erfgenaam, of beter gezegd: een lot[sdeel]-bezitter. De roeping van de ecclesia [gemeente] is, dat zij als het lichaam van Christus, samen met Hem, deze hele schepping onder één Hoofd gaat samenbrengen [Ef.1:10]. Geplaatst worden in die positie, heet in Romeinen 8: aangesteld worden tot zoon of korter gezegd: zoonstelling.

Ik zal worden aangesteld als zoon van God

Maar ook al ben ik nu nog in het vlees [in mijn lichaam], Gods geest leidt mij. En die geest wordt in Romeinen 8 genoemd: de geest van de aanstelling tot zonen. Als toekomstige zoon van God, leidt Hij mij door Zijn geest naar die lotsbestemming.

Romeinen 8 *15 Want jullie namen niet een geest van slavernij in ontvangst tot vrees, maar jullie namen de geest van de zoonstelling in ontvangst, in welke wij roepen: Abba! Vader!*

Die wandel of reis naar mijn geweldige toekomst, doe ik niet vanuit het vlees, vanuit mijzelf, het is God die mij daarin leidt door Zijn geest.

16 De geest zelf getuigt samen met onze geest, dat wij kinderen van God zijn.

② Zijn woord

Dat de geest getuigt, laat mij zien dat Gods geest ook Zijn woord is [Joh.6:63]. God spreekt tot mij door Zijn woord. En wanneer ik instem met dat woord, getuigt mijn geest samen met Gods geest.

Rom.8 *17 En indien kinderen, dan ook lot-bezitters: lot-bezitters van God, en samen-lot-bezitters van Christus; wanneer wij namelijk samen lijden, is dat, opdat wij ook samen verheerlijkt zullen worden.*

③ Lot-bezitters - erfgenamen

Nu ben ik nog een kind, maar straks zal ik ook lot-bezitter van God zijn. Lotbezitters ontvangen een lotsdeel. Ik deel in het bezit van de Vader! Dat het een lot-bezit is, wil zeggen dat het mij toevalt, het is mijn lot, Hij heeft dat zo bepaald. Het volk Israël ontving het land Kanaän en dat werd onder de stammen verdeeld door het lot te werpen [Joz.18:10; Hand.13:19]. Zo ontvingen alle stammen hun lotsdeel van het land.

Een lot-bezitter of zoon is zoveel meer dan een kind. Een kind is verwekt door de Vader, een zoon deelt in het bezit van de Vader!

Alles wat Christus ontvangt is ook mijn deel

Ik ben dus een lot-bezitters van God. Maar de zin in vers 17 gaat verder en vertelt mij ook wat ik precies ontvang. Ik ben samen-lot-bezitters van Christus. Dat betekent dat ik samen met Hem ontvang en alles wat Hij ontvangt, ook mijn deel is! En aan Hem is het al gegeven, zowel wat in de hemelen is, als wat op de aarde is [Ef.1:10]. Nu lijd ik nog en is deze heerlijke positie een verborgen positie. Christus is verborgen en miskend door de wereld en zo ben ik dat ook, maar dat zal veranderen.

Kolossenzen 3 *1 Indien jullie dan samen met Christus opgewekt werden, zoek de dingen, die boven zijn, waar Christus is, die aan de rechterhand van God zit. Wees de dingen gezind, die boven zijn, niet de dingen op de aarde. 3 Want jullie stierven, en jullie leven is verborgen, samen met Christus, in God. 4 Wanneer Christus geopenbaard wordt, die ons leven is, dan zullen ook jullie samen met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid.* Halleluja, Amen

"Relevant spoor"

Mensen zijn niet verantwoordelijk voor hun ongeloof. Het is niet de mens die bepaalt of hij een zondaar is, noch kan hij zichzelf bevrijden van de gevolgen van de zonde van Adam. De mens heeft niet gekozen om in de familie van Adam geboren te worden. De zonden die mensen begaan, zijn een gevolg van de sterfelijkheid die ze hebben geërfd.

God is uiteindelijk degene die bepaalt wie gelooft en wie niet. In Romeinen 9 staat dat God barmhartig is voor wie hij wil en dat hij verhardt wie hij wil. Het is Gods bedoeling als een mens zich tegen Hem verzet en God kan het hart van een mens verharden om dit te doen. De apostel Paulus vraagt zich af of een mens dan schuldig kan worden bevonden als God hem verhardt om zich tegen Hem te verzetten. Het antwoord is dat de mens niet "verantwoordelijk" is.

Helaas moet ik stellen dat verantwoordelijkheid vaak wordt verward met inzicht. De ernst van een zonde hangt af van de relatie tot Gods wil, niet van de menselijke mogelijkheden.

Ook al is een mens niet verantwoordelijk voor zijn ongeloof, toch zal hij geoordeeld worden naar zijn daden. God oordeelt op basis van daden, niet op basis van verantwoordelijkheid. De Bijbel laat zien dat God de onverantwoordelijken richt, ook al zou dat onrechtvaardig zijn als een mens het zou doen.

"Relevant spoor"

Mensen die niet geloven worden geoordeeld bij de grote witte troon. Bij dit oordeel wordt de vraag van verantwoordelijkheid niet gesteld. Alle doden, inclusief ongelovigen, zullen opstaan en geoordeeld worden naar hun daden. Het oordeel zal worden aangepast aan de omstandigheden van een persoon, maar niemand is te jong of te onwetend om geoordeeld te worden.

De theorie van menselijke verantwoordelijkheid leidt tot problemen:

- Als mensen pas zondaars zijn als ze de leeftijd van onderscheid hebben bereikt, is het moeilijk te bepalen welke leeftijd dit dan precies is.
- Als onverantwoordelijke jongeren 'zeker van de hemel' zouden zijn, zou dit kindermoord aanmoedigen.
- Als een persoon niet in staat is te geloven, kan een alijdurende pijniging of dood niet gerechtvaardigd worden.

Het is belangrijk om te begrijpen dat Gods richten niet alleen om straffen gaat, maar om de voorbereiding op verzoening. Mensen worden gericht, zodat ze zich bewust worden van hun falen en hun behoefte aan God. Dit oordeel bereidt hen voor op een toekomstige verzoening met God. De poel des vuurs is niet om de zondaar te martelen, maar om de zonde weg te doen. Het is een barmhartig alternatief voor diegenen die geen onsterfelijkheid hebben ontvangen.

④ Geopenbaard in heerlijkheid

Nu is het leven dat ik al heb ontvangen nog verborgen, net als Hij verborgen is, in de hemel. En daarom zoeken ik de dingen die boven zijn, waar Hij is. Maar hier vind ik [hier en nu op dit moment] de belofte dat als Hij geopenbaard wordt, ik samen met Hem geopenbaard zal worden. Daarvoor zal ik Hem tegemoet gaan bij de wegrukking, om met Hem te kunnen verschijnen in heerlijkheid. Dus als de Heer verschijnt aan Israël [en later aan de volkeren] en met die verschijning, geopenbaard wordt [Zach.14:4], zal ik daarbij zijn!

26. Wegrukking zonen van God

Ik deel in de positie van Christus. Zoals Christus nu verborgen en niet erkend wordt door de wereld, zo is dat ook met mij. Maar dat betekent ook, dat wanneer Christus Zijn positie gaat opeisen [Ps.2:8] en deze hele schepping gaat onderschikken, ik óók daarin zal delen en met Hem zal zijn. Als Hij wordt geopenbaard, word ik met Hem geopenbaard in heerlijkheid [Kol.4:4]. Ik ben samen-lot-bezitter van Christus. Gesteld worden in die positie heet in Romeinen 8: aangesteld worden tot zonen. Mijn toekomstige heerlijkheid vormt een groot contrast met het lijden van de tegenwoordige tijd.

Romeinen 8 *17 En indien kinderen, dan ook lot-bezitters: lot-bezitters van God, en samen-lot-bezitters van Christus; wanneer wij namelijk samen lijden, is dat, opdat wij [o.a. ik] ook samen verheerlijkt zullen worden. 18 Want ik reken dat het lijden van de huidige tijd niet waardig is ten opzichte van de heerlijkheid, die onthuld zal worden tot in ons.*

① Niet waardig

In deze huidige tijd lijd ik en is verborgen wie ik ben. Dat lijden is, zoals het er letterlijk staat: niet waardig ten opzichte van de heerlijkheid die tot in mij onthuld zal worden. De meeste vertalingen

geven weer dat het lijden niet opweegt tegen de toekomstige heerlijkheid, of iets dergelijks. Maar Paulus zegt het nog krachtiger, hij wil die twee niet eens vergelijken. Ik denk aan, al het lijden van deze wereld letterlijk in het niet valt bij de toekomstige heerlijkheid! En er is heel veel lijden, dat is algemeen bekend [Je hoeft het journaal maar aan te zetten]. Hoe geweldig moet die toekomst dan wel zijn! Dat geldt voor mij als gelovige, maar in het vervolg lees ik dat dit geldt voor de hele schepping.

2 Tot in ons

De meeste vertalingen geven het laatste deel van vers 18 weer met “heerlijkheid die aan ons onthuld zal worden”, of “... voor ons onthuld zal worden”. Maar het staat er nog veel mooier, de heerlijkheid wordt tot in ons onthuld. Dat betekent dat ik er zelf ook deel aan krijg. Het is niet slechts iets dat voor mijn ogen zichtbaar wordt, maar ook ik zelf wordt verheerlijkt.

Romeinen 8 *19 Want het reikhalzend uitkijken van de schepping wacht op de openbaring van de zonen van God.*

De hele schepping is in afwachting van de onthulling van de zonen van God, van Christus en Zijn samen-lot-bezitters!

Romeinen 8 *20 Want de schepping werd aan de zinloosheid onderschikt, niet vrijwillig, maar vanwege Hem, die haar onderschikt, op hoop, 21 dat ook de schepping zelf van de slavernij van de vergankelijkheid bevrijd zal worden tot in de vrijheid van de heerlijkheid van de kinderen van God.*

3 Onderschikt aan zinloosheid

Het is God zelf die de schepping aan de zinloosheid heeft onderworpen. Dat is niet de keuze van het schepsel, maar vanwege Hem. Dat betekent dat toen Adam en Eva van de vrucht van de boom van kennis van goed en kwaad aten, dit niet uit vrije wil van henzelf

was [zo hebben ze het ongetwijfeld wel ervaren], maar dat God het zo beschikt had. Het moest zo gaan. Adam en Eva, behorend tot de schepping, waren aan de [tijdelijke] zinloosheid onderworpen.

④ Tot onvergankelijkheid en vrijheid

De schepping is schijnbaar aan zinloosheid, [met het oog op] de hoop dat zij bevrijd zullen worden van de slavernij van de vergankelijkheid. God werkt door middel van contrasten. Adam en Eva aten van de boom en begrepen kennis van goed én kwaad. Deze twee zijn niet los van elkaar verkrijgbaar. Alleen door te weten wat kwaad is, kan een mens begrijpen wat goed is en het goede waarderen. Hetzelfde levert zinloosheid en vergankelijkheid op. Juist omdat ik weet wat dat betekent, kan ik feitelijk beseffen wat onvergankelijkheid en vrijheid zijn. Daarom heeft God de schepping voltooid aan zinloosheid en vergankelijkheid, zodat Hij haar daarvan kan bevrijden. Dit proces was nodig om ons als mensen voor te bereiden.

Romeinen 8 *22 Want wij weten, dat de gehele schepping samen zucht en barensweeën heeft tot nu toe. 23 En dat niet alleen, maar ook wijzelf, die de eersteling van de geest hebben, ook wijzelf zuchten in onszelf, de zoonstelling verwachting, de verlossing van ons lichaam.*

Nu ken ik goed en kwaad, dit is een voorportaal voor mijn vrijheid straks

⑤ Zwangere vrouw

De schepping wordt hier vergeleken met een zwangere vrouw. Zoals ook uit Romeinen 1 blijkt dat God het mannelijke representeert en de schepping het vrouwelijke. **Door opstanding verwekt God nieuw leven in de schepping.** Dat is ook wat door de seksualiteit wordt uitgebeeld.

Het lijden van de tegenwoordige tijd van de schepping [:18] wordt uitgebeeld door het zuchten en de barensweeën van een zwangere vrouw. Dat is zwaar en heftig, maar de schepping is in blijde verwachting, het zal uitmonden in nieuw leven. Christus heeft als Eersteling dat nieuwe leven ontvangen en ik zal volgen als zoon van God, bij mijn zoonstelling en met Hem geopenbaard worden. Dat is de openbaring van de zonen van God [:19]. Die zoonstelling vindt plaats bij de verlossing van mijn lichaam. Ook ik zucht onder de vergankelijkheid van de schepping en daarom zie ik uit naar dat geweldige moment van de verlossing van mijn lichaam bij de wegrukking. Vanaf dat moment zal ik, met Hem aan het Hoofd, deze hele schepping onderschikken. Opdat Hij de Eerstgeborene zou zijn onder vele broeders [8:29].

6 Mannelijke zoon

Overigens is dit niet de enige plaats waar gesproken wordt over de geboorte van zonen, of een zoon in verband met de wegrukking. In Openbaring 12 vind ik een visioen van een zwangere vrouw die in barensweeën is [Opb.12:1]. Voor deze vrouw, die hier de uitbeelding is van Israël, staat een draak [satan], die haar kind wil verslinden. Deze mannelijke zoon wordt, zodra hij geboren is, weggerukt tot God en Zijn troon [Opb.12:5]. Hier is de mannelijke Zoon een uitbeelding van het lichaam van Christus. Zodra dat lichaam compleet is, zal hij worden weggerukt tot God en Zijn troon om de heerschappij op zich te gaan nemen. In Romeinen 8 wordt dus gesproken over de openbaring van de zonen van God en in Openbaring wordt een mannelijke zoon gebaard.

7 De hele schepping

Romeinen 8 spreekt niet alleen van mijn bevoorrechte positie als eersteling, maar beschrijft ook dat de hele schepping in barensnood is en daarvan bevrijd zal worden. Deze hele schepping zal delen in het leven dat Christus als Eersteling heeft ontvangen. De wegrukking

zal het startschot zijn van een hele serie gebeurtenissen die ik voornamelijk beschreven vindt in het boek de Openbaring. Christus is dan niet meer verborgen, maar zal geopenbaard worden. Zo heet het boek dan ook: de openbaring van Jezus Christus [1:1]. Maar inmiddels mag duidelijk zijn dat waar Hij verschijnt, en wat Hij doet, wij [ik] als Zijn lichaam daarin delen [1 Thess.4:17; 1 Kor.12:12, Kol.3:4; enz.]. Dus ook als de schepping door Hem verlost wordt van de vergankelijkheid, dan speel ik daarin een rol!

1 Korinthe 15 *22 Want net zoals in Adam allen sterven, zó zullen ook in de Christus allen levend gemaakt worden.*

27. Wat zal ik in de eeuwigheid doen?

Misschien ligt de verklaring voor mijn tegenzin om het leven te verruilen voor het hiernamaals in het feit dat niemand mij ooit een echte duidelijke uitleg heeft gegeven over wat rechtvaardige mensen zullen doen nadat ze in de hemel zijn aangekomen. Ontbreekt het aan praktische beschrijvingen, zoals hoe tijd wordt doorgebracht, of spirituele activiteiten die de band met God verder verdiepen? Deze onzekerheid maakt het moeilijk om een concreet beeld te vormen van het leven in de hemel. Als ik daar de hele eeuwigheid zou zijn, dan zou ik verwachten dat God mij in de Bijbel iets duidelijker zou vertellen wat ik daar kan verwachten zodra ik arriveer. Zal ik mijn tijd doorbrengen met het tokkelen op een harp? Zal ik daar eenvoudigweg voor eeuwig God gadeslaan? Twee veelvoorkomende ideeën die ik over de hemel heb gehoord, maar de meeste mensen kunnen zich nauwelijks voorstellen dat ze dit voor eeuwig doen? De eeuwigheid is nu eenmaal een erg lange tijd.

Langzaam maar zeker ging ik mij afvragen of deze algemene ideeën, zoals het eeuwig zingen van lofliederen of het tokkelen op harpen, eigenlijk wel afkomstig zijn uit de Bijbel en of uit de Schriften. Veel van deze concepten lijken eerder voort te komen uit culturele of

religieuze tradities dan uit de Schrift zelf. Dit zette mij aan het denken over hoe deze ideeën zich verhouden tot wat daadwerkelijk in de Bijbel wordt beschreven.

Veel dierbaren om mij heen die verwachten naar de hemel te gaan, geven toe dat zij in de Schrift weinig kunnen vinden over wat ze kunnen verwachten als ze eenmaal in de hemel zijn. Wat zij echter wel uit de Bijbel halen, is dat de hemel een plaats is van volmaakte vreugde en vrede, waar geen verdriet of pijn meer zal zijn [Openbaring 21:4]. Dit maakt het contrast tussen de hoop en de details van het leven daar des te opvallender.

De Britse historicus en schrijver Paul Johnson geeft het als volgt weer: “Het ontbreekt de hemel [...] aan een echte stimulans. Ja, het ontbreekt zelfs aan enige omschrijving. Deze observatie van Paul Johnson sluit nauw aan bij mijn eigen twijfels over het gebrek aan concrete details in de Bijbel. Het roept de vraag op waarom God, ondanks de centrale rol van de hemel in de theologie, ervoor heeft gekozen om deze bestemming zo vaag te laten. Dit gebrek aan specificiteit maakt het lastig om een helder beeld te vormen van wat de eeuwigheid werkelijk inhoudt. Het is het grote gat in de theologie” [De zoektocht naar God, 1996, pagina 173].

Als de hemel het doel is dat God voor Zijn dienaren in het vooruitzicht heeft gesteld, waarom heeft Hij er dan zo weinig over onthuld in Zijn Woord? Misschien is dit juist om ons aan te moedigen om volledig te vertrouwen op Zijn plan, zelfs zonder gedetailleerde kennis. Het kan ook zijn dat de ervaring van de hemel onze huidige capaciteit om het te begrijpen overstijgt, en dat een exacte beschrijving niet in woorden te vatten is. Dit mysterie nodigt ons uit om ons meer te richten op de relatie met God dan op de details van de bestemming.



❶ Hoe gaat het verder in de hemel?

Er is een eenvoudige reden waarom ik op een dood spoor lijkt te belanden wanneer ik in de Bijbel en in de Schriften op zoek ga naar het antwoord op de vraag wat de mensen die 'behouden' zijn – degenen die ontkomen aan een of andere eeuwige straf [Volgens de Reformatorische leer en een groot deel van het evangelische] in de hemel zullen doen. De Bijbel zegt feitelijk niet dat de rechtvaardigen als behorend in de hemel zullen verblijven. In plaats daarvan lijken de Schriften vaker te wijzen op een toekomstig koninkrijk op aarde of een nieuwe hemel en aarde [Openbaring 21:1-3]. Passages zoals Psalm 37:29, "*De rechtvaardigen zullen de aarde beërven*," suggereren een andere bestemming dan traditioneel wordt aangenomen. Dit roept de vraag op hoe deze teksten in harmonie kunnen worden gebracht met de algemene notie van verblijf in de hemel. De Schriften maken duidelijk dat uiteindelijk alle mensen behouden zijn, maar ieder in eigen rangorde. Dit betekent dat de opstanding en de uiteindelijke bestemming van mensen in fasen of volgorde plaatsvinden, zoals aangegeven in 1 Korinthe 15:23, waar staat: "*Maar ieder in zijn eigen rangorde: Christus als eersteling, daarna die van Christus zijn bij zijn komst*." Praktisch houdt dit in dat sommige groepen eerder deel zullen hebben aan het eeuwige leven of hun rol in Gods plan, terwijl anderen later volgen. Maar...wat doen we daar? Mogelijke Bijbelse indicaties suggereren dat het leven bij God kan bestaan uit aanbidding, zoals beschreven in Openbaring 7:15, "*Daarom zijn zij voor de troon van God, en dienen Hem dag en nacht in Zijn tempel*." Daarnaast wordt in Openbaring 22:3-5 gesproken over een actieve deelname aan het koninkrijk, waarin gelovigen regeren met Christus. Deze passages bieden een glimp van wat het eeuwige leven zou kunnen inhouden, waarbij vreugde, vrede en een diepe verbondenheid met God centraal staan. Het is een serieuze vraag omdat we allemaal dood gaan en ook alle geliefden om mij heen. Het raakt mij persoonlijk omdat ik

mij vaak afvraag wat de betekenis en bestemming is van het leven na de dood, zowel voor mezelf als voor de mensen die ik liefheb. Deze onzekerheid maakt het des te belangrijker om antwoorden te zoeken die naast hoop en perspectief, de werkelijkheid bieden.

Wat zal ik doen in de hemel?

② De wegrukking: regeren met Christus

Als ik mij afvraag waarom ik het woord weggerukt gebruik, zijn daar meerdere antwoorden op te geven. Het antwoord dat voor mij misschien het meest voor de hand ligt, vind ik in de context van de gebeurtenissen hier op aarde. De wegrukking is namelijk geen op zichzelf staande gebeurtenis, maar maakt deel uit van een turbulente periode waarin de ontwikkelingen elkaar snel zullen opvolgen. De wegrukking heeft een specifieke plaats binnen de gebeurtenissen rondom Israël, waaronder een periode van 'vrede en zekerheid', de grote verdrukking, de zeven zegels uit Openbaring. 6, enzovoort."

③ Eén lichaam

Maar ik heb tot nu toe ook gezien dat de wegrukking het moment is dat ik in de positie geplaatst wordt die mijn lotsbestemming is. Dat richt mijn blik niet op de omstandigheden hier op aarde, maar omhoog, naar de hemel waar God woont. Ik zal aangesteld worden tot zoon van God en samen met Christus mijn lotsdeel in ontvangst nemen: Ik ben als onderdeel van het lichaam van Christus onlosmakelijk met Hem verbonden en bestemd om mede te regeren over hemelen en aarde.

1 Korinthe 12 *12 Want net als het lichaam één is, en vele leden heeft, maar al de leden van het ene lichaam, die vele zijn, één lichaam zijn, zó ook de Christus.*

Ik ben bestemd om mede te regeren over hemelen en aarde.

④ De Christus

Paulus gaat in deze hoofdstukken in de 1e Korinthe brief uitgebreid in op de metafoor van het lichaam, dat hoewel het zeer divers is met allerlei verschillende leden, die verschillende lichaamsdelen toch één lichaam vormen. Dan zou je verwachten dat hij zegt: zó ook het lichaam van Christus. Maar Paulus zegt het nergens zo kort en krachtig als hier: zó ook de Christus. Hij noemt hier het gehele lichaam, Hoofd en leden, kortweg: de Christus.

⑤ Eén organisme

De reden dat ik weggerukt wordt is, dat ik bij Hem hoor, ik ben één met Hem. Als ik beschrijvingen zou gebruiken als: ik ben Zijn vertrouweling, of Zijn naaste, dan zouden die woorden te zwak zijn en mijn verbondenheid met Hem tekort doen. Ik ben één organisme [Rom.6:5], ik ben één lichaam met Hem! Eigenlijk zou ik kunnen zeggen dat de situatie zoals die nu is, niet normaal is. Hoofd en lichaam zijn nog gescheiden en moeten verenigd worden. Vanaf de wegrukking zal ik dan ook immers altijd samen met de Heer zijn [1 Thess.4:17].

⑥ Ik [Wim] zal de wereld en engelen beoordelen

Paulus schrijft aan de Korintiërs over het feit dat zij bij hun geschillen hun recht zochten bij aardse rechters [1 Kor.6:1]. Hij reageert daarop verbaasd en geschokt. Blijkbaar beseften deze gelovigen niet wie zij waren en tot welke toekomst God hen bestemd had.

1 Korinthe 6 ***2 Of weten jullie niet, dat de heiligen de wereld zullen oordelen? En indien de wereld door jullie geoordeeld wordt, zijn***

jullie dan onwaardig voor de minste rechtbanken? 3 Weten jullie niet, dat wij engelen zullen oordelen? [...]

Plaatsen: Brieven aan de Korintiërs met een inhoud over de toekomst waar ik deel van ben.

7 Broeders

Paulus is verbluft dat broeders elkaar voor het gerecht sleepten en zich lieten oordelen door ongelovigen [6:6]. Bedenkt dat een broeder een mede-erfgenaam of samen-lot-bezitter is [Rom.8:17], dus iemand met dezelfde roeping en toekomst. Een lid van hetzelfde lichaam.

Ik zal met Christus en mijn medegelovigen gesteld worden over het heelal. Samen zullen we de wereld en de engelen oordelen, want wij zullen hemelen en aarde onderschikken. Als ik dat besef, dan ga ik die ander toch niet voor een aardse rechtbank slepen? Paulus zegt als het ware: de rechter die je nu vraagt om recht te spreken, zal straks door jullie zelf gericht worden. Dan is het toch absurd wat jullie doen!

8 Bestemd voor de troon

Eerder wees ik al in verband met Romeinen 8 op het hoofdstuk Openbaring 12, waar wordt gesproken over de geboorte van een mannelijke zoon. Deze mannelijke zoon is een voorstelling van het lichaam van Christus, of korter gezegd: de Christus. Dit Schriftgedeelte geeft mij veel inzicht met betrekking tot de samenhang van de gebeurtenissen rond de wegrukking. Maar ik wil even stilstaan bij een detail.

Openbaring 12 *5 En zij bracht een mannelijke zoon voort, die op het punt staat alle natiën te hoeden met een ijzeren knots; en het kind van haar wordt weggerukt naar God, en naar Zijn troon.*

9 Heerschappij

De mannelijke zoon wordt weggerukt tot God en Zijn troon. Dat laatste had er niet achter hoeven staan, als het alleen om het feit zou gaan dat de ecclesia [gemeente] wordt weggerukt. Maar het staat er wel, omdat het spreekt van de positie en taak van die mannelijke zoon. De ecclesia, het lichaam van Christus, is bestemd voor de heerschappij en daarom wordt de mannelijke zoon weggerukt!

28. "De wegrukking: de succesvolle voltooiing in Hem"

Eerder zag ik hoe door Paulus in 1 Korinthe 12 kortweg gesproken wordt over de Christus, wanneer hij wijst op Christus Jezus én Zijn lichaam. Zij horen bij elkaar en zijn één. Daarom is de situatie zoals die nu is, met mijn Hoofd in de hemel en ik op aarde, geen blijvende. In Efeze 1 zegt Paulus zelfs dat het Hoofd incompleet is zonder het lichaam. Ook spreekt dit gedeelte over de ongekend hoge positie van de ecclesia.

1 Roeping

Paulus dankt God in dit hoofdstuk voor zijn lezers en bidt ook voor hen [Efez. 1:16]. Hij bidt voor een geest van wijsheid en onthulling [1:17]. De alles overtreffende zegeningen die hij uiteenzet in Efeze 1:3-14 en de positie die mij toevalt, is nu namelijk verborgen [1:9]. Er zijn verlichte ogen voor nodig om die te verstaan [1:18].

Het is bijzonder dat Paulus, wanneer hij bidt om verlichte ogen, zijn ogen niet op zichzelf richt, maar bidt om zicht op zijn roeping en de rijkdom van de heerlijkheid van Zijn lotbezit. Dat wat aan Hem gegeven is, is namelijk ook mijn deel [1:18] en dat van de ecclesia.

En hoewel dat mijn [en de ecclesia] blik richt op de toekomst, is het de overtreffende grootte van Zijn kracht die nú al werkt in mij die gelooft, [1:19]. Over die kracht spreekt hij dan vervolgens:

Efeze 1 20 *Die Hij heeft ingewerkt in de Christus, als Hij Hem opwekt uit de doden, en Hem zet aan zijn rechterhand in de hemelen...*

Efeze 1 21 *ver boven alle overheid en autoriteit en macht en heerschappij en alle naam die genoemd wordt, niet alleen in deze aeon, maar ook in de toekomstende.*

Efe	ΥΠΕΡΑΝΩ	ΠΑΣΗΣ	ΑΡΧΗΣ	ΚΑΙ	ΕΞΟΥΣΙΑΣ	ΚΑΙ	ΔΥΝΑΜΕΩΣ	ΚΑΙ
1:21	huperanō	pasēs	archēs	kai	exousias	kai	dunameōs	kai
	bóven	elke	overheid	en	autoriteit	en	macht	en
	bijw	bn■2nv ev v	zn,■2nv ev v	vgw	zn,■2nv ev v	vgw	zn,■2nv ev v	vgw

ΚΥΡΙΟΤΗΤΟΣ	ΚΑΙ	ΠΑΝΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΟΥ
kuriotētos	kai	pantos	onomatos	onomazomenou
heerschappij	en	elke	naam	[met-heel-diens-zezen]-genoemd-aan-het-worden
zn,■2nv ev v	vgw	bn■2nv ev o	zn,■2nv ev o	wd■dur tt med 2nv ev o

ΟΥ	ΜΟΝΟΝ	ΕΝ	ΤΩ	ΑΙΩΝΙ	ΤΟΥΤΩ	ΑΛΛΑ	ΚΑΙ	ΕΝ	ΤΩ
ou	monon	en	tō	aiōni	toutō	alla	kai	en	tō
niet	alleen	in	de	aeon	deze	maar	ook	in	de
bijw ontk abs	bijw	vzt	l,■3nv ev m	zn,■3nv ev m	va■3nv ev m	vgw	vgw	vzt	l,■3nv ev m

ΜΕΛΛΟΝΤΙ
mellonti
op-handen-aan-het-zijn
wd■dur tt act 3nv ev m

2 Over-boven

Christus is gesteld boven elke macht en autoriteit die ik ook maar ken of die genoemd zou kunnen worden. Het woord huperanō, dat is vertaald met ver boven, is een overtreffende trap van boven [letterlijk: over-boven]. Nu is Hij al in die positie gesteld, maar eist Hij die positie nog niet op [Ps.2:8]. Deze positie heeft Hij niet alleen nu al, maar zal Hij ook in de toekomstende aeon[en] hebben.

Efeze 1 22 *En Hij onderschikt alles onder Zijn voeten en Hij geeft Hem als Hoofd over alles aan de ecclesia, 23 die zijn lichaam is...*

Efeze. 1 *9 door ons het geheimenis van zijn wil te doen kennen, in overeenstemming met het welbehagen, dat Hij Zich in Hem had*

3 Onder Zijn voeten

Ik zie hier het volgende staan: De positie die Christus nu heeft en ook in de toekomst zal vervullen, deelt Hij met de ecclesia, die Zijn lichaam is. De ecclesia die Hij zich nu verzamelt, heeft de hoogste positie die maar denkbaar is, namelijk gelijk aan die van Hem!

Efeziërs 1:22-23 *22 En Hij onderschikt alles onder Zijn voeten en Hij geeft Hem, als Hoofd over allen, aan de ekklesia, [Psalm 8:6] 23 die Zijn lichaam is, de volheid van Die het al in allen vervult. [Rom. 12:5] - [Efez. 4:10]*

De soevereiniteit over de aarde is gegeven aan de natie Israël, geheel volgens de profeten. De soevereiniteit over de ophemelsen is het deel van de ekklesia, die Zijn Lichaam is. Tussen de twee wordt het gehele universum onder het beheer van Christus gebracht, Zo is Zijn Lichaam de pleroma, of completering, die het tekort opvult dat de aardse verlossing nog steeds zou achter laten in de hemelse gebieden. De taak er van is: Gods doelstelling voor het hele universum te vervullen, waarvan Hij maar een deel kan bereiken door Zijn volk Israël

4 Completering

De ecclesia, die Zijn lichaam is, is de completering van Hem. Hij is zonder ons, zonder Zijn ecclesia niet compleet, staat hier. Er staat niet dat wij niet compleet zijn zonder Hem. Dat is óók zo en dat is ook logisch, want zonder Hem zijn wij niets. Maar Hij is ook niet compleet zonder de ecclesia. Daarom worden wij weggerukt. Want wanneer Hij de positie die God Hem gegeven heeft daadwerkelijk gaat opvragen, zal Hij zich niet meer verbergen, maar openbaren en dat zal zijn met Zijn lichaam. En zo zullen wij altijd samen met de Heer zijn [1 Thess.4:17].

5 De vreugde die voor Hem lag

Ik zie duidelijk uit naar het moment van de wegrukking, de verlossing van mijn lichaam [Rom. 8:23]. Maar ook van de Heer wordt gezegd dat Hij, met het oog op de vreugde die vóór Hem lag, het kruis heeft verdragen, de schande heeft veracht en is gaan zitten aan de rechterhand van de troon van God [Hebr. 12:3]

Die vreugde die voor Hem lag was natuurlijk dat God Hem uit de doden zou opwekken, maar óók de geweldige positie die Hij zou ontvangen. Hij zou gesteld worden over de hele schepping, hemelen en aarde, en die brengen tot God de Vader [1 Kor.15:25-28].

Als ik dit in gedachten neem, kan ik mij voorstellen hoe Hij, net als ik, uitzie naar de wegrukking!

29. De wegrukking: de dag van Christus

De uitdrukking de dag van Christus en vergelijkbare termen, zoals de dag van onze Heer Jezus [2 Kor.1:14] en de dag van onze Heer Jezus Christus [1 Kor.1:8], vind ik uitsluitend in de brieven van Paulus. Dit benadrukt Paulus' unieke focus op de rol van Christus als centrale figuur in het oordeel en de verlossing. Deze termen wijzen specifiek op het moment waarop Christus Zijn heerschappij en belofte aan de gelovigen vervult, en ze onderstrepen de eschatologische hoop die kenmerkend is voor Paulus' theologie. Het zijn vergelijkbare aanduidingen als de dag van de Heer [1 Thess.5:2; Opb.1:10].

Zoals de dag aanbreekt bij zonsopgang, zo breekt de dag van Christus aan bij Zijn verschijning. De zonsopgang symboliseert hoop en vernieuwing in het Bijbelse narratief, omdat het einde van de nacht en het begin van een nieuwe dag markeert.

"Relevant spoor"

De term 'eschatologische hoop' is essentieel voor de hoop die verband houdt met de "eschatologie", een theologische term die betrekking heeft op de leer van de eindtijd van de laatste dingen. Het woord "eschatologisch" komt van het Griekse ** ἔσχατος [eschatos], wat "laatste" of "einde" betekent.

Betekenis van eschatologische hoop: Eschatologische hoop is het vertrouwen en de verwachting dat Gods beloften met betrekking tot het einde van de tijd zullen worden vervuld. Dit omvat vaak: 1. De wederkomst van Christus: Geloven hoop op de terugkeer van Jezus Christus, zoals beloofd in het Nieuwe Testament [bijvoorbeeld in Mattheüs 24 en Openbaring].

Op dezelfde manier belooft de verschijning van Christus een nieuw tijdperk van rechtvaardigheid, vrede en vervulling van Gods beloften. Het aanbreken van die dag is niet vastgelegd op één moment, maar afhankelijk van de groep waaraan Hij verschijnt. Dit verschil weerspiegelt de Bijbelse tijdlijnen waarin verschillende groepen in fases deelnemen aan Gods plan. Christus' verschijning begint bij Zijn ecclesia, die wordt weggerukt als eerste, gevolgd door Israël tijdens Zijn wederkomst, en daarna de volkeren. Deze volgorde toont hoe Gods timing zich aanpast aan de unieke rol en bestemming van elke groep binnen Zijn plan. Hij zal als eerste aan Zijn ecclesia [waar ik een deel van ben] verschijnen bij de wegrukking, dan aan Israël en vervolgens aan de volkeren. Zoals het aanbreken van een nieuwe dag ook afhankelijk is van de plaats waar wij ons op aarde bevinden. Deze metafoor helpt om het concept van de dag van Christus te begrijpen, omdat het illustreert hoe de verschijning van Christus voor verschillende groepen op verschillende momenten kan plaatsvinden, afhankelijk van hun rol in Gods plan.

Het benadrukt dat Gods timing zowel nauwkeurig als afgestemd is op de unieke omstandigheden van elke groep. Op de ene plek op aarde is de zon al opgegaan, terwijl het elders nog nacht is.

Mijn ongelovige vrienden komen later in beeld

① De dag des Heeren

De dag van de Heer is een uitdrukking die ik ook ken uit het oude testament, letterlijk is het daar de dag van JAHWEH, in de gangbare vertalingen weergegeven met de dag des Heeren.

De dag van Christus is de dag van de intieme ontmoeting waarop Hij aan mij zal verschijnen, ik zal Hem zien en vanaf dat moment altijd samen met Hem zijn. Dat is een ontmoeting die voor de wereld nog verborgen zal zijn.

Mijn ongelovige vrienden, kennissen, familie en whatever doen nog niet mee. Die worden niet vergeten maar komen later in beeld!

De dag van de Heer is de term die gebruikt wordt voor de periode waarin de Heer Zich zal gaan openbaren en voor iedereen zichtbaar gaat ingrijpen [Opb.1:1,10]. Deze periode wordt in Openbaring beschreven en gaat gepaard met oordelen: de zegels, bazuinen en schalen.

1 Korinthe 1 *7 (...) terwijl jullie wachten op de openbaring van onze Heer Jezus Christus. 8 Hij zal jullie ook bevestigen tot het einde toe, zodat jullie onaanklaagbaar zijn in de dag van onze Heer Jezus Christus.*

② 2000 jaar

De Korintiërs leefden in een spannende periode die beschreven wordt in het boek Handelingen waarin de deur voor Israël nog niet

in het slot was gevallen en men nog gericht was op een spoedige wederkomst. Dat klinkt door in dit vers. Later zou duidelijk worden dat Israël niet zou geloven en dat er een pauze zou komen in Gods handelen met het volk Israël. Een pauze die ongeveer 2000 jaar zal duren, 2 Petr.3:8

Doch dit ene mag u niet ontgaan, geliefden, dat één dag bij de Here is als duizend jaar en duizend jaar als één dag.

③ Actueel

Inmiddels zijn die 2000 jaar bijna voorbij en in die zin zijn bovenstaande verzen actueler dan ooit. Ik wacht nu op de openbaring [of: onthulling] van mijn Heer. Hij zal mijn vernederd lichaam veranderen en mij tot Zich nemen om Hem te ontmoeten. Tot die dag zal Hij mij bevestigen. Hij heeft mij tevoren gekend, Hij bestemt mij om gelijkvormig te worden aan het beeld van Zijn Zoon, Hij roept mij, Hij rechtvaardigt mij en Hij verheerlijkt mij [Rom.8:29-30]!

Geheel in lijn hiermee is: Filippenzen 1 *6 Hiervan ben ik overtuigd, dat Hij die in jullie een goed werk begonnen is, dit zal volbrengen tot op de dag van Christus Jezus.*

④ Tot op de dag van Christus Jezus

God is een werk in mij begonnen en Hij zal dat werk ook voleindigen. Dit werk doet Hij in mij tot op de dag van Christus Jezus. Het is de dag waarop ik veranderd zal worden, een nieuw lichaam zal ontvangen en weggerukt zal worden om Hem te ontmoeten. Dan zullen Hoofd en lichaam verenigd worden en zal ik samen met Hem zijn en delen in alles wat aan Hem beloofd is.

⑤ Zijn werk

Eerder zag ik dat ik na de wegrukking ook zal verschijnen voor het podium van Christus. Daar zal duidelijk worden hoe ik als gelovige

gebouwd heb op Zijn werk. Dát zal namelijk beloond worden en al het andere zal verdwijnen. Ik vind dan ook diverse malen, dat in de dag van Christus de gelovigen roem of lof zullen ontvangen.

2 Korinthe 1 *14 zoals jullie het ook al ten dele van ons beseften: dat wij jullie roem zijn, net als jullie dat ook van ons zijn in de dag van onze Heer Jezus.*

Filippenzen 2 *16 ... het woord van het leven, mij tot roem in de dag van Christus, dat ik niet voor niets liep, noch dat ik voor niets arbeid.*

Door de val van het Joodse volk ging redding naar de natiën.

6 Erekrans

In de dag van Christus zal Hij aan mij verschijnen en mij tot Zich nemen. Ik zal dan verschijnen voor Hem en Hij zal het werk dat Hij dóór mij gedaan heeft, belonen. Paulus stelt dit voor als een erekrans [2 Tim.4:8]. Blijkbaar wordt bij het podium van Christus zichtbaar wie God door mij met het evangelie heeft bereikt. Mijn erekrans wordt gevormd door hen [Fil.4:1; 1 Thess.2:19].

30. De volheid van de natiën zal binnengaan

In de Romeinen brief zet Paulus het evangelie van God uiteen [1:1], dat hem door de opgewekte Christus was toevertrouwd en dat hij zou bekendmaken onder de natiën, waar ik er één van ben [1:5]. Zijn bediening als apostel, die ook doorklinkt in zijn nieuwe naam [Saulus werd Paulus], handelt over de pauze in Gods handelen met Israël. Het Joodse volk is tijdelijk terzijde gesteld en in de toekomst zal God Zijn werk met het volk Israël weer oppakken en voltooien. In deze

tussentijd verzamelt God Zich een volk uit alle natiën: de ecclesia, het lichaam van Christus.

① Gods beloften

Het is ook in dezelfde Romeinen brief dat Paulus uitgebreid ingaat op deze kwestie [Rom.9-11]. Nu is redding naar de natiën gegaan [Hand.28:28; Rom.11:11]. Maar hoe zit het dan met Gods beloften aan Israël, zijn die vervallen [9:6]? Nee, God heeft Zijn volk niet verstoten, hun ongeloof is niet definitief [11:1-2] en ook niet volledig. Als volk zijn zij weliswaar verhard en verblind [11:7,8,10], maar zelfs nu, in deze tijd, is er een klein deel van dat volk dat gelooft, een overblijfsel [11:5]. En dat alles heeft God in Zijn ongekende wijsheid zo bepaald [11:33]. Door de val van het Joodse volk ging redding namelijk naar alle natiën [waar ik er één van ben], zonder onderscheid [11:11].

② Israëls herstel

Maar in de toekomst zal Israël alsnog als volk geloven en haar Messias aanvaarden. Door Paulus wordt dit zo uitgedrukt, dat zij tot volheid [completering] zullen komen. Israël zal tot volheid komen [11:12] als geheel Israël zal worden gered [11:26]. Israëls volheid spreekt hier dus van het tot haar bestemming komen van het Joodse volk. Maar ook van de natiën wordt gesproken over hun volheid.

Romeinen 11 *25 Want ik wil niet, dat jullie onwetend zijn, broeders, van dit geheim [opdat jullie niet eigenzinnig zullen zijn] dat verharding gedeeltelijk over Israël is gekomen, totdat de volheid van de natiën zal binnenkomen. 26 En zo zal geheel Israël gered worden*

③ Geheim

De geheimen of verborgenheden die Paulus mocht bekendmaken, spreken over de huidige periode waarin Israël als volk ongelovig is en God Zich een volk verzamelt uit de natiën [Hand.15:14]. Ook hier in dit vers is dat het geval. Paulus legt uit dat de verharding van Israël

een totdat heeft. Daarna zullen zij als volk tot bekering komen en zal geheel Israël worden gered. Het Joodse volk zal herleven [11:15] en tot haar bestemming komen, haar volheid.

Paulus deelt een geheim met mij

④ Eerstelingen

Maar éérs zal er een ander “volk” zijn, dat tot haar lotsbestemming komt: de volheid van de natiën zal binnenkomen. Waar zou Paulus het anders over hebben dan de ecclesia die haar hemelse bestemming zal binnengaan bij de wegrukking?

Wanneer de ecclesia, de mannelijke zoon [Opb.12:5], compleet zal zijn, zal hij worden weggerukt tot God en Zijn troon en met het Hoofd de heerschappij gaan vestigen over hemelen en aarde. Ik hoor bij het volk van eerstelingen [2 Thess.2:13] en zal Israël voorgaan. Daarna zal God zijn beloften aan Israël gaan vervullen, want Zijn woord is vast en zeker!

31. De wegrukking: gaan kinderen mee?

Veel gelovigen vragen zich af wat er gebeurt met hun kinderen bij de wegrukking. Gaan zij mee, of blijven zij achter? Daarover werd op de scholen waar ik geweest ben, nog wel eens gefilosofeerd en dan wordt er een beroep gedaan op indirecte aanwijzingen die ik in de Schrift vindt en daarmee blijft het antwoord doorgaans toch onbevredigend. Toch meen ik dat de Schrift mij wel degelijk zekerheid geeft in deze kwestie.

① Kinderen

Als introductie op het onderwerp: het gaat over de kinderen. Specifieker, het gaat over kinderen van [een] gelovige ouder[s]. Dan

kan ik mij afvragen: wat is een kind? Of: tot wanneer is een kind nog een kind? De Schrift geeft geen eenduidig antwoord. Ik ken in de Joodse traditie het gebruik van Bar Mitswa [=zoon van het gebod] waarbij een Joods jongetje op de leeftijd van 13 jaar volwassen wordt verklaard. Hij wordt dan zelf verantwoordelijk voor het onderhouden van de geboden. Daarvoor waren zijn ouders dat. De bar mitswa bij een meisje, vindt plaats als zij 12 jaar wordt.

Maar dit gebruik vind ik niet terug in de Schrift. Hoewel sommigen het er wel in lezen [Luk.2:42]. Is het ook niet zo dat er rond die leeftijd juist grote verschillen zijn per kind? Het ene kind is nu eenmaal eerder zelfstandig en volwassen dan de ander.

Worden kinderen ook weggerukt?

② Jonge ongelovigen

Duidelijk moet in ieder geval zijn dat ik het niet heb over jonge ongelovigen [2 Kor.4:4]. Een ongelovige is iemand die het evangelie gehoord heeft en het heeft afgewezen. Een kind zou ik eerder kunnen definiëren als een onwetende. Wanneer de overgang van onwetende naar ongelovige plaatsvindt, is dan ook per kind verschillend. Het kind moet het evangelie gehoord hebben, begrepen hebben en het vervolgens hebben afgewezen, om een ongelovige te zijn.

③ Indirecte aanwijzingen

Er zijn nogal wat Schriftgedeelten te vinden waar God verlossing of redding geeft aan iemand met geheel zijn huis. Zowel in het oude als het nieuwe testament. Zo werd Noach behouden door de ark in te gaan en met hem waren acht zielen [1 Petr.3:20]: zijn vrouw, en Sem, Cham en Jafeth met hun vrouwen. Dit was Noach's huis of huisgezin [Hebr.11:7]. Bij Rachab werden allen gered die zich bij haar in huis bevonden [Joz.2:18-19].

Paulus zegt tot de gevangenebewaarder van Filippi dat als hij gelooft in de Heer Jezus, hij gered zal worden, hij en zijn huis [Hand.16:31]. En vaker wordt er in het nieuwe testament uitdrukkelijk melding gemaakt van iemands huis [Luk.19:9; Hand.18:8].

Maar dit blijven toch indirecte aanwijzingen, want in de genoemde voorbeelden gaat het over iemand met zijn huis, maar wat nu als er zich in één van deze huizen een ongelovige had bevonden, zou die gered zijn? Lots vrouw werd immers ook uitgeleid uit Sodom, maar uiteindelijk niet gered [Gen.19:26].

4 Zekerheid

Toch meen ik dat de Schrift mij zekerheid geeft met betrekking tot dit onderwerp, en wel door Paulus in 1 Korinthe 7. In dit lange hoofdstuk bespreekt hij allerlei kwesties rond het huwelijk[s] leven, relaties, scheiding, enz. In vers 10-11 bespreek hij de situatie van een scheiding tussen twee gelovigen. Zo'n scheiding zou niet plaatsvinden, want wat zou er kunnen zijn dat twee gelovigen die het evangelie kennen, zou kunnen scheiden? Wanneer er toch scheiding heeft plaatsgevonden zouden beiden dan ook gericht zijn op verzoening.

5 Huwelijk tussen een gelovige en ongelovige

Het kan natuurlijk ook dat een gelovige getrouwd is met een ongelovige. Paulus adviseert met nadruk om dat niet te doen [2 Kor.6:14], maar wat dan als het wel zo gegaan is? Of wat te doen als binnen het huwelijk tussen twee ongelovigen, één van beiden een gelovige wordt?

Als de ongelovige bewilligt in het huwelijk en het goedkeurt om bij de gelovige te wonen, zou de gelovige niet het initiatief tot scheiding nemen. Wil de ongelovige scheiden, laat hem of haar dan scheiden, zegt Paulus. Dan is de gelovige niet meer gebonden aan dat huwelijk

[1 Kor.7:15]. Wanneer de ongelovige wel besluit om het huwelijk in stand te houden, heeft hij een bevoorrechte positie.

1 Korinthe 7 *14 Want de ongelovige man is geheiligd in de vrouw, en de ongelovige vrouw is geheiligd in de broeder. Anders dus, zijn jullie kinderen onrein, maar nu zijn zij heilig.*

⑥ Ge-heiligd

De ongelovige is geheiligd in de gelovige partner. Dit betekent niet dat deze partner deel heeft aan het geloof van de gelovige. Ongeloof sluit altijd de weg af tot redding, d.w.z. tot de eerste redding, via een lange omweg worden ook ongelovigen gered. Denk aan de eerder aangehaalde vrouw van Lot, die uiteindelijk ook niet werd gered vanwege ongelof. Geheiligd zijn in betekent blijkbaar dat de ongelovige zich in een begunstigde of bevoorrechte positie bevindt. Hij bevindt zich onder één dak met iemand die het Woord kent, spreekt en leeft.

⑦ Heilig!

Dan voegt Paulus daar nog iets bij wat essentieel is in verband met het onderwerp: anders dus, zijn jullie kinderen onrein, maar nu zijn zij heilig. De kinderen worden niet ontheiligd door de ongelovige ouder, maar zij zijn heilig vanwege die ene gelovige ouder. Let op: er staat: maar nu zijn zij heilig. Dat wat heilig is, behoort tot God en heeft deel aan Hem [Rom.1:2] en het zijn gelovigen die worden aangesproken als heiligen [1 Kor.1:2; Ef.1:10]. De kinderen van een gelovige zijn heilig en hebben deel aan het geloof van die ouder!

31. Het optreden van Michaël

Ik heb gezien wie er zullen deelnemen aan de wegrukking, maar ook waarom en waartoe al mijn metgezellen en ik weggenomen zullen worden. Samengevat is het doel hiervan om onze hemelse positie in

Christus in te nemen. Daartoe worden wij verenigd met Christus, wij zijn immers Zijn lichaam en Zijn één met Hem.

Maar ik kan dezelfde vraag – waarom we worden weggerukt en waartoe – ook vanuit een ander perspectief bekijken, namelijk in samenhang met de gebeurtenissen hier op aarde. Ook daar valt namelijk veel over te zeggen.

① Thessalonicenzen brieven

Het zijn voornamelijk de brieven aan de Thessalonicenzen die hierover veel informatie geven. Paulus had maar korte tijd in Thessalonika doorgebracht [Handelingen 17] en schreef later twee brieven aan hen, omdat hij had gehoord dat er nog onduidelijkheden waren. Hij wilde hen daarom bemoedigen met de waarheid, zodat zij daarin standvastig konden blijven [1 Thessalonicenzen 4:13, 18; 2 Thessalonicenzen 2:1-2].

② Spoedige wederkomst

De brieven aan de Thessalonicenzen zijn geschreven in de tijd van Handelingen, een periode waarin de deur voor Israël nog niet definitief gesloten was. De centrale vraag in Handelingen, die ook beantwoord wordt, is of Israël zich zou bezinnen en als volk tot bekering zou komen [Hand. 1:6; 3:19-21]. Het wordt echter duidelijk dat dit niet het geval zou zijn. Israël werd voorlopig terzijde gesteld, en de redding werd naar de natiën gezonden [Hand. 13:46-47]

De Thessalonicenzen leefden in die tijd nog in de verwachting van een spoedige terugkeer van de Heer. Later vertelden Paulus, en ook Petrus, duidelijk dat de wederkomst en het herstel van Israël nog zou uitblijven. De dagen waar de profeet Hosea bijvoorbeeld over spreekt, moeten worden opgevat als perioden van duizend jaar [2 Petr. 3:8]

③ Weer actueel

We leven inmiddels bijna 2000 jaar later, en daarom is de boodschap in deze brieven actueler dan ooit. Destijds koos God voor een omweg, een plan dat in de Schrift verborgen lag en door Paulus werd onthuld. Maar nu nadert het moment waarop God deze belofte definitief zal vervullen!

1 Thessalonicenzen 4 *13 Maar wij willen niet dat jullie onwetend zijn, broeders, wat betreft hen, die ontslapen zijn, opdat jullie niet bedroefd zullen zijn, zoals de overige mensen, die geen hoop hebben. 14 Want indien wij geloven, dat Jezus stierf en opstond, zal God ook zó hen, die ontslapen zijn, door Jezus, leiden samen met Hem. 15 Want dit zeggen wij tot jullie met een woord van de Heer, dat wij de levenden, die overblijven tot in de parousia van de Heer, absoluut niet degenen die ontslapen zijn zullen inhalen...*

Wij zijn er al heel dicht bij!

④ Parousia - [letterlijk: "aanwezigheid"]

Paulus informeert zijn lezers over de parousia [letterlijk: "aanwezigheid"] van de Heer, een woord dat vaak wordt vertaald als "wederkomst". De keuze voor "aanwezigheid" benadrukt de blijvende en actieve rol van Christus onder Zijn volgelingen, in plaats van alleen een toekomstig moment van terugkeer, wat meer in lijn is met de bredere context van Paulus' boodschap. Deze zal beginnen met de wegrukking [1 Thessalonicenzen 4:15]. Dit concept verwijst naar het moment waarop gelovigen, zowel levenden als doden, zullen worden verenigd met Christus in de lucht. In verschillende theologische tradities wordt dit geïnterpreteerd als een letterlijk fysiek ophalen van de gelovigen, terwijl anderen het meer symbolisch beschouwen als een spirituele vereniging. Het benadrukt de hoop op een directe en intieme ontmoeting met de Heer. Paulus bemoedigt de Thessalonicenzen met betrekking tot

hun medegelovigen die al zijn ontslapen [overleden]. Blijkbaar luisteren zij niet [meer] dat ook de ontslapenen deel zullen hebben aan de wegrukking. Het lijkt erop dat de Thessalonicenzen dit geloof hebben verloren door een gebrek aan duidelijke informatie over de opstanding en de volgorde van gebeurtenissen. Paulus probeert dit misverstand te corrigeren door te benadrukken dat de ontslapenen niet vergeten zullen worden, maar juist als eersten deel zullen hebben aan de opstanding bij de komst van Christus. Sterker nog, Paulus zegt dat de doden in Christus als eersten zullen opstaan. Dit benadrukt de volgorde en het belang van de opstanding als kernmoment in Gods plan. Door de doden in Christus als eersten te laten opstaan, toont Paulus aan dat hun verbondenheid met Christus niet wordt verbroken door de dood, en dat zij een unieke en eervolle plaats innemen in de vervulling van de belofte van de opstanding.

16 want de Heer zelf zal in een commando, in de stem van de overste van de boodschappers en in de bazuin van God, neerdalen vanaf de hemel, en de doden in Christus zullen eerst opstaan.

5 De aartsengel

Ik zie hier drie aspecten genoemd met betrekking tot het tijdstip van de wegrukking:

- ① Een commando [bevel]
- ② De stem van de overste van de boodschappers [aartsengel]
- ③ De bazuin van God

Deze drie aanduidingen zouden mogelijk naar hetzelfde kunnen verwijzen. De Heer zal, via de aartsengel en door middel van een bazuin, een bevel geven aan de doden in Christus om op te staan.

Het woord dat hier wordt vertaald als "overste van de boodschappers" is in het Grieks één woord: 'archaggelos'. Dit wordt in de Statenvertaling en NBG weergegeven met aartsengel. De

aartsengel is de eerste engel in rang en vandaar ook de overste. Het woord engel is oorspronkelijk een Grieks woord dat is “vernederlandst” en betekent boodschapper. Volgens de bijbel is er slechts één aartsengel en we weten ook zijn naam.

Judas 1: 9 *9 Maar Michaël, de aartsengel*

Michaël is de aartsengel. Van de overste van de boodschappers is er slechts één, maar ook het bepaald lidwoord geeft exclusiviteit aan. Het is juist deze Michaël die we een aantal keren tegenkomen in de Schrift en die een specifiek tijdstip markeert.

Daniël 12 *1 En in die tijd zal Michaël opstaan, de grote overste die staat over de zonen van jouw volk. En het zal een tijd van benauwdheid zijn die niet is geweest sinds dat er een natie geweest is tot aan deze tijd. En in deze tijd zal jouw volk ontsnappen, elk die gevonden wordt geschreven te zijn in de boekrol.*

6 Israëls benauwdheid

Michaël markeert hier de periode van Israëls benauwdheid, die door Jeremia wordt benoemd als "de tijd van benauwdheid voor Jakob" [Jeremia 30:7]. In Mattheüs 24 houdt Jezus een toespraak tot Zijn discipelen, die vaak de "rede over de laatste dingen" wordt genoemd. In deze uitspraak verwijst Hij naar Daniël [Mattheüs 24:15] en legt Hij een directe link met de profetie uit Daniel 12.

Mattheüs 24 *21 Want dan zal er een grote verdrukking zijn, zodanig als er niet geweest is vanaf het begin van de wereld, tot nu toe, en ook absoluut niet meer wezen zal.*

7 Grote verdrukking 1260 dagen

De periode van Israëls grote verdrukking, een tijd van ongekende benauwdheid zoals er nooit eerder is geweest en nooit meer zal zijn, wordt gekenmerkt door het optreden van de aartsengel Michaël. Het gelovige deel van Israël zal, nog vóór het begin van deze

verdrukking, de mogelijkheid krijgen om het land te ontvluchten. Dit wordt beschreven in Dan.12:1 en ook in Matth.24:15-21.

De grote verdrukking zal een periode van 1260 dagen duren [Openbaring 12:6; 11:3], of "een tijd, tijden en een halve tijd" [Daniël 12:7; Openbaring 12:14], oftewel 3 ½ jaar . Een andere manier om dit vermelden is 42 maanden [Openbaring 11:2; 13:5].

⑧ Openbaring 12 de wegrukking van de zoon

Openbaring 12, de wegrukking van de mannelijke zoon.

Openbaring 12 *7 En er kwam oorlog in de hemel; Michaël en zijn boodschappers voeren oorlog tegen de draak, en de draak voert oorlog, en zijn boodschappers, 8 maar zij zijn niet sterk genoeg voor hem, en hun plaats werd in de hemel niet meer gevonden, 9 en de grote draak werd uitgeworpen, de slang van de begintijd, die Duivel en Satan genoemd wordt, die de gehele bewoonde wereld doet dwalen; hij werd op de aarde geworpen, en zijn boodschappers werden met hem uitgeworpen.*

⑨ De mannelijke zoon

In dezelfde periode waarin de mannelijke zoon weggerukt wordt naar God en Zijn troon [Openbaring 12:5], breekt er een oorlog uit in de hemel. Deze oorlog wordt geleid door Michaël, de overste van de engelen, en is gericht tegen satan en zijn engelen. Satan verliest deze strijd, wordt uit de hemel geworpen en belandt op de aarde. Daar zal hij, in de relatief korte tijd die hem nog rest [Openbaring 12:12], zijn woede richten op de vrouw, Israël [Openbaring 12: 13,17]

Opvallend is dat satan vanuit de hemel op de aarde wordt geworpen, en de ecclesia [de gemeente] vanaf de aarde naar de hemel wordt weggenomen, om daar de heerschappij op zich te gaan nemen.

10 Conclusie - ik word in veiligheid gebracht

Michaël markeert in 1 Thessalonicenzen 4:16 het moment van de wegrukking. Hij zal hiervoor het sein geven door middel van een bevel, een bazuin. In Openbaring 12 wordt deze wegrukking beschreven als de wegrukking van de mannelijke zoon, daarna begint een periode van 1260 dagen van grote verdrukking. Voor deze periode wordt niet alleen de ecclesia in veiligheid gebracht, maar ook het gelovig deel van Israël zal de mogelijkheid hebben om te vluchten naar een plaats, die haar door God is bereid [Opb.12:6,14]. [In de woestijn, dit is een verhaal apart en bijzonder boeiend, maar voor nu laat ik het hierbij].

Ook in Daniël 12:1 en Openbaring 12:7 zien ik hoe Michaël opstaat aan het begin van de periode van benauwdheid voor Israël. De wegrukking zal dan ook plaatsvinden vlak voor het aanbreken van deze grote verdrukking.

17 Vervolgens zullen wij, de levenden die overblijven, tegelijkertijd samen met hen weggerukt worden in wolken, tot ontmoeting van de Heer in de lucht. En zó zullen wij altijd samen met de Heer zijn. 18 Bemoedig elkaar dus met deze woorden!

Ik ben beschermd voor de grote verdrukking die zal komen

33. Als een dief in de nacht

Vaak hoor ik mensen zeggen dat we niet weten wanneer de Heer komt, want Hij komt als een dief in de nacht. Wat een onzin, om het zacht uit te drukken; wat een gebrek aan kennis.

Bij het lezen van de Bijbel, en dus ook de brieven van Paulus, moet ik mij realiseren dat deze later zijn ingedeeld in verzen en hoofdstukken. Hoewel ik daar vaak veel gemak van heb, kan het mij

soms ook op het verkeerde been zetten In 1 Thessalonicenzen 4:18 *18Vermaant elkander dus met deze woorden* daarmee eindigt dit hoofdstuk. Maar Paulus schreef een brief en ging gewoon verder met zijn onderwerp als hij vervolgt in hoofdstuk 5 *1 Maar wat betreft de tijden en de gelegenheden, broeders, is het niet nodig dat er aan jullie geschreven wordt...*

① Tijden en gelegenheden

Paulus gaat zijn lezers op de hoogte brengen van de tijden en de gelegenheden. Hij heeft het nog steeds over hetzelfde onderwerp: de wegrukking. Hij gaat hen informeren wanneer [tijden] en in welke context van gebeurtenissen [gelegenheden] de wegrukking zal plaatsvinden. Paulus had dit eerder met hen besproken en gaat er vanuit dat het eigenlijk niet nodig is dat hij hierover schrijft.

2 want jullie weten zelf nauwkeurig, dat de dag van de Heer zó komt, als een dief in de nacht. 3 Want wanneer ook maar zij zullen zeggen: vrede en zekerheid, dan, onverwachts, is totale ineenstorting aanstaande, net zoals een barenswee over een zwangere vrouw, en zij zullen absoluut niet ontsnappen.

② Als een dief in de nacht

De Thessalonicenzen wisten nauwkeurig wanneer de wegrukking zou plaatsvinden en kenden de samenhang met de gebeurtenissen die dan op aarde gaan plaatsvinden. De dag van de Heer komt als een dief in de nacht, maar let op, niet voor hen. Paulus zegt dat zij precies op de hoogte waren en ook uit de nog volgende verzen blijkt dat zij wandelden bij het licht van het woord en die dag hen niet zou overvallen. Voor de wereld zal de Heer komen als een dief in de nacht.

3 Vrede en zekerheid

Want wanneer zij zullen zeggen: vrede en zekerheid... Hier wordt verwezen naar leiders en naties die een tijdelijke en oppervlakkige vrede proclameren, zonder oog voor de onderliggende gevaren en spanningen. Er zal in de nabije toekomst een periode aanbreken van vrede en zekerheid. Daarvan zal de Joodse staat het middelpunt zijn. Dit wordt historisch en theologisch onderbouwd door de unieke rol van Israël in Bijbelse profetieën, waarin Jeruzalem vaak wordt aangeduid als het centrum van toekomstige wereldgebeurtenissen. Daarnaast zien velen Israël als de plaats waar belangrijke gebeurtenissen, zoals de wederkomst van Christus, zullen plaatsvinden. Deze vrede en zekerheid zal de mensen in slaap sussen, zodat zij niet werkelijk zien wat er aan de hand is. Hiermee wordt bedoeld dat zij zich laten misleiden door een gevoel van veiligheid en stabiliteit, terwijl in werkelijkheid de fundamenteën voor toekomstige chaos en verdrukking al aanwezig zijn [:5-6]. Het zal namelijk blijken dat deze vrede slechts een valse vrede is, want onverwachts zal het uitmonden in verderf. Deze valse vrede wordt gekenmerkt door een schijnbare stabiliteit en harmonie die in werkelijkheid is gebaseerd op bedrog en verkeerde intenties. Tekenen hiervan kunnen onder andere een toenemende politieke druk, verborgen agenda's van leiders en het negeren van morele of spirituele principes zijn. Deze schijnvrede zal uitlopen in de grote verdrukking en dat is een verdrukking zoals er nog nooit eerder is geweest voor het Joodse volk en ook nooit meer zijn zal [Matth.24:21]. Deze unieke verdrukking wordt in Mattheüs 24:21 beschreven als een periode van ongekeende intensiteit, waarin het lijden en de vervolging van het Joodse volk een climax bereiken die alle eerdere gebeurtenissen in de geschiedenis overtreft. Het vers benadrukt de eschatologische ernst [Urgentie van handelen] en de vervulling van profetieën over het einde der tijden.

Voor mij niet als een dief in de nacht

④ Verdrukking

Deze benauwdheid zal hen overkomen zoals de weeën een zwangere vrouw. Onverwachts en zeer heftig, er is niet aan te ontsnappen. In Openbaring 6:1-17 vind ik de grote verdrukking uitgebeeld in een aantal zegels die worden geopend en waarin een viertal paarden verschijnen. Het eerste witte paard brengt vrede [:2], die vervolgens weggenomen wordt door het volgende rode paard [:4]. Ook hier wordt, maar dan in symboliek, dezelfde periode van schijnvrede en het einde ervan beschreven als in 1 Thess.5:2.

Het is voor mij lastig om door deze oordelen heen toch nog iets positiefs te zien. De Schrift zegt niet voor niets dat deze grote verdrukking haar gelijke niet kent. Ook wanneer ik de beschreven oordelen lees in Openbaring, zie ik vreselijke dingen. Toch bedenk ik dat deze dingen moeten gebeuren binnen Gods plan. Het wordt dan ook vergeleken met de weeën die over een zwangere vrouw komen. Dat is pijnlijk en heftig, maar het heeft als doel een nieuw leven voort te brengen in de eerste plaats voor Israël, maar zoals ik eerder opmerkte, ook voor de hele schepping. [Rom.8:22].

4 Maar jullie, broeders, zijn niet in de duisternis, opdat de dag jullie als een dief grijpen zou; 5 want jullie zijn allen zonen van het licht en zonen van de dag. Wij zijn niet van de nacht of van de duisternis.

⑥ Ik weet hoe laat het is

De Thessalonicenzen waren nauwkeurig op de hoogte van de tijden en de gelegenheden. De dag van de Heer zou hen dus niet overvallen als een dief in de nacht. Wie wandelt bij het licht van het woord van God, weet “hoe laat” het is. Wanneer men zal zeggen “vrede en zekerheid”, dan weet ik dat deze vrede zal worden weggenomen en

de grote verdrukking aanstaande is. Kort daarvoor zal de ecclesia worden weggerukt.

6 Laten wij dan ook niet sluimeren zoals de overige mensen, maar waken en nuchter zijn. 7 Want die sluimeren, sluimeren 's nachts en die zich bedrinken, zijn 's nachts dronken. 8 Maar laten wij, die van de dag zijn, nuchter zijn, en laten wij het borstharnas van geloof en liefde aantrekken, en de helm, de hoop van redding. 9 Want God plaatste ons niet tot toorn, maar tot verwerving van redding door onze Heer Jezus Christus.

7 Redding

De overige mensen sluimeren en zijn niet wakker en nuchter. Zij laten zich in slaap sussen door valse claims over vrede en zekerheid en zijn niet waakzaam. Maar de gelovige waar ik er één van ben, wandelt in geloof en liefde en kent het woord: de hoop [=verwachting] van redding. Ik weet dat God mij niet gesteld heeft tot toorn en weet dat Hij mij zal redden. Ik zal weggerukt worden en daarmee worden gered van de toorn van de draak [Opb.12:4-5, 12, 17].

God heeft mij niet gesteld tot toorn en daarom word ik weggerukt van het aardse toneel, voordat de toorn van de draak losbarst [Opb.12:12,17]. Deze draak, die een voorstelling is van satan [Opb.12:9] is erop uit om de mannelijke zoon te verslinden [Opb.12:4]. Dat lukt niet, want zodra deze mannelijke zoon geboren is, wordt hij weggerukt tot God en Zijn troon. Dit is een uitbeelding van het tot volheid komen van de ecclesia. Zodra dit punt is bereikt, wordt de ecclesia, waar ik onderdeel van ben, weggerukt.

34. Die mij uitredt vanuit de toekomstige toorn

❶ Toorn

Paulus gaat zijn lezers op de hoogte brengen van de tijden wanneer overige mensen sluimeren en niet wakker zijn. Wanneer ik Openbaring 12 lees, krijg ik de indruk dat de wegrukking plaatsvindt onder dreigende omstandigheden. In die periode zal er een periode van valse vrede worden beëindigd en zal de grote verdrukking beginnen. Satan wordt op aarde geworpen en hij zal rondgaan als een brullende leeuw [1 Petr.5:8] en in grote toorn, omdat hij weet dat zijn tijd nog maar kort is [Opb.12:12].

❷ Onverwacht

Paulus gaat zijn lezers op de hoogte brengen van de tijden wanneer. In 1 Thessalonicenzen 5 zag ik dit bevestigd. Die dag zal immers voor de wereld komen als een dief in de nacht en hen onverwachts overvallen [5:2-3]. In zijn inleidende woorden waarmee Paulus deze brief aanvangt, zegt hij ook iets treffends in dit verband. De Thessalonicenzen waren omgekeerd [beking] tot God en hadden de dienst aan afgoden daarmee achter zich gelaten. Zij kenden nu de levende en ware God [1 Thess.1:9] en hadden een toekomstverwachting waarnaar zij reikhalzend uitkeken.

1 Thessalonicenzen 1 *10 en uit de hemelen zijn Zoon op te wachten, die Hij uit de doden opwekt, Jezus, die ons uitredt vanuit de toekomstige toorn.*

❸ Vanuit de toekomstige toorn

Dit vers lijkt op Filippenzen 3:20 en waar staat: *...ons burgerschap is in de hemelen, van waaruit wij ook de Redder verwachten, de Heer Jezus Christus. Hij komt om ons te redden.* In 1 Thess.1:10 staat ook

waarvan Hij ons redt: vanuit de toekomstige toorn. Andere handschriften hebben: van[af] de toekomstige toorn, maar de oudste handschriften geven hier 'vanuit'. Het lijkt er bij een eerste lezing wat vreemd te staan. De toorn is nog toekomstend, maar toch worden we er [van]uit gered.

④ In veiligheid

Als ik deze Schriftplaatsen naast elkaar leg en elkaar laat uitleggen, kom ik ook in 1 Thess.1:10 tot de conclusie dat de wegrukking een urgente gebeurtenis is, die zal plaatsvinden vlak voor het losbarsten van de toorn. Die toorn is dan weliswaar nog toekomstend, maar zeer nabij. We worden er als het ware uit gered. De ecclesia wordt in veiligheid gebracht!

1 Thess.1:9-10 *9Want zelf verhalen zij van ons, hoe wij bij u ontvangen zijn en hoe gij u van de afgoden tot God bekeerd hebt, om de levende en waarachtige God te dienen, 10en uit de hemelen zijn Zoon te verwachten, die Hij uit de doden opgewekt heeft, Jezus, die ons verlost van de komende toorn.*

⑤ Zoonstelling

Mensen die mij goed kennen hebben het vaker van mij gehoord: Ik wil graag volwassen zoon van God worden.

Wat dat is?

- ① Geestelijke volwassenheid; Volgroeide relatie met God : Stabiël in de relatie met God; Vrucht van de Geest
- ② Identiteit en Erfgenaam Zijn; Weten wie je bent in Christus; Erfgenaam van het Koninkrijk
- ③ Leven in Overgave en Gehoorzaamheid; Gehoorzaamheid aan Gods wil; Volledige leiding door de Heilige Geest

Vijf keer noemt Paulus in zijn brieven een begrip dat in de gangbare vertalingen niet of nauwelijks uit de verf komt: “Zoonstelling”. Wij zijn nu kinderen van God, maar in afwachting van onze aanstelling tot zonen, dus die is nog toekomst, lezen we in Rom.8:23.

6 Onze bijeenkomst tot Hem

Paulus gaat, net als in 1 Thessalonicenzen 4 [zie vers 15], spreken over de parousia [=aanwezigheid]. En over de gelegenheid die onderdeel is van die parousia, de wegrukking. Hier genoemd: onze bijeenkomst tot Hem. De NBG heeft hier: onze vereniging tot Hem en de Statenvertaling: onze toe vergadering tot Hem.

Het Griekse woord dat hier gebruikt wordt, is episunagōgēs. Daarin herkennen we het woord synagoge, een plaats van samenkomst of bijeenkomst. Het voorzetsel epi betekent op. Een oude versie van de NCV vertaling had hier dan ook op zameling. Dat is ongetwijfeld geen goed Nederlands, maar het geeft wel het idee weer van een bijeen verzameling in een opwaartse richting en dat is precies wat de wegrukking is.

2 Thessalonicenzen 2:1-3 *2 dat jullie niet snel geschokt worden in jullie denken en ook niet gealarmeerd worden, noch door een Geestes-uiting, noch door een woord, noch door een brief, die van ons afkomstig zou zijn, alsof de dag van de Heer nú zou bestaan.*

7 Onrust

Paulus had de Thessalonicenzen onderwezen over de gebeurtenissen rond de parousia van Christus. Maar nu waren zij in opschudding gebracht en was er onrust ontstaan. Er waren namelijk andere leringen tot hen gekomen dan die zij van Paulus hadden ontvangen. Blijkbaar was er zelfs een vervalste brief in omloop, die niet van Paulus was, maar waar wel zijn naam onder stond.

Valsheid in geschrifte

8 Nu al in de dag van de Heer?

De dwaling die in de valse leringen naar voren komt, is dat men de Thessalonicenzen wilde wijsmaken dat zij nu al leefden in de dag van de Heer. De Thessalonicenzen hadden namelijk met verdrukking te maken [1 Thess.3:4; 2 Thess.1:7].

Maar Paulus had in zijn eerdere brief gesteld dat die dag de wereld weliswaar zou overvallen als een dief in de nacht, maar dat voor de gelovigen die leven bij het licht van het woord van God, die dag niet als een verrassing zou komen. Deze dag zal namelijk worden vooraf gegaan door een periode van vrede en zekerheid, maar deze schijnvrede zal plotseling worden weggenomen en opgevolgd worden door een periode van verderf [1 Thess.5:2-5].

De gelovigen zullen voor die periode van toorn die volgt, worden gered [1 Thess.5:8-9]. Voor hen zal de dag aanbreken en zij zullen worden weggerukt voor de toekomstige toorn [1 Thess.1:10].

3 Laat niemand jullie misleiden, op geen enkele wijze, want eerst moet de afstandneming komen en de mens van de wetteloosheid onthuld worden, de zoon van het verderf...

9 Afstandneming

Afstandneming is een letterlijke vertaling van het woord apostasia [vanaf + staan]. De gangbare vertalingen geven hier weer met afval, wat logisch lijkt, want de enige andere keer dat dit zelfstandig naamwoord voorkomt, spreekt het van godsdienstige afval van Mozes [Hand.21:21].

Maar als werkwoord *aphistemi* komt het veel vaker voor, maar liefst 14 keer. Het heeft doorgaans de neutrale betekenis van afstand nemen. Zo wordt het vertaald met verlaten [Hand.12:1], zich losmaken [Hand.19:9], wijken van [Luk.4:13; 2 Kor.12:8] of weggaan van [Luk.13:27]. Het kan ook een godsdienstig afstand nemen inhouden,

in de zin van afvallen of afvallig zijn [Hand.5:37; 2 Tim.4:1; Hebr.3:12], maar de betekenis van een fysiek afstand nemen komt veel vaker voor.

10 Afval

De vertaling met afval is dan ook meer een interpretatie dan een vertaling. Beter zou zijn om het neutrale woord afstandneming weer te geven. De lezer van dit Bijbelgedeelte zal zich dan zelf moeten afvragen: wie neemt er afstand? En waarvan?

Als ik de term afstandneming laat staan, dan dringt de betekenis zich op van de ecclesia, die immers bij de wegrukking afstand van deze aarde neemt als ze de Heer tegemoet gaat in de lucht. De afstandneming is dan hetzelfde als onze bijeenkomst tot Hem in vers 1 en slaat dus op de wegrukking. Paulus zegt dan dat de dag van de Heer nog niet aangebroken kan zijn, omdat de wegrukking nog niet heeft plaatsgevonden.

Na de afstandneming [wegrukking] zal de mens van de wetteloosheid onthuld worden. Waarom deze de mens van de wetteloosheid of de zoon van het verderf wordt genoemd, lees ik in het volgende.

2 Thessalonicenzen 2:4 *4de tegenstander, die zich verheft tegen al wat God of voorwerp van verering heet, zodat hij zich in de tempel Gods zet, om aan zich te laten zien, dat hij een god is.*

De periode van ‘toorn’ zal ik niet meemaken

11 Stoppen tempeldienst

Want wanneer zij zullen zeggen: *vrede en zekerheid...* Hier wordt verwezen naar wereldleiders en internationale coalities die vrede en veiligheid beloven, zoals vaak gezien in diplomatieke akkoorden of vredesverdragen. Voorbeelden hiervan kunnen worden gevonden in politieke allianties of afspraken die een schijnbare stabiliteit creëren, maar waarin de diepere spanningen en conflicten onopgelost

blijven. Er zal in de nabije toekomst een periode aanbreken van vrede en zekerheid. Daarvan zal de Joodse staat het middelpunt zijn. Dit wordt historisch en theologisch onderbouwd door de unieke rol van Israël in Bijbelse profetieën, waarin Jeruzalem vaak wordt aangeduid als het centrum van toekomstige wereldgebeurtenissen. Daarnaast zien velen Israël als de plaats waar belangrijke gebeurtenissen, zoals de wederkomst van Christus, zullen plaatsvinden. Deze vrede en zekerheid zal de mensen in slaap sussen, zodat zij niet werkelijk zien wat er aan de hand is. Dit manifesteert zich in een passieve houding en een blind vertrouwen op oppervlakkige zekerheden. Mensen negeren signalen van onderliggende spanningen en maken keuzes die hen onvoorbereid laten op de toekomstige chaos en verdrukking. Hiermee wordt bedoeld dat zij zich laten misleiden door een gevoel van veiligheid en stabiliteit, terwijl in werkelijkheid de fundamenten voor toekomstige chaos en verdrukking al aanwezig zijn [:5-6]. Het zal namelijk blijken dat deze vrede slechts een valse vrede is, want onverwachts zal het uitmonden in verderf. Deze valse vrede wordt gekenmerkt door een schijnbare stabiliteit en harmonie die in werkelijkheid is gebaseerd op politieke manipulatie, egoïstische machtsspelletjes van leiders, en een bewuste misleiding van de bevolking om eigen agenda's te dienen. Tekenen hiervan kunnen onder andere een toenemende politieke druk, verborgen agenda's van leiders en het negeren van morele of spirituele principes zijn. Deze schijnvrede zal uitlopen in de grote verdrukking en dat is een verdrukking zoals er nog nooit eerder is geweest voor het Joodse volk en ook nooit meer zijn zal [Matth.24:21]. Deze unieke verdrukking wordt in Matteüs 24:21 beschreven als een periode van ongekennde intensiteit, waarin het lijden en de vervolging van het Joodse volk een climax bereiken die alle eerdere gebeurtenissen in de geschiedenis overtreft. Wat deze verdrukking onderscheidt, is de combinatie van wereldwijde schaal, specifieke benadeling van

het Joodse volk, en de vervulling van oude profetieën zoals beschreven in Daniël 12:1 en Zacharia 14. Deze kenmerken maken het een ongeëvenaarde periode in de heilsgeschiedenis. Het vers benadrukt de eschatologische ernst en de vervulling van profetieën over het einde der tijden.

15 Herinneren jullie je niet, dat ik, toen ik nog bij jullie was, dit tegen jullie zei?

12 Verwarring

Toen Paulus hen de eerste brief stuurde, wisten zij dit alles nog nauwkeurig. Nu waren zij in verwarring gebracht door andere geluiden. Hoe belangrijk is het om mij te laten onderwijzen door de woorden van God, die Hij aan Paulus toevertrouwd heeft. Daarop kan ik met zekerheid bouwen.

2 Thessalonicenzen 2:6-8 6 En jullie weten wat nu tegenhoudt, totdat hij onthuld wordt in zijn eigen bestemde tijd. 7 Want het geheim van de wetteloosheid werkt reeds in, alleen totdat hij, die op dit moment tegenhoudt, uit het midden [weggedaan] wordt, 8 en dán zal de wetteloze onthuld worden.

13 De tegenhouder

Er is "iets" dat de openbaring van de wetteloze tegenhoudt. Dit 'iets' wordt door veel theologen geïnterpreteerd als een kracht of entiteit, zoals de Heilige Geest, de ecclesia, of een goddelijke voorziening die tijdelijk de komst van de wetteloze beperkt. Bijbelse verwijzingen zoals 2 Thessalonicenzen 2:6-7 kunnen helpen om deze tegenhouder beter te begrijpen. Deze tegenhouder of vasthouder zorgt er blijkbaar voor dat de mens van de wetteloosheid zich niet kan onthullen. Pas als de tegenhouder is verwijderd, dán zal de wetteloze openbaar worden. Wat anders kan dit zijn dan de wegrukking van de ecclesia? Deze conclusie wordt getrokken op basis van Paulus' beschrijving in 2 Thessalonicenzen 2:6-7, waar de

tegenhouder wordt genoemd. Hoewel sommigen dit interpreteren als de Heilige Geest of een Goddelijke interventie, past de wegrukking van de ecclesia binnen het bredere kader als een directe gebeurtenis die de komst van de wetteloze mogelijk maakt. Andere interpretaties, zoals een politieke macht of engelen, benadrukken echter verschillende aspecten van deze tegenhoudende kracht. Ik bedenk dat dit het onderwerp is waarover Paulus hen schrijft: de parousia van Christus én onze toe vergadering tot Hem [:1]. Volgens Paulus vormen deze twee gebeurtenissen een samenhangend geheel, waarbij de parousia verwijst naar Christus' glorieuze verschijning en de toe vergadering beschrijft hoe gelovigen zich bij Hem zullen voegen. Dit benadrukt de hoopvolle verwachting van een gezamenlijke hereniging in Gods plan.

14 Parallel

Ook merk ik op hoe vers 3 parallel loopt met vers 6-7. In vers 3 lees ik: *... eerst moet de afstandneming komen en de mens van de wetteloosheid onthuld worden, de zoon van het verderf.*

En in vers 6-7 is de gedachte: eerst moet de tegenhouder verwijderd worden en dán zal de wetteloze onthuld worden. De afstandneming is dus gelijk aan het verwijderen van de tegenhouder.

2 Thessalonicenzen 2:8 *8 [...] Die de Heer Jezus uit de weg zal ruimen in de geest van zijn mond, hem teniet zal doen in de verschijning van Zijn aanwezigheid* [Parousia].

15 Goede afloop

Hoewel de onthulling van de wetteloze de verschrikkelijke periode van de grote verdrukking zal inleiden, wordt hier door Paulus ook meteen gezegd hoe het afloopt. De Heer zal de wetteloosheid van deze mens vernietigen wanneer Hij verschijnt. Dan zal Hij via Israël Zijn Koninkrijk gaan vestigen over deze hele aarde.

16 Uit-opstanding

Er is nog één uitdrukking uit Filippenzen 3:11, die ik wil melden: de uit-opstanding uit de doden [Grieks: exanastasin ten ek nekron]. Dit lijkt op het eerste gezicht een wat merkwaardige uitdrukking, omdat er nogal wat misvattingen zijn rondom deze woorden van Paulus. Het vers waarin het staat, zegt letterlijk:

Filippenzen 3 *11 of ik, hoe ook maar, de uit-opstanding uit de doden zal bereiken...*

Wanneer Paulus refereert aan de opstanding uit de doden van de ecclesia [waar ik er één van ben], het lichaam van Christus, dan duidt hij op de gebeurtenis die ik de wegrukking of de opname van de gemeente noem. Bij deze gebeurtenis vindt er een opstanding plaats van tussen de overige doden uit, dat wil zeggen: met achterlating van de andere doden.

Ik lees dit bijvoorbeeld in het eerder genoemde 1 Thess.4:13-18 waar Paulus de Thessalonicenzen bemoedigt met betrekking tot de ontslapenen [:13]. Deze ontslapenen worden verderop in het gedeelte de doden in Christus genoemd [:16]. Deze doden zullen als eerste opgewekt worden en bij de wegrukking tezamen met de levend overgebleven gelovigen de Heer tegemoet gaan in de lucht. Zij staan dus op uit de doden, want de overige doden blijven in het graf.

17 Het extra 'uit'

Maar ik heb ook andere meningen gehoord, dat het in Fil.3:11 over een andere gebeurtenis gaat. Paulus gebruikt nergens anders de term uit-opstanding uit de doden, dus moet het hier over iets anders gaan, zo concludeert deze gedachtengang. Uit het gebruik van het extra 'uit' in de uitdrukking uit-opstanding, concludeert deze gedachtengang dat de leden van het lichaam van Christus direct na

het overlijden een “individuele opstanding uit de doden” meemaken en na het sterven direct bij Christus zijn.

Naast dat het in tegenspraak is met het gedeelte in 1 Thessalonicenzen 4, zie ik tegen deze visie vanuit de Schrift een aantal bezwaren.

Het belangrijkste bezwaar is dat het Schriftgedeelte dit zelf tegenspreekt. Eerder kwamen verzen verderop in ditzelfde hoofdstuk aan de orde. Daar beschrijft Paulus, net als in 1 Thess.1:10 en 4:16 dat we de Heer vanuit de hemel verwachten en dat dit het moment is waarop Hij de doden zal opwekken en de levend overgeblevenen zal veranderen. Dit zal niet alleen wachten tot dat moment, maar ook een gebeurtenis zijn die wij gezamenlijk beleven [1 Thess.4:17]. Dat is dus niet individueel!

Filippenzen 3 *20 Want ons burgerschap is in de hemelen, van waaruit wij ook de Redder verwachten, de Heer Jezus Christus 21 die het lichaam van onze vernedering van gedaante zal veranderen, gelijkvormig aan het lichaam van Zijn heerlijkheid, naar de inwerking, waarmee Hij ook alles aan Zichzelf kan onderschikken.* [Efez. 2:6,19. [Rom. 8:29] - [1Kor. 15:28]

Het is dus niet zo dat wanneer een gelovige overlijdt, er een individuele opstanding plaatsvindt van deze gelovige. Nee, de doden in Christus, maar ook de levenden, wachten tot het moment waarop onze Redder komt vanuit de hemel.

Ten diepste ontkent deze zienswijze dan ook de dood. Men sterft immers en slaat daarna direct “aan gene zijde” de ogen weer op en men is dus nooit écht dood geweest. Dit doet wel erg sterk denken aan de leugen van de slang in de hof [Gen.3:4].

In 2 Timotheüs 2:17-18 zegt Paulus over twee mannen, Hymeneüs en Filetus, dat ze van de waarheid zijn afgeweken, zeggende dat de opstanding al gebeurd is. Wat Hymeneüs en Filetus precies leerden

wordt verder niet uitgelegd door Paulus, maar past de redenering van een individuele opstanding uit de doden niet perfect in de bewering “dat de opstanding al gebeurd is”?

De opvatting dat de term uit-opstanding uit de doden spreekt over een “individuele opstanding” van de gelovigen, is gebaseerd op het extra “uit” in uit-opstanding uit de doden. Maar uitdrukkingen met een extra voorzetsel komen veel vaker voor in de Schrift en zijn een manier om het gebruikte voorzetsel te benadrukken. In Fil.3:11 legt Paulus met het extra uit in de term uit-opstanding er de nadruk op dat het een opstanding uit de doden is, dat wil zeggen: van tussen de overige doden uit en met achterlating van de overige doden.

Zij die aan het begrip uit-opstanding de betekenis van een individuele opstanding van de doden in Christus geven, wijzen er vaak op dat het woord uit-opstanding slechts één keer voorkomt in de Schrift en dus móét Paulus er wel iets speciaals mee bedoelen. Maar de bewering dat het woord slechts één maal voorkomt, is een halve waarheid.

Het zelfstandig naamwoord exanastasin [G1815] komt slechts één keer voor, in Fil.3:11, maar het werkwoord dat hiervan afgeleid is, exanistemi [G1817] komt ook drie keer voor in de Schrift. Twee maal vinden we het in een tamelijk eufemistisch gebruik en wordt het vertaald met zaad/nageslacht verwekken [Marc.12:19, Luk.20:28], letterlijk: dat hij uit-zal-doen-opstaan zaad voor zijn broer. De derde keer dat het woord voorkomt, vinden we het in:

Handelingen 15 (NBG) *5 Maar er stonden uit de partij der Farizeeën enigen op, die gelovig geworden waren, en zeiden, dat men hen moest besnijden en gebieden de wet van Mozes te houden.*

Letterlijk staat er: *uit-opstaande echter enige* [...] Ook in dit vers is het volstrekt duidelijk wat er bedoeld wordt. Uit de groep van Farizeeën stonden enigen op, namelijk degenen die gelovig

geworden waren. Zij namen het woord, niet als vertegenwoordiging van de hele groep, maar als een deel van de groep. Ze stonden hiermee op uit de groep van Farizeeën.

Mijn graf zal eindigen met de bazuin

35. De dag van Christus

Paulus opent de Filippenzen brief met te danken voor de gemeenschap in het evangelie van de Filippenzen [1:5]. God was in hen een goed werk begonnen en Paulus vertrouwde erop dat Hij dit zou voltooien tot op de dag van Jezus Christus [1:6]. Vergelijk 1:10, 2:16.

De dag van Christus is niet voor elke individuele gelovige een andere dag, maar spreekt over één moment. Het is de dag dat Christus Jezus, onze Redder, zal neerdalen van de hemel en waarop Hij ons [en ook mijn] lichaam zal veranderen, gelijkvormig aan Zijn verheerlijkt lichaam. Of er op dat moment mensen nog leven, of dat ze al zijn overleden maakt geen verschil. We zullen tezamen de Heer tegemoet gaan [1 Thess.4:16-17].

1 Thessalonicenzen 4 *18 Bemoedigt elkaar dus met deze woorden.*

36. De Hel

① Kinderoffers

De reden dat Gehenna zo'n berucht dal is, wordt in de Hebreeuwse Bijbel [mijn 'Oude Testament'] uitgebreid toegelicht. Een tweetal goddeloze koningen uit het huis van Juda, Achaz en Manasse, lieten in dit dal kinderen door het vuur gaan, 2 Kron. 28:3 *3ja, hij ontstak offers in het dal Ben-Hinnom en verbrandde zijn zonen met vuur in overeenstemming met de gruwelen der volken, die de Here voor het aangezicht van de Israëlieten had verdreven* ; 33:6 ;

Jer. 7:31 *31en zij hebben de hoogten van Tofet gebouwd, die zich in het dal Ben-Hinnom bevinden, om hun zonen en dochters met vuur te verbranden, hetgeen Ik niet geboden heb en wat in mijn hart niet is opgekomen.*

Deze gruwelijke praktijk die men van de omliggende volken had afgekeken, was kwaad in de ogen van JAHWEH. Volgens de profeet Jeremia werd juist deze praktijk de aanleiding voor Jeruzalems verwoesting [Jer.19:1-8].

② Een verhaaltje.

Een evangelist rijdt op zijn motor door de jungle van de Amazonewouden in Brazilië. Het is al laat in de middag en een van de banden raakt lek. Omdat de duisternis spoedig zal vallen besluit de evangelist eerst een plekje te zoeken om te overnachten en de lekke band pas de volgende morgen te repareren. Die morgen vertrekt hij na de reparatie snel naar zijn reisdoel, een Indianenstam die nog nooit door een blanke is bezocht en ook nog nooit van het evangelie van Jezus Christus heeft gehoord.

Zodra hij is aangekomen in het dorp gaat hij op zoek naar het dorpshoofd en verklaart de reden van zijn komst. Het dorpshoofd geeft hem toestemming om zijn verhaal te doen.

Na de eerste uitleg en vertelling wordt het stil in het dorp, heel stil. Sommige mensen beginnen wat te huilen. De evangelist vraagt dan ook aan het hoofd wat er aan de hand is. Ook het hoofd begint te huilen en vertelt hem in tranen: "U zei dat u 'goed nieuws' voor ons had, maar in werkelijkheid is dit heel slecht nieuws! Gisteren is een van de oudsten van ons dorp overleden. Nu weten we van die God van u en hoe machtig Hij is. Maar dat maakt ons ook verdrietig. Onze

vriend is gestorven voordat u hem kon vertellen van Jezus. Hij kon dus niet kiezen voor Jezus. U zei dat mensen die niet voor Jezus gekozen hebben voor altijd in de hel zullen branden! Waarom bent u niet eerder gekomen, dan was hij misschien gered?"

Het is misschien vreemd, maar de Bijbel zegt hier .. NIETS over! Het zijn de mensen met hun leringen die dit 'geloof' hebben ontwikkeld over een wrekende God die toestaat dat mensen 'eeuwig' zullen branden vanwege hun zonden!! Deze traditie is begonnen op het concilie van Nice, zoals eerder beschreven.

Hoe kan een God die "de wereld zó lief heeft" er een hel op na houden?

Spreker in een dienst die ik bijwoonde juni-23, ik citeer: Jezus is de enige weg naar de Vader, en het alternatief is de hel. De spreker gebruikte Spreuken 24:11 HSV *Red hen, die ten dode gegrepen zijn; want zij wankelen ter doding, zo gij u onthoudt.* Voor mijzelf leg ik er andere vertalingen naast om te begrijpen wat er staat. NBV21 *11Bevrijd hen die ter dood veroordeeld zijn, doe alles om hun leven te redden.* SW *11 Red uit die tot de dood weggenomen zijn en die tot doding uitglijden, veeleer zal jij hen terughouden.* De spreker vervolgt zijn rede: Miljoenen en miljoenen mensen zijn vandaag onderweg naar de hel. En wij hebben het enige redmiddel in onze handen en in onze harten om hen te redden. Vijftienjaar geleden mocht ik die verbazende liefde van Jezus ontdekken en het drong diep door in mijn hart. Aldus de spreker.

Oei, hij spreekt over een liefdevolle Jezus die miljoenen mensen laat belanden in de hel. Hij spreekt over het in handen hebben van een redmiddel, ja ik hoorde het goed, de spreker had een redmiddel in handen?

De meeste voorgangers en christenen die zeggen in een letterlijk hel te geloven, dat niet echt doen. Want zouden ze dat werkelijk doen, dan zouden ze geen normaal leven kunnen leven. Wie zou ooit nog relaxed op vakantie kunnen gaan of met vrienden plezier kunnen hebben, in het besef dat vele mensen om je heen [ook vrienden en familie] afstevenen op een afgrond van louter ellende en in eeuwigheid [!] daar niet meer uitkomen? Zo wordt de hel immers omschreven: als een plaats waar men zonder uitzicht altijd in pijn en wroeging zal vertoeven. Heel resoluut: ‘Daarmee leven is psychologisch onmogelijk, zeker als het gaat om mensen die dicht bij je staan’.

Welke liefhebbende ouder zou de gedachte kunnen verdragen dat hun kind in de hel vertoeft? Nimmer eindigend en hopeloos?! Wie zou zelfs maar één moment nog vrolijk en blij kunnen zijn als [de meeste] mensen om je heen, inclusief velen die je lief zijn, dit afschuwelijke lot zou wachten? Zo’n leer verdragen is slechts mogelijk wanneer het enkel een theorie is, zonder besef van de consequenties. Men onderschrijft de doctrine zoals de meeste mensen akkoord gaan met de cookies op een website: je hebt geen idee waar je ‘ja’ op zegt. Wie daarentegen bewust de leer van de hel beaamt kan niet anders dan een verhard hart hebben. Een eeltlaag op de ziel. Het concept van een hel dat naar haar aard uitzichtloos is, is een “lering van demonen” 1Tim.4:2 *Maar de Geest zegt nadrukkelijk dat in de eindtijd sommigen het geloof zullen verlaten, doordat ze luisteren naar dwaalgeesten en naar wat demonen hun leren.* Slechts “de leugenaar van den beginne” is in staat zoiets te bedenken en de Schepper van hemel en aarde, hiervan te betichten. Het is een weerzinwekkend karikatuur van Hem die naar eigen zeggen, nooit laat varen de werken van Zijn handen.

Een preek van een spreker over het thema ‘samen bidden’, tijdens een opwekking, niet 2024 maar veel eerder, ik maakte de volgende aantekeningen:

Tijdens de samenkomst riep hij de 10.000 aanwezigen op om hartstochtelijk te bidden voor Nederland. Ik citeer: “Wat kunnen we vragen? Wat is het dat Gods hart breekt? Dat we met 17 miljoen mensen in Nederland leven en dat 75% van hen de Heere Jezus niet kent als hun Redder en Verlosser! Mensen, dat kan niet! Dan kunnen wij hier wel gezellig samen zitten, maar dat kan toch niet als we weten dat driekwart van Nederland naar de hel gaat als Jezus nu terugkomt”.

Dit is toch het toppunt van tragiek? Dat een gevierd predikant op zo’n groot podium aan zijn publiek een ‘Evangelie’ voorhoudt dat geen Evangelie is, Evangelie betekent immers ‘goed bericht’ . Als het waar zou zijn dat 75% van alle Nederlanders voor eeuwig naar de hel gaat, dan hebben deze 10.000 mensen niet de minste reden om het weekend in Biddinghuizen een feestje te vieren. Is het niet ronduit afschuwelijk wat zij verwachten voor het grootste deel van hun landgenoten? Al die vrolijke liedjes die zij zingen, met of zonder opgeheven handen, veranderen daar niets aan. Die maskeren dat alleen maar.

De Schrift kent geen hel

De waarheid is dat de Schrift geen ‘hel’ kent. De Schrift spreekt over oordelen en gerichten, dat is waar, maar dat is positief. Stel je voor dat alle ellende mee zou gaan naar een aionisch leven. De Bijbel heeft het over Gehenna, geheel ten onrechte vertaald met ‘hel’. Ieder degelijk handboek kan u vertellen dat Gehenna geen ‘hel’ betekent, maar het dal van Hinnom bij Jeruzalem.

Waar in de Bijbel staat er iets over de hel? Dat hangt er van af welke vertaling ik lees. In de Schriften komt het nergens voor.

In de Statenvertaling komt het woord hel 54 keer voor. In het OT is het de vertaling van het Hebreeuwse woord “Sheol”, als het zo uitkomt. Sheol wordt ook wel vertaald met “Graf” [Gen. 37:35]. In het

NT van de SV komt het woord hel 24 keer voor. Het is hier de weergave van drie verschillende Griekse woorden:

Hades 9x - Tartarus 1x - Gehenna 12x

Hades betekent letterlijk: onwaarneembaar - ongezien

In de NBG vertaling komt 'hel' maar 12 keer voor, alleen in het NT, 11x in de Evangeliën en 1x in Jacobus, het is de weergave van het Griekse woord 'Gehenna', wat is dat, Gehenna? Het is de Griekse uitspraak van een Hebreeuwse naam: Gai [=dal] Hinnon. Dit dal ligt ten zuidwesten van de oude stad Jeruzalem.

Paulus, de apostel der heidenen [mijn apostel], gebruikt het woord nooit!

In de NBV21 vertaling is het woord hel verdwenen, daar hebben ze het woord Gehenna onvertaald gelaten.

③ Oordelen

Nooit hebben Gods oordelen in de Schrift het laatste woord, Ps.30:6
Want een moment duurt Zijn boosheid, maar een leven lang Zijn welbehagen. In de avond overnacht het huilen, maar in de ochtend is er gejubel.

Psalm 138:8 *Want God laat niet varen de werken van zijn handen.*

In veel vertalingen wordt dit vers als volgt weergegeven:
Statenvertaling: *"De HEERE zal het voor mij voleinden; Uw goedertierenheid, HEERE, is in eeuwigheid; laat niet varen de werken Uwer handen.*

Herziene Statenvertaling: *De HEERE zal het voor mij voltooien; HEERE, Uw goedertierenheid is voor eeuwig; laat de werken van Uw handen niet los..*

SW: *8 JAHWEH zal het voor mij volledig maken. JAHWEH, Uw getrouwheid is voor de eon. Het moet niet zo zijn dat U de daden van Uw handen laat vallen.*

NBV: *8De HEER zal mij altijd beschermen. HEER, uw trouw duurt eeuwig, laat het werk van uw handen niet los.*

NBG: *8De Here zal het voor mij voleindigen. O Here, uw goedertierenheid is tot in eeuwigheid. Laat niet varen de werken uwer handen.*

God is goed, wie iets anders beweert, kent Hem domweg niet. Het Evangelie is de mededeling dat Christus Jezus zichzelf gaf tot een losprijs voor allen [1Tim.2:6]. Elk mens is het eigendom van Christus Jezus. Hij is Heer van allen [Rom.10:12 *Want er is geen onderscheid tussen Jood en Griek. Immers, één en dezelfde is Heer over allen, rijk voor allen*]! Dat is omdat God wil dat alle mensen gered worden en komen tot kennis van die waarheid [1Tim.2:4 *die wil, dat alle mensen behouden worden en tot erkenning der waarheid komen*]. En aangezien Hij GOD is, IS Hij ook daadwerkelijk een Redder van alle mensen [1Tim.4:10 *de levende God, die een Heiland is voor alle mensen*]. Niet volgens de prediker op het podium van een dienst en op het podium van 'Opwekking' maar wel volgens het Evangelie dat Paulus als apostel en leermeester van de natiën, als een heraut bekendmaakte [1Tim.2:7]. Niet allemaal tegelijk, een ieder in zijn eigen rangorde, de ongelovigen maken een omweg.

Zegt dat voort! Want hoe zouden mensen dat kunnen geloven als het hen niet verteld wordt?

4 Worstelen

Er was een tijd dat ik worstelde met de volgende teksten als het over hel en of verloren gaan ging:

Er staat immers: *een ieder die in Hem gelooft zal behouden worden*. Dat klinkt alsof je kunt dus kiezen om Hem aan te nemen als je

Verlosser of niet. Hij is voor alle mensen gestorven en de hele wereld is door Hem gered. Maar je moet er wel voor kiezen om gered te willen worden. Anders ga je verloren. Niet Gods bedoeling, wel je eigen keus. Een zaak van leven of dood dus.

Is dat zo? - Dit staat toch haaks op andere teksten?

Volgens de Bijbel is voor eeuwig bij God leven toch echt voor de mensen die Hem hebben aangenomen als hun Heer en Heiland. Jezus spreekt in de gelijkenis van de rijke man en de arme Lazarus ook over een hemel en hel. Het gaat niet om het hopen dat de meerderheid van de mensen naar de hel gaat, maar wel om een vrije keus voor iedereen om voor of tegen God te kiezen.

God heeft genoeg liefde voor alle mensen. Helaas hebben veel mensen hun hart gesloten voor Hem.

Tegelijk geloof ik ook dat er voor vergeving en eeuwig heil toch ook echt geloof in Hem nodig is. De bijbel is daar toch heel duidelijk over.

5 Voor alle mensen

Toch past dit niet bij de God van de Schriften, de God die lief heeft en alle mensen zal redden. Wat een worsteling, wat een spagaat.

1 Tim. 4:10 NBG *10 Ja, hierom getroosten wij ons moeite en grote inspanning, omdat wij onze hoop gevestigd hebben op de levende God, die een Heiland is voor **alle mensen**, inzonderheid voor de gelovigen.*

1Kor.15:22 *2Want evenals in Adam allen sterven, zo zullen ook in Christus **allen levend** gemaakt worden.*

Kol.1:20 *20en door Hem, vrede gemaakt hebbende door het bloed zijns kruises, **alle dingen weder met Zich te verzoenen**, door Hem, hetzij wat op de aarde, hetzij wat in de hemelen is.*

6 Hoe kom je uit deze spagaat?

Joh. 3:16 *16Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe.*

Ik geloof zeker met heel mijn hart dat wie niet gelooft in Christus, verloren is en men slechts door geloof in Hem gered wordt en zo het eeuwige leven ontvangt. De bottleneck zit 'm in het verstaan van wat eeuw-ig en eeuw-igheid betekent. Dat ik een streepje na eeuw schrijf is met opzet en geen verschrijving. Het is om aan te geven dat deze begrippen verband houden met eeuw. Helaas is deze waarheid in de gangbare Bijbelvertalingen weggemoffeld. Oorspronkelijk staat er in het Grieks van de Bijbel: **aion**. Een aion is geen 'eindeloze eeuwigheid' maar een wereldtijd met een begin en een einde. Zo spreekt de Schrift over "*vóór de aionen*" 1Kor.2:7 SW: *7 maar wij spreken wijsheid van God in een geheim dat verhuld was, dat God tevoren bestemd had, vóór de aionen, tot in onze heerlijkheid*, maar ook over "*de voleinding der aionen*" Hebr.9:26 SW *26 anders was het voor Hem bindend vele malen te lijden vanaf de neerwerping van de wereld. Maar nu, één maal, bij de voltooiing van de aionen, tot afschaffing van de zonde, door Zijn offer, is Hij openbaar gemaakt.*

Bij de terugkeer van Christus breekt geen eindeloze eeuwigheid aan maar vangen "**de toekomstige aionen**" aan. Ef.2:7 SW: *7 opdat Hij, in de opkomende aionen, de overtreffende rijkdom van Zijn genade zou betonen, in vriendelijkheid naar ons in Christus Jezus.* De aionen waarin Hij zal heersen. Wie niet gelooft zal deze aion[en] niet meemaken. Verloren zijn, dat is de zogenaamde eeuw-ige straf, Mat.25:46 SW: *46 En dezen zullen weggelaten worden tot in de aionische tuchting, maar de rechtvaardigen tot in het aionische leven.* Wie echter geloven zullen deze aion wel meemaken en ontvangen daarmee het eeuw-ige leven. Dat is het leven van de toekomstige

eeuw, Lucas 18:30 SW: *30 die niet veelvoudig terug zal krijgen in deze periode en in de komende aion aionisch leven.*

Er is dus een groot verschil tussen degene die gelooft en wie niet gelooft. Maar ook over “de voleinding der aionen”, Hebr.9:26 SW: *26 anders was het voor Hem bindend vele malen te lijden vanaf de neerwerping van de wereld. Maar nu, één maal, bij de voltooiing van de aionen, tot afschaffing van de zonde, door Zijn offer, is Hij openbaar gemaakt.*

7 Maar gaat God dan toch niet alle mensen redden?

Is dit alles in strijd met het idee dat God iedereen redt, rechtvaardigt, levend maakt en verzoent? **Totaal niet**, zou aion een eindeloze eeuwigheid zijn, ja, dan uiteraard wel. Dan zou aan het eeuwig oordeel of aan de eeuwige straf geen einde komen. Maar aangezien in de Schrift aionen verband houden met tijdperken, “aionische tijden”; 2Tim.1:9 SW: *9 van Die ons redt en roept in een heilige roeping, niet overeenkomstig onze werken, maar overeenkomstig Zijn eigen voornemen en genade, die aan ons wordt gegeven in Christus Jezus vóór aionische tijden,*

Er is dan ruimte voor ‘eind goed, al goed’. Dan hoeven we geen Schriftplaatsen weg te strepen of van de universele teksten weg te kijken maar dan kunnen we alles aannemen wat de Schrift zegt. Zowel over oordeel en straf als ook over een alomvattende redding.

Christus zal heersen “tot in alle eeuwigheden” zegt de vertaling van Openbaring 11:15, SW: *5 En de zevende boodschapper blaast de bazuin. En er kwamen grote stemmen in de hemel, zeggend: "Het koninkrijk van de wereld werd van onze Heer en van Zijn Christus en Hij zal koning zijn tot in de aionen van de aionen." Amen.*

Maar letterlijk staat er: tot in de aionen der aionen. Is dat voor altijd? Nee, want Christus moet heersen “**totdat**”, 1Kor.15:25 SW: *25 Want*

het is voor Hem bindend koning te zijn, totdat Hij al Zijn vijanden onder Zijn voeten zal plaatsen.

Totdat Hij de dood als laatste vijand zal hebben teniet gedaan. Hoe? Door alle mensen levend te maken, 1Kor.15:22 SW: *22 Want net zoals in Adam allen sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden*,! Want wanneer allen levend zijn gemaakt, dan is er geen dood meer. Pas dan zal Christus zijn heerschappij tot een succesvol einde hebben gebracht en een volmaakt Koninkrijk aan zijn God en Vader teruggeven. En God zal worden “alles in allen”, 1Kor.15:26-28 SW: *26 De laatste vijand wordt buiten werking gesteld: de dood, [Openb. 20:14] 27 want alles onderschikt Hij onder Zijn voeten. Maar wanneer ook maar Hij zal zeggen dat alles onderschikt is, dan is dat duidelijk buiten Hem Die aan Hem het al onderschikt. [Psalm 8:6] 28 En wanneer ook maar aan Hem alles zal worden onderschikt, dan zal de Zoon ook Zelf onderschikt worden aan Hem Die Hem alles onderschikt, opdat God zal zijn alles in allen.*

Johannes 3 vers 16 NBG *16Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe* Deze tekst is erg bekend, honderden keren gehoord. Maar hoe bekend is het als ik geen idee heb van wat “het eeuw-ige leven” is? Hoe bekend is het als ik geen raad weet met Johannes 3 vers 17 NBG: *17Want God heeft zijn Zoon niet in de wereld gezonden, opdat Hij de wereld veroordele, maar opdat de wereld door Hem behouden worde* en dit heb ik helaas veel te weinig gehoord. Terwijl dat vers nu juist een nadere verklaring is van het voorgaande vers.

Want God heeft zijn Zoon niet in de wereld gezonden, opdat Hij de wereld veroordele, maar opdat de wereld door Hem behouden worde.

SW: *16 Want God heeft de wereld zo lief, dat Hij Zijn Zoon, de enigverwekte, geeft, opdat elke in Hem gelovende toch niet verloren zal gaan, maar dat hij aionisch leven zal hebben.* [Rom. 5:8] - [Joh. 10:28]

17 Want God vaardigt Zijn Zoon niet af tot in de wereld opdat Hij de wereld zou oordelen, maar opdat de wereld door Hem gered zal worden. [Joh. 5:22,30] - [Joh. 12:47]

God heeft de wereld lief en gaf zijn Zoon om die wereld te redden. En God bereikt altijd zijn doel, want Hij is GOD! Zijn Zoon heet daarom “de Redder der wereld”, Joh.4:42 SW: *42 Tot de vrouw zeiden zij bovendien: "Wij geloven niet meer vanwege jouw spreken, want wij hebben zelf naast Hem gehoord en wij hebben waargenomen dat deze waarlijk de Redder van de wereld is, de Christus.;* 1Joh.4:14 SW: *14 En wij hebben gadegeslagen en geven getuigenis dat de Vader de Zoon heeft afgevaardigd als Redder van de wereld.*

Ja, de GOD van de Bijbel laat niet met zich spotten. Zijn oordelen kunnen heftig zijn. Maar het is altijd ‘noodzakelijk kwaad’, nooit definitief en nimmer van harte, Klaagl.3:33 *33 Want Hij vernedert niet, noch kwelt Hij de zonen van de mens, vanuit Zijn hart.* Ten opzichte van zijn goedertierenheid die levenslang is, duurt zijn toorn slechts een ogenblik [Ps.30:]. De Bijbel spreekt ook niet van ‘eeuwigheid’ maar van ‘aeonen’. Dat zijn wereldtijdperken die zowel een begin als een einde hebben. De Schrift kent trouwens ook geen ‘hel’ maar spreekt van Gehenna, dat is het dal van Hinnom bij Jeruzalem. Wat de Schrift in deze leert is van een totaal andere orde dan wat de kerkleer hiervan gemaakt heeft.

De Statenvertalers, beïnvloed door de heersende opvattingen van hun tijd, hebben 'Sheol' en 'Hades' te vaak met 'hel' vertaald, waardoor de indruk werd gewekt dat mensen na de dood direct naar een plaats van eeuwige pijniging gaan. Moderne vertalingen, zoals

de NBG en de NBV, proberen deze vertaalfouten te corrigeren door de oorspronkelijke betekenissen van deze woorden beter te weerspiegelen.

De Statenvertaling spreekt over het idee van de hel in verschillende passages, maar het concept zoals wij dat kennen is door de eeuwen heen geïnterpreteerd en soms uitgebreid door verschillende theologische tradities. Er zijn verschillende teksten waarin "hel" of gerelateerde begrippen worden genoemd.

Mattheus 25 *41* *Dan zal Hij ook tot hen, die aan zijn linkerhand zijn, zeggen: Gaat weg van Mij, gij vervloekten, naar het eeuwige vuur, dat voor de duivel en zijn engelen bereid is.*

Maar als ik dit in de Schriftwoord vertaling lees [een zo concordant mogelijke Bijbelvertaling] dan ziet dat er anders uit:

41 Dan zal Hij ook tot die aan de linkerkant uitspreken: 'Gaat weg van Mij die vervloekt zijn, tot in het aionische vuur, dat gereed gemaakt is voor de duivel en voor zijn boodschappers. [Matt. 7:23] - [Openb. 20:10].

Het Gehenna-vuur: In het Nieuwe Testament gebruikte Jezus vaak het woord "Gehenna" om te spreken over een plaats van oordeel. Gehenna was oorspronkelijk een vallei buiten Jeruzalem die werd geassocieerd met afvalverbranding en afgoderij. Ook de lijken van misdadigers werden hier verbrand, deze mochten om religieuze redenen niet begraven worden.

Gehenna was oorspronkelijk een vallei buiten Jeruzalem die werd geassocieerd met afvalverbranding en afgoderij.

8 Zou de grote Schepper God van het universum zó ongevoelig en liefdeloos kunnen zijn?

De Bijbel zegt weliswaar dat God “een dag vastgesteld heeft, waarop Hij de wereld rechtvaardig zal oordelen” Handelingen 17:31 *31omdat Hij een dag heeft bepaald, waarop Hij de aarde rechtvaardig zal oordelen door een man, die Hij aangewezen heeft, waarvan Hij voor allen het bewijs geleverd heeft door Hem uit de doden op te wekken.*

Op dat moment zullen degenen die zich hebben bekeerd en Jezus Christus als hun Verlosser hebben, het eeuwige leven ontvangen. 'En de behoudenis is in niemand anders, want er is ook onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven waardoor wij moeten behouden worden.’’

Handelingen 4:12, NBG *12En de behoudenis is in niemand anders, want er is ook onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven, waardoor wij moeten behouden worden.* SW *12 En er is in niemand anders redding, want ook is er geen andere naam onder de hemel die werd gegeven aan mensen, in welke het bindend is dat wij gered worden.* [Matt. 1: :21]

Maar wat zal er op dat moment gebeuren met de mensen, die de naam van Jezus zelfs nog nooit hebben gehoord of ermee in aanraking zijn gekomen? Zullen zij jammerend in het hellevuur worden geworpen samen met degenen die God bewust haten en verachten? Is dat de liefde van God?

Slechts een minderheid van de bevolking op aarde claimt christelijk te zijn. Degenen die het christendom aanhangen, maken ongeveer een derde van de hele wereldbevolking uit. Grote aantallen van het andere twee derde gedeelte hebben nooit de gelegenheid gehad om zich werkelijk te bekeren en Christus aan te nemen als Verlosser alleen al vanwege de plaats waar zij leven. Miljoenen anderen door

de eeuwen heen hebben vanwege de tijd waarin zij leefden ook nooit die mogelijkheid gehad. Zou het eerlijk en rechtvaardig zijn als God hen aan dezelfde straf zou onderwerpen?

Deze vragen zijn noch triviaal, noch hypothetisch. Ze hebben betrekking op de overgrote meerderheid van alle mensen die ooit hebben geleefd

Gelukkig is er een Evangelie, een goed bericht voor alle mensen. Sommigen maken een omweg maar Jezus is redder van alle mensen.

"Relevant spoor"

Het begrip van postapostolische uitvindingen is belangrijk in de theologie en de kerkgeschiedenis, omdat het helpt om te begrijpen hoe het christendom zich heeft ontwikkeld en hoe verschillende tradities en doctrines zijn gevormd, vaak als reactie op culturele en sociale omstandigheden van latere tijden.

37. Wat is redding?

Woordenboek over redding

De redding zelfst.naamw. (v.) Uitspraak: ['rɛdɪŋ] Afbreekpatroon: red·ding Verbuigingen: redden (meerv.) verlossing uit een gevaarlijke situatie Voorbeelden: 'reddingboot' , 'Jij bent mijn redding, zonder jou zou ik het niet voor elkaar gekregen hebben.' , 'Door een wonderbaarlijke redding van de doelman bleef het 0-0.'

① Hieronder volgt een overzicht van de verschillende aspecten van redding.

① Redding als verlossing van de dood: Redding zie ik als een bevrijding van de dood, waarbij de doden uit de sheol worden gehaald door de opstanding. De opstanding is essentieel voor de

redding, waarbij gelovigen en later ook de ongelovigen een onsterfelijk lichaam ontvangen om in Gods aanwezigheid te kunnen zijn. De dood is een vijand die door Christus is overwonnen.

② Redding door Jezus Christus: Jezus zie ik als de Redder die door zijn bloed een eeuwige-aionische verlossing heeft verworven. De term 'soosoo' betekent 'redden', 'sooteria' betekent 'redding', en 'sooter' betekent 'Redder'. Jezus redt van de toekomstige toorn en is de centrale figuur in de redding van de mensheid. Zijn offer is een insluiting, niet een plaatsvervanging, waarbij allen in Christus waren geschapen en door Zijn offer worden verzoend.

③ Redding door genade en geloof: Redding is een geschenk van Gods genade en niet het resultaat van menselijke inspanningen. Geloven wordt in de Schrift gelijkgesteld aan vertrouwen. Redding wordt ontvangen door geloof. God redt omdat Hij liefheeft.

④ Redding in relatie tot het Koninkrijk: Redding is verbonden met het binnengaan van het Koninkrijk van God. Het Koninkrijk van God heeft verschillende fasen, van zaaitijd tot oogsttijd. Het Koninkrijk zal op aarde gevestigd worden door de Messias bij zijn terugkeer. Rechtvaardigen zullen als koningen en priesters regeren.

⑤ Redding en het oordeel: Er wordt een onderscheid gemaakt tussen geredden en geoordeelde. Bij de grote witte troon zullen alle doden opstaan en geoordeeld worden naar hun daden. Het oordeel is een middel tot redding en heeft een reinigende functie. Het is gericht op openbaring, beloning en applaus, niet op verdoemenis.

⑥ Redding als een proces: Redding wordt ook beschreven als een proces dat begint met geloof en wedergeboorte, waarbij gelovigen veranderd worden naar het beeld van Christus.

⑦ Redding en de wederkomst: De wederkomst van Christus is nauw verbonden met het concept van redding. Gelovigen verwachten de wegrukking, waarbij zij de Heer in de lucht tegemoet

zullen gaan. De wegrukking is een fase in Gods plan. Bij de wegrukking zullen gelovigen een nieuw, onvergankelijk lichaam ontvangen.

⑧ Redding en de "afstand name": De term afval kan beter vertaald worden als "afstandneming". Dit verwijst naar de ecclesia die afstand neemt van de aarde bij de wegrukking om de Heer in de lucht tegemoet te gaan.

⑧ Het "waarom" van de redding: De reden van de redding is niet het ontlopen van straf, maar het ontvangen van een voorrecht dat ten goede komt aan onszelf en de hemelse schepselen, en een rol speelt in Gods grote plan. De liefde van God is de drijfveer achter redding. God redt omdat hij liefheeft en de schepping nooit van Zijn liefde gescheiden zou moeten worden.

⑨ De rol van volharding: Volharding is essentieel om te kunnen regeren in de hemelse gewesten. Volharding is niet essentieel voor redding, maar voor beloning en heerschappij in de hemel.

⑩ De betekenis van het kruis: Het kruis is de plaats waar de zonde wordt weggedaan en is de basis van redding. Het kruis wijst naar de manier waarop Jezus de zonde en de dood overwon. Christus werd tot zonde gemaakt aan het kruis, opstaan uit de dood was en is de overwinning.

⑪ Het nieuwe lichaam: Bij de opstanding zullen gelovigen [en later ook de ongelovigen] een nieuw, onvergankelijk lichaam ontvangen, gelijkvormig aan het verheerlijkte lichaam van Christus.

⑫ Universele verzoening: Uiteindelijk zullen allen in Christus levend gemaakt worden. God zal Zijn genegenheid betonen door hen te redden op wie Zijn hart was gevestigd vanaf het begin der schepping.

⑬ De tweede dood: De tweede dood, of de poel des vuurs, is niet een plaats van eeuwig lijden, maar een toestand van vergetelheid

en het einde van alle gewaarwording. De tweede dood wordt uiteindelijk afgeschaft.

⑭ De rol van de gelovigen: Gelovigen zijn geroepen om te leven in verwachting van de wederkomst van Christus. Ze hebben een ophemelse roeping tot dienstwerk. Ze moeten God eren in hun wandel en zich richten op de dingen die boven zijn.

⑮ God als Redder: God is de absolute Redder van alle mensen. God wil dat alle mensen gered worden en tot erkenning van de waarheid komen.

⑯ Jezus als Redder: Jezus is de relatieve Redder, die de redding van alle mensen uitvoert in Gods plan. De redding in Christus is met eeuwige-aionische heerlijkheid.

⑰ In de conclusie moet ik benadrukken dat redding een allesomvattende daad van God is, gebaseerd op Zijn liefde en volbracht door het offer van Christus [Kruis + opstanding]. Het is niet louter een persoonlijke redding, maar een herstel van de hele schepping. De focus ligt niet op menselijke werken, maar op het ontvangen van de genade die door God wordt aangeboden.

Romeinen 10:12 – Heer van allen



God wil dat alle mensen worden gered betekent toch niet dat dit ook gebeurt?

GOD doet al wat Hém behaagt [Psalm 115:3]. “Wat Zijn liefde wil bewerken ontzegt Hem Zijn vermogen niet”, zo luidt terecht de tekst van een bekend lied. Vandaar dat 1 Timotheüs niet slechts zegt dat God wil dat alle mensen gered worden [2:4], maar ook dat God een Redder is van alle mensen [4:10].

Wat de wil van de mens betreft: zelfs het hart van de koning wordt door God bestuurd [Spreuken 21:1]. God verhardt én opent harten van wie Hij maar wil [Romeinen 9:18; Handelingen 16:14].

God is GOD en niemand kan Zijn bedoeling en plannen weerstaan [Romeinen 9:20; Job 42:2]. Zijn wil zal uiteindelijk geschieden.

Als een dergelijk geloof in hel en verdoemenis niet door de Kerk werd onderwezen in de tijd van de apostelen, hoe is het dan mogelijk dat dit geloof zo'n belangrijke plaats in de christelijke doctrine heeft ingenomen?

Diverse autoriteiten op dit gebied erkennen dat het onderwijs van Plato en andere Griekse wijsgeren het christendom diepgaand heeft beïnvloed. Jeffrey Russell, hoogleraar geschiedenis en religieuze studies, merkt het volgende op: “Het niet-Bijbelse idee over de onsterfelijkheid stierf niet uit maar bloeide juist op, omdat theologen de Griekse filosofie bewonderden en daarin ondersteuning vonden voor de veronderstelling van de onsterfelijke ziel” [A History of Heaven, 1997, pagina 79 vertaald in het Nederlands].

② Wat leerden de apostelen?

The Interpreter's Dictionary of the Bible stelt in een artikel over de dood dat “het ‘vertrek’ van de nephesh [ziel] opgevat moet worden als beeldspraak, want de ziel gaat niet verder met leven afzonderlijk van het lichaam, maar sterft er mee. Geen enkele Bijbelse tekst

rechtvaardigt de stelling dat de 'ziel' gescheiden wordt van het lichaam op het moment van het overlijden" [1962, deel 1, pagina 802, "Dood"].

aarde + adem = ziel (denk aan rood + blauw = paars)

Als God de adem terugneemt sterft het lichaam en de ziel is niet meer.

③ Het is niet in de Bijbel te vinden, wat moet ik er mee?

Moet ik dan onderwijs dat nergens in de Bijbel te vinden is, aanvaarden? Veel mensen gaan ervan uit dat hun geloof is gebaseerd op het leven en het onderwijs van Jezus Christus en Gods Woord. Maar Jezus zei in een gebed tot Zijn Vader: "*Uw woord is de waarheid*", Johannes 17:17 *17Heilig hen dan door de waarheid. Uw woord is de waarheid.* Geeft God de mens de vrijheid om denkbbeelden te onttrekken aan de filosofen van de wereld en deze in hun geloofsopvattingen te verwerken als waarheid? Oeps, dat is pijnlijk!

God inspireerde de apostel Petrus om het volgende te schrijven: "*Dit moet u allereerst weten, dat geen enkele profetie van de Schrift een eigenmachtige uitleg toelaat; want de profetie is destijds niet voortgebracht door de wil van een mens, maar heilige mensen van God, door de Heilige Geest gedreven, hebben gesproken*" 2 Petrus 1:20-21.

Ik moet dus kijken naar de woorden van Christus, de profeten en de apostelen in de Heilige Schrift als ik de waarheid over de doctrine van de onsterfelijkheid van de ziel of enige andere religieuze leerstelling wil begrijpen.

Toch zijn er veel lieve mensen die vasthouden aan de doctrine van sterven en gelijk in de Hemel zijn.

"Relevant spoor"

Wat is de Poel van Vuur?

De uitdrukking “de Poel van Vuur” [lett. het meer van het vuur] komt 5x voor en wel in het boek ‘Openbaring’. Het woord ‘poel’ is een ander woord voor een meer. B.v. het meer van Gennesaret [Lucas 5:1]. De eerste keer dat gesproken wordt van “het meer van het vuur” is in Openbaring 19:20. Uit de samenhang en andere teksten blijkt dat er sprake is van een veldslag niet ver verwijderd van de Dode Zee. Wellicht dat juist dit meer, dat vanouds bekend staat om z’n vuur en zwaveldampen [Genesis 19:24-28] model staat voor de naam.

Van de satan, het beest en de valse profeet lezen we dat ze worden geworpen in het meer van het vuur en daar ook gepijnigd worden “tot in de eionen der eionen” [Openbaring 19:20; 20:10].

Bij het gericht voor de Grote Witte Troon lezen we dat degenen van wie de naam niet staat geschreven in het Boek van het Leven, geworpen zal worden in het meer van het vuur. Tot 2x toe wordt er dan bij gezegd: dit is de tweede dood [20:14; 21:8]. Let wel: voor satan en zijn beide kompanen zal het vuur van het vuur géén tweede dood zijn. Zij zijn sowieso niet dóód maar worden daar juist gepijnigd. En bovendien is het geen twééde dood omdat ze niet eens een éérste keer dood geweest zijn.

"Relevant spoor"

De Invloed van Griekse Filosofie

Plato's Dualisme:

Plato leerde dat de menselijke ziel onsterfelijk is en afgescheiden bestaat van het lichaam. Hij zag het lichaam als tijdelijk en onzuiver, terwijl de ziel eeuwig en puur is.

Dit dualisme beïnvloedde latere christelijke theologen, hoewel de Joodse achtergrond van Jezus en de apostelen dit idee oorspronkelijk niet benadrukte. In het Oude Testament wordt de mens vaak als een geheel gezien, waarbij ziel [nefesh] en lichaam onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

"Relevant spoor"

Jeffrey Russell's Punt

Professor Jeffrey Russell wijst erop dat de christelijke leer over de onsterfelijke ziel niet direct uit de Bijbel afkomstig is, maar grotendeels voortkomt uit een synthese van Bijbelse ideeën en Griekse filosofie. Hij merkt op dat deze synthese populair werd omdat het concept aantrekkelijk en logisch leek binnen de filosofische kaders van die tijd.

De Evolutie van Doctrine

Theologische Bewondering voor Filosofie:

Vroege kerkvaders zoals Clemens van Alexandrië en Origenes combineerden Bijbelse leerstellingen met Platonische ideeën, soms om het christendom aantrekkelijker te maken voor de Griekssprekende elite.

Augustinus, een van de meest invloedrijke kerkvaders, was sterk beïnvloed door zowel Plato als zijn latere volgeling Plotinus [Neoplatonisme]. Hij hielp het idee van de onsterfelijkheid van de ziel en de eeuwige hel te integreren in de christelijke theologie.

Het Concilie van Lateranen IV [1215]:

Dit concilie bevestigde expliciet de leer van een eeuwige beloning in de hemel en een eeuwige straf in de hel, en legde de basis voor latere dogmatische verklaringen.

38. Begrafenis van, ik noem haar

Mellonie: Een waargebeurd verhaal

De voorganger las uit de Bijbel Romeinen 8:18 *¹⁸Ik ben ervan overtuigd dat het lijden van deze tijd in geen verhouding staat tot de luister die ons in de toekomst zal worden geopenbaard. ¹⁹De schepping ziet er reikhalzend naar uit dat openbaar wordt wie Gods kinderen zijn. Want ik reken er op dat de lijden smarten van de huidige periode niet waardig zijn naar de heerlijkheid die op het punt staat in ons onthuld te worden.*

Die nu over Mellonie geopenbaard is legt de voorganger uit. Melonie kijkt nu vanuit de hemel op ons neer, schetst de voorganger. Aan haar lijden is een einde gekomen, ze is nu in de overwinning.

Dit is wat Jezus zelf beloofd had aan Mellonie aldus de voorganger: *'In het huis van mijn Vader zijn vele woningen [...]. Ik ga heen om plaats voor jullie te bereiden. En als Ik ben heengegaan en plaats voor jullie heb bereid, kom Ik terug en zal jullie tot Mij nemen, opdat ook jullie zullen zijn waar Ik ben'* [Joh. 14:2-3].

Zie je Mellonie heeft één van die woningen betrokken aldus de voorganger. Op de rouwkaart stond de tekst 2 Korintiërs 5 : 5 met het opschrift: "Voor altijd met de Heer".

Vervolgens las de voorganger 1 Kor. 12: 12 *¹²Nu kijken we nog in een wazige spiegel, maar straks staan we oog in oog. Nu is mijn kennen nog beperkt, maar straks zal ik volledig kennen, zoals ik zelf gekend ben. ¹³Ons resten geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde.*

De voorganger legt uit dat Melonie ons is voorgegaan, zij is bevorderd, zij mag oog in oog staan met Jezus. Wij die achterblijven

kennen beperkt maar Mellonie kent nu volledig, zij weet nu beter dan wij hier met elkaar wat liefde is.

Verder vertelde de voorganger persoonlijke dingen over het leven van Melonie, maar deze laat ik hier achterwege om privacy redenen. Bovendien gaat het mij om wat de Schrift daarover te zeggen heeft.

Met de aantekening naar huis om in de Bijbel maar nog meer in de Schriften te kijken of deze dingen werkelijk zo zijn.

Rom. 8:18 Die nu over haar geopenbaard is vertaald de Pastor, kan dat zomaar? Er staat *zal worden* dat is toekomstige tijd en de voorganger vertaald: is nu geopenbaard dat is tegenwoordige tijd. Dat is iets toevoegen aan de Schrift wat er niet staat. Bovendien suggereert het iets wat hier helemaal niet staat.

Van wie is de Romeinen brief? Van Paulus aan: *5door wie wij genade en het apostelschap ontvangen hebben om gehoorzaamheid des geloofs te bewerken voor zijn naam onder al de heidenen, 6tot welke ook gij behoort, geroepen van Jezus Christus – 7aan alle geliefden Gods, geroepen heiligen, die te Rome zijn: genade zij u en vrede van God, onze Vader, en van de Here Jezus Christus.* Het is dus een brief aan de geroepen heiligen die te Rome zijn, niet gericht aan de nabestaanden van Mellonie!

Dan in Rom 8:18 zoals de voorganger aanhaalde, maar nu in de meer concordant SW vertaling, *18 Want ik reken er op dat de lijden smarten van de huidige periode niet waardig zijn naar de heerlijkheid die op het punt staat in ons onthuld te worden, 19 want het voorgevoel van de schepping wacht de onthulling van de zonen van God af.* [2 Kor. 4:17] - [Kol. 3:4]

Paulus zet in deze verzen het lijden van de tegenwoordige tijd tegenover de heerlijkheid die zal komen, toekomstige tijd. Daarbij denkt hij niet alleen aan het lijden als gelovigen [:17], maar ook aan het lijden van heel de vergankelijke schepping [:20]. Stel u voor dat

we al het lijden, de tranen, moeiten, pijn en al het verdriet van elk schepsel zouden leggen aan de ene kant van de balans. Zou de optelsom daarvan geen immens gewicht opleveren?!

Maar wacht even. Aan de andere kant van de weegschaal legt Paulus de toekomstige heerlijkheid. Hoe verhouden die twee zich tot elkaar? Is er evenwicht? Nee, verre van dat, zegt Paulus triomfantelijk. Het tegenwoordige lijden is zelfs “niet waardig” vergeleken te worden met de toekomstige heerlijkheid. Het is als een pluisje tegenover een granieten rotsblok.

Paulus bagatelliseert het lijden niet maar hij relativeert het. Het lijden nu, hoe zwaar ook, is slechts tijdelijk. De heerlijkheid die daarentegen komt, is blijvend. Onvergankelijk. Dit is geen kwestie van voelen, maar van rekenen. Rekenen op Gods belofte. Dát legt gewicht in de schaal! Dat is een andere uitleg dan de Pastor hanteerde, die trok het belofde voor de toekomst naar het nu voor de nabestaanden van Mellonie.

Wat is de hemel aldus de Pastor:

Een andere geestelijke werkelijkheid, dimensie, bestaanswijze met geestelijke bewoners, God, Jezus de Engelen, de zielen van gestorven gelovigen, Mellonie, geestelijke sferen, een leefwereld die op absolute wijze onttrokken is aan het feit om de hemelse werkelijkheid te kunnen zien.

1 Kor. 12: *12¹² Nu kijken we nog in een wazige spiegel, maar straks staan we oog in oog. Nu is mijn kennen nog beperkt, maar straks zal ik volledig kennen, zoals ik zelf gekend ben. ¹³ Ons resten geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde.*

2 Want wij kijken op dit moment door een spiegel, in een raadsel, maar dan van gezicht tot gezicht. Op dit moment ken ik vanuit een deel, maar dan zal ik herkennen zoals ook ik word herkend. [2Kor. 5:7]

Op dit moment was de geheime bediening [Efez. 3:9] nog niet publiekelijk onthuld. De bestemming van de heiligen die het 'Paulus Evangelie' hadden ontvangen was nog met geheimzinnigheid omgeven. Er was maar weinig bekend. Hun hemels lotdeel was nog steeds verborgen. Israëls lot lag nog in de weegschaal. Het duurde tot hun uiteindelijke verwerping aan het einde van het boek Handelingen, dat het geheim werd onthuld dat de ekklesia die Zijn Lichaam is, die Paulus diende, geen plaats op aarde zou hebben, onderschikt aan Israël, maar gezegend zou worden met een alles overstijgende geestelijke zegen te midden van de ophemelsen. Nu de volwassenheid is gekomen, lopen we niet langer rond in raadselen, maar zijn we ons iets bewust van de onuitsprekbare genade die er voor ons is in Christus Jezus.

2Kor. 5:7 *⁷We leven in vertrouwen op God; wat komen gaat is nog niet zichtbaar*

Efez. 3:9 *⁹en voor allen in het licht te stellen hoe het mysterie dat in alle eeuwen verborgen was in God, de schepper van het al, werkelijkheid wordt.*

De pastor stelt dat Mellonie nu in de hemel zal kennen wat zij op aarde nog niet gekend heeft. Ik begrijp daaruit dat dit verwijst naar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Wat dat precies betekent, is voor ons nog niet zichtbaar, aangezien Jezus eerst moet terugkomen.

Persoonlijk vind ik dat de pastor op een vreemde manier troost biedt aan de nabestaanden. Een troost die geen werkelijkheid kent, is voor mij geen echte troost. Bovendien lijkt het citeren van een Bijbeltekst op een manier die afwijkt van de oorspronkelijke betekenis de werkelijke tekst geweld aan te doen. Dit maakt mij persoonlijk verdrietig.

39. Mijn eigen begrafenis

Als ik ben overleden, hoop ik – nee, verwacht ik – dat er iemand is die dit hoofdstuk zal voorlezen op mijn begrafenis.

De dood is iets wat we allemaal ooit zullen meemaken. Maar wat maken we dan precies mee? Dit onderwerp heeft mij lange tijd geïntregeerd. Het is een onvermijdelijk feit, iets waar niemand aan kan ontsnappen. Daarom vind ik het belangrijk om meer over de dood te begrijpen.

De dood is een diepgaand filosofisch, wetenschappelijk, religieus en emotioneel onderwerp dat de mensheid sinds het begin van haar bestaan bezighoudt.

① Leven na de dood

Veel religies, zoals het christendom, de islam, het hindoeïsme en het boeddhisme, hebben concepten ontwikkeld rondom een hiernamaals, wedergeboorte of reïncarnatie. Na uitvoerig onderzoek ben ik tot de conclusie gekomen dat geen van deze zienswijzen overeenkomt met die van de Schriften.

② Overgangsrituelen

Culturen hebben verschillende rituelen ontwikkeld om overledenen te eren en een overgang naar een hiernamaals te markeren.

③ Taboe en Acceptatie

In sommige culturen is de dood een taboe, terwijl andere het beschouwen als een natuurlijk en zelfs feestelijk onderdeel van het leven.

④ Angst voor de dood

Veel mensen hebben een aangeboren angst voor de dood. Deze angst kan psychologisch worden verklaard door ons

overlevingsinstinct. Naar mijn ervaring verdwijnt die angst echter wanneer je meer kennis verzamelt over de dood.

⑤ De zin van het leven

Filosofische en spirituele beschouwingen over de dood moedigen ons vaak aan na te denken over wat het leven waardevol maakt.

De dood blijft een van de grootste mysteries van het bestaan. Hoewel de biologische en wetenschappelijke aspecten steeds beter worden begrepen, blijven de diepere vragen over bewustzijn, het hiernamaals en de zin van het leven onbeantwoord. Mensen benaderen de dood op verschillende manieren, afhankelijk van hun overtuigingen, cultuur en persoonlijke ervaringen.

⑥ De betekenis van de dood

Filosofen zoals Heidegger en Camus hebben de dood bestudeerd als een essentiële dimensie van het menselijk bestaan. Zij stellen dat de dood ons confronteert met de eindigheid van het leven. Deze beschouwingen hebben zelfs invloed gehad op bepaalde vertalingen van de Bijbel en op belijdenisgeschriften.

Helaas zijn er geen ‘ervaringsdeskundigen’ die ons kunnen vertellen over de dood en wat daarna komt. Wie kan ik dan raadplegen? Religies hebben allemaal iets te zeggen over de dood:

⑦ Christendom: Het christelijke geloof in de hemel, de hel en het laatste oordeel is, met enige interpretatie [inlegkunde], gebaseerd op de Bijbel, persoonlijke ervaringen en filosofische argumenten. Er is echter geen empirisch bewijs dat aan de normen van de moderne wetenschap voldoet.

⑧ Islam; Hindoeïsme en Boeddhisme Voor Moslims is het hiernamaals een kwestie van geloof, gebaseerd op de openbaringen van Allah in de Koran en de Hadith. In het Hindoeïsme speelt reïncarnatie, het bereiken van moksha een grote rol. Het

Boeddhisme leert bovendien Bardo en Nirvana. Het bewijs van deze drie is spiritueel, filosofisch en theologisch van aard, en vraagt om geloof in plaats van fysiek bewijs.

⑨ **Christendom:** Het christendom heeft een uniek fundament: de Bijbel. Dit boek – of beter gezegd, deze bibliotheek van boeken – bevat meer feitelijke bronnen dan andere religieuze geschriften. De Bijbel bevat historische boeken, gebaseerd op ooggetuigenverslagen, waarvan veel feiten vandaag de dag nog te controleren zijn. Het is een profetisch, poëtisch en pastoraal werk, dat daarnaast brieven bevat aan gemeenschappen en plaatsen die historisch verifieerbaar zijn.

Voor mij zijn dit voldoende redenen om mij te richten op de Bijbel in mijn zoektocht naar de dood en wat daarna komt.

Tijdens deze zoektocht naar wat de Bijbel zegt over de dood, ontdekte ik zoveel informatie dat ik er een boek over kon schrijven. Nieuwe inzichten kwamen naar boven, en het was een vreugde om deze zoektocht te mogen beleven. Moeilijke vragen, die al lange tijd onbeantwoord waren, hebben inmiddels hun antwoord gekregen.

⑩ Over Bijbelse Tegenstrijdigheden

De Bijbel bevat veel ogenschijnlijke tegenstrijdige uitspraken. Ik ken vrienden die om die reden hun geloof hebben losgelaten. Voor mij vormden deze tegenstrijdigheden juist een uitdaging: waarom staan ze in de Bijbel vermeld? Wat is hun betekenis?

In veel gevallen bleek het een kwestie van goed lezen, de context bestuderen, meerdere vertalingen vergelijken en teruggaan naar de oorspronkelijke bron. De Bijbel, zoals wij die kennen, is namelijk niet direct het geïnspireerde woord van God, maar een menselijke poging om Zijn woord te benaderen.

⑪ Vertalingen van vertalingen

De Bijbel is een vertaling van een vertaling, en soms zelfs nog een vertaling daarbovenop. Vertalers, beïnvloed door de tijd waarin ze leefden, hebben nieuwe versies gemaakt die vaak gebaseerd zijn op eerdere vertalingen. Deze menselijke invloeden maken het des te belangrijker om kritisch te kijken naar de tekst zoals die ons is overgeleverd.

⑫ Teruggaan naar de bron

Voor mij betekent teruggaan naar de bron: de oorspronkelijke teksten in het Hebreeuws en het Grieks bestuderen. Hoewel ik deze talen zelf niet beheers, zijn er tegenwoordig veel hulpmiddelen beschikbaar die mij hierbij ondersteunen. Denk aan interlineaire vertalingen, woordenboeken en commentaren die de oorspronkelijke betekenis van woorden en zinsconstructies uitleggen.

Door dit te doen, ontdekte ik dat veel ogenschijnlijke tegenstrijdigheden in de Bijbel helemaal geen echte tegenstrijdigheden zijn, maar eerder voortkomen uit:

Verkeerde interpretatie van de context: Het niet begrijpen van de culturele en historische achtergrond van een passage.

Verschillende vertaalkeuzes: Een woord of uitdrukking kan in verschillende talen meerdere betekenissen hebben.

Perspectieven van auteurs: De Bijbel is geschreven door verschillende auteurs, in verschillende tijden, vanuit verschillende perspectieven. Dit zorgt soms voor schijnbare verschillen die juist een rijkdom aan nuance bieden.

⑬ Waarom doorgaan met deze zoektocht?

Ondanks deze complexiteit heeft het onderzoeken van de Bijbel mij dichter bij de kern van Gods boodschap gebracht. Ik geloof dat het belangrijk is om te erkennen dat de Bijbel een vertaling is van Gods woord, maar dat God ons door Zijn Geest via studie wijsheid geeft om de diepere waarheid erin te ontdekken. De zoektocht naar die waarheid is geen gemakkelijke weg, maar het is een waardevolle en verrijkende reis.

Nu ik dan overleden ben, ben ik ook echt dood. Ik leef op dit moment niet verder in de Hemel.

Ik heb nog nooit in de Schrift gelezen dat de gestorven mens eigenlijk niet echt dood zou zijn en direct na het sterven als een persoonlijke, zelfbewuste ziel verder zou leven in de hel, het vagevuur, het paradijs of de hemel. Wat ik echter wél lees in Prediker 12:7, dat bij de dood het stof terugkeert naar de aarde, zoals het geweest is, en de geest terugkeert naar God, die hem gegeven heeft.

Toen deze "Goddelijke adem" aan mij werd onttrokken, treedt de dood in, en keert het stof terug naar de aarde, zoals het was.

Jac.2:26 *26Want gelijk het lichaam zonder geest dood is,*

⑭ Mijn dood is een terugkeer

Zó wordt de dood door God Zélf gedefinieerd. De eerste keer dat uitleg gegeven wordt aan het begrip 'sterven' lezen we:

... in het zweet uws aanschijns zult gij brood eten, totdat gij tot de aardbodem wederkeert, omdat gij daaruit genomen zijt; want stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren Genesis 3:19

... en het stof wederkeert tot de aarde, zoals het geweest is, en de geest wederkeert tot God, die hem geschonken heeft. Prediker 12:7

Mijn stoffelijke lichaam keert terug naar de aarde waaruit het genomen is. En de levensgeest keert terug tot God die het ooit gegeven heeft. De dood is dus geen nieuwe ervaring maar het brengt mij juist weer terug bij 'af'. Zoals ik geen enkele gewaarwording had vóór mijn geboorte, zo ook niet meer na mijn sterven.

⑮ Mijn dood is als niet-zijn

De dood is geen andere wijze van 'zijn' maar een toestand als van [er] 'niet-zijn'.

Job 7:21 *Weldra zal ik nederliggen in het stof; dan zult Gij mij zoeken, maar ik zal niet meer zijn.*

Psalm 39:14 *Wend uw blik van mij af, opdat ik mij wederom verblijde, eer dat ik heenga en niet meer ben.*

⑯ Mijn dood is als een slaap

Iemand die slaapt bevindt zich in een toestand van rust en is zich van niets bewust. Omdat dit ook karakteristiek voor de dood is, wordt deze in de Schrift dikwijls vergeleken met de slaap.

Job 14: 11-12 *11Zoals water verdamppt uit een meer en een rivier verloopt en uitdroogt, 12zo legt een mens zich neer en staat niet weer op; totdat de hemelen niet meer zijn, ontwaken zij niet en worden niet wakker uit hun slaap.*

In vele toonaarden meldt de Schrift dat de doden geen enkel bewustzijn hebben. Ik noem er enkele: [Maar er zijn er veel meer]

Psalm 115:17 *17Niet de doden zullen de Here loven,*

Psalm 30: 10 *10Wat voor gewin ligt er in mijn bloed, in mijn nederdalen in de groeve? Kan het stof U loven, niemand van wie in de stilte zijn neergedaald,*

Psalm 6:6 *6Want in de dood is Uwer geen gedachtenis; wie zou U loven in het dodenrijk?*

Prediker 9:5 *5De levenden weten tenminste, dat zij sterven moeten, maar de doden weten niets; zij hebben geen loon meer te wachten, zelfs hun nagedachtenis is vergeten.* Mijn achter, achter kleinkinderen weten niet meer wie ik was.

17 Ben ik dan nu, na mijn dood echt niet in de Hemel?

Op het moment van mijn dood zal ik niet langer bewust zijn van iets, zelfs niet van mijn eigen dood.

Dood is in de Bijbel geen andere vorm van leven, hetzij hoger of lager, maar het tegenovergestelde van leven. Heel simpel: iemand die dood is, die leeft niet.

Het was juist de leugen van de slang in de hof van Eden die beweerde dat de mens niet zou sterven wanneer deze zou eten van de door God verboden vrucht. De slang redeneert de dood weg. Sterker nog, volgens de slang, zouden de ogen van mens juist opengaan..

Genesis 3 *4De slang echter zeide tot de vrouw: Gij zult geenszins sterven, 5maar God weet, dat ten dage, dat gij daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden, en gij als God zult zijn, kennende goed en kwaad..*

Tot op de dag van vandaag blijft dit de leugen van de slang. Vrijwel alle religies, inclusief grote delen van het christendom, ontkennen de dood door te onderwijzen dat de dood een andere, al dan niet hogere, vorm van leven is, zoals de onsterfelijke ziel of reïncarnatie. Het is volgens mij een fatale leugen omdat het de betekenis van de opstanding devalueert of zelfs ontkent. In een 'gelukzalig hiernamaals' of de zogenaamde tussentoestand zou de opstanding niet meer zijn dan 'suiker op de honing'.

Mijn hoop is na de dood, in de opstanding!

Maar hoe word ik als dode opgewekt en met welk soort lichaam zal ik komen? Paulus stelt de vraag in 1 Kor. 15:35

35Maar, zal iemand zeggen, hoe worden de doden opgewekt? En

met wat voor lichaam komen zij? 36Dwaas! Wat gij zelf zaait, wordt niet levend, of het moet gestorven zijn,

En in zijn antwoord zegt hij, dat het dwaas is de wederopstanding van het vlees te verwachten. Men zaait toch geen korenhalmen zegt hij met een vergelijking, men zaait zaadkorrels, van tarwe of wat dan ook. En die zaadkorrel komt niet weer op, maar God doet uit het graf van die gestorven zaadkorrel een lichaam opstaan dat geheel anders is dan het gezaaide zaad. God geeft een lichaam en aan ieder zaad zijn eigen lichaam, zo zal ook de opstanding der doden zijn.

37en als gij zaait, zaait gij niet het toekomstige lichaam, maar slechts een korrel, bijvoorbeeld van koren, of van iets anders. 38Maar God geeft er een lichaam aan, gelijk Hij dat gewild heeft, en wel aan elk zaad zijn eigen lichaam.

De "eerste opstanding" wordt gekenmerkt door de opstanding "*uit de doden*", wat betekent dat een selecte groep opstaat terwijl de rest van de doden in het graf blijft. Nee zeker niet zoals in de film "Left Behind", dat is een misleiding van de werkelijkheid!

Duizendjarig rijk – Satan wordt voor duizend jaar gebonden, zodat hij de naties niet langer kan misleiden. Openbaring 20 *1En ik zag een engel nederdalen uit de hemel met de sleutel des afgronds en een grote keten in zijn hand; 2en hij greep de draak, de oude slang, dat is de duivel en de satan, en hij bond hem duizend jaren, 3en hij wierp hem in de afgrond en sloot en verzegelde die boven hem, opdat hij de volkeren niet meer zou verleiden, voordat de duizend jaren voleindigd waren;*

De eerste opstanding vindt plaats **vóór het duizendjarig rijk** en omvat verschillende fasen:

- ① Christus als Eerstgeborene: Jezus is de "eersteling" van de opstanding uit de doden.
- ② De opstanding van de rechtvaardigen: Dit omvat gelovigen die vóór de wederkomst van Christus zijn gestorven.

③ De opstanding van de martelaren: Dit zijn de gelovigen die tijdens de satans heerschappij zijn gedood.

De eerste opstanding van de gelovigen wordt geassocieerd met eeuwig-aionisch leven en heerschappij met Christus gedurende de duizend jaren. Openbaring 20:4-6 [HSV] *En ik zag tronen, en zij daarna zitten, en het oordeel werd hun gegeven; en ik zag de zielen van hen die onthoofd waren om de getuigenis van Jezus en om het woord van God, en die het beest en zijn beeld had niet aanbeden en dat het merkteken niet ontvangen had op hun voorhoofd en op hun hand.*

Vers 5 *Maar de overigen van de doden werden niet weer levend totdat de duizend jaar tot een einde waren gekomen. Dit is de eerste opstanding.*

Vers 6 : *"Zalig en heilig is hij dat deel heeft aan de eerste opstanding. Over hen heeft de tweede dood geen macht; maar zij zullen priesters van God en van Christus zijn, en zij zullen Hem ontmoeten als koningen regeren, duizend jaar lang."*

De enige voorwaarde om deel te hebben aan de eerste opstanding is het geloof dat Jezus stierf en opstond. Dit wordt herhaaldelijk benadrukt in de Schriften. Andere kennis van de Schrift, zoals het begrijpen van het geheim van het evangelie of de verzoening, of het evangelie van Paulus, is niet vereist.

De opname van de gemeente [heidenen-onbesnedenen] is een genademoment. Dit betekent dat er geen voorwaarden zijn die gelovigen moeten vervullen om te worden opgenomen. De nadruk ligt op Gods genade en niet op menselijke werken.

De eerste opstanding staat in contrast met de opstanding van Israël. De gelovigen uit de [heiden-niet besneden] gemeente-ecclesia zullen worden opgenomen vóór de start van de zevenjarige verdrukking,

terwijl de opstanding van Israël plaatsvindt aan het begin van het duizendjarig rijk. In de Schriften wordt benadrukt dat de opstanding van Israël een aardse toekomstverwachting heeft, terwijl de gemeente een hemelse toekomstverwachting heeft.

De eerste opstanding is de opstanding in heerlijkheid. Deze kunnen niet opnieuw sterven maar hebben een onvergankelijk lichaam.

Degenen die deelnemen aan deze opstanding worden onsterfelijk en zullen niet opnieuw sterven. Zij zullen priesters van God en Christus zijn en met Hem regeren gedurende de 1000 jaren. Deze opstanding wordt ook wel de opstanding uit de doden genoemd, wat betekent dat een selecte groep mensen opstaat terwijl de rest van de doden in het graf blijft. [Later opgewekt worden]

Openbaring 20: *5De overige doden werden niet weder levend, voordat de duizend jaren voleindigd waren. Dit is de eerste opstanding.*

Wanneer zie ik mijn vrienden terug die Jezus en de Bijbel aan de kant hebben gezet:

Deze opstanding vindt plaats na de duizend jaren.

- ① Alle overige doden, zowel rechtvaardigen als onrechtvaardigen, staan dan op en worden geoordeeld naar hun werken.
- ② Degenen wiens naam niet in het boek des levens staat, worden geworpen in de tweede dood.

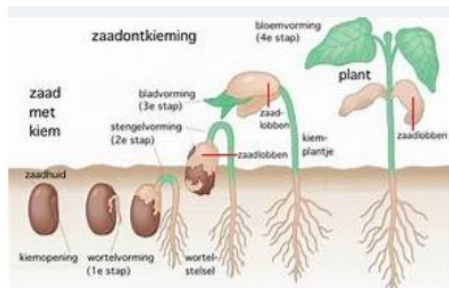
Johannes 5:28: *Verwondert u daar niet over, want de ure komt, waarin allen, die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen; alle doden staan t.z.t. op.*

Deze tekst benadrukt nogmaals dat alle doden zullen opstaan, wat het concept van een algemene opstanding ondersteunt.

1 Thessalonicenzen 4:16: *want de Heer zelf zal in een commando, in de stem van de overste van de boodschappers en in de bazuin van God, neerdalen vanaf de hemel, en de doden in Christus zullen eerst opstaan.*

Deze tekst beschrijft de opstanding van de "doden in Christus" als een eerste fase in de opstanding, die plaatsvindt bij de wederkomst van Christus.

Alle mensen zullen na hun dood weer tot leven worden gewekt om door Jezus geoordeeld te worden op basis van hun daden, keuzes en de plannen die zij in hun hart hebben overwogen tijdens hun leven. Degenen die opstaan ten oordeel worden verlost van hun ellende. Dit is een positieve gebeurtenis, omdat de fouten en ellende worden gescheiden van het goede .



Sommigen zullen echter opnieuw sterven, in wat de Bijbel 'de poel van vuur' noemt. Via deze poel van vuur worden zij verlost van alles wat niet kan bestaan in het nieuwe leven van reinheid en eerlijkheid. De Bijbel spreekt in dit verband over een 'tweede dood'. Maar ook deze mensen zullen uiteindelijk opnieuw opstaan en een onsterfelijk lichaam ontvangen.

De overigen, die opstaan tot leven, zullen verder leven in een vernieuwd, onsterfelijk lichaam dat zij hebben ontvangen bij de opstanding ten leven. Dan breekt er een nieuwe fase in mijn leven aan. Hoe die er precies uit zal zien, daar zegt de Schrift weinig over. Wat wel duidelijk is, is dat het toekomstige leven zo heerlijk zal zijn

dat ik niet eens meer aan mijn huidige bestaan zal willen denken.

Wanneer het kwaad en de dood uiteindelijk zijn afgeschaft en de hele schepping beseft wie en wat GOD is, zullen alle mensen Hem liefhebben. GOD zal dan '*alles in allen*' zijn – het plan is voltooid. En dan breekt er een nieuwe fase aan.

Alles wat GOD heeft geschapen zal dan in volledige harmonie met Hem en met elkaar leven. Dat is wat de Schrift mij leert. Dit geloof is niet gebaseerd op wat ik voel of op wat de traditie mij vertelt, maar op feiten die iedereen kan controleren. In mijn boek heb ik uitgebreid aangegeven waar deze te vinden zijn.

Ik zal jullie allemaal weerzien op een dag – mijn gelovige vrienden waarschijnlijk eerder dan mijn ongelovige vrienden, want zij maken een omweg. Maar uiteindelijk zal ik jullie allemaal weer terugzien. De kern van wie jullie zijn, en van wie ik ben, zal hetzelfde blijven. Alle onhebbelijkheden die we nu ondervinden, zullen verdwenen zijn tijdens het proces van overlijden, opstanding en oordeel.

Ik zie uit naar die dag, waarop we in harmonie en vrede met elkaar zullen leven. Halleluja, Amen.

Ik kan mij voorstellen dat er mensen op mijn begrafenis zijn die dit allemaal moeilijk vinden. Voor hen heb ik het advies: Lees mijn boek met aandacht en er zal een wereld voor je open gaan.

Resumerend:

- ① Mijn overlijden
- ② Gods adem [geest] keert terug naar God
- ③ Mijn lichaam keert terug naar het stof van de aarde
- ④ Mijn bewustzijn is er niet, ik ben als in slaap mij van niets bewust
- ⑤ Aarde [stof] + adem [van God] = ziel [rood + blauw = paars]. Mijn lichaam gaat terug naar het stoffelijke [aarde] de adem gaat terug naar God en de ziel is niet meer. "*Neemt gij hun adem weg*"
- ⑥ *47De eerste mens is uit de aarde, stoffelijk, de tweede mens is uit de hemel. 48Gelijk de stoffelijke is, zijn ook de stoffelijke, en zoals de hemelse is, zijn ook de hemelsen. 49En gelijk wij het beeld van de stoffelijke gedragen hebben, zo zullen wij het beeld van de hemelse dragen.*

⑦ Mijn opstanding: *52... Want Hij zal de bazuin blazen, en de doden zullen onvergankelijk opgewekt worden, en wij zullen veranderd worden*

1 Thessalonicenzen 4:16: *want de Heer zelf zal in een commando, in de stem van de overste van de boodschappers en in de bazuin van God, neerdalen vanaf de hemel, en de doden in Christus zullen eerst opstaan.*

⑨ De "eerste opstanding" wordt gekenmerkt door de opstanding "*uit de doden*", wat betekent dat een selecte groep opstaat terwijl de rest van de doden in het graf blijft. Nee zeker niet zoals in de film "Left Behind", dat is een misleiding van de werkelijkheid!

⑨ De eerste opstanding vindt plaats vóór het duizendjarig rijk en voor de grote verdrukking. De eerste opstanding is de opstanding in heerlijkheid. Ik kan niet opnieuw sterven maar heb een onvergankelijk lichaam.

⑩ En wanneer ik ben opgestaan en de Heer tegemoet ben gegaan in de lucht, dan: *"Zij zullen priesters van God en van Christus zijn, en zij zullen met Hem regeren als koningen, duizend jaar lang."* Dat zijn dan mijn bezigheden.

⑪ Mijn vrienden die de Heer niet kenden worden opgewekt na 1000 jaren. Sommigen sterven een 2^e dood, de onrechtvaardigen. Van die onrechtvaardigheid moeten ze eerst verlost worden. Als dat gebeurd is staan ook dezen op uit de 2^e dood en voegen zich bij ons die opgewekt zijn uit de 1^e opstanding.

Johannes 5:28-29: *Verwondert u hierover niet, want een uur is komende, waarin allen die in de graven zijn, zijn stem zullen horen, en zij zullen uitkomen: wie het goede gedaan heeft, tot de opstanding ten leven, wie het kwade gedaan heeft, tot de opstanding ten oordeel.*

⑫ God heeft alles aan Christus onderworpen, maar dit proces is nog niet voltooid. Christus zal heersen totdat al Zijn vijanden onder Zijn voeten zijn gelegd. Dit omvat het buiten werking stellen van elke

overheid, autoriteit en kracht.

⑬ **Vernietiging van de dood:** De laatste vijand die buiten werking wordt gesteld, is de dood. Dit betekent dat er geen dood meer zal zijn en niemand meer zal sterven. Ook zullen er geen doden meer zijn, elk mens die ooit dood was is dan opgewekt. De dood zal worden vernietigd wanneer haar functie is voltooid.

Het uiteindelijke doel is dat God alles in allen zal zijn. Dit houdt in dat God volledig aanwezig en werkzaam zal zijn in de hele schepping, zonder dat er nog een rijk van het kwade naast Hem bestaat. Dit impliceert een volmaakte eenheid en harmonie met God.

⑭ **Verzoening van de hele schepping:** God is bezig de hele schepping met Zichzelf te verzoenen. Dit omvat alles wat op aarde en in de hemelen is. Deze verzoening zal plaatsvinden door het bloed van Christus kruis en Zijn opstanding, die de overwinning op de dood markeert. [De dood is immers het toppunt van het kwaad.]

⑮ **Herstel van de schepping:** God zal de hele schepping herstellen, inclusief de woestijnen die zullen bloeien. De Jordaankloof, bijvoorbeeld, zal worden hersteld en haar schoonheid herwinnen. De nieuwe hemel en de nieuwe aarde zullen zo prachtig zijn dat men aan de oude niet eens meer zal denken.

⑯ **Voltooing van Gods plan:** Gods plan is om uiteindelijk alle mensen te redden en tot heerlijkheid te brengen. Zijn voornemen wordt door niets veranderd of gedwarsboomd. God zal alles doen wat Hij heeft voorgenomen. [Zijn raadsbesluit staat vast; niet verwarren met Zijn wil]

⑰ **Het einde van het Duizendjarig Rijk:** Aan het einde van het Duizendjarig Rijk zal er nog één uitbarsting van vuur en zwavel vanuit de Poel zijn. Daarna zal God alles in allen zijn en is het werk voltooid.

⑱ **De rol van Christus:** Christus voltooit de volmaaktheid voor God. Hij is degene die de schepping zal onderschikken en het Koninkrijk aan de Vader zal overdragen.

De voltooiing van Gods werk is een proces dat zich uitstrekt over verschillende tijdperken [aionen] en omvat de verzoening, het herstel en de onderwerping van de hele schepping onder Zijn heerschappij. Het is pertinent zeker dat God Zijn doel zal bereiken en dat Zijn liefde en genade uiteindelijk alles zullen overwinnen.

Een hartelijke groet en zeker tot weerziens na de opstanding, misschien ga jij de korte weg of misschien de lange weg maar we zullen elkaar zien.

Wim

Samenvatting:

Het document is een enigszins theologische verhandeling van Wim Reesink, waarin hij zijn persoonlijke zoektocht naar de betekenis van de dood en het hiernamaals beschrijft. Hij onderwerpt Bijbelteksten aan een kritische analyse, betwist traditionele opvattingen over de hel, de hemel en de onsterfelijke ziel, en biedt een realistische visie op de opstanding, het duizendjarig rijk en de uiteindelijke verzoening van de gehele schepping. Wim legt nadruk op het belang van nauwkeurige Bijbelinterpretatie en waarschuwt voor de invloed van Griekse filosofie op christelijke dogma's. De tekst combineert persoonlijke reflectie met een diepgaande studie van de Bijbel en de Schriften in meerdere vertalingen waaronder het Hebreeuws en Grieks.